

SANCTI NICEPHORI

PATRIARCHÆ

CONSTANTINOPOLITANI

BREVIARIUM

HISTORICUM

DE REBUS GESTIS POST IMPERIUM MAURICII.

Interprete DIONYSIO PETAVIO *e* *Societate* JESU.

VENETIIS.

IN TYPOGRAPHIA BARTHOLOMÆI JAVARINA.

M. DCC. XIX.

SANCTI NICEPHORI

PATRARCHAE

CONSTANTINOPOLITANI

BREVIARIUM

HISTORICUM

DE REBUS GESTIS POST IMPERIUM MAURICII

AVGVSTINI DIONYSII PETAVII, SOCIETATIS IESV.

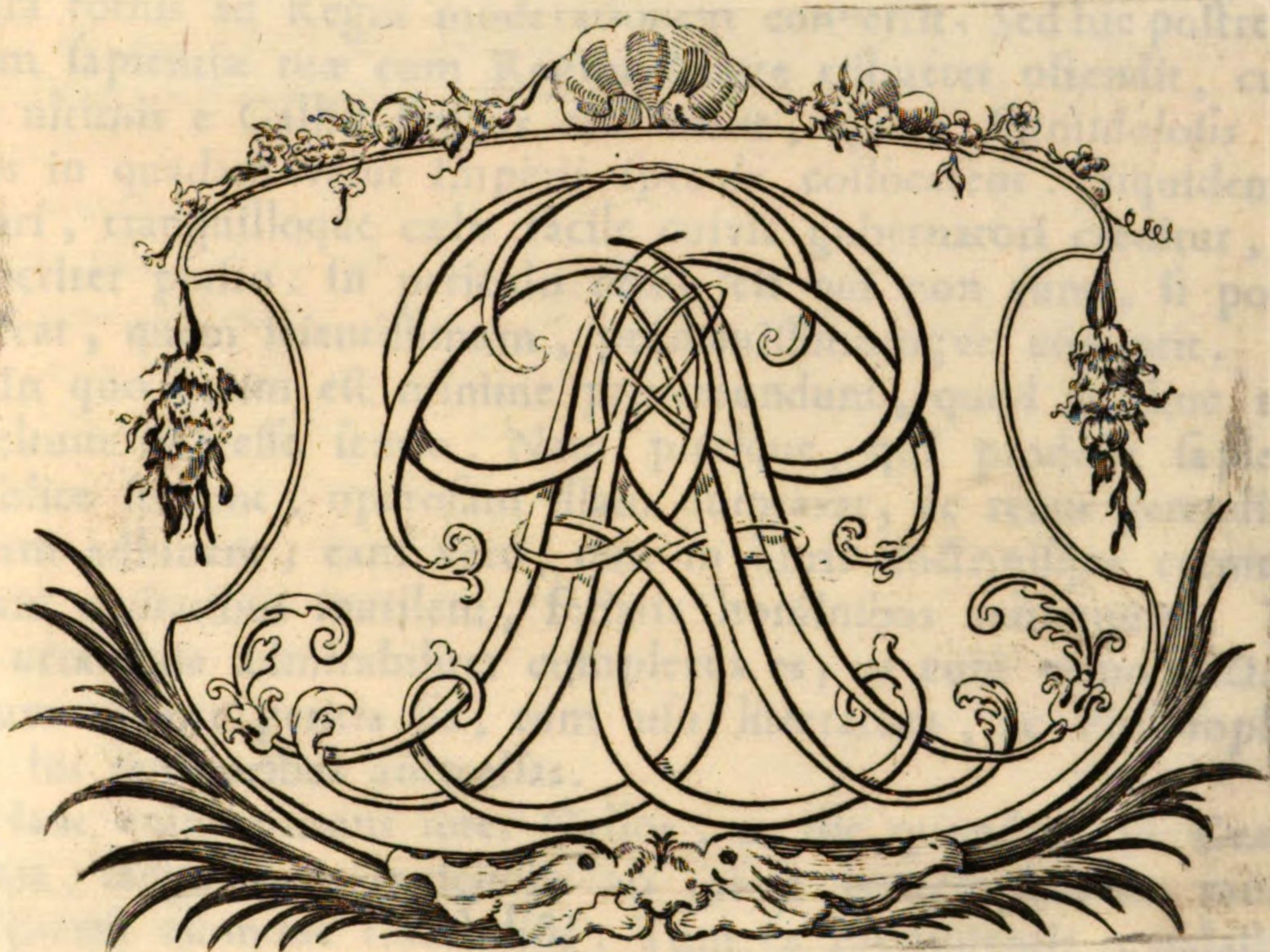
ΤΟΤ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΥΝΤΟΜΟΣ
ΑΠΟ ΤΗΣ ΜΑΤΡΙΚΙΟΥ ΒΑΣΙΛΙΑΣ.

SANCTI NICEPHORI
PATRIARCHÆ
CONSTANTINOPOLITANI
BREVIARIUM HISTORICUM,
DE REBUS GESTIS AB OBITU MAURICII

Ad Constantinum usque Copronymum.

Interprète DIONYSIO PETAVIO *e* *Societate* JESU,
Cum ejusdem *Notis*.

V E N E T I I S,
EX TYPOGRAPHIA BARTHOLOMÆI JAVARINA:

M. DCC. XXIX.

NIKHOPY
 И А Т Р И А Р Х О Т
 KONZANTINOTPOVEZ
 IZTORIA ZYNTOMOZ
 AND THE MATRIKOT BAZILIAZ.
 SANCTI NICEPHORI
 PATRIARCHE
 CONSTANTINOPOLITANI
 BREVIARIUM HISTORICUM,
 DE REBUS GESTIS AB OBITU MAURICII
 AD CONSTANTINUM usque COPENHAGENSEM.
 AVGVSTVS DIONYSIVS PETAVIVS, SOCIETATIS IESV.
 Cum typis Ypsii.

VENETIS
 EX TYPOGRAPHIA BARTHOLOMAEI JAVARRINA.
 M. DCC. XXIX

ILLUSTRISSIMO VIRO
GULIELMO VAIRIO
FRANCIÆ
PROCANCELLARIO.

DIONYSIUS PETAVIUS e *Societate* JESU S.

Quo primum tempore magistratus amplissimi dignitatem adeptus es, (Vir Illustrissime) communis hic omnium sensus fuit, non minus litterarum incolumitati, quam Imperii saluti esse prospectum. Etenim quod de civitatibus a Platone dictum est, multo id magis ad artium studia disciplinasque pertinet: tum eas demum felices futuras, cum aut Sapientes præessent, aut Sapientum illi ipsi qui præessent auctoritate regerentur. Ea porro te sapientia hominem esse, qualem constituendis civitatibus adhibendam Plato censuit, jamdudum publica quædam populi vox, ac constans totius Regni fama celebravit. Quod ipsum adeo leve non est, ut in eo divinitatis aliquid inesse vetere sit proverbio contritum. Idem vero multo certius cum anteacta vita omnis, tum (ut nondum ab alieno suffragio discedatur) gravissima de te Principum judicia comprobarunt. Quorum alter amplissimi te Consilii Principem fecit: alter ab unius Provinciæ cura totius ad Regni moderationem convertit. Sed hic postremo quantum sapientiæ tuæ cum Regina Matre tribueret ostendit, cum ambo te ultimis e Galliæ finibus exciverunt, quem formidolosis temporibus in quadam velut Imperii specula collocarent. Siquidem pacato mari, tranquilloque cælo facile cuivis gubernatori creditur, vel mediocriter perito. In periculo nemo est qui non eum, si potest, adsciscat, quem scientissimum, prudentissimumque cognorit.

In quo unum est minime prætereundum, quod ad hoc negotium multum interesse sentio. Nam plerique, qui prodesse sapientia sua publice student, operosam illam dumtaxat, ac rebus gerendis exercitatum adhibent; eam vero, quæ in libris doctrinisque cernitur, tanquam civitatibus inutilem, feriatis hominibus relinquunt. Tu vero sic utramque admirabiliter complexus es, ut cum nemo tractandarum rerum majore peritia sit, tum usu litterarum, ac Philosophiæ studio his temporibus antecellas.

Hanc enim primus inter Gallos, ut ille quondam in Græcia Socrates, languentem in scholis ab otiosa contemplatione morum ad utilitatem usumque transtulisti. Tum ea monumentis mandasti plurimis, quibus & dicendi civibus tuis, & vivendi tibi etiam ac reliquis exempla præscriberes. Quibus in libris ita virtutis tuæ imaginem expressisti, ut eos una velut pignora, obsidesque Gallis traderes: ut quæ tua futura esset Reip. gerendæ ratio, tamquam ex Prætoris edicto, cognoscerent, neque eam umquam licere crederent, quam tu te tibi imposuisses, personam detrahere. Quod quidem paucis his mensibus, ex quo præesse ei muneri cœpisti, egregie est a te perfe-

E P I S T O L A.

atum: neque quisquam dubitat, cujusmodi hæc initia sunt, qui brevi per te hujus Imperii salus constitui, ac Legum auctoritas recuperari possit.

Hac tu graviore cura simul ac perfunctus eris, & majora illa Regni negotia sapienter explicaris, tum te ad hæc nostra, nec minus tamen ad bene beateque vivendum necessaria, convertes, ac litterarum tuarum salubritati dignitatique consules. Venit enim mihi in mentem, qui tuus ante paucos dies partim a me auditus, partim ab aliis exceptus sermo fuerit: cum tu illud profitebare, nihil tibi gratius umquam extitisse bonis artibus artiumque peritis, neque in posterum, quo major sublevandi esset facultas, ulla in re defuturum.

Quamobrem ut ejus vocis conciliique meminisses, tamquam admonitorem allegavi Nicephorum nostrum: qui tibi cum privatim sui, tum communi nomine litterarum patrocinium deferret: Simul etiam rogaret, quod in iis tractandis profitendisque nostra Societas elaboraret, partem ut ad eam aliquam sollicitudinis hujus benevolentiaque transferres: ut iis quibus sæpe jactata est molestia perfuncta, non tam ipsa conquiescere possit, quam & Ecclesiae officiis omnibus, & doctrinarum studiis, vigiliis laboribusque suis commodi aliquid afferre. De me vero quod præcipue postulem nihil est, nisi ut audacia in te interpellando mea sic ignoscas, ut amor erga te voluntariique faveas.

Vale. Lutetiae Paris. vi. Kal. Sept. A. D. CIOIO CXVI.

D E
NICEPHORO
HUIUS BREVIARII SCRIPTORE.
AD CANDIDUM LECTOREM
P R Æ F A T I O.

NICEPHORI epitomen, quam hic tibi damus (candidè & erudite Lector) accepimus a R. P. Jacobo Sirmondo, qui eam Romæ ex veteri exemplari descripsit. De auctore porro ipso extat Photii in Bibliotheca perhonorifica mentio, qua & Epitomen istam magnopere commendat, & hac una lucubratione iudicat non provocasse modo superiores quamplurimos, sed longo etiam intervallo superasse. De aliis vero relictis ab eo monumentis ne verbo quidem meminit. Ex quo dubia videri potest communis sententia, quæ cum hoc Nicephoro scriptorem ejusdem nominis alterum confundit, cujus editum est Chronicon Latine olim a multis, Græce etiam a Scaligero. Etenim cum inter Constantinopolitanos Pontifices Photius eodem in Chronico numeretur, credi potest non hoc esse ab eo Nicephoro profectum, qui tum cum ista Photius scripsit, e vita discesserat, atque ἐν ἀγίοις, ut hic loquitur, hoc est Sanctorum numero erat adjunctus. Verum fieri potest, ut ad Chronicon Nicephori recentior illa manus adjecerit. Utcumque res habet, nihil esse causæ videtur, quin Nicephorus noster Patriarcha ille sit, qui est in illo Chronico ordine LXXVIII. De quo ibidem hæc produntur. Νικηφόρος ὁ Ἀσκηρῆτις Μοναχὸς γεγονώς ἐτη θ' καὶ ἐξεβλήθη ὑπὸ τοῦ ἀσεβοῦς Λέοντος τοῦ Ἀρμένου. Quæ Latine hoc significant. Nicephorus a Secretis Monachus sedit A. IX. & ab impio Leone Armeno in exilium ejectus est. Nam & unicus hic ante Photium Patriarcha Constantinopolitanus fuit, ut ab illo nemo alius intelligi potuerit, & inter Sanctos non Græculorum assentatione solum, sed etiam communi Ecclesiæ suffragio receptus est. Hujus enim memoria a Latinis III. Id. Majas, a Græcis IV. Non. Jun. Ecclesiasticis est consecrata Tabulis. Postquam a Leone Armeno Iconoclasta perditissimo redactus in ordinem A. D. MDCCCXXVIII, exilii XIV. feliciter e vivis excessit. Quo cum præcipua Theodoro Studitæ viro sanctissimo familiaritas intercessit. Postremo unum admonendus es, Nicephori, quod penes nos fuit, apographum passim mendosum ac depravatum fuisse: nosque, ut tolerabilem sensum eliceremus plurimum in interpretando laborasse: Verum ex ea lege quam olim nobis imposuimus, nihil nos in contextu ipso mutasse, præter levissima quædam, omninoque manifesta, atque in omnibus Pythagorico decreto paruisse: quod ex Synesii Dione tamquam ex Solonis tabulis hoc loco proferendum est: dignum sane quod Critici omnes ante oculos habeant, ad idque conatus suos ac lucubrationes accommodent.

PYTHAGORÆ SANCTIO EX SYNESII DIONE.

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ Μνησάρχου Σάμιος ἐπιγέγραπται τῷ νόμῳ. Οὗτος ὁ νόμος ἐκ τῆς Βιβλίας ἐπιποιεῖν, ἀλλὰ βούλεται μένειν αὐτὰ ἐπὶ τῆς πρώτης χειρὸς, ὅπως ποτὶ ἔχει τύχης ἢ τέχνης.

NICEPHORO

HUIUS BREVIARII SCRIPTORE

A. D. C. A. N. D. I. D. U. M. L. E. C. T. O. R. E. M.

P. R. A. E. F. A. T. I. O.

NICEPHORI EPISCOPI, QUAM HIC ESTI DIGNUS, COMITIS & CRISTIANI LECTORIS
 acceptum a R. P. Jacobo Zambrano, qui cum Rone ex veteri exemplari
 descriptis. De auctore porro ipse extat fides in Bibliotheca perhibens mentis
 que & Episcopi istius in genere commendat. Quae una lucubratione fidei
 non perperam modo superius quatuordecim, sed longe etiam inter alia
 De illis rebus, quibus ad eo monitione ut veris quibus meminit. Ex quo dubia
 videtur, quae continentur sententia, quae cum hoc Nicephoro scriptorem existens
 nominis alterum confundit, cuius editio est Chronicon Latine olim a multis, &
 tunc a Zozimo, & tunc a Constantino inter Constantinos Pontifices. Porro radem
 in Chronico numerus, quod post non hoc esse, sed in Nicephoro profectum, qui
 cum ista Pbatia scripta, e rebus disticta, atque eo auctor in hic sequitur,
 hoc est Zancharias numero cum adhibetur. Verum si perit, ut ad Chronicon
 Nicephori recurretur illa manus adhibetur. Vicarius tunc habet, nihil esse causae
 videtur, quin Nicephorus noster Patriarcha ille sit qui est in illo Chronico ordine / X.
 VII. De quo ibidem hoc probatur. Nuncupat & Nicodemus in rebus, & in
 in istis rebus, quibus auctor in Apria. Quae Latine hoc significant. Nicephorus
 a secretis Monachus scilicet A. IX. & ab impio Leone Armeno in exi-
 lum eiecit. Quae & unius hic ante Pbatiam Patriarcha Constantino
 postea fuit, ut ad illo nemo alius intelligi poterit, & inter Zancharias non
 Zancharias assumptione solam, sed etiam communem Ecclesiae Iustitiae recipiunt.
 Hic enim notoria a Latinis III. M. Major, a Graecis IV. Non tunc
 Ecclesiastica est consecrata Tabula. Postquam a Leone Armeno Constantia per-
 ducto restat in ordinem A. D. MCCCLXXVIII, exili XIV. felicitate
 viciu exierit. Quo cum praecipua Theodore Studite vire sanctissimo familiariter
 intercessit. Postremo unum adnotandum est, Nicephori quod per nos fuit,
 apographum fuisse notandum ac depravatum fuisse, ut notandum fuit
 sua electio plurimum in interpretando laborasse. Verum ex ea lege quae omnia
 nobis inpositum, nihil nos in contextu ipse mutasse, praeter huiusmodi quaedam,
 omninoque manifestum, atque in omnibus Patrologico delecto parvisse, quod ex
 Synisi Dionis tamquam ex solanis tabulis hoc loco presentibus est dignum fuit
 quod Critici omnes ante oculos haberent, ad istas conatus suos ac lucubrationes
 accommodari.

SYTHAGORAE SANCTIO EX SYNESSI DIONE

ΠΡΟΤΟΡΑΕ ΜΑΡΤΥΡΟΝ ΕΧΕΙΝ ΕΠΙΣΤΕΥΕΤΑΙ ΤΩ ΙΩΑΝΝΗ. ΟΥΚ Ε ΙΝΕΝ ΕΚ ΕΩ ΤΩ ΒΙ-
 ΒΛΙΟ ΙΣΤΟΡΙΩΝ, ΑΛΛΑ ΕΒΟΥΛΕΤΑΙ ΚΑΙΝΗΝ ΜΕΤΑ ΤΗ ΤΩ ΙΩΑΝΝΗ ΣΥΝΕΣΤΕΙΝ, ΕΝΑΝ ΜΟΝΟΝ ΕΩΣ
 ΕΝΕΥΕΝ ΕΝΕΥΕΝ.

SANCTI NICEPHORI
PATRIARCHÆ
CONSTANTINOPOLITANI
BREVIARIUM
HISTORICUM
DE REBUS GESTIS POST IMPERIUM MAURICII.

Interprete DIONYSIO PETAVIO *e* *Societate* JESU.

ΕΚ ΤΗΣ ΦΩΤΙΟΥ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ.

EX PHOTII BIBLIOTHECA.

L Eaum est S. Nicephori Archiepiscopi Constantinopolitani Breviarium Historicum. Cujus initium est a Mauricii cæde, & ad Leonis & Irenes usque nuptias perductum est. Dicendi genus minime redundans, & perspicuum. Dictionis vero elegantia, orationisque structura, neque soluta nimium, neque porro cum affectatione pressa & adstricta: sed cujusmodi eloquentis plane hominis ac perfecti esse debeat. Nam & novitatem declinat, & quod vetus excultumque est non prætermittit. Inest præterea illius orationi quidam cum voluptate lepos. Denique plurimos eorum qui antea scripserant, una hac historica lucubrationcula superavit: Nisi quod nimia brevitatis nonnihil de venustate ipsa decerpere videtur.

Α ΝΕΓΝΩΣΘΗ ἰσοεικὸν σωτομον Νικηφόρου τῷ ἐν ἀγίοις Κωνσταντινουπόλεως Αρχιερέως. ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἀναίρεσεως Μαυρικίου, καὶ κατέσει μέχει τῆς εἰς γάμον κοινωνίας Λέοντος καὶ Εἰρήνης. ἔστι δὲ τῷ φράσει ἀπείριστος τε, καὶ σαφής. καλλιλεξία τε καὶ σωθήκη λόγου οὔτε λελυμένη οὔτε αὖ πάλιν συμπεπιεσμένη περιέργως κεχημένος. ἀλλ' οἷα ἂν χήσαιτο ὁ ρητορικὸς ὡς ἀληθῶς ὁ τέλειος ἀνὴρ. τὸ, τε δὲ νεωτεροποιὸν ἐκκλίνει, καὶ τὸ ἀρχαϊότροπον καὶ ἐξησκημένον οὐ παρατρέχει. ἔτι δὲ καὶ ἡδονὴν κέκραται αὐτῷ συὸν χάριτι τοῖς λόγοις. καὶ ὅλως πολλὰς ἔστι τῷ πρὸ αὐτῷ ἀποκρυπτόμενος τῇ δεῖ ἰσοείας τῇ συγγραφῇ. εἰ μὴ τῷ τὸ λίαν σωτετημένον ἔχ' ὁλόκληρον δόξει διαπεραίνειν τῷ χάρι.

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΛΕΩΣ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΥΝΤΟΜΟΣ
ΑΠΟ ΤΗΣ ΜΑΤΡΙΚΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ.
SANCTI NICEPHORI
PATRIARCHÆ
CONSTANTINOPOLITANI
BREVIARIUM HISTORICUM

de rebus gestis post Imperium Mauricii.

Edit. Paris.
pag. 3.

ΜΕΤΑ τὴν Μαυρικίαν τὴν βασιλείαν ἀναίρουν, Ἀ
Φωκᾶς ἐπεὶ ταύτῃ διεργάσατο, τῆς βασιλεί-
ου ἀρχῆς ἐπιλαμβάνεται. ἔτι δὲ ἄρξαντος ἐπὶ τοσού-
το κακώσεως Χριστιανῶν ἤλασε τὰ πράγματα, ὥς παρὰ
πολλοῖς ἀδεῖσθαι, ὅτι Πέρσαι μὲν τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν
ἐκτὸς κατεπήμενον, Φωκᾶς δὲ ἐνδὸν χεῖρῳ τέτων ἐ-
πραττε. ταῦτα ἔκ ἀνικτὰ Ῥωμαίοις ἐγίνετο. διὸ οἱ πε-
ρὶ τὴν Λιβύην τῶν καὶ τὰ ἡγεμονόοντες, ἅτε τῷ με-
γίστῳ διασήμενι τὸ θάρσυνον ἔχοντες, ἔαμα παρὰ Μαυ-
ρικίαν τὸ τῆς στρατηγίδος ἀρχῆς ἐγκεχειρισμένοι. (δύο
δὲ ἦσαν ἀδελφῶν, Ἡράκλειος καὶ Γρηγόριος.) ἔτοι κοινῇ
βελδοσύμῳ τὸς υἱὲς αὐτῶν πρὸς τὸ Βυζάντιον ἐκπέμ-
πουσιν ἄστυ, ἀλλήλοις συνδέμενοι, ὥς τὸν προφθάσαν-
τα, τῶν τὴν βασιλείαν εἰδιώαιτο ἐπιλήψασθαι. καὶ Ἡ-
ράκλειον μὲν τὸν Ἡρακλείου παῖδα ἀνδρῶν πληρώσαν-
τες πρὸς ὁξέπεμπον. Νικήταν δὲ τὸν Γρηγόριος υἱὸν ἰπ-
πικῇ στρατῷ πολλῇ περιβαλόντες διὰ τῆς ὑπείρου ἀ-
πέστειλον. δεξιὰ τε τύχη χρησάμενος Ἡράκλειος, καὶ
πνύμασιν ἐπιφορηταῖς ἀναχθεῖς, φθάσει Νικήταν
διπλοῖας, εἰς Βυζάντιον. καὶ ἡδὴ τῇ πόλει προσερχη-
κὼς ἐπέλαζε. Κεῖσπος δὲ, ὁ Φωκᾶ δὲ ὡς ἔπος
γαμβρὸς, ὁπλίῃκα δὲ τὸν τὴν ὑπάρχει τῆς πόλεως θρό-
νον διεπείν ἔλαχε, καὶ μεγάλη ἐν τοῖς βασιλείοις δυ-
σάμενος, ἐπεὶ ἀπὸ τῆς Φωκᾶς, ὥς δὴ παρυβευσμέ-
τος ὑπὲρ ἐκείνου τυγχάνων, τῆς οικείας εἰκοῦς κατὰ τὴν
σεως ἐνεκεν, ὡς ποτε οἱ τῶν ἀντιθέτων χρωμάτων δη-
μῶται τῇ Φωκᾶ συνπαρέγραψαν εἰκότι, δόλῳ αὐτὸν
μετήρχετο. καὶ πονεῖν μὲν ὑπὲρ αὐτοῦ πλαττόμενος ἐ-
πειθε, καὶ Ἡράκλειον ἐπὶ ἀπώλειαν αὐτοῦ ἤκειν ἀπὸ
εἰζέτο, συνήργει δὲ ὁμοῦς Ἡρακλείῳ, καὶ τῷ ὄντι τὰ ὑπὲρ αὐ-
τοῦ εἰς μάστιγα ἔπραττε. οἱ δὲ οὖν περὶ Φωκᾶν δεασάμενοι,
ὅσον πολιτικὸν, αὐτὸν ἐσασίαν. ἡδὴ γὰρ οἱ τὴν Πρασίναν
χρώματος δημῶται τοῖς περὶ τὸν Καίσαρα τὸ πῦρ ἐφῆπτον,
καὶ τὴν ἐπὶ τὴν βασιλείαν ἀνδρόφῳ. ἐπικειμένους δὲ αὐτοῖς
καρτερώτατα καὶ τὰς ἐν τῶν Ἡρακλείου στρατομάτων εἰσι-
δόντες, καταλιπόντες αὐτὸν, ἐφ' αὐταῖς γίνονται.

Φωτίος δὲ τις τὸν ὄνομα, ὅς παρ' αὐτῶν εἰς τὴν σύζυγον
Niceph. Hist.

MAURICIO Imperatore cæso,
Phocas parricidii hujus auctor A. 1202.
Imperium invadit. Sub quo tantæ ca-
lamitates Christianis rebus illatæ sunt,
ut hoc vulgo jactaretur ab omnibus,
Persas foris Romanum Imperium va-
stare, Phocam vero intus multo iis de-
teriora facere. Nec a Romanis diutius
ista ferri poterant. Igitur qui tum Afri-
cæ præerant, ea re audaciores facti,
quod longissimo intervallo ab urbe di-
starent, quodque a Mauricio Ducatum
obtinuerant (erant illi germani duo
Heraclius, & Gregorius) communica-
to consilio filio suos Byzantium mit-
tunt. Ita porro inter eos convenerat,
ut qui prior pervenisset, Imperium, si
posset, arriperet. Ergo Heraclium Hera-
clii filium cum supplemento classiario, &
navibus mittunt: Nicetam Gregorii fi-
lium cum ingentibus equitum copiis ter-
restri itinere contendere jubent. He-
raclius vento ac fortuna secundantibus
Constantinopolim ante Nicetam perve-
nit: jamque ad urbem appulsus pro-
prius accesserat. Erat in ea Impera-
toris gener Crispus Præfectus urbi, vir
inter Palatinos potens, & Phocæ ob
recentem injuriam infensus: quippe ejus
imaginem dejecerat, quam contrariarum
sanctionum homines juxta Imperato-
riam appinxerant. Ergo ille dolo
Imperatorem circumvenit. Nam huic
ipsius causa laborare se persuadet, &
Heraclium suam in perniciem venisse
confirmat. Interim vero Heraclium ad-
juvat, eique omnibus in rebus com-
modare studet. Accedebat & civium
in spectaculis atque Imperatoris discor-
dia. Jamque Prasina factio vicinis Basi-
licæ Cæsarii ædibus ignem admoverat,
& tunc advenientem Imperatorem pa-
lam celebrare ausa, postquam instan-
tes Heraclii exercitus vidit, relicto
Phoca, privatos conventus habere in-
stituit.

Dum hæc aguntur Photius quidam,
cujus uxori Imperator stuprum obtule-

A ij

rat, cum magna militum manu in palatium irumpens Phocam illico comprehendit. Quem exutum Imperatorio cultu, ac pulla veste circumdatum, reductis post terga manibus vinctum, & navigio impositum ad Heraclium deducit. Quo ille conspecto, Ita-ne, inquit, infelix, Rempubl. administrasti? Cui ita Phocas respondit, Tu vero melius administrabis. Igitur hunc e vestigio, cum adhuc in navi esset, gladio plecti iubet: deinde mutilari, & dextram manum ab humeris amputari, tum virilia excidi, atque e contis suspendi: itaque cadaver per urbem tractum in foro quod Bovis dicitur, igne concremari. Idem in Domentiolum Phocæ fratrem, & Bonosum, ac Leontium fisci quæstorem mortis supplicium decernit. Atque hæc in hunc modum gesta sunt.

Postea Sergius urbis Patriarcha ac reliqua civium multitudo cum omni officio ac gratulatione Heraclium intra mœnia recipit. Qui quidem Crispum ad capeffendum imperium cohortabatur: neque enim se illius usurpandi gratia venisse dicebat; sed ut a Phoca eorum, quæ in Mauricium ac Mauricii liberos commiserat, facinorum pœnas repeteret. Sed abnuente Crispo, tandem Heraclius Imperator a Senatu, populoque proclamatus est, & ab ipso Patriarcha coronatus. Quibus peractis Crispum ducem eligens, militaribus copiis, quæ in Cappadocia erant, præposuit. Sub hæc cum jam de Persarum in Romanos expeditione fama percrebuisset, Heraclius Constantinopoli solvens, ad Crispum, qui Cæsareæ tum erat, contendit, ut cum eo de Rep. consilium caperet. At ille morbum simulabat: & sæpe etiam audiebatur, cum Imperatorem convitiis incesferet. Nec Heraclium ejus consilia latebant: sed dissimulare in præfens contumeliam statuit, & opportunum tempus expectare. Interim vero cum eo pacifice colloqui, hortarique, ut ad opem Reipub. ferendam mutuis se opibus adjuvarent. Crispus vero quasi deridens, (Non licet, inquit, Principi e palatio discedere, & in longinquis exercitiis degere.)

Interea Heraclio Imperatori filius nascitur, quem Constantinum nominavit: eodemque tempore Nicetas Patricius ad urbem venit. Quare Heraclius eodem revertitur: ibique Nicetam, tamquam germanum fratrem, atque Imperii participem, magno cum honore, & magnificentia recipit. Sic enim inter eos convenerat, quo tempore ex Africa proficiscebantur. Sed & Crispus Byzantium quoque pervenit, ut de adventu Nicetæ gratularetur. Heraclius vero cum filium suum divino lavacro tingere, ac Crispo suscipiendum dare velle simulasset, & is ob eam causam in palatium venisset, universo senatu, ac reliqua civium multitudine collecta, una cum Patriarcha Sergio hunc in modum eos allocutus dicitur: (Qui Imperatori contumeliam facit, apud quem offendit? cum illi ad Deum pertinere respondissent, qui Imperatorem ipsum fecit.) Imperator Crispum hortatus est, ut quid sibi justum videretur, pronuntiaret. Qui doli nescius, tanti sceleris convictum omni æquo atque humano iudicio indignum esse palam asseruit. Tum Imperator om-

A ἐπιβεβούλευς ποτε καθυβείζετο, εἰς τὰ βασίλεια σὺν πλήθει στρατιωτῶν ἐπὶ τὸν Φωκᾶν αὐτίκα κατέχευε. ὃ βασιλικῆς αὐτὸν ἀπαμφίεσας ἐδῆτος, περιζώμα μέλαν αὐτῷ περιδέμνους, τὰς χεῖρας περιηγμένας εἰς τὴν πίσω ἀποδεσμήσας, καὶ πλοῖον ἐμβαλὼν, πρὸς Ἡράκλειον δεσμώτην ἀπήγαγεν. ὃν ἰδὼν Ἡράκλειος, ἔφη. ἔπος ἄθλιε τὴν πολιτείαν διόκησας; ὃ δὲ, Σὺ μᾶλλον, εἶπε, κάλλιον διοικεῖν μέλλεις. οὐθὺς ἔν αὐτῷ τὸ δὲ ξίφους ἐστὶ πρὸς τῷ πλοῖον ὄντι καταψήφίζεται θάνατον. ἔπειτα ἀκρωτηριάζεσθαι, χεροῖν τε δεξιᾶν ἀνωθεν ἐκ τῶ ὠμιάς ἀρδρᾶ ἐκκόπτεσθαι. καὶ τῷ αἰδοίων ἐκτέμνεσθαι, καὶ κοντοῖς ἀναρτᾶσθαι. ἔγωγε τὸ σῶμα συρὲν κατὰ τὴν τῶ Βοὸς λεγομένῳ ἀγορᾶν τῷ πυρὶ καταπίμψασθαι. Δομετίολον τε τὸν Φωκᾶ ἀδελφόν, καὶ Βόνωσον καὶ Λεόντιον δὲ τῶν βασιλικῶν χρημάτων ταμίαν δὲ αὐτὸν τῷ Φωκᾶ σὺνδιαφέρειν κίνδυνον προσέτατε. καὶ δὴ ταῦτα ἔπος ἀπέβαινε.

Σέργιος δὲ αὐτίκα ὁ τῆς πόλεως πρόεδρος, ὃ ὅλοι πρὸς ταύτης ὁμιλος σὺν πάσῃ δὲ γνωμοσυνῇ Ἡράκλειον ὄντος εἰς δέχεται, ὃ αὐτὸς Κεῖσπον εἰς τὴν βασίλειον ἀξίαν ἀνέτρεπε. μὴδὲ γὰρ τῆς βασιλείας ἔνεκεν αὐτὸς ἐληλυθέναι ἔφασκε. τίσαδαι μᾶλλον Φωκᾶν τῆς εἰς Μαυρικίον καὶ τὰ Μαυρικία τέκνα παρανομίας. ὃ δὲ ἐκ ἐδέχετο. τέλος ὑπὸ τῆς συγκλήτης βουλῆς καὶ τῆς δῆμῃ Ἡράκλειος βασιλεὺς ἀνακηρύσσεται, καὶ τὸν βασίλειον παρ' αὐτῷ πρόεδρῳ περιβάλλεται σέφανον. Κεῖσπον δὲ στρατηγὸν ἀποστέλλει χειροτονήσας τῶν ἐν Καππαδοκίᾳ ἐκστρατεύματων. Ἐπεὶ δὲ ἡ φήμη διέδεεν ὡς Πέρσαι ἐπὶ Ρωμαίους στρατεύουσιν, Ἡράκλειος ἐκ Βυζαντίου ἄρας παρὰ Κεῖσπον κατὰ τὴν Καίσαρος πόλιν τῶνικαῦτα τυγχάνοντα προσπορεύεται, ὡς δὲ αὐτῷ περὶ τῶν κοινῶν ἔνεκεν βεβούλευστος. καὶ ὃς μὲν νοσεῖν προσεποιεῖτο, ὃ τὸν βασίλεια συγχρῶς ἠκέστο, ὡς καὶ διελθοδρεῖται αὐτῷ. Ἡράκλειος δὲ τὸ δράμα σὺνῆκε, καὶ τὴν ὕβριν ὁμῶς ῥύσκει, καὶ ἤδη ἐκαιροφυλάκει. ἀλλ' ἐδοξε τέως γνησιώτερόν πως δαλέγεσθαι περὶ τῶ δειν ποιεῖν ὑπὲρ ἀλλήλων τὴν πολιτείαν χάριν. ὃ δὲ οἷα ἐπιποθέσων ἐκ ἔξον βασιλεῖ ἔφασκε καταλιμπάνειν βα-

D σίλεια, καὶ ταῖς πόρρω ἐπιχωρεύειν δυνάμειν. Ἐν τούτοις τίκεται παῖς τῷ βασιλεῖ Ἡρακλεῖ, ὃν δὴ καὶ Κωνσταντῖνον ὠνόμασε. τότε δὲ παραγίνεται ὃ Νικήτας ὃ ἄξιον Πατερίκιος πρὸς τὸν βασίλειον ἄστυ. διὰ τὸτο Ἡράκλειος εἰς τὸ Βυζάντιον ἐπάνεσι. καὶ Νικήτας σὺν τιμῇ μεγίστῃ περιφανείᾳ, ὡς ἀδελφὸν γνησίον, καὶ ὁμότιμον δέχεται, καθόλῳ αὐτοῖς ἤδη συκτεταγμένον ἐκ Λιβύης ἀπαίρεισι. καὶ Κεῖσπος δὲ εἰς Βυζάντιον ἦκεν ὡς τῇ εἰσόδῳ Νικήτα συνωθησόμενος. σκήπτεται δὲ Ἡράκλειος τῷ θεῷ λατρῶν τὸν υἱὸν καθαρῶς, ὡς δεῖται δὲ αὐτὸν ὑπὸ Κεῖσπου. ὃ δὲ ἐπὶ τούτοις εἰσέρχεται εἰς τὰ βασίλεια. Ἡράκλειος δὲ ἀθροίσας τὸς ἐν τῇ συγκλήτῃ βουλῇς ἅπαντας, καὶ τὸ ἄλλῳ πληθύν τῶ ἄστυ, αἶμα τῷ προέδρῳ Σεργίῳ, εἰπεῖν λέγεται πρὸς αὐτὸς. ὃ βασίλεια ὑβείζων, τίμι προσκρῖναι; τὸς δὲ φάναι, τῷ θεῷ τῷ ποιήσαντι αὐτὸν βασίλεια. καὶ Κεῖσπον ἀποτρέπει δὲ αὐτὸν ἀποφαίνεσθαι τὸ δοκοῦν ὀρθῶς τὸν δὲ ἐκ εἰδότα τὸ δραματέρημα, λέξαι. μὴδὲ φιλανδρώπου τυχεῖν δίκης τὸν ἐπὶ τοιούτῳ αἰλόντα πολέμῳ καὶ τὸν βασίλεια, ἀναμνησκεῖν αὐτὸν, οἷα ὅτι

Καίσαρ ἐπὶ τῇ νόσῳ κατεχνηματίσατο, καὶ ὡς τὸ τ' βασιλείας κατὰ τελελίσαι ἀξίωμα ᾔετο· καὶ ὡς εἰς τὴν βασιλείαν ἀρχὴν παρῆναι, καὶ ἅμα λαβόντα τόμον, κατὰ κόρρης τὸν παίειν. καὶ εἶτα λέγοντα ὡς γαμβρὸν ἐκ ἐποίησας, φίλον πῶς ἀνποιήσεις; ὁ δὲ δὲ ἐπιτρέψαι εἰς Κληρικὴν χῆμα τὴν κεφαλὴν ἀποκείρασαι· καὶ τὸν ἱεράρχην τὰ νενομισμένα ἐπὶ τῇ ἀποκάρσει ἐπιφθέγγεσθαι· ὁ δὲ ἐλθόντα δὲ αὐτὸν τοῖς μετὰ Κεῖσας στρατιώταις ἐπὶ λέξεως ὡς εἰπεῖν· ὁ πάπας Κεῖσας ὑπουργὸς ὑμᾶς ἕως τῆ νύκτος εἶχε· ἡμεῖς δὲ σήμερον οἰκειανκῆς τῆς βασιλείας ὑπηρετῶν· προδέναι δὲ αὐτοῖς τὸ ὅς ἐτις σιτηρέσιον, πρώτας τε καλεῖσθαι καὶ ἐν τοῖς στρατιωτικαῖς τάγμασιν· αὐτὰς τε δὲ μὲν ἔσονται δὲ ξαμένους τὸν βασιλέα ἐπιδεικνύσθαι ἅμα τῇ ἄλλῃ πληθύνει.

Μετὰ δὲ ταῦτα Κεῖσας εἰς τὸ λεγόμενον τῆς Χώρας περιέρχεται σιμνεῖον, ὃς ζήσας ἐν αὐτῷ ἐτελεύτησεν. Ηράκλειος δὲ Θεόδωρον τὸν αὐτῷ ἀδελφὸν τὴν μὲν βασιλείαν παρὰ τὴν ἀρχὴν κλητικόν, Κροπαλάτῃν δὲ αὐτὸν οἱ περὶ τὰ βασιλείαν καλεῖν εἰώθασιν, ἐπὶ καὶ Φιλιππικὸν τὸν Μαυρικίαν τῆ βασιλείας γαμβρὸν ἐπ' ἀδελφῇ γεγονότα, τὴν καὶ αὐτὰν δὲ εἰς κληρικὴν χῆμα ἀποκεκαρμένον τὴν κόμην, ἡγεμόνα τῆς ὑπὸ Κεῖσας παρὰ τὴν ἰθυωμένης ἀρχῆς ἐξέπεμπε· Φιλιππικὸς δὲ ἐπιβίους χρόνον ὕστερον ἐτελεύτησεν· καὶ πρὸς τὸ ὑπ' αὐτῷ δομηθέντι περικαλεῖ ἄγαν ὁ σεβασμῶ ἱερῷ τῷ καὶ Χρυσόπολιν ὅντι ταῖς παραδίδοται· ὁλίγη δὲ χρόνος διήρπασεν, νόσῳ ἐπιληψίας ἢ τῆ βασιλείας γαμετῇ Εὐδοκίᾳ ληφθεῖσα ἐτελεύτησεν· ἐν ᾧ δὲ τὸ ταῦτα σῶμα ἐξεκομίζετο, καὶ πολλῶν, ὡς τὸ εἶδος, ἐπὶ τῇ θείᾳ συρρέοντων, συνέπεσε κόρην τινὰ ὑπερθετῶν ὑπερώων ὁρμήσαν, θεράπαινα δὲ ἡ αὐτῇ πῶν ἀσῶν τινος, ἀποπτύσαι ὡς τὸν ἀέρα ἀφύλακτα· καὶ τὸ περιττωμα καὶ πολυτελοῦς ἐκείνης ἐδῆτος περιερχομένη, ἢ τὸ τ' βασιλίδος νεκρὸν περιέσσελλεν· ἐφ' ᾧ οἱ περὶ τὴν ἐκφορὰν περὶ ὀργῆς γενόμενοι, συλλαμβάνοντες τε αὐτὴν, καὶ τὸν ὄρεον κατεδίκανον θάνατον, ἐνταφίον ἐκ ἐναγῆς βαρβαρικῷ νόμῳ χρυσάμφοι τῇ ἐκδημίᾳ τῆς βασιλείας ἀδελφῆς συμπαράπεμψαντες οἱ ἀπόστολοι· περὶ τῆς δὲ οἷον ἐκ τῆς δέσποινος τὸ οἰκέτιδος, ὡς καὶ αὐτῇ τ' ὅσον ὁρμήσαντο κίνδυνον· ἢ δὲ δῆπου αἰδομένη τ' ὁλεθρον ὁρμήσαντο φθύν, ὅτι ὁραθεῖσα εἰς τὸ ἔπειτα πῶποτε· καὶ ταῦτα μὲν ἀμφὶ τὰ βασιλεία ὡς εἶπε.

Τὰ δ' αὖ ἐτέρως ὡς ἐτελεῖτο ἔγωγε συνάβην ἐν τινὶ ἐπιχωρίῳ, χώρα δὲ ἥτις ποτὲ ἔστιν, ἔδαμν εἰς τὸ νῦν παραδίδεται, ἡν τὴν ἐκείνη περιφανεία κομάντων εὐπορία τε βίᾳ λαμβάνει, καὶ τὸ ἐπ' αὐτὸν Βιτυλίνος ἐτύγχανε, καὶ ὁ ἀξίαν, ἡν Κανδιδάτον Ρωμαῖος κληίσκειν ἔθος τῶν γυνή τις χήρα ἐν γειτόνων ὁρμήσαν χαλεπῶς ἐφ' ἐν τῇ γειτονίᾳ· ἀμφισβητήσεως δὲ αὐτοῖς μεθ' ὧν γῆς ἐνεκὲν συμβαινέσης· ὁ Βιτυλίνος τοῖς παισὶν τοῖς αὐτῷ ἐνεκὲν μάχης ἐπ' αὐτῇ τοῖς ἐμορῶσι καὶ οἱ ὁρμήσαντες ἐνα τ' τ' χήρας ὑἱὸν ἀναιρῶσιν· αὐτῇ ἀνελομένη τ' ἡδὲ τεθνηκότα ὑἱὸν ἡμαγμένον τὸ ἀμφίον εἰς Βυζάντιον ὡς Ηράκλειον ἦκετο· καὶ ἐπεὶ προῖοντα εἶδε, εἰς δραμῆσα τῶ χαλινῶ τ' ἵππε, ἐφ' ᾧ ἐπ' αὐτῷ ἐφάπτεται· ὁ δὲ αὖ τὸ τῶ παιδὸς ἐδῆμα ἐπιδεικνύσας σὺν βοῇ πρὸς αὐτὸν ἀπεφθέργετο· οὕτω γένοιτο τοῖς σοῖς τέκνοις, ὡ βασιλεῦ, εἰ μὴ τὸ αἷμα τῶ, ὅσοι δέκνυμι, αὐτίκα ἐνδίκως τιμωρήσεαι· τῷ δ' οὖν περὶ τὸν βασιλέα δορυφόρων ἐπ' ὄντες

nia ei in memoriam revocat, quæ Cæsareæ de morbo simulaverat, quemadmodum Imperatoriam majestatem contemneret ac minuere se eo facto putabat: utque ipsum antea ad capiendum Imperium hortatus fuerat. Quibus dictis volumen capiens eo malam ejus percussit, atque ita compellans: (Qui socero fidem non præstitisti, qui tandem amico præstabis?) statim in Clerici formam tonderi jussit, Patriarcha solemnem orationem recitante. Inde ad Crispi milites egressus sic eos affatus est. (Crispus Papa huc usque ministros vos habuit; nos vero hodie domesticos vos Imperii satellites facimus.) Iisdem insuper frumentum annuum adjecit, ac primos inter militares ordines censerivoluit. Qui propensissimis animis Imperexcipientes faustis eum acclamationibus cum reliquo populo profecuti sunt.

Secundum quæ Crispus in monasterio, quod Choræ dicitur, inclusus, post annum in eo loco diem obiit. Heraclius Theodorum fratrem suum, qui secundum post Imperatorem locum dignitatis obtinebat (Curopalaten appellare vulgo in Palatio solent) itemque Philippicum Mauricii Imperatoris, cujus sororem dixerat, affinem, tunc temporis Clerici habitu detonum, ei Imperio, quod antea Crispus administraverat, præfecit. Philippicus cum aliquanto tempore supervixisset moritur, & in egregio, ac religiosissimo templo sepelitur, quod Chrysopoli condiderat.

Non multo post hæc elapso tempore Imperatoris conjux Eudocia comitiali morbo interiit. Cujus dum corpus effertur, plerisque, ut assolet, ad spectaculum confluentibus, forte contigit, ut puella quædam sursum e solario prospiciens (ancilla hæc erat cujusdam e civibus) in aerem incaute despiceret. Cumque sputum in pretiosas illas vestes temere decidisset, quibus Imperatricis corpus obvolutum erat, qui pompam prosequerantur, ira perciti correptam illam incendio damnant. Ita scelerati homines contra jus fasque barbarico ritu Imperatricis funeri parentarunt. Iidem vero illi dum ancillæ dominam idem ad supplicium requirunt, illa re cognita se subduxit, nec eam deinceps postea quisquam vidit. Hæc per illud tempus apud Palatium gesta sunt.

Quæ vero aliis in partibus accidisse narrantur, hoc modo sese habent. In suburbano quodam loco, cujus nomen hæcenus compertum non fuit, Vitulinus quidam erat homo & dignitate, & opibus illustris; ex eo genere quos Candidatos Romani appellare solent. Huic vicina quædam mulier habitabat, quæ viciniam illam moleste ferebat. Quare cum de finibus orta inter illos esset controversia, Vitulinus servos suos pugna vicinos illos aggredi jubet, qui cum fistibus unum ex viduæ filiis interemissent, illa sublato mortui corpore, vestem ejus ad Imperatorem ferens Byzantium advolat, ibique procedentem eum observans occurrit, & equi, cui infidebat, fræna manibus arripiens, unaque filii sui vestem ostendens, hæc ad eum vociferata est; (Sic filiis tuis, Imperator, eveniat, nisi sanguinem hunc, quem ostendo tibi subinde legibus ulcisceris.) Concurrentibus, prætorianis, & mulieri verber intentantibus, Imperator prohi-

Edit. Paris.
pag. 7.

buit, atque ulterius accedere vetuit: se cum visum esset de causa cogniturum. Quo dicto recessit. At mulier cum jus suum non impetraret, in gemitus, ac lamentationes soluta est. Inde aliquanto temporis elapso veritus parricida ne iterum foemina de filii caede Imperatorem interpellaret, Byzantium contendit, ac se multitudini civium immiscet. Forte tum equestre certamen celebrabatur, cum illum Imperator in media concione populi contuitus, Praefecto urbis mandat, ut suspectum hominem in custodiam conjiceret: deinde muliere accersita de perpetrata caede accuratius inquit. Ac demum quam mortis poenam extinctus illi viduae filius pertulerat, eandem in Vitulinum decernit: eumque ab hujus liberis eodem modo interfici praecipit.

10CXIII.

Sub hac Heraclius filium Heraclium, five Constantinum (duplici enim nomine dictus est) cum a Patriarcha divino lavacro expiatus esset, ulnis suis sacro ex fonte suscepit, statimque cum alia Imperii signa & ornamenta contulit, tum imposito diademate coronavit, & Imperatorem proclamavit: filiam vero Gregoriam nomine Nicetae Patricio despondit, eidemque arctiori jam necessitudine conjuncto auratam statuam equestrem supra columnas posuit in foro. Hoc illa modo Constantinopoli gesta sunt.

10CXVI.

At Chosroes Persarum Rex ingentes copias contra Romanos immisit, quibus Saitum Ducem praefecit. Hic Alexandriam contendens, urbe per vim occupata, Aegyptum universam in servitutum redegit: atque inde totum Orientem vastavit, plerisque captivis abductis, reliquis sine miseratione ulla crudeliter occisis. Quibus confectis deinceps cum omnibus copiis Chalcedonem contendit, & eam diuturna obsidione cinxit. Interim ad colloquium Imperatorem invitat: qui ejus voluntati cedens, ut ad ipsum pergeret cum regio comitatu & apparatu Bosphorum transmittit. Hunc simulatque Saitus conspexit e folio surgens, & humi provolutus, Imperatorem adoravit; qui e lembo quo veclus fuerat vicissim eum salutat, & muneribus prosequitur. Tum Saitus hunc in modum exorsus est. (Romanorum quidem ac Persarum Principes oportebat neque animis a se invicem disjunctos esse, neque ulla in re diffidere, sed amicitiam inter se, ac foedus quam lubentissime conjungere. Quod cum veteribus olim fuit, tum omnibus hoc tempore hominibus jucundissimum est: eaque res & tranquillitatem vitae, atque optimarum legum institutionem affert, & ad id, quod de Imperio adhuc superest tuendum, magnopere pertinet. Neque enim ignoramus nullum umquam Imperium fore, quod cum duobus illis conferri possit. Atque illud nefas esse duco, inter quos prudentia atque consilio mutua benevolentia & amicitia confirmari possit, eos arma sibi invicem inferre, ac subiectos sibi populos sine causa detrimentis afficere. Ex quo quid tandem accidet? Nimirum si concordiam inter vos pacemque stabilieritis, utrique caeteris hominibus multo feliciores, & toto vitae tempore majori in splendore & omnium admiratione eritis, ac laborem illum curamque cum quiete, & otio com-

pag. 8.

A πλήττειν ἐπιέγοντο, βασιλεὺς δὲ διεκώλυσε· καὶ τῇ γυναικὶ μὴκέτι τολμᾶν προσέειπαι παρηγγύησεν. ἐπέξιναι δὲ τὰ τῆς δίκης, ἐπὶ τῷ καὶ αὐτῇ δεδογμένα εἶη, ὅχρητο δὲ οὗτος μὴ δίκης τυχὸν ἀπολύσειτο τὸ γυνάκειον. χρόνος δὲ διήρχετο καὶ δὴ ὁ τὸ φόνον ἐπιτρέψας, δεδιὼς καὶ αὐτῷ τῷ γυναικὶ κατὰ ἀνηρημένον ἐνεκεν βασιλεὺς ἐπικαλεῖν, ταύτῃ τοι εἰς Βυζάντιον εἰσεῖσι. Ἐδὴ εἰς τὸ δημοτικὸν ἐαυτὸν ἐγκαταμίγνυσι. καὶ ἰππικῶν ἀγῶνος τελευτήσαντες, τῶν βασιλευσῶν μέσοις δημῶταις κατιδὼν, τῷ ἐπαρχῷ ἐπιτρέπει τῆς πόλεως φρουρὰ καθεργυῖναι τὸ ὑποπτον. εἶτα τὸ γυνάκειον μεταπέμπεται, καὶ τὰ τῆς μιαιφονίας ἀσφαλέςτερον ἀνηρεῖνα. κελδοὶ τοίνυν τὸν Βιταλίον ὑπὸ τῷ παίδων τῷ αὐτῷ ἴσῳ ὑποχρεῖν τῷ ἀνηρημένῳ τῷ τιμωρίαν, καὶ αὐτῆς ἐκείνης ὡσαύτως κτείνεσθαι.

B Ηράκλειος δὲ τὸν υἱὸν Ηράκλειον, ταύτῃ δὲ εἰπεῖν Κωνσταντῖνον (διώνυμος ὃν ὦν ἐτύγχανε) παρὰ τῶν ἱεράρχων τῷ θεῷ λατρῷ καθαρῆς ἀγκάλας τῆς ἱερᾶς κολυμβήθρας ἐδέξατο. αὐτίκα δὲ αὐτῇ τῆς βασιλείας ἀξίας τὰ σύμβολα, τὰ ἅλλα τε καὶ τὸ δαδῆμα περιδέμενος ἐταινίωσε, καὶ βασιλεὺς ἀνείπε. τῷ θυγατέρα δὲ Γρηγορίαν τῷ νομῷ Νικήτῃ τῷ τῷ ἀξίαν πατρικίῳ εἰς γαμετῷ κατηγγύησεν. ἔδῃ καὶ ταύτῃ τῷ βασιλεὺς μεζόνως οἰκειωθέντος, τὸν ἀνδριάντα κεχρυσωμένον καὶ ὑπερθετικῶν ἐφιππον, καὶ τῷ τῷ φόρου λεγομένῳ ἀγορὰν ἀνέστησε. Καὶ ἔτι μὴ ταῦτα ἐπράττετο.

C Χοσρόης ὁ Περσῶν βασιλεὺς στρατιὰν ὡς πλείστην ἀθροίσας ἐπὶ Ρωμαίους ἐξέπεμψεν, ἡγεμόνα τὸν Περσικῶν Σαῖτον χειροτονήσας δυνάμειν. ἔτος ἐπὶ τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἀφορμιθεῖς, ταύτῃ τε ἀνακράτος εἶλε, καὶ τῷ ὅλῳ Αἰγύπτῳ λυδραποδίσαι. Ἐ τῷ ἑφᾶν ἄπανσαν μοῖραν κατεδίη, καὶ δορυαλώτας ὡς πλείους ἤγε καὶ ἄλλας ἀνῆρει ἐδεμῖα φειδοὶ εἰς αὐτὸς χρώμενος. ταῦτα τοίνυν ἔτι δαδῆμος, εἰς τὸ ἔπειτα παρστῆ κατὰ τῷ Χαλκηδόνος πόλιν ἦει. καὶ περιεκάθητο ταύτῃ χρόνον ἐπίσυχρον. ἤξικε βασιλεὺς εἰς ὀμιλίαν οἱ λόγων ἰκέσθαι. καὶ δὴ βασιλεὺς εἰσήκουε, ἔως αὐτὸν διεπεραιῶτο βασιλικῇ δορυφορίᾳ τε ἔτι πομπῇ χρώμενος, ἔως αὐτὸν ἰδὼν Σαῖτος ἐξάνεστη τε τῆς καθεδρας, καὶ πρὸς τῷ δαφνῷ αὐτὸν ἀπορίψας προσεκύνη· αὐτὸς τε ἐκ τῶ ἀκατίῃ, ἐν ᾗ ἐπέπλει, τὸ χαῖρε αὐτῷ προσεφώνει καὶ δωρεαῖς ἡμείβετο. ὡς πρὸς αὐτὸν Σαῖτος ἔλεξεν. Εἰ μὴ ὁ βασιλεὺς, τῶν Ρωμαίων τε καὶ Περσῶν βασιλεὺς μήτε διίστασθαι ταῖς γνώμας, μήτε ὅπως τι ὅσα ἀλλήλοις ἀντικαθίστασθαι, εἰς φιλίαν τε καὶ συμβάσεις ἵεναι ὡς προθυμότατα ὅπερ ἡδιστὸν τε καὶ ὁ χαρὴ ἀνθρώποις τοῖς πάλαι καὶ νῦν τυγχάνει ἅπασιν. εἰς τῆς ζωῆς τε τῆς δόκτας ἔως γνωμῆς αἰτιώτατον, καὶ τῷ περιόντι τῆς ἐξουσίας συμπαραμένειν δὲ τὸ τῆς συμβάσεως μέγεθος. καὶ ὃν ἡμεῖς ἐπὶ σμεν, ὡς ἡκιστα ταῖς ἐξουσίαις δεῖ ταύταις ἐφάμιλλος ἵσθαι πολιτεία φανείη ὅν πώποτε. καὶ ὃν ὅσιον παρὸν ἐπιπροσλήν καὶ δὲ βασιλεὺς χρώμενος τὸ δυνου καὶ φίλιον εἰς ἀλλήλους κρατυῖσθαι, ὅπλα κατ' ἀλλήλων αἰρεσθαι, καὶ πημῖναι ἐκ ἐν δίκῃ, καὶ κακοῦ τὸ ὑπήκοον. ἐξ ὧν τί συμβαίνει; εἰ μὴ τὸ ὁμόγνωμον καὶ εἰρηνικὸν θῆσεσθαι, δαδῆμονά τε ἐκάτερον ὑμῶν τῷ ἄλλων ἀνθρώπων μάλλον ὑπάρχει, ζηλωτὺς τε καὶ ἀξιαγάσας εἰς τὸν ἅπαντα βίον δείκνυσθαι. εἰς τε τὸ ἄμοχθον ἔσθαι, ὁ πόνος δὲ ὑμῖν φροντὶς περιήσεται. εἰ δ' αὖτε ταυτὶ μεδιέμενοι

Hac menda-

καὶ ἡλίον οἷον ἀγαθὸν εἰρηνικὸν ποιεῖσθαι ἐλέ-
γε, καὶ δὲν ὅτι ὀνησιφόρον λογίσαται ὑμῖν οἷον. δυσμέ-
νειαν δὲ τὴν εἰς ἀλλήλους, καὶ τὸ ἐχθρὸν ἀνδρημένον, πο-
λέμων μὲν ὡς πλείων, ὅπερ ἀπὸ πλεονεξίας καὶ ἀπώμοτον, πα-
ραίτιοι γενήσεσθε. ἰδρῶτα τε καὶ πόνηας ὡς τὸ εἶδος ἀνελείθε
μεγίστας. πολλὰ δὲ σώματα πορεύεσθαι δαπάνησθε χρη-
μάτων τε ἀνάλασιν ὡς πλείων ποιεῖσθε. καὶ ἀπαξά-
πλως εἰς μέγα κακὸν τὸ τῆς πόλεως ὑμῖν πέρας ἦξει. οἷα
δὴ καὶ νῦν ὅραν ὑμῖν πάρεσιν. ἀφ' ὧν ἔγωγε εἰς τὴν Ρω-
μαίων εἰσβαλὼν γλῶ, τὰ δεινότερα εἶδε καὶ πέπονθεν.
ἐντοῦθεν οὖν λελεῖσθαι τὰ τῆς πολιτείας οὐκ ὅραται καὶ
ἀδελφώτατα διακρίσθαι. ταῦτα δὴ μνηστο λέγων αὐτὸς,
καὶ ὡς ἐν ἀσπιδί τιθεσθαι, τὰς πολιτείας Ρωμαίων τε καὶ
Περσῶν εἰς τὸ τὰ συμβατέλια ἡκεῖν. Ταῦτα ἐπὶ τέλει ποι-
ήσεν ὅγε ἐπὶ γέλωτος. καὶ ὡς τὸ ὁμωμοσμένων τὰ πιστὰ δοῖν
προσφέρειν. ὅτι γὰρ δὴ ταῦτα τῇ Χοσρόη βαλομένην αἰρε-
τέα εἶναι. εἰτι οὖν μοι, φησι, πείθεσθαι, ἔχοιτε αὐτίκα δὴ
μάλα τὰς ὡς Χοσρόην προσβόλας, τὰς ἐκκτι ἅμα
ἡμοὶ ἐκπέμποιτε. πείθει δ' ἂν μοι καὶ αὐτὸς, εἰ οἶδα,
εἰς τὸ γινώμης κατὰ διστάμην. ἀπείσεσθε μετ' ὑμῶν, καὶ
τὴν εἰρηνικὴν τὸ λοιπὸν εἰς τὸ ἅπαντα χρόνον βεβαίαν τε καὶ
ἀκραιφνή καταστήσεσθε.

Βασιλεὺς δὲ Ηράκλειος ἐπεὶ τὸ οὖν ἐπέπεισο, τῇ
προσώπῃ καὶ θελησίᾳ τῇ λόγων συνήδομος καὶ κατακτι-
λέμενος ὑπέχετο εἰς ἅπαντα πράσσειν ἐτοιμότητα τε καὶ
σπευδαιότητα. καὶ οἷς ἐβλαβέτο τῶν περὶ συνέπραττον
τε μάλα καὶ συνήκων, ὁ ἱερομύτης τε καὶ ὁ ἐν τέλει. καὶ ὅτι
τάχιστα οἱ διαπρεσβόλας οὐκ ἐλέγοντο. Ολύμπιος
μὲν ὁ τὴν τῇ ὑπάρχων τῇ Πραιτωρίῳ διέπων ἀξίαν, Λε-
όντιος δὲ ὁ τῆς πόλεως ὑπαρχος, Αναστάσιος τε ὁ τὴν οἰ-
κονομίαν τῇ μεγίστῃ ἐρεῖ, ὡς σοφία ὁ θεῖος λόγος ἐπώνυ-
μον, τῇ παρὰ γὰρ πεισθέντος τῆς παραλαβῶν Σαί-
τος, καὶ ἄρας ἐκ Χαλκιδόνης ὁπίσω ἀπέλαυνε. Ἐπὶ τὴν
Περσικὰ ἡθὴ ἐχάρει καὶ ὡς μὲν τῆς Ρωμαίων ἐπέβαινε γῆς
ἐξ ἑκαστῆς ἡγε, καὶ θεραπείας ἡξίει. τῇ Περσικῇ δὲ ἐμβα-
λὼν πέδας τὰς ἐκ σιδηρῶν αὐτοῖς περιδεδυμένους δεσμώτας
παρὰ Χοσρόην ἐκόμισε. Χοσρόης δὲ ἐπεὶ ἔγνω ὡς Σαίτος
Ηράκλειον ὡς βασιλέα εἶδε τε καὶ τετίμικεν, ἀλλ' ἐδουρά-
λων ἐλὼν ὡς αὐτὸς ἡγάγεν ἐν τῷ γὰρ αὐτῷ τῇ τῆς ἐλ-
πίδος ἀνείροπολεῖτο καὶ ἐκεῖτο. μεγάλα τε ἐπ' αὐτῷ ἡγα-
νάκτει, ἔτελος εἰς ἀσκὸν αὐτῷ ἀπέδειρε τὴν δούραν, πι-
κρὸν αὐτῷ καὶ βίαιον καταστήσας τὸ θάνατον. Ρωμαίων δὲ
τὰς προσβόλας ἰδίᾳ διατείλας ὡς ἕκαστον φρυαῖς ἀσφα-
λεστάτως ἀπέδειρε, καὶ ἐκάλει τὰ μέγιστα.

Ταῦτα ἔμικρως λυγρὰ τῇ βασιλείᾳ, καὶ ἐπιτάραττεν.
ἐφ' οἷς ἔλιμος τὴν καὶ τῇ πολιτείᾳ ἐπεφύει βαρύτα-
τος. ὅθεν ἡ Αἴγυπτος αὐτοῖς τὸ λοιπὸν ἐπεσίτιζεν. ἐξ ἧς
καὶ τὰ πλείστα τῇ βασιλικῇ ἐπελελοίπει σιτηρεσίων. ἐν
τῇ τοῖς καὶ νόσος λοιμώδης τοῖς ἐν τῇ πόλει ἐπισκνήφασα,
θανάτῳ τὰ πλήθη τὰ ἐν αὐτῇ διέφθειρεν. ὧν ἀπάντων
ἐνεκεν πολλὴν δυσθυμία ἔδωκε τῇ Κρατιῳτι περι-
κίχουτο. καὶ οἷον διὰ ταῦτα πρὸς Λιβύην βουλο-
μένῳ λυγρὰ. καὶ αὐτοῖς χημάτα τέως πλείστα, χρυ-
σὸν τε καὶ ἄργυρον, καὶ λίθων τὰς τιμιωτάτας προῦ-
πεμπεν, ὧν ἕκ ὀλίγη καταίροντα κλύδωνι μεγίστῳ
περιπεπτόκει. καὶ τοῖς ποταμικοῖς ρείθροις βρύχια γέ-
γονε. ταῦτα τοῖνυν τῇ πολιτῶν αἰσθόμενοι ὡς δυνα-
τὰ λυγρὰ αὐτοῖς διεκώλυνον. ὁ γοῶν ἱεράρχης ἐπὶ τῇ ἱερῇ
τῇτον καλέσας ὅρκους ἐνταῦθα περιεδέσμεν ὡς ἡκιστα

A mutabitur. Sin his contemptis ac reje-
ctis, pacem longe præstantissimum bo-
num repudiare malueritis, nihil ea res,
mihi credite, vobis utilitatis afferet. Sed
cum hostilem mutuo in vos animum, ac
discordiam susceperitis, quamplurima vo-
bis bella, quod ipsum immane ac de-
testandum est consciscetis. Ac tum su-
doris, & laboris, ut apparet, pluri-
mum capietis, tum corporum ac pecunia-
rum innumerabilium jacturam facietis. Et
ut uno verbo dicam, summa calamitate
belli nobis istius exitus constabit: cujus-
modi in præsentia intueri potestis. Nam
a quo tempore Romanum Imperium in-
gressus sum, atrocissima quæque vidit ac
perpeffum est. Quamobrem reliquum e-
rit, ut rerumpublicarum vestrarum in-
felicissimus sit status ac deploratissimus.
His dictis iurandum insuper adjecit,
magnopere studere se, ut Romani ac
Persæ pacis inter se fœdus inirent. Ad
hæc Imperator ita facturum se pollice-
tur; sed eorum quæ jurejurando confir-
mata erant fidem aliquam faciendam
esse dixit, iisdem illis sponte Chosroem
assensurum. At Saitus; (Si mihi, in-
quit, ereditis, legatos mecum ea de re
ad Chosroem mittetis: Nec dubito quin
ad meam sententiam accedat: ita tamen
si & nobiscum fœdus societis, & in
posterum pacem firmam ac sinceram cu-
stodiat.)

Heraclius blanda hac oratione deli-
nitur prolixè omnia perfecturum se esse
promisit: Itaque consilio habito, vehe-
menter ea res Patriarchæ ac Magistra-
tibus placuit, eique promovendæ opéra
omnis adhibita. Quare legati illico de-
cernuntur, Olympius Prætorio, & Le-
ontius urbi præfectus, Anastasius majoris
templi, quod Sophiæ appellatur, Oe-
conomus. Cum his Saitus, abductis a
Chalcedone copiis, recessit. Et in Per-
sidem profectus est. Ac quamdiu iter
per Romanum imperium fuit, legatos *Edit. Paris.*
omni honore ac cultu prosequeretur: si-
mulatque vero Persarum fines attigit, *pag. 9.*
ferreas catenas injiciens ad Chosroem
deduxit. Qui ubi comperit Heraclium
a Saito Imperatoris loco habitum, &
honoratum, non ad se tamquam captivum
abreptum, quod jamdudum somniabat,
atque animo præceperat, vehementer in
eum commotus est: ac postremo detra-
cta pelle & utre ex illa facto acerba ac
violenta morte damnavit: Romanorum
vero legatos seorsim quam diligentissimis
custodiis habitos miserandum in modum
afflixit.

Angebant hæc Imperatoris animum &
magnopere terrebant. Accedebat & fa-
mis acerbitas, quæ sub idem tempus Im-
perium Romanum invasit: cum nihil
amplius frumenti ex Ægypto subvehere-
tur: ex quo Imperatoris annonæ magna *ICXVIII.*
ex parte suppressæ sunt. Sed & pestilens
morbus tota urbe grassatus magnam ci-
vium multitudinem absumpsit. Quibus
ex incommodis Imperator summum in
mœrorem ac desperationem reductus est.
Jamque migrare in Africam cogitabat,
& magnam opum vim, aurique & ar-
genti copiam ac gemmarum eo præmife-
rat. Quarum rerum haud exigua pars
cum jam appelleret, ingenti coorta tem-
pestate naufragio periit. Hæc cum cives
animadvertissent, quoad in ipsis situm
erat, impediabant. Ac demum Patriar-
cha Imperatorem ad templum vocans,

jusjurandi religione obstrinxit, non se ab urbe regia discessurum. Quibus ille cedens, tametsi praesentibus miseriis ingemisceret, eorum tamen voluntati vel invitus paruit.

Post hæc aliquanto temporis elapso Hunnorum Rex cum procerum suorum ac satellitum stipatu Byzantium pervenit; & ab Imperatore Christianis sacris initiari se petiit. Quo libenter excepto, Hunnorum Principes a Romanis Principibus, & illorum conjuges ab horum conjugibus de sacro fonte suscepti sunt. Inde illos omnes divinis mysteriis initiatos donis regiis ac dignitatibus affecit. Quippe Duci ipsi Patriciatus honorem detulit, & in Hunnorum regionem humanissime dimisit.

IOCXIX.

Edit. Paris.
pag. 9.

Post hæc Avarum Princeps legatos de pace ad Heraclium misit: quibus magnopere gavissus donis illum remuneratus est, ad eumque vicissim legatos destinavit, Athanasium Patricium, & Cosmam Quaestorem, qui voluntatem suam renuntiarent. At Avarus amicitiam simulans, multa blande & humane cum iis locutus, Romanorum se amicum esse persuasit, & ad Imperatorem ineundi foederis gratia venturum esse promisit. Legati igitur ad Imperatorem reversi de illius in Romanos benevolentia certiores eum faciunt. Quibus plurimum delectatus, ad Heracleam urbem, quemadmodum inter eos convenerat, Regi Avarum occurrere decrevit. Præmissaque scenico apparatu, cum equestre certamen ad eum suscipiendum pararet, ac splendidam ei vestem & ipsius comitibus ferret, Selymbriam pervenit, ibique commoratus est. Triduo deinde Chaganus cum Avarorum ingenti multitudine Heracleam contendit. Ibi parte suorum delecta, quidquid roboris erat, per saltus ac silvas, quæ longis muris imminet, clam dissipari, ac per condensa montium pergere jubet, ut Imperatore a tergo circumvento, medium ipsum ejusque comitatum omnem in potestatem haberent. Sensit hæc Heraclius, & inopinata re nec mediocriter perculsus, purpuram exiit: ac vili detritoque habitu, quo privatus esse videretur, indutus, & coronam regiam cubito alligans, statim indecore se in fugam conjicit: vixque fuga Byzantium est elapsus. Avari fugientes animosius insecuti ad campum usque qui ex adverso urbis est nomine Septimus, ibi castra posuerunt. Inde ad Barnysi fluminis pontem usque dispersi circumiecta loca populari, & per Romanorum cædes impune grassari. Inter cætera Imperatoria vestis in potestatem hostium redacta, cæterique illi quos paraverant amictus, cum scenico omni instrumento, & iis qui ea perferebant. Tandem cum infinita captivorum multitudine ad suos limites regressi sunt. Compertum est ex captivorum quorundam, qui furtim aufugerant, constanti relatione, ad ducenta & septuaginta milia captorum utriusque sexus numerum pervenisse.

At Heraclius in tanta publicarum rerum difficultate & varietate nihilo melius privatis consuluit. Quippe facinus ingens contra jus omne ac Romanorum leges aggressus, Mariæ sororis filiam Martinam sibi matrimonio conjunxit, Martino patre natam, cui Maria ante Eutropium nupserat. Ex hac liberis duo-

Α τῆς βασιλευσσης ἐξίσταται· οἷς εἰσας τὰς μὲν παρῶ-
σας τύχας ἀπωλοφύρετο· τὰς δὲ γνώμας τὰς αὐτῶν ἐ-
κ ἐθέλοντῆς ἐσεργε.

Χρόνος δὲ τις παρώχεται. καὶ ὁ πῶν Οὐννων τῷ ἔθνει
Κύριος, τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἀρχεσσι καὶ δορυφόροις ἅμα εἰς Βυ-
ζάντιον εἰσέρχεται. μυθεῖται δὲ τὰ Χρυσιανῶν βασιλεῖα ἐξίτηται.
ὁ δὲ ἀσμένως αὐτὸν ὑπεδέχετο καὶ οἱ Ῥωμαίων ἀρχον-
τες τὰς Οὐννικὰς ἀρχοντας, καὶ τὰς ἐκείνων γαμετὰς αἱ τῶ-
ν αὐτῶν τοῦ θεοῦ λατρῶν ἐτεκνώσαντο σύζυγοι. ἔτω τε τὰ
θεῖα μυθεῖσι δώροις βασιλικοῖς ἐξ ἀξιώμασιν ἐφιλοτι-
μήσατο. τῇ δὲ ἀξίᾳ τῆ Πατρικίᾳ τὸν ἡγεμόνα τῶν τε-
τίμηκε, καὶ πρὸς τὰ Οὐννικὰ ἦδη φιλοφρόνως ἐξέπεμπε.

Μετὰ δὲ ταῦτα καὶ ὁ Ἰβάρων ἔθνης ἡγεμὼν ἐπὶ συμ-
βάσειν ὡς Ἡράκλειον ἐπικηρυκώεταί. ἐφ' ᾧ λίαν ὑπερα-
γάμμος, δώροις αὐτὸν ἡμείβετο. καὶ δὴ καὶ ἐπεμπεν ὡς αὐτῷ
ἀγγελιαφόρος, Ἀθανάσιον τὸν Πατρίκιον, εἶτα μετ' αὐτὸν καὶ
Κοσμάν τὸν ἀξίαν, ὡς δὴ Κραίσωρα καλεῖται, τὸ δὲ βασιλεῖ-
ως γνώμης αὐτῶν ἀπαίροντας. ὁ Ἀβάρος δὲ τὰ πρὸς φίλιαν
ὑποκεινόμενος, αἰμύλατε ἐπαγωγὰ πρὸς αὐτὰς ἀποφ-
θεγγόμενος, ὑπήγετο ὡς φίλος εἰς Ῥωμαίοις, καὶ ἦκεν ὡς
βασιλεῖα ἐπὶ σπονδαῖς ἐπήγγελλο. οἱ δὲ καὶ ἀναξέ-
ξαντες τὰ τῆς δυνάμεως ἐκείνης ὅλην βασιλεῖα ἐποίουν.
οἷς ἄγαν ὑπερηδόμενος, βεβλῆται εἰς τὴν πόλιν Ἡρά-
κλειαν, κατὰ δὲ ὡς αὐτοῖς συγκεῖμενον, τῷ Ἀβάρῳ συμ-
βαλεῖν. τὸν θυμὸν δὲ σκεδῶν πρὸς ἐπεμπε, καὶ ἰπτικῶν
ἀγωνίαν ἐπὶ τῇ δοχῇ αὐτῇ τελεῖν ἐν τρέπιζε, σολῶ τε
αὐτῷ λαμπρὰν καὶ τοῖς συνομαρτῆσιν ἐκόμιζεν. εἶτα κα-
τὰ τὴν Σηλυμβριαν πόλιν ἀφικνόμενος νυκίετο. τρισὶ δὲ
ὑστερον ἡμέραις ὁ Χαγᾶτος σὺν πλήθει πολλῶν τῶν Ἀβά-
ρων ἀμφὶ τὴν Ἡράκλειαν παρήει. ἀπόδεσμον δὲ τινα τῶν
οἱ ἐπομένων, οἱ ἀλκιμοὶ τε καὶ μαχιμώτατοι ἐτύχα-
νον, ἀπολεξάμενος, καὶ τὰ ὑπερκεῖμενα τῶν μακρῶν λε-
γομένων τευχῶν λοχμῶδιν τε καὶ ἀμφιλαφῇ ἐκπέμφας, σκε-
δάνυσσι κρύβδω καὶ τῶν τε ἐκεῖ ὄρων χωρήσειν τὰ λάσια,
ὡς ἀνὰ τὴν νύκτα τῶν βασιλέως γενόμενοι, αὐτὸν τε μέσον, καὶ
τὸς περὶ αὐτὸν ἀπολυφόμοι, χοῖεν ἐν χεῖρωτον. τῷ δὲ Ἡ-
ράκλειος αἰδόμενος, καὶ ἐμπερίως τῷ παραλόγῳ καταπλα-
γείς, τὸ ἀλουργὸν ἀπανφιέννυται ἔδνημα. οἱ κτρὸν δὲ τι
καὶ πενιχρὸν, ὡς ἀνὰ διώτης τοῖς ἐν τῷ ἐξομένους φαίνοιτο,
περιβαλόμενος ἔνδυμα, τὸν τε εἶφανον τὸν βασιλεῖον τῇ
ὡλένῃ περιελάμνος, ἀγεννῶς παραχρῆμα εἰς φυγὴν ἐ-
τρέπετο. ὁ μάλιστα πρὸς τὸ Βυζάντιον διεσώζετο, οἱ δὲ Ἀ-
βαροισὺν θυμῷ καὶ τῷ δυνάμει ἐπετίθεντο καὶ πρὸς τὸ πό-
λεως, ὃ ἐβδόμον καλεῖται, καταλαβόντες ἰδρύσαντο. ἐνθὲν
δε τε σκεδάννυται ἄρτι καὶ εἰς τὴν Βαρνύσσαν ποταμὸν γέφυ-
ραν, καὶ τὰ τῇ δε χειρὶ πικρῶς κατελήζοντο, καὶ τῷ Ῥωμαίων
ὁμίλῳ ἀφειδῶς ἐκεράζον· τὴν τε βασιλικὴν ἐδῆνται, ἐπὶ τὰς
σολὰς παραλαμβάνοντες. πρὸς δὲ καὶ τὰ θυμολικὰ ὄργανα,
ἐπὶ τὰς διακομίζοντας ἅπαντας. πλείστον δὲ ὅσον λαὸν ἡνδρα-
ποδισμένοι δορυλάων ἀγοντες, πρὸς τὰ σφέτερα ἀπεκό-
μισαν· εἰς ἐβδομήκοντα δὲ καὶ διακόσιας χιλιάδας ἀνδρῶν
τε καὶ γυναικῶν, κατὰ περ ἑνὶ τῷ ἀλόντων διαδράντες ἀλ-
λήλοισι συνωδὰ ἔφασαν, ὁ ἀεὶ θμὸς αὐτοῖς ἅπας συ-
νήνεκτο.

Ἡρακλεῖα δὲ τῶν κοινῶν αὐτῶν πράγματα ἐπὶ ποσῷ τοῦ
χειρείας καὶ ἀνωμαλίας ἡκόντων, ἐμὴν ἐδὲ τοῖς οἰκίᾳ ἐν θέ-
δαι φροντὶς ἐγεγόνει. αἰτ' ὅγε πρὸς παρὰ τὴν ἀθεσμον, καὶ ἡν
Ῥωμαίων ἀπαγορεύσει νόμοι, ἰδὼν, τὸ πρὸς τὴν ἀνεψίαν
Μαρτίναν ἡπάσαστο κῆδος. θυγάτηρ αὐτῇ Μαρίας τῆς αὐτῆς
ἐτύγχανεν ἀδελφῆς, πατὴρ δὲ Μαρτίνου, ὃν Μαρία πρὸ Εὐ-
δοκίᾳ

τροπία γαμέτλω ἐκέκμητο· Ἐ δὲ δι' αὐτοῖς ὅς αὐτὴς τίκεται, ὡν τ' μὲν Φλάβιον, τὸν δὲ Θεοδοσίον ἀποηγόρευεν· ἡ δίκη δὲ ἐδραμβόλετο ἀδέμιτον· καὶ τὰ μὲν πρεσβυτέρη παρεμύνον ἐδείκνυτο αὐχένα· ὡς μὴδ' ἐτέρωθεν ἐπιστρέφεται οἷόν τε εἶναι· τὰ δ' αὖ νεωτέρη τ' ἀκασικὴν ἀφήρητο αἰδῆσιν, καὶ κωφὸν ἤδη ἀπέφαινε· διήλεγχον δὲ αὐτὴ μάλα τὸ ἄσπεμον συνοικέσιον ἐπὶ ταῖς ἱππικαῖς ἀμίλλαις καὶ οἱ τῶ Πρασίᾳ δημῶτι χρώματος· συνήναν τε ἐπὶ ταύτῃ καὶ συνεπαρτον· Σέργιος ὅς τῃ Βυζαντίων ἱεράρχης γράμμασιν αὐτὸν λιπαρῶς ἐγκείμενος ἐναθέτει τὴν πρὸς τὸ γυνάϊον τῷ κοινωνίαν ἀνήναδα· ὁ δὲ αὐτῷ ἀπελογεῖτο· ὡς δὲ μὲν ἔχοι τὰ παράσοι λεγόμενα· ὁ γάρ σοι χρέος ὡς Ἀρχιερεὶ καὶ φίλῳ, ἤδη ἀποδεδώκας· ἐφ' ἡμῖν δὲ τὸ λοιπὸν κείσεται τὰ τῆς πράξεως· κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν διεπιπράσκοντο τὰ τῇ ἐκκλησίᾳ κειμήλια, Ἐ εἰς ὑπαγωγὴν φόρου, τοῖς Βαρβάροις ὅξενεμήθη.

Αὐτοῖς οὖν ἐπιστρατόει Χοσρόης ὁ τῇ Περσῶν βασιλεὺς καὶ Ρωμαίων, Σάρβαρον ἡγεμόνον τ' στρατῶς ἐκπέμφας· ὃς κατεδῆκε πᾶσαν τ' ἀνατολικὴν χώραν· καταλαμβάνει δὲ τ' ἀγίων τόπων τὰ ζωοποιὰ ξύλα τῶ σωτηρίου σταυροῦ, Μοδέσση τῶν καὶ ταῖς ἱεροσολύμων προεδρεύοντες· παρασκάλλοντο δὲ οἱ Πέρσαι, καὶ ἠπείγοντο μέχρ' ἐλθεῖν εἰς Χαλκηδόν· ὁ οὖν Ηράκλειος ἐκ τῶ Περσῶν Ἐ Αβάρων θορυβέμενος, ἅμα καὶ λιμῷ πιεζομένης τ' Ρωμαϊκῆς πολιτείας, καὶ λοιμικῷ θανάτῳ φθειρομένης, προσεκαλεῖτο Σέργιον τε τὸν τῆς πόλεως πρόεδρον· ἐτι καὶ ἄρχοντας, Ἐ τὸ λοιπὸν τῶ λαῷ μέγας, παρατίθεται αὐτοῖς τὰς παῖδας, καὶ βῶνον τὸν Πατερίκιον ἐγχειρίζει τὰς τῇ παραγμάτων διοικήσεις· καὶ ἀπάρας δὲ τῶ Εὐξείνῃ ἐπειρᾶτο δὲ Λαζικῆς εἰς τ' Περσικὴν εἰσβαλεῖν· κατ' ἡμῖν τίκεται αὐτῷ υἱὸς ἐκ Μαρτίνης τῆς γυναικός· μετ' ἑαυτῇ τὸ ταύτῳ ἦγετο· ὃν καὶ ἐπωνόμασεν Ηράκλειον· ἐνταῦθεν ἀποσέλλει δῶρα πρὸς τ' Τέρκων κύριον ἐπὶ συμμαχίᾳ τῇ καὶ Περσῶν συγκαλέμενος· ὁ δὲ δεξιόμενος ὑπέχετο συμμαχήσασθαι· ἐν τῇ ἡδὲ Ηράκλειος ὥρμησε καὶ αὐτὸς πρὸς αὐτόν· κακείνος τὴν τῶ βασιλέως παρσίαν ἀκηκῶς, σὺν πλήθει Τούρκων πολλῶν τῇ βασιλεὶ ὑπὸντίαζε, καὶ ἀποβάς τῶ ἱππὶ τῇ βασιλεὶ καὶ γῆς προσκυνεῖ· ἐποίει δὲ τὸ καὶ ὁ σὺν αὐτῷ πᾶς ὄχλος· ὁ δὲ βασιλεὺς τὸ ὑπερβάλλον τ' τιμῆς θρασυάμενος, ἐδήλου αὐτῷ, ὡς εἰ τὰ τῆς φιλίας αὐτῷ βέβαια εἴη, καὶ ἐποχέμενος πλησιάζειν· καὶ ἅμα τέκνον ἰδίον ἀποκαλῶν· ἔπος οὖν ἔτος ἀπαύζεται τῇ βασιλεῖ· ὁ δὲ ὃν περιέκειτο σέφανον, τ' κεφαλῆς λαβάν, τῇ τῶ Τέρκων κεφαλῇ περιέδετο· συμποσάσας τε αὐτῷ πάντα τὰ εἰς ὑπηρεσίαν τῶ συμποσίᾳ σκεύη, ἅμα καὶ πολλὰ βασιλικὰ καὶ ἐνωτίοις ἐκ μαργάρων κεκοσμημένοις δωρεῖται αὐτῷ ὡσαύτως καὶ τὰς περὶ αὐτὸν ἄρχοντας τοῖς ὁμοίοις ἐνωτίοις αὐτοχειρὰ ἐκόσμη· εἴτα δεδιὼς μὴ τὰ αὐτῷ τῷ Αβάρῳ καὶ παρ' ἐκείνῳ πέσειε, ἐπικρατέστερα δ' αὐτῷ Ἐ τὰ τ' συμβάσεως ἀπεργάζετο· παραδείκνυσιν αὐτῷ τ' θυγατρὸς Εὐδοκίας εἰκόνα· ἔφη τε πρὸς αὐτόν· ὡς ὡσπερ ἡμεῖς ὁ Θεός, σὲ τέκνον ἐμὸν ἀπέδειξεν· ἰδὲ δὲ αὐτὴ θυγάτηρ με ἐστὶ, καὶ Ρωμαίων Αὐγύστα· εἰ οὖν συναίρεις μοι, καὶ βοηθεῖς καὶ τ' ἐχθρῶν, εἰς γυναῖκα δίδωμί σοι αὐτὴν· ὁ δὲ τῷ κάλλει τ' εἰκόνας, καὶ τῷ περὶ αὐτὴν κόσμῳ τραυθεῖς ἔρωτι τῶ ἀρχεῦ πᾶσι μᾶλλον ἐπὶ τῇ συμμαχίᾳ ἐπέκειτο· εὐθὺς οὖν ἄρχοντα καὶ πλῆθος Τούρκων τῷ βασιλεῖ παραδίδωσι· σὺν αὐτοῖς τε εἰς τὴν Περσικὴν εἰσβαλὼν, τὰς τε πό-

Niceph. Hist.

bus susceptis, alteri Flavio, alteri Theodosio nomen imposuit. Sed tam nefandum scelus divina iustitia persequitur. Horum enim liberum seniori collum ita dissolutum est, ut alio torqueri non posset, junior erepto audiendi sensu penitus obsurdit. At turpes illas & inhonestas nuptias Prasina potissimum factio per Circenses ludos agitabat, approbantibus contra & faventibus aliis. Sergius porro Constantinopolitanus Patriarcha litteris suis vehementius instabat, ut illam cum muliere societatem abjiceret. Ad hæc Imperator ita respondit: (Recte tu quidem omnino dicis: quod enim & Patriarcham & amicum decet, quoddam veluti debitum reddidisti. Sed nostri erit arbitrii factis ipsis præstare quod jubes.) Per idem tempus Ecclesiarum thesauri distrahi sunt, & tributum nomine in barbaros divisi.

At Chosroes rursus contra Romanos exercitum mittens, Sarbarum ei Ducem præfecit, qui Oriente pervastato, salutariis Crucis vivifica ligna in sanctis locis occupat, Modesto tunc Hierosolymorum Ecclesiam gubernante. Quin Persæ longius insuper progressi Chalcedonem properabant. Heraclius, Persis eodem tempore & Avaribus infestantibus, cum una & fame & pestilentia respublica premeretur, Sergium Patriarcham cum magistratibus atque omni populo convocans, filios suos eorum fidei committit, & Bonum Patricium rerum administrationi præficit. Hinc Euxino mari navigans per Lazorum provinciam in Persidem irrumperere conatus est: Ubi ex Martina conjuge filius nascitur (hanc enim secum adduxerat) quem Heraclium nominavit. Indidem porro legatos cum donis ad Turcarum principem destinat, quibus eum ad belli contra Persas societatem alliceret. His ille acceptis, auxilio futurum se pollicitus est. Ea re gavissus Heraclius ad illum ipse perrexit. Qui adeste Imperatorem audiens, cum magna Turcarum manu obviam processit, & ex equo defiliens humi se coram illo prostravit. Idem & universi ejus comites fecerunt. Imperator tantum sibi ab illis honorem exhiberi videns, Duci eorum significat, si firmam ac sinceram amicitiam inire vellet, equo etiam vestitus accederet, filium insuper eundem appellans. Ita demum ad Imperatoris complexum admissus est, qui detractam sibi coronam Turcæ capiti imposuit. Cumque hunc ad convivium invitasset, omnia convivii vasa atque utensilia cum regia veste, & inauribus ex margaritis ei donavit. Dedit & in aures alias principibus qui eum comitabantur, quas manu sua dilargitus est. Post hæc veritus ne idem quod Avarus fecerat, contra se tentaret, fœdus istud firmioribus vinculis adstrinxit. Nam Eudociæ filiæ maginem demonstrans, hunc in modum alloquitur: (Cum primum nos Deus conciliavit, filium te meum esse voluit. En igitur & filiam meam, & Romanorum Augustam, quam, si me adjuveris, & contra

Edit. Paris. pag. 11.

10CXV.

10CXXII

10CXXV.

pag. 12.

B

lubra prostermit. Horum in uno Chofrois simulacrum reperit divino habitu consecratum. Nam in hujus testō tamquam in cælo quodam sedentem se collocaverat. Expressæ circum erant fulgurum ac Solis & Lunæ species, circumstante Angelorum turba. Præter hæc machina erat qua fulmina cum vellet, aut pluvias mitteret. Hoc detestandum monstrum conspicatus Heraclius humi dejecit, & in pulverem comminuit. Postquam Chofroes cum aliis omnia cepit, tum Turcas ab Heraclio in societatem receptos, de his certiores per litteras Sarbarum reddit, ac quam celerrime ex Romanorum finibus ad se reverti jubet, & Heraclio copias suas opponere; neque enim se illius exercitum sustinere posse. Hæc porro litteræ in itinere interceptæ ad Heraclium delatæ sunt: quibus ille perlectis & suppressis alias tanquam a Chofro missas supposuit, & illius sigillo obsignatas ad Sarbarum misit, quibus ea continebantur: Romanorum Imperatorem cum Turcis amicitiam iniisse, & Adoryadiganum usque pervenisse, quem misso a se exercitu cum Turcis esse profligatum, reliquos fuga sibi consuluisse. Quamobrem hortari ne ex Romanorum agro exercitum transportet, sed Chalcedonem obsidere, ac Romanos capere prædarique pergat. Quibus acceptis litteris Sarbarus eodem in loco substitit.

At Abari dissoluta jam pace, etenim Heraclius priusquam in Persas exercitum duceret, muneribus ad eos missis illam firmaverat, atque insuper ducenta his nummorum millia promiserat, obsidesque dederat Joannem cognomento Athalaricum naturalem filium ex concubina natum, & Stephanum consobrinum Mariæ sororis filium, & Eutropium, necnon & Joannem alterum Boni Patricii filium, eundemque spurium, & ex pellice susceptum. Sed Barbari expeditione facta castra ad Constantinopolim admovent, ibique suburbana omnia incendio vastant. Ita diviso inter se velut Thracio Bosphoro Persæ Asiaticum limitem, Avares Thraciam infestabant. Iidem ad muros expugnandos machinas fabricaverant, turrets scilicet ligneas & testudines: quas cum mœnibus admovissent, repente divina virtute dissolutæ sunt, obtritæ, qui in illis erant Alvarum propugnatoribus. Erant in eorundem exercitu Sclavinorum auxiliares copię bene multæ, quas illi secum adduxerant: quibus & signum dederant, ut cum accensas faces ex Blachernarum munitione conspexissent, quam Alam nuncupant, statim actuariis lembis irrumpèrent, & remigio ad urbem subvecti tumultum ac terrorem injicerent; per quem nullo prohibente, ipsi de muris subito impetu facto urbem invaderent. Quibus ad Bonum Patricium perlatis, mox biremibus ac triremibus instructis armisque dispositis, ad eum locum unde signum attollendum erat, classem dirigit, eodemque tempore biremes contrarium ad littus applicat. Inde facibus erectis signum dari jubet. Hoc ubi Sclavi conspicati sunt, e fluvio, quem Barnyssum vocant, recta ad urbem navigiis feruntur. At nostri obviam progressi in medium receptos & circumventos opprimunt, tantaque cædes hostium facta est, ut mare ipsum purpureo colore tingeretur. Inter castrorum cadave-

Α λεις καθήρει, καὶ τὰ πυρεῖα διέσπρεφεν. ἐφ' ἐνὸς δὲ πόντου εὗρηται Χοσρόης ἑαυτὸν θεοποιήσας. ἐν τῇ τότε σέγγῃ ἑαυτὸν καθήμενον ὡς ἐν ἑραῳ ἀνεσήλωσεν. ἀστράπας, καὶ ἥλιον, καὶ σελήνην συγκατασπιδάσας· ἀγγέλους περὶ αὐτοῦ· καὶ βροντὴν καὶ μηχανὴς ποιεῖν. ὅς οὖν ὁ πόντος διέλησε· τὸ το βδελύγμα διασάμνος Ηρακλείος εἰς γλῶσσαν κατέρριψε, ὥς κοινὸν διέλυσε. Χοσρόης τοίνυν ἀκέσας τὰς ἄλλὰ πάντα, καὶ ὡς Τῦρκοι συμμαχῶσιν Ηρακλείῳ, δὴλα ἐποίησε πάντα καὶ γραφῆς τῇ Σαρβάρῳ, ὅς αὐτὸς ταχέως πρὸς αὐτὸν ἐκ τῆς Ρωμαϊκῆς ἀναβύβνηται, καὶ Ηρακλείον ἀμυνάσθαι. μηδὲ γὰρ διωσθαι τῷ πλήθει τῷ ἐκείνῳ ἀντικαθίστασθαι. τὸ δὲ γράμμα περὶ τῆς Ηρακλείῳ ἐγχειρίζεται. ὁ δὲ τὸ ἀναγνὼς, ταῦτα μὲν ἐξηφάνισε, ἑτέραν δὲ γραφὴν ὡς ἀπὸ Χοσρόου σκηφάμνος, τῇ Σαρβάρῳ ἐκτίθεται, τῇ ἐκείνῳ σφραγίδι σφηνάμνος, ἔχουσαν ὅπως· Ο Καῖσαρ Ρωμαίων φίλιον μετὰ Τούρκων ἐπείσαστο. καὶ εἰσῆλθε μέχρι τῆς Αδορυαδιγάνου καλουμένου τόπου. καὶ ὅτι πέμψας στρατιὰν κατ' αὐτὸν, αὐτὸν τε καὶ τὰς Τύρκας διώλεσα. οἱ δὲ περὶ λειψόντες ἐφυγον. μὴ οὖν ἀπάρης ἐκ τῆς Ρωμαίων γῆς, ἀλλὰ τῇ Χαλκιδόνι προσεδρόσε, Ρωμαίους αἰχμαλωτῶν καὶ ληϊζόμενος. καὶ Σαρβάρους μὲν τὸ γράμμα δεξάμνος, τὴν προσεδείας εἶχετο.

Οἱ ὅ Αβαροι ἐπεὶ τὰς σπονδὰς διέλυσαν. καὶ ὁ Ηρακλείος πρὶν Πέρσας ἐκστρατεύσαι δάροις πρὸς αὐτὸς ταύτας ἐβίβαίη, ὑποχόμενος παραχεῖν αὐτοῖς νομισμάτων μυριάδας ἑκατοστί, ὁμῆρας αὐτοῖς δεδοκώς ἕνα τῷ Ἰωάννῳ τὸνομα. ὃν δὴ καὶ Αταλάειχον ἐκάλεσε. ὁ δὲ ὡς αὐτὰς ἐκ παλλακῆς. καὶ Στέφανον ἀνεψιὸν αὐτῆς υἱὸν Μαρίας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς, καὶ Εὐτρόπιον. ἔτι δὲ καὶ Ἰωάννῳ ἑτέρου υἱὸν Βάνῃ τῇ Πατρικίᾳ, καὶ αὐτὸν ἐκ παλλακῆς αὐτῇ γεγονότα. καὶ αὐτοὶ ἐκστρατεύοντες τῷ τείχει τῆς Βυζαντίως πελάσσουσιν. ὁ δὲ τὸ πάντα ἐν ἐπὶ τῶν τῶν ποταμῶν, καὶ ὡς περ ἀναμεισάμνοι ἐκάτεροι τῇ Θρακικῇ Βόσπορον. Πέρσαι μὲν τὰς τῆς Ἀσιaticῆς μοίρας καθήρην. Αβαροι δὲ τὸν ἐπὶ Θράκης διέφθειρον χῶρον. ἀλλήλοισι τε λόγοις οἱ Αβαροι μηχανήματα τειχομαχία ἐπέκτασαν. πύργοι δὲ ἦσαν ξύλινοι. ὅς χελῶναι τὰ κατασπιδάσματα. καὶ ἐπεὶ προσήσαν τῷ τείχει τὰ ὄργανα, θεῖα δυνάμις ἐξαπναιώς ταῦτα διέλυσε, καὶ τὰς ἐν αὐταῖς τῷ Αβάρων μαχητὰς διώλεσαν. ἐπειδὴ ὅ καὶ Σκλαβῶν πλήθη οἱ Αβαροι ἐπεφύροντο, καὶ εἰς συμμαχίαν ἐρχόντο, δίδωκεσαν ὅ αὐτοῖς σημεῖον, ὡς ὡς αὐτὸν ἰδεῖν πυρσὺς ἀναφθίνοντας εἰς τὰ Βλαχερνῶν ποταμίσματα, τὸ καλούμενον πτερόν, ὁ δὲ τὸς αὐτοῖς μονοξύλοις ἀκατίοις κἀκείνοι ἐπέξισαν, ὡς πλοῖμα ἀναφανέντες τῷ πόλιν κραταίως θορυβήσαν. αὐτοὶ τε ἀδείας λαβόμενοι ἐκ τῶν τειχῶν ἀνατρέχοντες ἐπὶ τῆς πόλεως γένωνται. δὴλα οὖν ταῦτα Βάνῃ τῇ Πατρικίᾳ ἐγένοντο, καὶ αὐτὸς διήρως μὲν καὶ τειρήρως ἀμύνσας, εἰς τὸν χῶρον, ἐν ᾧ τὸ σημεῖον ἐδόδοτο, καθοπλίσας προσώρσεν, ὡσαύτως καὶ πρὸς τῷ ἀντίπερα ἀκτὴν τῆς διήρως ἐπέλασε. ὁ δὲ φρυκτωρεῖσθαι τε ὁ δὲ εἰς ἐπέτρεψεν. ὅπερ δὴ οἱ Σκλάβοι διασάμνοι, ἐκ τῶν ποταμῶν τὰ καλούμενου Βαρύσου ἀφάρμου, καὶ κατὰ τῆς πόλεως ἦσαν. αἱ δὲ ἐπεκδραμεῖσαι, καὶ εἰς μέσον αὐτὰς ἀπολαβοῦσαι, ἐκ τῶν ὁ δὲ εἰς ἐκτενον, καὶ αἵματι πολλῷ τὸ θαλάσ-

* f. Εὐτρόπιου

σιον ὕδωρ ἐφοινίσαιτο . ἐν τοῖς πτώμασιν οὖν τῶν ἀναι-
ρεθέντων Ἐγγυαῖνες Σκλαβῖναι κατεφαίνοντο . ἀλλὰ
ταῦτα οἱ Βάρβαροι Θεασάμενοι , καὶ τὸ προσεδείας ἀπει-
πόντες , πρὸς τὴν αὐτῶν ἀνεζδύγνουν . ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς τὴν
πόλεως σὺν Κωνσταντίνῳ τῷ βασιλεῖ δι' ἡμετέρας λιτὰς
τῷ Θεῷ προσέφερον ἐν τῷ ναῷ τῆς Θεομήτορος , τῷ ἐν
Βλαχέρναις ἰδρυμένῳ , ἀφικόμενοι . τεῖχος δὲ τοῦ δω-
μησαμένου τῆς ἱερᾶς ἐκείνης ναὸς φρεῖον κατέστησαν . καὶ τὰ
μὲν Ἀβάρων ἔστω πη εἶχεν .

Μαθὼν δὲ Χοσρόης Ἡράκλειον πλησιάσαντα τοῖς βα-
σιλείοις Περσῶν , ἐκπέμπει κατ' αὐτὴν στρατηγὸν τινα ,
Ρυζάτῳ ὀνόμα , γενναῖον ὄντα καὶ ἔμπειρον τὰ πολέμια .
ἔτος ἐλθὼν τῷ βασιλεῖ παρατάσσεται , καὶ τῆς οἰκείας
ἀφορμῶν φάλαγγος μόνος πρὸς * μόνῳ πολεμεῖτο δὲ
μάχεσθαι . Ἡράκλειος δὲ , ἐπεὶ εἰδὼν τὴν οἰκείαν στρατὸν πο-
ροδυσμένον ἐπεγίνωσκεν , αὐτὸς ὀξέει κατὰ τὰ βαρ-
βάρη . ὁ δὲ ὡς τὴν τοξικὴν ἔμπειρος , οἷσόν τι φέει , καὶ ἄ-
κρων χειλέων τῷ βασιλεῖ καδήπτειτο . εἶτα καὶ ἄλλον
οἷσόν τι πέμψει , καὶ τὸν σφυρὸν τῷ ποδὸς ἐπέξυσεν . αὐ-
τὸς δὲ Ἡράκλειος τῷ ἱππῷ ἐπείγει , καὶ τις τ' αὐτὴν δορυφό-
ρον ποροφθάσας τῷ ὤμῳ Ρυζάτῃ ἔξοις ἀπέτεμε , καὶ αὐ-
τὸν πεσόντα ὁ βασιλεὺς κατηκόντισε . καὶ δι' οὗ τὴν τῆς
κεφαλῆς ἀπέτεμεν . ἐπὶ δὲ τῇ νίκῃ ταύτῃ προθυμίας ὁ
τῷ Ρωμαίων στρατῷ πληθεὺς , αἰδομένης τὴν τῷ βα-
σιλεῖ παρρησίαν , καὶ Περσῶν ἐχώρου στυγνότητα ,
καὶ ἀνακράτος ἡττηθέντος ἐδίδωκεν . καὶ πλῆθος αὐτῶν πολὺ
ἀπῆκτειναν .

Οἱ δὲ Περσῶν ἄρχοντες ἐπεὶ διεγνώκεσαν ὡς ὁ τ' Ρω-
μαίων βασιλεὺς ὑπὲρ τ' αὐτῆς πολιτείας τῆς οἰκείας ζωῆς
κατεφρόνησε , καὶ Σειρόου τῆς υἱᾶς Χοσρόου βουλόμενοι
Χοσρόω ἀνελθόν , μέγα περὶ τῆς οἰκείας πολι-
τείας καταφρόνησαντα . τῶν οὖν ἐφ' ἐνὶ τῷ βα-
σιλικῷ οἴκῳ κατέκλεισαν , καὶ ἔσθλῳ ἐκ ἐδίδον .
πρῶτον δὲ χρυσὸν καὶ ἄργυρον , καὶ λίθων πλείστον ,
λέγοντες , τῶν ἀπόλαυε οἷς κατεμάνης , καὶ ἄπερ ἡ-
γάπησας καὶ συνήγαγες . καὶ ἐπὶ λιμῶντοντα ἐπελθόν-
τες ἀνείμουν . Σειρόω δὲ τὸν τῆς οἰκείας βασιλείας Περσῶν
ἀνηγόρευον . ὃς δι' οὗ πρὸς Ἡράκλειον διαπραττόμε-
ται , δῶρά τε ἐξέπεμψε , ὡς πείσεσθαι αὐτῷ . γρά-
φει δὲ πρὸς αὐτὸν ἐνοῦσθαι τε ἀλλήλοισι τὰς ὑπ' αὐτῶν πο-
λιτείας , καὶ εἰρῆνῃ παρὰ Θεῷ ἀσπάζεσθαι , ὡς ἐκά-
στην παρ' αὐτῷ ἡσυχάζειν . ὃ ἀντέγραψε καὶ Ἡράκλειος ,
τέκνον τὸν Σειρόω καλῶν . καὶ ὡς ἐκ τῶν αὐτῶν ποτε
κατὰ γνώμην βασιλεὺς τῆς αὐτῆς δόξης ἐκπεπρωμένος
διὸ καὶ Χοσρόω . ἀλλ' εἰ καὶ πλείστα καὶ κάκιστα Ρω-
μαίοις καὶ Πέρσαις ἐπέδειξεν , ἑσπευσεν αὐτὸν ἔσθλα περι-
σσεύειν , εἰ καὶ τὰ μάκιστα ἐπικρατέστερος ἐγενόμην ,
εἰς τὴν αὐτῆς ἀποκαθίστην βασιλείαν . Θεὸς τὴν ἐκεί-
νην πρόθεσιν ἐγνωκώς , μετῴθην αὐτῷ ἀξίαν τὴν δι-
κὴν , ὡς μὴ τῷ πολλῶν γενέσθαι καταλύσειν . ἡμῖν γὰρ
τὴν ἐννοίαν παρὰ χόμην . περὶ τε τῷ ζωοποιῶν ζύ-
λων ὧν εἶλε Σάρβαρος ἐξ Ἱεροσολύμων , λιπαρῶς ἐ-
πέκειτο ἐπὶ ζήτῳ . ὁ δὲ ὑπέχετο δάσειν , ἑπερ αὐτῷ
κατάφωρα γένοιτο . περὶ τε τῷ πρεσβυτέρῳ ἔς Σαῖτος
πρὸς Χοσρόω ἀπήγαγε δόλῳ . ὡς Λεόντιος μὲν κοινῶ
θανάτῳ ἐτελεύτα . τὰς δὲ ἄλλους Χοσρόης ζύλοις ἐκ-
τεινεν , αἰδομένης αὐτὸν Ἡράκλειον εἰς τὴν Περσικὴν
εἰσβαλόντα .

Εὐθὺς οὖν Σειρόης ἐτελεύτα . κρατεῖ δὲ τῆς βα-
σιλείας Περσῶν Καβόης , ὃς τις μετ' οὐ πολὺ τῆ-
Νικερβ. ΗΨ.

Ara Scavinæ quoque mulieres inventæ
sunt . Quæ cum omnia Barbari conspe-
xissent , obsidionis ac moræ pertæsi in pa-
triam revertuntur . Tum Patriarcha
cum Constantino Imperatore ad Divæ
Virginis templum , quod in Blachernis
erat , progressi , ingentes Deo gratias per-
solvunt , ibidemque murum ad hujus
templi præsidium ædificant . Hunc in
modum ab Avaribus res ad Constantino-
polim gesta est .

Interim Chosroes ubi adesse jam He-
raclium atque ad Regiam accedere
comperit , unum ex Ducibus suis Rufa-
tem nomine , virum strenuum ac belli pe-
ritum adversus eum mittit , qui acie con-
tra Imperatorem disposita ante ordines
suos procedens solus solum ad certamen
provocat . Heraclius cum nemini suorum
ad hoc prælium audaciæ satis esse vide-
ret , contra Barbarum ipse progreditur . Il-
le ut erat sagittandi peritus , emissio spicu-
lo summa Imperatoris labia perstrinxit ;
inde alio directo in eum pedis talum de-
terfit . Heraclius equo in eum invehitur ;
cumque e prætorianis quidam gladio
Rufatæ humerum amputasset , caden-
tem hunc Imperator jaculo confixit , ac
subinde caput præcidit . Hac victoria
Romani alacriores facti , & Imperatoris
audacia confirmati , magno impetu in
Persas irruere & funditus profligatos fu-
gientesque persequi , innumeros eorum
interficere .

Post hæc Persarum Principes , ubi Ro-
manorum Imperatorem vidissent pro-
tuenso Imperio ne vitæ quidem suæ par-
cere , de Chosrois nece , qui Imperium
suum adeo contemneret , cum Siroe ejus
filio consilium capiunt , quem deum in
una ex regis ædibus concludunt , & cibo
omni substracto , auri & argenti ac lapillo-
rum vim maximam coram eo proponunt ,
atque iis vocibus , insultant : (Fruere iis
agedum , quorum insana cupidine flagra-
sti , quæque amasti tantopere atque col-
legisti .) Ita fame enestum postremo ir-
ruentes interficiunt . Tum Siroen ejus loco
Persarum regem pronunciant . Qui sta-
tim legatis ad Heraclium missis munera
ad eum placandum obtulit . Addidit in-
super litteras , quibus hortabatur , ut am-
bo invicem Imperia conjungerent , &
concessa a Deo pace fruerentur , ea lege ,
ut utrumque suis se finibus contineret . Ad
hæc Heraclius rescribit , filium appellans
Siroen : Nulli se umquam Principi Impe-
rium eripere voluisse , neque ipsi adeo
Chosroi . Qui tametsi quamplurima in
Persas æque ac Romanos scelerate com-
miserit , libenter nihilominus (agebat)
sospitem eum atque incolumem , licet in
potestate haberem , Imperio suo restituif-
sem . Sed Deus qui illius consilia cogno-
rat , dignas in eum pœnas constituit , ne ab
eo plurimi suis rebus everterentur ; idem-
que nobis pacem ac concordiam concef-
sit . Adjecit præterea & conditionem
hanc , ut vivifica ligna , quæ Sarbarus ex

E Hierosolymis transtulerat , sibi redderentur ,
eique rei admodum instabat . Quæ Si-
roes redditurum se promittit , si uspiam in-
venire posset . De legatis vero , quos Sai-
tus fraude circumventos ad Chosroem per-
duxerat , ita significavit , Leontium natu-
rali exitu vitam finisse , cæteros Chosroem
fustuario necasse , cum primum Heraclii in
Persidem irruptionem audisset .

Paulo post Siroe mortuo , Caboes
Persarum Imperium obtinet ; quo ite-

rum non longe postea defuncto, Hormisdas succedit. Qui quidem legatos & ipse ad Heraclium mittens, filium suum cum pecuniis ac muneribus exquisitis ad eundem allegat. Porro ejusmodi litterarum sententia fuit: (Quemadmodum Deum vestrum dicitis seni cuidam Simeoni in ulnas datum, ita ego servum tuum, filium meum tuas in manus committo. Norit Deus quam tu illum honeste sis habiturus.) Hunc Imperator excipiens magno in honore habuit, & post Hormisdæ mortem ad Persarum Imperium evehit.

Interim Sarbarus audita Chofrois & Sirois, & Caboïs, & Hormisdæ morte, e Romanorum finibus recedit. ac per litteras se apud Heraclium excusat: Non sponte se quæ contra Romanos egerat, sed ex ejus a quo missus erat, voluntate fecisse. Orare proinde ut ad eum tuto venire posset, atque in ejus servitute & obsequio degere. Quod si fidem Imperator sibi dare vellet, venturum se aiebat, magnamque opum vim secum ex Perside delaturum, ad ea instauranda, quæ in Romanorum Imperio vastasset.

Dum hæc aguntur, Hormisdæ filius suorum insidiis opprimitur. Sarbarus ab Imperatore Persarum regnum impetrat, ea lege, ut quidquid de Romanorum Imperio a Persis occuparetur, integrum redderet. Ita pace constituta, Barbarus Ægyptum atque Orientem universum Romanis restituit, detractis Persarum præfidiis vivifica ligna ad Imperatorem mittit. Heraclius Nicetæ filium ad Patriciatum promovet: ejusdemque filiam Nicen Theodosio, quem ex Martina suscepit, matrimonio conjungit. Gregoriam porro Nicetæ filiam e Pentapoli adductam Constantino Romanorum Imperatori copulat; quam adhuc vivo parente illius desponderat.

10CXXXI.

Sub idem tempus ex Æthribo, regio hæc est felicis Arabiæ; emersere Saraceni, ac vicinia loca facta irruptione populati sunt. Heraclius porro, Eudociam filiam, quam Turcorum Principi pactus erat, ad eum Byzantio proficisci jubet. Sed cum de Barbari cæde allatum esset, eadem Imperatoris mandato revertitur. Dumque adhuc Heraclius in Perside moratur, duo ejus filii, totidemque filiarum diem obeunt. Ipse vivifica ligna ita uti erant, cum primum capta sunt, obsignata secum deferens, Hierosolimam perrexit, & Modesto Patriarchæ ejusque clero monstravit. Ab iis integra adhuc signa deprehensa sunt; intellectumque sanctissima hæc ligna neque profanis ac pollutis manibus attrectata, neque ab illis penitus conspecta: eoque nomine gratiæ Deo ac laudes persolutæ. Tum Patriarcha clavem, quæ apud se remanserat domo deferens, adorantibus universis loculum aperit. Post hæc erecta illic Cruce, Imperator eam illico Byzantium remittit.

Cui Sergius Patriarcha ex Blacheris, quod templum Dei matris est, cum litanis obviam processit, & ad maximam Ecclesiam deducens, ibidem illam erexit. Hæc omnia Indictione secunda contigerunt.

Paulo post vero Heraclius Byzantium rediens cum fausta omnium acclamatione atque ingenti magnificentia a civibus receptus est. Quatuor illum elephantum vehebant: quos insuper ad populi voluptatem ludis Circensibus traduxit. In-

A θηκε. μετ' ὃν βασιλεύει Περσῶν Ορμίσδας. ὃς καὶ αὐτὸς ἐξέπρεσβόετο πρὸς Ηράκλειον, τὸν τε ἴδιον υἱὸν αὐτοῦ χρήμασι καὶ δώροις πολυτιμήτοις πρὸς αὐτὸν ἀπέστειλεν. ἐσήμεινε δὲ καὶ γραμμάτων τὰδε. ὃν τρόπον λέγετε τὸν Θεὸν ὑμῶν δοθῆναι γηραιῷ τινὶ ἀνδράπῳ Συμεῶν εἰς τὰς ἀγκάλας· ἔγωγε καὶ τὸν δούλον σου τὸν υἱόν μου δίδωμι εἰς τὰς χεῖράς σου. γνοίη δὲ Θεὸς ὁ σεμνῶς ποιήσεις αὐτῷ. ὁ δὲ δεξιὰ μὲν μεγάλας ἐτίμησε. εἶτα τελευτήσαντος Ορμίσδα βασιλέα Περσῶν ἐποίησεν.

Β Σάρβαρος δὲ ἀκίσσας ὅτι Χοσρόης, καὶ Σειρόης, Καβόης καὶ Ορμίσδας ἐτελεύτησαν, ἐκ τῆς Ρωμαίων ὑπενόσει χώρας. γράφει τε ἀπολογίαν πρὸς Ηράκλειον, ὡς ἐχέων, ἀλλὰ γνώμη τῆς ἀποστείλαντος, ἑωρατὴν ἅπασαν εἰς Ρωμαίους πεποίηκε. παραγενέσθαι δ' αὐτὸν ἐζήτησε, καὶ ὡς δούλον περιεσῆσθαι. λόγοις τε πίστεως παρὰ βασιλέως βεβαιωθείς, ἦκεν πρὸς αὐτὸν καὶ χρήματα ἐκ Περσίδος δίδοναι ὑπὸ χεῖρσι, δι' ὧν πάλιν καινίζοντο ὅσα αὐτὸς ἐν χώρᾳ τῇ Ρωμαίων κατεστρέφατο.

Εν τούτοις ἐπιβελόεται καὶ ἀναιρεῖται ὁ υἱὸς Ορμίσδα. καὶ Σάρβαρος παρὰ βασιλεῖ τῇ Περσῶν ἀρχῇ ἐξαιτεῖ. ὁ δὲ εἰδὼς, καὶ ἀλλήλων συνετίθεντο πάντα τὰ ἐκ Ρωμαίων ὑπὸ Πέρσαις γενόμενα Ρωμαίοις ἀνασῶζεσθαι. εἰρήνης τε βραβυθείσης καὶ τῆς Αἴγυπτον, καὶ πᾶσαν τὴν ἀνατολικὴν γῆν Ρωμαίοις ἀποδίδωσι Βάρβαρος. τὸς ἐκείσε Πέρσας ἐξελών, τὰ τε ζωοποιὰ ξύλα πρὸς βασιλέα στέλλει. Ηράκλειος δὲ Νικήταν υἱὸν Σαρβάρος Πατρικίου ἀξία ἐτίμησε, Νίκην τε τὴν θυγατέρα αὐτῆς Θεοδοσίᾳ τῇ ἐκ Μαρτίνης υἱῷ αὐτῆς γαμετῶν πεποίηκε. Γρηγορίῳ τε τὴν θυγατέρα Νικήτα ἐκ Πενταπόλεως ἐνέγκει Κωνσταντίνῳ τῷ βασιλεῖ Ρωμαίων ζεύγνυσιν· ἣν δὲ καὶ ᾠρομνησευσάμινος ὡς περιόντος ἔτι τῷ αὐτοῦ πατρός.

Υπὸ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐκ τῆς Αἰθιοπίας γενομένη Σαρακῶν διεφαίνοντο· χώρα δὲ τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀδαιμόνος Αραβίας, καὶ τὰ ἐκείσε χωρία προσελάζοντα ληίζεσθαι ἐπεχείρουν. Ηράκλειος δὲ τὴν θυγατέρα Εὐδοκίαν τῇ Βυζαντίᾳ ἐξίεναι ἐπέτρεψε, ὡς τῇ Τερκῶ ταύτῃ κατεγγυήσας. Εἰπεὶ δὲ ἔγνω, ὅτι σφαγὴ ὁ Τερκος ἀναιρεῖτο, ταύτῃ ὑποστέφειν ἐκέλευσεν. ὑπάρχοντι δὲ Ηρακλεῖ ἐν τῇ Περσικῇ ἐτελεύτησαν αὐτῷ δύο υἱοὶ Εὐδοκίας δύο. αὐτοὺς δὲ λαβὼν τὰ ζωοποιὰ ξύλα ἐσφραγισμένα, κατὰ πᾶν ἐλείφθησαν διαμείναντα, πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα ἀφίκετο· καὶ Μοδῆσθῳ τῷ Ἀρχιερεῖ καὶ τῇ αὐτῇ κλήρῳ ταῦτα ὑπέδειξεν. οἱ δὲ τὴν σφραγίδα σῶαν ἐπεγίνωσκον. καὶ ὡς ἀνέπαφα καὶ ἀθέατα βεβήλοις καὶ μαιφόνοις χερσὶ τῇ Βαρβάρῳ διετηρήθησαν, ἐχαιρήθησαν ὡδυνῶν τῷ Θεῷ ἀνέθεσαν. τὴν τε κλεῖδα τὴν ἐπ' αὐτῆς ὁ ἱεράρχης μείνανσαν παρ' αὐτῷ ἦγαγε. Εἰ ἀνοίγοντα προσκυνῶσιν ἅπαντες. ὑψωθέντων δὲ αὐτῶν ἐκείσε, ὁ δὲ εἰς τὸ Βυζάντιον ὁ βασιλεὺς ἐξέπεμψεν.

Ε Ο δὲ Σέργιος ὁ τῇ Βυζαντίᾳ ἱεράρχης ἐκ Βλαχερνῶν· ἱερὸν δὲ αἱ Βλαχερναι τῆς Θεομήτορος· λιτανεύων ὑπέδρατο· καὶ πρὸς τὴν μεγίστην ἐκκλησίαν ἀγαγὼν ταῦτα ἀνύψωσε· δεινότερα δὲ ὡς Ἰνδικτιῶν, ἡνίκα ταῦτα ἐπαύτετο.

Μετ' ὃ πολὺ δὲ καὶ Ηράκλειος πρὸς τὸ Βυζάντιον ἐχώρει ὑπὸ πολλῆς δόξης καὶ δόξης ὑπερβαλλούσης παρὰ τὴν ἐκείσε δεχθεὶς. πένταρας δὲ ἦγαγεν ἐλέφαντας· ὡς δὲ καὶ εἰς

τὴν ἱππικὴν ἀγωνίαν ἐθελήμβολον ἐπὶ τῇ τῆς πόλεως Ἀ
τέρφει, ἡμέρας δὲ ἐπινικίας ἐπ' ὀφροσύνη πάσῃ δωρεαῖς
φιλοτιμύμενος ἐπέτελει. ἐπειδὴ δὲ ἡμεῖς ἐλὼν τὴν ἐστίας τῆς
μεγάλης ἐκκλησίας, ἐκέλευσεν ἐκ τῆ βασιλικῆς ταμείου
αὐτῇ τε καὶ τῷ κατ' αὐτὴν κλήρῳ ἐπίσια χρήματα παρέχε-
σθαι. καὶ μὲν τὸ παρασκευάζει Κωνσταντῖνον τὸν υἱὸν ὑ-
πατεῦσαι. Ἡράκλειον δὲ τὸν ἀπὸ Μαρτίνης Καίσαρα
προχειρίζεται.

Οὐ πολὺς δὲ χρόνος ἐν μέσῳ, καὶ Σαρακῖνοὶ τὰ περὶ
τὴν Ἀντιόχειαν κατέτρεχον. ὁ δὲ Ἡράκλειος συν-
Μαρτίνῃ γυναικί, καὶ Ἡρακλείῳ τῷ παιδί πρὸς τοῖς τῆς
ἀνατολῆς χωρίοις ἐπέβη. αὐτῷ δὲ γενόμενος Θεοδώρῳ
τῷ ἀδελφῷ ὀργίζεται. ἐπεφιδυρίζετο δέ τισι, λοιδορεῖ-
σθαι αὐτὸν τῷ βασιλεῖ Μαρτίνης ἐνεκεν, λέγοντα, ὅτι ἡ
ἀμαρτία αὐτῆς ἐνώπιον αὐτῆς διὰ παντός. καὶ αὐτὴν εἰς Βυ-
ζάντιον ἀποστέλλει, γράψας τῷ υἱῷ Κωνσταντίνῳ, τῷ-
τον ἐπ' ἀφροσύματος λαοῦ ἀτιμῆσαντα ὡς ἐν φρουρᾷ
κατέχειν. στρατηγόν τε ἀνατολῆς ἐκπέμπει Θεόδωρον τὸν
βασιλικῶν χρημάτων ταμίαν, τὸ ἐπὶ κλήρῳ Τελύ-
θειον. Σέργιος γάρ ὁ κατὰ Νικήταν τελευτᾷ τρόπῳ
ποιῶν. καμῆλον οἱ Σαρακῖνοὶ ἀποδείραντες τῶν ἐγ-
κατακλείσιν τῇ δορᾷ, ἐπερράπτουν. τῆς βύρσης
ὅσον κατεσκευασμένης συναπεξηραίνετο, καὶ ὁ ἐντὸς ἀπο-
μαρανθεὶς πικρῶς διώλετο. αἰτίαν δὲ αὐτῷ ἐπὶ ἦγον
ὡς αὐτὸς παρεσκευάζεν Ἡράκλειον μὴ συγχωρεῖν Σα-
ρακηνούς ἐκ τῆς Ρωμαίων γῆς ἐκπορεύεσθαι τὰς συνή-
θως παρεχομένας αὐτοῖς τεύχεα χρυσὴ λίτρας δι-
ἐμπορικῆς ἀμοιβῆς ἐκ τῆς Ρωμαϊκῆς πολιτείας ἐκπέμ-
πειν. ἐντεῦθεν τε αὐτὸς ἄρξαι τῇ Ρωμαίων λυμάνεσθαι
χώραν. ἐκ τῆς παρήγγειλε Θεοδώρῳ μὴ συμβάλλειν
πρὸς μάχην Σαρακηνούς. οἱ δὲ προλοχίσαντες τε ὀλί-
γοις τισὶν ἀκροβολισάμενοι Ρωμαίους ὑπὴγοντο. Εἰσπί-
πτει ὁ αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν ἐνεδρῶν ἐξαπινάτως, ἐ μέ-
σον ἀπολαβόντες πολλὰς ἐκτείναν στρατιώτας τε καὶ ἄρ-
χοντας.

Κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον Μαρία ἡ ἀδελφὴ Ἡρακλείου
χρήματα πρὸς τὸν Χαγᾶνον Ἀβάρων ἐπέμψεν, καὶ τὸν
υἱὸν Στέφανον ἀπέλαβε. τοῖς δὲ τοιαῖσι δώροις ἡδεῖς
ὁ Ἀβάρος ἡρέτισεν Ἀντωνιανὸν μάγιστρον, ὡς ἐ αὐτὸς
πέμψας δῶρα ἀπολήφεται καὶ τὰς ἄλλας, ὥστε κατεῖ-
χεν ὁμήρους. καὶ δὴ ἐγένετο ἕτως.

Υπὸ τῷ αὐτῷ καιρῷ ἐπανεστὴν Κύβρατος ὁ ἀνεψιὸς
Ογαρανᾶ ὁ τῷ Οὐννογενέδων κύριος τῷ Ἀβάρων Χαγᾶ-
νῳ. καὶ ὅν εἶχε παρ' αὐτῆ λαὸν περιβεύσας ἐξεδίωξε τῆς
οἰκίας γῆς. διαφρεσβάζεται δὲ πρὸς Ἡράκλειον καὶ
ἀπένδρ' εἰρῶν μετ' αὐτῆ, ὥστε ἐφύλαξαν μέχρι τέλους
τὴν αὐτῶν ζωὴν. δῶρά τε ὅν αὐτῷ ἐπέμψεν, καὶ τῇ τῷ Πα-
τριάρχῃ ἀξίαν ἐτίμησεν. ἐν τῷ ὅν ἐν τοῖς ἀνατολικῶν μέ-
ρεσι διέτειβεν Ἡράκλειος, Ἰωάννην τὸν Βαρκαίνης στρα-
τηγὸν προχειρίζεται. καὶ πέμπει καὶ Σαρακῖνῶν τῶν ἐν
Αἰγύπτῳ οἱς συμβαλὼν πίπτει καὶ αὐτός. ἔτι δὲ
Μαρίνος ὁ τῷ Θρακικῶν ἐκστρατεύματων ἡγεμὼν
συμμίξας αὐτοῖς ἠτήτην. πολλὴν δὲ στρατὸν ἀποβα-
λὼν καὶ αὐτὸς μόλις * ἀποσώζεται. μετ' ἐκείνον
προβαλλεται στρατηγὸν Μαριανὸν Κουβικουλάριον πα-
ρὰ Ρωμαίοις τὴν ἀξίαν, καὶ πέμπει ἐκεῖσε, πα-
ραγγέλλας ὡς ἀνακοινῶνται Κύρῳ τῷ Ἀλεξανδρείας
ἐπαρχῇ. καὶ ὡς αὐτὸν κοινῇ βουλεύσονται τὰ πρὸς τὴν
Σαρακῖνούς. Κύρος δὲ ἡμεῖς δεδηλωκὼς
βασιλεῖ ἀπέσεισθαι ἐπὶ τελευτάσιν Ἀμβρῶ τῷ τῷ

de solemnes ob victoriam dies celebrans
munera ingentia largitus est. Quod au-
tem magnæ Ecclesiæ bona usurpaverat, Edit. Paris.
quotannis huic ejusque clero certam ex
fisco pecuniam numerari jussit. Inde
Constantinum filium Consulem facit :
Heraclium vero ex Martina genitum
Cæsarem creat. pag. 16.

Aliquanto post tempore Saraceni An-
tiochenum agrum populabundi percur-
runt. Quare Heraclius cum Martina
conjugē, & Heraclio filio rursus in O-
rientem proficiscitur. Ubi & Theodoro
fratri succensuit, clam a nonnullis dela-
to, quod propter Martinam in Impera-
torem probra conjiceret, ac sæpe illud
usurparet, (peccatum ejus coram ipso ef-
se semper.) Hunc igitur Constantino-
polim mittit cum litteris ad Constanti-
num filium, quibus jubebat ut illum in
concione productum atque in ordinem
redactum tamquam in custodia haberet.
Deinde Theodorum ærarii privati Co-
mitem cognomento Trithurium, Du-
cem Orienti præficit. Nam Sergius, qui
Nicetæ tempore præfuit, hoc modo pe-
rierat. Saraceni camelum pelle denu-
dantes, in hanc Sergium includunt ac
consuunt. Ita desiccata pelle, una & qui
inclusus erat, contabescens paulatim mi-
serabili morte confectus est. Quippe hoc
illi crimen objecerant, auctorem Hera-
clio fuisse, ut ne Saracenis e Romano-
rum finibus egredientibus permetteret
triginta auri libras, quæ illis quotannis
pensitabantur, mercibus permutatas ex-
tra Imperium transferre : ex quo factum
esset, ut Romanum limitem vastarent.
Heraclius porro Theodorum vetuit
cum Saracenis pugnam committere.
Qui dispositis insidiis, paucisque ad ve-
licandum præmissis, sensim Romanos in-
ducunt : donec qui in insidiis erant repente
in eos irruunt, & in medio interceptos
plerosque tam milites quam duces interfici-
unt. Psalm. 50.
10CXXXIV.

Eodem tempore Maria Heraclii soror
pecuniis ad Avarorum Chaganum missis,
Stephanum filium recepit. Quibus mune-
ribus illectus Avarus Antonianum Magi-
strum incitat, ut & ipse similibus donis
reliquis, quos habebat obsides, recupera-
ret : quod ita factum est.

Sub idem fere tempus Cubratus Or-
ganæ consobrinus Hunnogundurorum
dominus contra Avarorum Chaganum
rebellat, populumque omnem, quem ab
ipso acceperat, contumeliose habitum
patriis sedibus expellit. Inde legatione
ad Heraclium missa, pacem cum eo com-
ponit, quam ad finem usque vitæ suæ
conservarunt. Nam & munera ad ipsum
Heraclius misit, & Patriciatum detulit.
Interim vero dum adhuc in Oriente
versatur, Joannem Barcenæ Ducem e-
ligit, & adversus Saracenos, qui Æ-
gyptum occupabant mittit. Quibus cum
commisso prælio ceditur, unaque &
Marinus Thraciæ exercitibus præfectus
a barbaris vincitur, & multis suorum a-
missis, ægre ipse servatus est. Post illum
Marianus Cubicularius Dux eligitur,
cum mandatis ut communicato cum
Cyro Patriarcha consilio ambo inter se
de Saracenicis bello deliberarent. Et-
enim Cyrus Imperatori significaverat
cum Omaro Saracenorum Principe,
interposita tributis pactione, conveni-
re posse, quod ipsum nullo canonis de-
trimento mercibus indiceretur. Ad-
B iij

* γρ. ὁμοιω-
ζεται

hæc desponderi Barbaro Eudociam Augustam oportere, aut Imperatoris filiarum aliam quampiam. Hoc enim modo ad divinum lavacrum accessum hominem, & Christianum haud dubie futurum. Cyro quippe Omarus ejusque exercitus fidei plurimum habebant, quem & impense amabant. Sed hæc Heraclio minime placuerunt. Quæ ubi omnia Marianus comperit, a Cyro dissentiens, & cum Saracenis conflixens cum ingenti numero militum occubuit.

Sub hæc Heraclius ad urbem reversus in Palatio, quod Hieria dicitur, mansit; neque enim mari se committere audebat. Cumque & magistratus, & primores civium instarent, ut in urbem ingrederetur, persuadere non potuerunt. Ac per festos dies filios dumtaxat mittebat, qui sacris in templo ex more perfectis statim ad ipsum revertebant, itidemque postquam Circensibus spectaculis interfuerant, statim ad parentem redibant. Igitur cum illic consisteret, nuntiatus ei est, Atalarichum filium & Theodorum Magistrum, Theodori fratris filium cum aliis quibusdam contra se conjurasse. Quarum rerum indicibus credens, nares illis & manus præcidit. Atalarichus in insulam nomine Principum deportatur, Theodorus vero in insulam Gaudomeleten. Cujus insulæ Duci mandat, ut cum ad se pervenisset, unum ei ex pedibus amputaret. Eadem & in omnes facinoris confcios pœna decernitur.

Edit. Parif.
pag. 18.

Deinde longo postea tempore, Præfectus urbis, magistratum hortatur, multis in unum coactis navibus, & invicem alligatis, freto, quod Angustias vocant velut pontem injungit, ac ramis arborum & foliis utrinque latera prætendit, ut prætereunti nusquam mare prospiceretur. Quod opus cum celerime perfectum esset, Imperator e quo per mare tanquam per continentem investus, ad sinus, quem Phædaliam vocant, litus transmittit. Nec secundum oram maritimam ambulans, per Barnysi fluminis pontem Byzantium ingressus est. Quibus peractis Heraclium Cæsarem Imperatorio diademate coronat.

Indictione duodecima Sergius Constantinopolitanus Patriarcha moritur: & quia Pyrrhum Heraclius amabat, adeo ut fratrem appellaret, quod Imperatoris sororem e sacro fonte susceperat: simul quod eundem Sergii familiarem fuisse cum eoque vixisse cognorat, in illius locum substituit. Et jam Cyrus Alexandrinus antistes Constantinopolim accitus ab Imperatore aliquanto antea venerat. Hunc enim magnopere criminabatur, quasi Ægyptum omnem Saracenis prodidisset. Tunc igitur de his criminibus coram frequenti populi concione differuit. At Cyrus de his omnibus seipsum purgavit, asserens si suis consiliis fides habita esset, & Saracenis tributa per mercaturam ac commercium assignata, cum ipsos quietem acturos, tum nihil de his quæ Imperatori præstari solerent perituum fuisse. Dehinc alios ejus criminis auctores accusat, seque frustra de his insimulari contendit. Contra Imperator gentilem illum ac Dei hostem appellare; qui adversus Christianos conspirasset, & de Impera-

A Σαρακηνῶν φυλάρχῳ. ὃ δὴ καὶ ὑπάρχειν δι' ἐμπολείας συνεισφορᾶς ἐσήμαινε. τὰ δ' ἢ τῷ βασιλεῖ παρεχόμενα ἀδιάπτωτα μένειν. κατεγγυηθῆναι δὲ αὐτῷ Εὐδοκίαν τὴν Αὐγῆσαν, ἢ μίαν τῶν θυγατέρων τῆ βασιλείας. ὡς ἐντεῦθεν ἔ τῷ θεῷ λουτρῷ βαπτισινομένην ἔ Χρυσιανῷ χρηματίσονται. ἐπεὶ δὲ τοῦ Ἀμβροσίου τῷ Κύρῳ, καὶ ὁ τότε στρατός. καὶ ὅς ἡγάπων αὐτὸν λίαν. καὶ τοῦτων Ἡράκλειος ἔδενός ὡς ἔχειτο. ἐπειδὴ δὲ καὶ Μαριανὸς ταῦτα ἐξηπείσατο, δίδασκε τῆς τῆ Κύρου γνώμης, καὶ συμβαλὼν Σαρακηνῶς πίπτει τε αὐτὸς ἔ σὺν αὐτῷ στρατός ἱκανός.

B Τοῦτ' ὅτ' ἡ χρόνῳ ἀνέζετο πρὸς τὰ οἰκεία Ἡράκλειος, καὶ ὑπὸ τῷ Παλατίῳ τῷ καλουμένῳ τῆς Ἱερίας. ἐδεδίει δὲ ἐπιβῆναι θαλάσῃ. πολλά τε ἀξιούτες οἱ τε ἄρχοντες ἔ οἱ τῆς πόλεως ἐν τῇ πόλει εἰσελθεῖν, ἐπειθὲν ἔδαμῶς. ἐν δ' ταῖς εὐρταῖς μόνους τὰς υἱὲς ἐξέπεμπε, καὶ αὐτοὶ ἐπιτελουῦντες ἐν τῷ ἱερῷ τῷ θεῷ λουτρῷ ἑαυτὰς ἀνέστησαν. ὡς αὐτὸς καὶ τὰς ἱππικὰς ἀγωνίας ἠνίκα ἐδεῶντο πάλιν πρὸς τὸ πατέρα ἀπεχώρειν. ἐν δ' ὅτ' διέτριβεν ἐκεῖσε, ἀγγέλλει αὐτῷ ὡς ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀταλαρῆχος, καὶ Θεόδωρος ὁ τῷ ἀδελφῷ Μάγιστρος, Θεόδωρος ὁ τῷ βασιλεῖ ἀδελφῷ υἱός, σὺν ἄλλοις τισὶν ἐπιβηλόμενοι αὐτῷ ἡμεῖλλον. καὶ τοῖς μὲν ὡς αὐτοὶ πειθεῖς, τῶν τὰς ῥῖνας καὶ τὰς χεῖρας ἐξέτιμε. ἔ Ἀταλάρῆχον μὲν εἰς τὴν ἡσον τῷ λεγομένῳ Πείγκιπον ἐξόρισον ἐξέπεμψε. Θεόδωρον δ' ὡς τῷ τῷ ἡσον Γαυδολεμέτῳ πορροαγορδομένῳ, ἐπιτρέψας τῷ ἐκεῖσε Δακί, ἠνίκα πρὸς αὐτὸν καταλάβοι, καὶ τὸν ἕτερον τῶν ποδῶν ἀφελῆσαι. καὶ ταῦτα δ' τὰς συγγόντας αὐτοῖς τὰ τῆς ἐπιβελῆς ἐτιμώρησατο.

C Χρόνῳ δ' ἱκανῶς διελθόντος παρασκευάσασιν οἱ τῷ βασιλεῖ ἀρχόντες τὸν ἑπαρχον, ὡς συναγαγεῖν πλείεα πλοῖα, καὶ ἐχόμενα ἀλλήλοις ἐξάγειν. ὡς περ γεφυρώσει τὸ πορθμόν τῶν καλεμένων σενῶν κλόνους τε δένδρων, καὶ φυλάσιν ἐκατέρωθεν διατεταχέναι, ὡς μὴ δὲ ὁρᾶσθαι παρῶντι τῷ θαλάττῳ. καὶ δὴ τὸ ἔργον εἰς τὰς χεῖρας ἀπεχώρει, καὶ ὁ βασιλεὺς ἱππὺς δὲ θαλάττης, ὡς περ δὲ τῆς ἡπείρου, καὶ τὰς ἀκτὰς τῶν λεγομένων κόλπου Φαιδαλίας ἐπεραιώτο. ἔτε τὸν παράκτιον χώρον παραμείψας, δὲ τῆς γεφυρᾶς τῶν Βαρύσου ποταμῶ πρὸς τὸ Βυζάντιον εἰσῆλθε. ἔ μὲν ταῦτα Ἡράκλειος τὸν Καῖσαρα σέφει βασιλέα.

E Κατὰ δὲ τὴν δωδεκάτῃ Ἰνδικτιῶνα ἐτελεύτα Σέργιος ὁ τῷ Βυζαντίῳ πρόεδρος. καὶ ἐπειδὴ περ προσέκειτο Ἡράκλειος Πύρρῳ, ἀδελφόν τε ἐκάλε, ὡς ἠνίκα τῷ θεῷ λουτρῷ ἐφωτίζετο ἢ τῷ βασιλεῖ ἀδελφῷ, χερσὶν ἐδέξατο. καὶ ἅμα ὡκειωμένον Σεργίῳ καὶ συνδιαπόμενον ἐγίνωσκε, τῶν Ἀρχιερέων τῶν Βυζαντίου ἀνηγόρουσεν. ἡδὴ δὲ χρόνοις τισὶ πρότερον Κύρον τὸν Ἀλεξανδρείας πρόεδρον μετακλήτον εἰς Βυζάντιον ἦν πεποινηκώς, καὶ ἐν αὐτῇ μεγάλῃ εἶχεν, ὡς τὰ τῷ Αἰγύπτου πάσης Σαρακηνῶς ἀπορρέοντα πρᾶγματα. τῶν καὶ δὲ περὶ τῶν αἰτιαθέντων ἐπὶ πλείεσσιν ἀθροισθέντος τῷ τῆς πόλεως ἐπεξῆλθε δῆμον. ὁ δὲ ἀπελογεῖτο ὡς ἔδαμῶς τούτων ἑνοχος καθεστῆκε. ὡς εἰ ἢ βαλὴν αὐτῷ ἀπεχώρει, καὶ τοῖς Σαρακηνῶς δι' ἐμπολῆς τὰ τῆς φορολογίας παρείχε, καὶ ἐφ' αὐτοῖς ἡσύχαζον, καὶ τὰ τῷ βασιλεῖ παρεχόμενα ἔ καθεστῆκε. ἄλλους τε τοιαῦτα ἐπηγείατο ἀράξαντας. καὶ αὐτὸν μάτῳ ὑπὲρ τούτων ἐγκαλούμενον ἰχυρίζετο. ὁ δὲ ἑλλήνων τὸν Κύρον ἀπεκάλει, ὡς ἑλλήνι καὶ θεομάχῳ καὶ

καὶ Χρυσιανῶν φρονουῦντι τῷ Ἀμβροσίῳ τῷ Σαρακηνῶν
φυλάρχῳ συμβουλευσάντα τὴν τῆ βασιλείας κατεργου-
θῆναι θυγατέρα. ἐν τούτοις οὖν ἀγανακτήσας κατ' αὐ-
τὴν, ἔαναιρήσεν ἀπειλῶν, τῷ τῆς πόλεως αὐτὸν ὑ-
πάρχῳ ὡς αἰκισομένῳ παραδίδωσι.

Μετὰ τὸτο ἐδικαίου τὸν υἱὸν Ἡράκλειον ὑπαγεῖν,
Δαβὶδ τε καὶ Μαξιμὸν τὰς υἱὰς αὐτῆς Καίσαρας ἀνηγό-
ρῶσεν. Αὐγαστίναν δὲ καὶ Μαρτίαν τὰς θυγατέρας
Αὐγαστας. χρόνου δὲ διελθόντος νόσῳ ὑδερικῇ περι-
πίπτει, καὶ ὁρῶν τὸ πάθος δυσίατον (ἐπὶ ποσὸν ἦν
ἐπεκτείνετο, ὡς καὶ λυγρὰ ἀπαυρεῖν ἤμελλε σάνιδα καὶ τῷ
ἡῶν ἐπιτίθει. ἐσπρίφετο ἦν αὐτῇ τὸ αἰδοῖον, καὶ καὶ
τῇ προσώπου αὐτῆς τὰ ἔρα ἐπεμπεύ. ἔλεγχος ἦν ὡς
τὸτο τῆς παρανομίας τῆς αὐτῆς, ὑπὲρ ἧς ταύτῃ δι-
κλῶ ὑσάτῃ ἐξέτισε τῇ εἰς τὴν ἀνεψίαν τὴν οἰκείαν
γάμου) Διαθήκας οὖν ἐξέτιθει, ὥστε Κωνσταντῖνον
καὶ Ἡράκλειον τὰς υἱὰς αὐτῆς βασιλεῖς ὁμοτίμους εἶναι,
καὶ Μαρτίαν τὴν αὐτῆς γυναῖκα τιμᾶσαι παρ' αὐτῶν
ὡς μητέρα καὶ βασίλισσαν. ἐκ τούτων λοιπὸν ἐτελεύτα Ζη-
σας ἐπὶ ἑξ καὶ ἐξήκοντα. ἐν δὲ τῇ βασιλείᾳ διανύσας
ἐπὶ τελέοντα, μύσας τέσσαρας, ἡμέρας ἑξ, θάπτε-
ται ἦ ἐν τῷ ἱερῷ τῷ πανδύφῳ Ἀποστόλων, καὶ τε-
στὶν ἡμέραις ἀσκηπὲς, ὥσπερ καὶ Ἰσαάκας ἐπὶ περιῶν,
τὸ ὑποδεχόμενον αὐτῇ τὸ σῶμα διεπλεῖ* μνήμα, περι-
καθήμενων αὐτῷ εὐνάχων ὑπηρετῶν.

Μετὰ τὸτο Μαρτίνα ἡ Αὐγαστα ἐκκλησιάσασα, καὶ
πρὸς τὸ Βυζάντιον λαόν, τὰς τε Διαθήκας Ἡρακλείου
ὑπεδείκνυ, ὡς περὶ αὐτῆς καὶ τῶν τέκνων διέειπε. ὁ δὲ
παρὼν ἅπας δῆμος Κωνσταντῖνον καὶ Ἡράκλειον τὰς βα-
σιλεῖς ἐπεζήτην. ἡ δὲ ἦγεν αὐτὰς. καὶ ἅμα διελόγιζτο
νομίζουσα ἅτε βασίλισσα τὰ πρῶτα εἰς τὴν βασιλείαν
φέρειν. τινὲς δὲ τῇ συνεσῶτος λαῶ ἀνερῶν πρὸς
αὐτὴν, ὅτι σὺ μὲν τιμὴν ἔχεις, ὡς μήτηρ βασιλέων
ἔστι ἦ ὡς βασιλεῖς καὶ δεσπότης. ἐξαίρετον δὲ ἐδίδου
γέρας Κωνσταντῖνῳ, ὡς πρῶτον εἰς τὴν βασιλείαν καὶ
τὴν ἡλικίαν ἐν παιδὸς προχειρῶν. εἰ δὲ γὰρ βαρ-
βάρων, ἢ ἀλλοφύλων πρὸς τὰ βασιλεία εἰσερχομένων,
ὡς δεσποῖνα, ἔφασκον, διῶσθαι ὑποδέχεσθαι, ἢ λό-
γους ἀμείβεσθαι, μὴ δὲ δοῖν Θεὸς ἐν τούτῳ τάξεως τὴν
Ρωμαϊκὴν ἐλθεῖν πολιτείαν. καὶ κατήρχοντο ἀνδρῶν μὲν
τὰς βασιλεῖς. ταῦτα ἀκούσασα πρὸς τὸ αὐτῆς ἀ-
πεχώρει παλάτιον.

Εξ ὧ καὶ Κωνσταντῖνος τῆς βασιλείας ἤρχε. προσαγ-
γέλει δὲ αὐτῷ Φιλάργιος, ὃς καὶ τῶν βασιλικῶν χρη-
μάτων καμίας, ὡς ἀδελφεῶς τῷ πατρὶ Ἡρακλείῳ,
χρήματα Πύρρῳ τῷ Ἀρχιερεὶ παρατίθεσθαι, Μαρτίνῃ
τῆς βασιλείας ἐνεκεν, ὡς μὴ ποτε αὐτῇ ὑπὸ Κωνσαν-
τῖνα τῇ βασιλείᾳ καὶ προχρῶν ἐκ τῶν βασιλείων δια-
δομένη χρημάτων καθυστερεῖτο. ὁ δὲ Πύρρον μετα-
σελάμενος διεπυθάνετο εἰ ἔτι ταῦτα ἔχοι. Πύρρος δὲ
ὑπὸ Φιλαργίου διελγχόμενος προεδίδου καὶ ἐκ ἐθέλων τὰ
χρήματα. ἐπεὶ δὲ νόσῳ χρονίᾳ Κωνσταντῖνος συνείχετο,
καὶ ἀκρᾶσίας αἶραν ἐνεκεν ἐν Χαλκηδόνι διέτριβεν ἐν τῷ
ὑπ' αὐτῆς κτισθέντι Παλατίῳ, ἰδὼν Φιλάργιον ἀρρώ-
σας αὐτὸν ὀφειλόμενον, καὶ ἐλπίσας τὰ χιὼν ἀποβῆσθαι,
ἐδεδίει Ἡράκλειον καὶ Μαρτίαν, ὡς αὐτὸν κα-
κώσοντας. ἐκ τούτου Κωνσταντῖνῳ συνεβούλευ-
γράψεν τοῖς στρατομένοις, ὡς τελευτῆς συμβαι-
νούσης αὐτῷ ἀντιλαβεσθαι τῶν τέκνων αὐτῆς, καὶ μὴ
συγχωρεῖν ἀδικεῖσθαι, μὴ δὲ τῆς βασιλείας διωδεῖ-

toris filia Saracenorum principi O-
maro despondenda consilium dedisset.
Inter hæc contra illum exasperatus,
& interfesturum se minitans, Præfe-
cto urbis torquendum ac cruciandum tra-
didit.

Postea vero Heraclium filium Con-
sulem facit, Davidem & Marimum alios
liberos, Cæsares appellat, Augustinam
& Martinam filias, Augustas. Inde in-
tercutis aquæ morbo correptus cum de-
speratum hunc eum sentiret. (Nam ius-
que adeo invaluerat, ut quoties mejere
vellet, ventriculo asserem imponeret:
etenim distortum pudendum urinam
sursum in faciem emittebat. Quod in-
perpetrati sceleris argumentum, atque
incestus pœnam inflictum est, quod con-
sobrinam suam in matrimonium accepis-
set.) Igitur testamentum edidit, quo
Constantinum & Heraclium filios suos
æquo jure heredes Imperii constituit:
adeo ut uterque Martinam conjugem
suam tamquam matrem, & Imperatri-
cem coleret. Quibus ordinatis postremo
tandem moritur, ætatis anno exacto se-
xagesimo sexto, Imperii tricesimo, quar-
toque insuper mente, & die sexto.
Sepultus est in celeberrimorum Aposto-
lorum templo, ac triduo apertum sepul-
crum mansit, ut ipse superstes adhuc ius-
serat, ministris eunuchis circumstanti-
bus.

Inde Martina Augusta Byzantinum
omnem populum convocans, Heraclii
testamentum atque extremam de se li-
berisque suis voluntatem aperit. Cum-
que populus frequens Constantinum &
Heraclium Imperatores posceret, u-
trumque coram adduxit. Ac primum
tamquam habenas regni moderaretur,
pro Imperatrice se gerere cogitabat.
Sed nonnulli e turba ad eam clamarunt.
(Tibi ut Imperatorum matri habendus
honor est: his tamquam Imperatoribus,
ac dominis.) Atque interim Constanti-
no prius deferebant, ut pote & ætate
majori, & ad Imperium jam tum a pueri-
tia promoti. (Neque enim agebant)
barbaris, aut externis adversus regiam
hanc urbem venientibus o domina, po-
tes resistere, aut respondere verbis. A-
vertat Deus ut eo Romanorum respubli-
ca deducatur.) Ita Imperatoribus feli-
citer precantes recesserunt. Quibus au-
ditis Imperatrix suum in palatium se con-
tulit.

Ex quo deinceps Constantinus im-
perare cœpit. Ad hunc Philagrius rerum
privatarum Comes detulit Heraclio pa-
tre adhuc ægrotante apud Pyrrhum Pa-
triarcham pecunias esse depositas, ut
Martinæ Imperatrici consuleretur: ne
forte a Constantino Imperatore privi-
gno e Palatio exturbata, inopia labo-
raret. Imperator itaque Pyrrhum ar-
cessens num ita se res haberet sciscitatus
est. Qui a Philagrio convictus com-
missas pecunias licet invitus tradidit.
Sed Constantinus cum diuturno mor-
bo conflaretur, ac propter aeris in-
temperiem Chalcedone in Palatio,
quod ipse construxerat, habitaret, Phi-
lagrius affectam ejus valetudinem ani-
madvertens, ac propediem obitum
suspiciens, Heraclium & Martinam ve-
hementer formidabat, ne quid ab iis
mali pateretur. Quare Constantino con-
siliū dat ut ad exercitus scriberet, uti
post obitum suum liberorum suorum cu-

15CXLI.

Edit. Paris.
pag. 19.

* γρ. σῆμα.

Edit. Paris.
pag. 20.

ram gererent, neque injuriam illis inferri ipsi aut Imperio extrudi sinerent. Quo consilio gavisus Constantinus, Valentinum Philagrii armigerum cum litteris, cæterisque ad eam rem necessariis ad castra mittit; atque insuper pecunias ad vicies centena quinquaginta tradidit, prætereaque sedecim nummorum millia, quibus militares copias adduceret, ut post Constantini mortem Martinæ ejusque filiis resisterent. Igitur Constantinus, cum octo & viginti annos cum patre imperasset, & centum ac tribus diebus supervixisset, moritur.

Post quem Imperator Heraclius appellatur, quo cum communiter Martina imperium administrabat. Ille vero statim patris coronam, quam cum eo sepultam Constantinus filius ab Ecclesia exportaverat, quæque septuaginta auri libris æstimabatur, Deo in eadem Ecclesia consecravit. Tum Cyrum Alexandriæ Patriarcham in sedem restituit. Philagrium vero detonsum in Septæ castellum, quod ad Occidentem altera ex parte Herculis columnis adjacet in Lybia, relegavit, cæteros quamplurimos, quos amicos ejus atque administratos reperit, verberibus atque aliis suppliciis affecit. Hæc ubi Valentinus Philagrii armiger accepit, militares copias contra Martinam, & ejus filios commovet. Inde Chalcedonem occupans, quasi Constantini liberis auxilio futurus, in ea urbe commoratur.

At Heraclius firmata præfidiis Urbe apud omnes sese purgare, atque ita dicere, Heraclium Constantini filium incolumem manere, quem & salvum ac valentem indicabat, ejusque interim curam tamquam filii sui gerebat. Cujus rei fidem facere studens, de salutari illum fonte suscepit. Ad hæc Pyrrho Patriarcha præsentem vivifica ligna tangens juravit, neque per se Constantini filios, neque per alium quemlibet offensurum esse: Valentinum vero docebat insidiari iisdem, atque Imperium usurpare vellet. Quam ut opinionem omnium animis alius imprimeret, Heraclio secum adducto ad Valentinum trajicit, ibique jurejurando rursus firmare voluit se quam amicissime esse erga Heraclium affectum. Sed Valentinus admittere noluit. Quamobrem reversus Imperator omnia apud populum exposuit. Cui ille fidem adhibens in Valentinum maledicta conjiciebat.

Post hæc per vindemiæ tempora, cum cives animadvertissent, vites suas a Valentini exercitu vastari, neque sibi in ulteriora transitum perimitti, adversus Pyrrhum coitione facta Heraclium Constantini filium coronare jubent. Pyrrhus vero populari illo tumultu ac seditione perspecta, contra jactabat, non iccirco rebellasse illos, sed ut Valentino Imperium affererent. Instante nihilominus plebe, rem ad Imperatorem deferret: qui Heraclium patruelem suum statim ad templum adduxit, ibique cum Pyrrho ambone consensu, Heraclium ut coronaret hortatus est. Tum populus urgere Imperatorem, ut id omni ratione perficeretur. Quod demum Heraclii patris corona e templo detracta præstitit. Statim itaque mutato nomine eum qui coronatus erat Constantinum appellant. Sed quidquid erat plebis vilissimum & abjectissimum, ma-

pag. 21.

Α δαι. ἐφ' οἷς ἡδεῖς Κωνσταντῖνος Οὐαλεντίνον τὸν Φιλαργεῖον ὑπάσπισιν τὰ τε γράμματα, & τὴν λοιπὴν τῶ πράγματος ἐργασίαν ἐγχειρίσας πρὸς τὸ στρατόμα ἐξέπεμψε, δειδωκὼς αὐτῷ χρήματα συντελοῦντα εἰς ποσότητα ἀειδμῶν μυριάδων πέντε διακοσίων, καὶ ἑπτὰ μύρια καὶ ἑξακισχίλια νομίσματα, ὑποδέμενος πείθειν τὸν στρατιωτικὸν κατὰ λόγον μὴ τελοῦντων Κωνσταντῖνον, ἀντικαθίστασθαι Μαρτίνην καὶ τοῖς τέκνοις αὐτοῦ. συμβασιλεύσας δὲ τῷ πατρὶ ἐπὶ οὐκ ὀκτὼ καὶ εἰκοσὶ, καὶ ἐπιβιοῦς εἰς τὴν βασιλείαν ἔτι ἡμέρας ἑκατὸν τρεῖς ἐτελεύτησε.

Μετ' οὖν αὐτοκράτωρ τῆς βασιλείας ἀναγορεύεται Ηράκλειος. ὃν συνελάμβανεν εἰς τὰ τῆς βασιλείας πράγματα καὶ ἡ Μαρτίνα· εὐθὺς οὖν τὸν τε πατὴρ ἐσέφανον, ὃν καὶ συνέδρασαν αὐτῷ, καὶ οὐκ οὐδὲ Κωνσταντῖνος τῶ ναὶ ἐξελύγκεν, τιμηθέντα μέχει χρυσία λιτρῶν ἐβδόμηκοντα, τῷ Θεῷ προσφέρει ἐν τῷ ἱερῷ. Κύρον δὲ τὸν πρόεδρον Ἀλεξανδρείας τῷ οἰκίῳ θρόνῳ ἀποκαθίστησι. Φιλαργεῖον δὲ ἀποκείρας ἐξέρχεται εἰς τὸ Σέπτας λεγόμενον φρέγιον πρὸς ἡλίον διώκοντα, κατὰ (τὰ) θάτερα τὴν Πρακλέως σπηλαίων πρὸς τὴν Διβύην κείμενον παρέπεμψε. ἑτέρως τε πλείους, ὅς εὖρε φίλους καὶ ὑπηρετας αὐτῶν, πληγαῖς καὶ ἑτέροις αἰκίαις ἠμύνατο. Οὐαλεντίνος δὲ ὁ Φιλαργεῖον ὑπάσπισις ταῦτα αἰσθόμενος, τὸ στρατιωτικὸν κατὰ Μαρτίνην καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ ἐπύραττε. μετ' οὖν τὴν Χαλκηδόνα καταλαμβάνει, ὡς τοῖς τέκνοις Κωνσταντῖνον ἐπικερύσων, καὶ αὐτὸν δέτειβεν.

Ηράκλειος δὲ τὴν τε πόλιν ἐν τῷ ἀσφαλεῖ εἶχε, καὶ πάντων ἀπελογεῖτο, ὡς Ηράκλειος οὐκ οὐδὲ Κωνσταντῖνον ἀπήμαρτες ἔλαμνεν, καὶ πάσῃ ὑγείᾳ, & σώων ὑπεδείκνυ, καὶ ἅμα ὡς τέκνη γνησίως περιείχετο. καὶ τὸ τοῖς ἐπιστῶντα ἐκ τῶ σωτηριώδους βαπτίσματος ἀγκάλας δέξασθαι, καὶ συμπρόντος Πύρρου τῆς πόλεως ἱεράρχη τῷ ζωοποιῶν ἑύλων ἡπτετο, καὶ διώμνυτο, ὡς ἔτε δι' αὐτῶν, ἅτε δι' ἑτέρων τὰ τῶ Κωνσταντῖνον τέκνα βλαβήσεται. Οὐαλεντίνον δὲ ἀπικυρῶν δεικνύειν, ὡς ἐπιβεβλυσάντα αὐτοῖς, καὶ τῆς βασιλείας ἐπορευόμενον. ὡς δὲ εἰς πλείονα πάντα βεβαιώσεται, συλλαβὴν μετ' ἑαυτῶν Ηράκλειον, πρὸς Οὐαλεντίνον περαιῶνται, καὶ πάλιν ἐμβαλεῖτο διόμνυσθαι, καὶ πείθειν αὐτῶν, ὡς φιλοσώργως διάλειψεν πρὸς Ηράκλειον. Οὐαλεντίνος δὲ ἐκ. ἐδέχετο, ἀλλ' ἀπέπεμψε. καὶ δὴ ὑπερῶς καὶ δεικνύειτο πάντα τοῖς τῶ πόλεως. οἱ δὲ ἐπείθοντο, καὶ Οὐαλεντίνον ἐδυσσήμεον.

Τῆς τρύχης δὲ ἐπιλαβόντος, αἱ τῆς πόλεως αἰσθόμενοι, ὡς οὐ μὴ Οὐαλεντίνου στρατὸς τῶν τε ἀμπελώνων αὐτῶν ἁφθεῖρει, καὶ κείνης & συγχωρεῖ ἐκεῖσε περαιούσθαι, συνίστανται Πύρρῳ βοῶντες σέφειν Ηράκλειον τὸν Κωνσταντῖνον υἱόν. Πύρρος δὲ τὴν παραχρῆν καὶ τὴν εἰσὶν τῶ λαῷ περιεσφύσας, ἀπελογεῖτο ὡς & διὰ τὸ αὐτοῖς εἰσάξαι ἔσονται. ἀλλὰ Οὐαλεντίνου τὴν βασιλείαν περιποιουῦνται. ἐπὶ οὖν ἐπικειμένῳ τῷ ὄχλῳ, δῆλα ποιεῖ βασιλεῖ ἅπαντα. ὁ δὲ συλλαβόμενος τὸν ἀνελόν Ηράκλειον εὐθὺς ἐπὶ τὸ ἱερὸν ἐχώρει. καὶ ἀνέρχεται ἅμα Πύρρῳ τῷ ἄμβωνι, καὶ προτρέπεται σέφειν Ηράκλειον. οἱ δὲ ὁχλοὶ τὴν βασιλέα ἐβιάζοντο τὸ ἔργον ἐπιτελεῖν. ὁ δὲ λαβὼν ἐκ τῆς ἐκκλησίας τὸν τῶ πατὴρ Ηρακλείου σέφανον, τὸ ἔργον ἐπλήρου. εὐθὺς οὖν τὸν σφένδα Κωνσταντῖνον οἱ ὄχλοι μετοκομῶνται. τὸ οὖν ἀχυρῶδες καὶ ἀγροικωδέστερον τῶ λαῷ κατὰ Πύρρον τὰς χεῖρας ἀπλίζον. καὶ πρὸς τὸ ἱερὸν γινόμενοι, εἰσέρχονται ἐπαγόμε-

γόμενοι Εβραίων καὶ ἄλλων κακοδόξων ὁμίλον ἐν τῷ
 θυσιαστηρίῳ. καὶ τὴν μὲν ἐνδυτὴν διαρρήγνυσιν, καὶ τὸν
 ἱερὸν χώρον αἰχρῶς κατέρρῦπαινον, τὰς τε κλεῖς τῶν
 πυλῶν λαβόντες ἐπὶ κοντὰ ἀνήρτων, καὶ ἔτι τὴν πό-
 λιν ἀδέσμως περιήσαν.

Πύρρος δὲ ταῦτα μαθὼν, τῇ ἐπισην νυκτὶ ἐν τῷ ἱε-
 ρῷ παραγίνεται, καὶ πάντα τὰ ἱερὰ ἀσπάζεται, καὶ τὸ πε-
 ρικείμενον αὐτῷ ὁμοφορον περιελὼν τῇ ἱερᾷ ἀποτίθε-
 ται τραπέζῃ, φήσας ὅτι ἱερῶσι μὴ ἀφιστάμενος ἀπο-
 τάσσομαι λαῷ ἀπειθεῖ. ἐκεῖθεν ἡσυχῇ ἐξελθὼν, παρὰ
 μιᾷ θεοσεβέσῃ τῇ γυναικὶ κρυφῇ κατήγετο. καὶ καιρῷ δὲ-
 δέτε λαβόμενος πρὸς τὴν Χαλκηδόνος ἀπέπλει. καὶ τὴν ἐ-
 λθόντων τινὲς τῶν μοναζόντων ἐκείσε ἀκηκοότες περὶ τῆς ἐκ-
 δέντων παρ' αὐτῆς πάλαι, Ηρακλείου τῆ βασιλέως καὶ Σερ-
 γίου τῆς πόλεως ἱεράρχου, ἐνεκεν τῆς δύος ἐπὶ τῆς σωτήρος
 Χρυσῆς θελημάτων καὶ ἐνεργειῶν, ἀνθρώπων, ὧν προα-
 σπισαὶ ἐτύγχανον Μάξιμος καὶ Θεοδοσίος ὄντες ἐν Αφρικῇ.
 καὶ τὰ μὲν κατὰ Πύρρον ἔτι πῶς ἔχεν. ἐπεὶ οὖν τὸς περὶ
 Οὐαλεντινὸν καὶ Χαλκηδὼν εἶχεν, ἀναγκαιοτέρως Ηρακλεί-
 ος καὶ Μαρτίνα ὡς μὴ ἐπὶ πλείον τὰ ἐκείσε πράξεις
 βλάπτειντο, ἐνθὺν αὐτῶν, ὁρκοῖς τὰ πρὸς ἀλ-
 λήλους δέσσαι. ὁ ἀξία αὐτὸν ἐτίμησαν, ὡς Ρωμαῖοι
 καλῶσι Κόμητα Εὐκλεβιτόρων. καὶ μηδὲν ἔγκαλεῖσθαι
 περὶ ὧν παρὰ Κωνσταντῖνον ἐδέξατο χρημάτων, φιλοτι-
 μηθῆναι δὲ χρημάτων τοῖς σκελετοῖς αὐτῶν στρατιώταις.
 σκελετοῖς δὲ καὶ Δαβὶδ τὸν Καίσαρα, καὶ μετονομαθῆναι
 Τιβερίον. ὁ δὲ τῶν ὑποτελεθέντων προχειρίζεται Παῦ-
 λος οἰκονόμος γεγονὼς τῆς μεγάλης ἐκκλησίας Ἀρχιερεὺς
 Κωνσταντινουπόλεως, κατὰ τὸν Οκτώβριον μὴνα τῆς
 πεντεκαδεκάτης Ἰνδικτιῶνος. Κωνσταντῖνος οὖν ἐν Σι-
 κελίᾳ ὑπὸ τῶν ἰδίων ὑπηρετῶν δόλῳ φονεῦσθαι ἐν τῷ
 λυτῷ, ἥδη ἐν τῇ βασιλείᾳ εἰκοστὸν ἔβδομον αἰῶνα
 ἔτος ἐτελεύτησεν.

Μετ' οὖν Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς τῆς βασιλείας ἐγχει-
 ρίζεται σκῆπτρα. καὶ τὰς ἀρχαί, ὡς οὐδὲ τῶν Σα-
 ρακηνῶν ἡγεμὸς ναῦς πλείσας κατασκευάσας κατὰ
 τὴν Βυζαντίου ἐκπέμπει, ἡγεμόνα αὐτῶν ἐπισήσας,
 ἅτε πιστότατον καὶ τὰ παλῆμια ἔμπειρον, κατὰ τὴν ἱ-
 αυτῶν διάλεκτον Χαλδῶ ὀνομαζόμενον. ὅς ἀναχθεὶς
 προσωρμίζετο ἐν πορσείοις τῆς Βυζαντίου, κατὰ τὴν πα-
 ραθαλάσσιον ἵππον τὴν καλούμενον Εβδομον. τῶν αὖ-
 τῶν Κωνσταντῖνος ἀντιπαρατάττεται καὶ αὐτὸς σόλῳ
 μεγάλῳ. ὑφ' ὧν πλείσται ναυμαχίαι ἐκάσθης ἡμέρας
 ἐγίνοντο, τῇ πολέμῳ συγχροτούμενον ἀπὸ τῆς ἐασι-
 νῆς μέχρι φθινοπωρινῆς καιρῶ. χειμῶνος δὲ ἐπιγίνο-
 μένου, ὁ τῶν Σαρακηνῶν σόλος διαπεραιωθείς ἐν Κυ-
 ζίκῳ διεχειμάζει. καὶ πάλιν ἔαρος ἀρχομένου ἐκεῖ-
 θεν ἀναχθεὶς ὡσαύτως τὴν διὰ θαλάττης πολέμου εἶχετο.
 ἐπὶ οὗν ἔτεσι τῇ πολέμου διεκρίσαντος, τέλος ἔδεν πλέ-
 ον ὁ τῶν Σαρακηνῶν λῦσε σόλος. ἀλλὰ πολλοὺς τε ἀνδρας
 μαχίμους ἀποβαλάντες, καὶ δεινῶς τραυματιζόμενους, καὶ
 χαλεπῶς ἡττημένους, ὑπενόσαν πρὸς τὰ οἰκία καταδρόντες.
 πρὸς δὲ τοῖς πελάγεσσι τῆς Συλλαιῆς γενόμενοι ὑπὸ σκληρῶν
 πνέματι, καὶ θαλασσίᾳ κλύδωνος καταληφθέντες παντρα-
 τιᾷ διώλοντο. ὃ τῷ Σαρακηνῶν βασιλεὺς τὸ τῆς σόλου ἀκί-
 στας δυσύχημα, πρὸς βίβας ἀποστέλλει πρὸς Κωνσταντῖνον, ὡς
 ἀπεισόμενος πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τελέσμασιν ἐνταυσίς. ὁ δὲ
 τῶν δέξάμενος, καὶ τὰ δηλωθέντα ἀκηκοὼς, συνεκπέμπει
 αὐτοῖς Ἰωάννην τὸν Πατρίκιον, τὸ ἐπὶ κλῆν Πετζίγαυδιον,
 πολυπειρίαν καὶ φρονήσιν διαφέροντα, ὡς τὰ ἐπὶ τῇ εἰρήνῃ
 Niceph. Hist.

nibus contra Pyrrhum armatis in templum
 ingreditur, & cum Judæorum aliorum-
 que infidelium turba in sacrarium irrum-
 pit. Ac cum mappam altaris conscidif-
 icet, & religiosissimum locum turpiter
 contaminasset, arreptis templi clavibus,
 atque e conto sublati sine more tota ur-
 be pervagatur.

Hæc ubi Pyrrhus comperit, sequenti
 nocte, in templum ingreditur. Ibi sa-
 cris omnibus salutatis, ac detracto Hume-
 rali, & in sacra menia deposito, (Non
 sacerdotio, inquit, me abdo, sed com-
 tumaci populo cedo.) Inde furtim egres-
 sus, apud religiosissimam quamdam fœ-
 minam delituit: & opportunitatem na-
 ctus Chalcedonem navigavit. De cujus
 adventu simul ac Monachi qui illic e-
 rant acceperunt, de iis quæ ab Hera-
 clio Imperatore ac Sergio Patriarcha
 vulgata erant super duabus Christi vo-
 luntatibus & actionibus, percontati
 sunt, quarum patroni ac defensores e-
 rant Maximus ac Theodosius, qui tunc
 in Africa versabantur. Hæc sunt quæ
 Pyrrho per illud tempus acciderunt. In-
 terim dum Valentiniani Chalcedone mo-
 rantur, Heraclius & Martina, ne
 amplius suburbana popularentur, pacem
 cum eo facere ac jurejurando firma-
 re coguntur. Adjecta eidem & Co-
 mitis Excubitorum, ut Romani vocant,
 dignitas: cum ea præsertim conditione,
 ut de his pecuniis, quas a Constantino
 acceperat, a nemine appellaretur, ut-
 que qui cum eo erant milites præmiis af-
 ficerentur, sed & David Cæsar create-
 tur, ac Tiberius vocaretur. His ita con-
 fectis, Paulus majoris Ecclesiæ Oecon-
 omus Patriarcha Constantinopolitanus eligitur,
 Octobri mense Indictionis decimæ
 quintæ. Igitur Constantinus in Sicilia a
 servis suis dolo in balneis interfectus anno
 expleto imperii sui vicesimo septimo mor-
 ritur.

Huic Constantinus filius successit.
 Quo Imperium ineunte Saracenorum
 princeps ingentem classem adversus Con-
 stantinopolim mittit, præposito duce
 quem & fidissimum habebat, & bel-
 li haud expertem Chaleu eorum lingua
 nominatum. Hic ad Byzantii subur-
 bana, eumque locum, quem Hebdo-
 mum vocant, classem appellit. Contra
 quem Constantinus cum ingenti na-
 vium numero contendit. Et per fre-
 quentia quotidianaque certamina bellum
 a verno tempore ad autumnum usque
 perductum est. Appetente hieme, Sa-
 racenorum classis trajecto mari Cyzi-
 ci hiemavit, ac rursus primo vere in-
 stauravit. Hunc in modum septem totos
 annos bellum tenuit. Tandem vero Sa-
 racenorum copiæ cum nihil promove-
 rent, quamplurimis suorum amissis, iis-
 demque fortissimis, nec paucis graviter
 vulneratis, ægre superati in patriam re-
 versi sunt. Verum in ipso reditu dum ad
 Syllæum mare propius accedunt, vehe-
 mentia ventorum ac fluctibus obruti ad
 unum omnes perierunt. Saracenorum
 Princeps audita suæ classis calamitate,
 legatos ad Constantinum mittit, qui
 annua tributorum pactione pacem cum
 eo componerent. Imperator his exce-
 ptis, auditisque quæ proxime retuli-
 mus, Joannem Patricium cum illis re-
 mittit cognomento Perzigaudium, vi-
 rum usu rerum ac prudentia insignem,
 ut pacem cum Saraceno constitueret.

Edit. Paris.
 pag. 22.

Qui cum ad Barbaros venisset, triginta annorum inducias cum eis pactus est, & utrinque iusjurandum acceptum. Pacis conditiones hæ fuerunt, uti Saraceni Romanis tria aureorum millia penderent, captivorum hominum capita quinquaginta, totidem equorum. Quæ ubi ad Occidentales Barbaros perlata sunt, Avarum scilicet Ducem, aliosque principes, qui ultra eos ad Occidentem habitant, munera cum legatis ad Imperatorem mittunt, ac pacem postulant, quibus Imperator assensus est. Ita deinceps tam in Oriente quam Occidente altissima pax ac tranquillitas fuit.

Nunc de Hunnorum, ut vocant, ac Bulgarorum primordiis dicendum est, quoque modo in iis sedibus constituti sunt. Ad Mæotidem paludem, juxta Cophinem fluvium sita est magna Bulgaria, & quæ Cotragorum gens dicitur ejusdem cum illis generis. Porro Constantini tempore, qui in Occidente obiit, Curatus quidam gentium illarum princeps ex hac vita discedens quinque filios reliquit, quibus hoc testamento præcepit, ne seorsim a se invicem habitarent, quo imperium communi concordia stabilirent. At illi paternis mandatis neglectis, paulo post se juncti sunt, adeo ut suam quisque populi partem abduceret. Horum primus Basianus, ex parentis præcepto patrio in solio in hanc usque diem constitit. Secundus Cotragus transiisse Tanai horum ex adverso sedes posuit. Quartus trans Istrum penetrans, in Pannonia, quæ nunc sub Avarorum potestate est, sedere cum habitatoribus inito domicilium collocat. Quintus in Ravennatem Pentapolim delatus, ac Romanorum vestigialis factus est. Denique tertius Asparuch nomine, Danaprin & Danastrin flumina trajiciens, ad Danubium confedit, ubi locum ad habitandum idoneum occupavit, quem sua lingua Ogglum appellant, accessu difficilem, & hostibus inexpugnabilem: cujus anteriora situs asperitate, & paludibus munita sunt: posteriora præruptis rupibus ac salebris tamquam muro vallantur. Hoc modo divisa gente ac dissipata, Chazarorum natio ex interiori Beryllia profecta, quæ Sarmatis vicina est, excursiones impune faciebat: atque ita grassantes transductis copiis ultra Euxinum mare perveniunt, ubi Bajanum in suam potestatem redigunt, ac stipendiarium faciunt.

Constantinus postquam comperit ab ea gente, quæ ad Danubium habitabat, Romani imperii limitem vastari, militibus copiis in Thraciam traductis, adornataque insuper classe, ad retundendos illorum impetus progreditur. Bulgari vero equestrium ac navalium copiarum multitudinem conspicati, subitaque re nec opinata percussi, ad munimenta sua confugiunt. In quibus cum quadriduo mansissent, neque ob locorum asperitatem Romani prope manum conferere possent, confirmati animis & alacriores facti sunt. Inter hæc Imperator ex pedum ægritudine acriori dolore percitus, ad urbem Mesembriam curandi corporis gratia delatus est, cum ante ducibus suis, atque exercitibus mandasset, ut in munitionis obfidione pergerent, & quæ ad gentem il-

Α διλεχθῆσόμενον. ὃς πρὸς τὰ Σαρακηνῶν γενόμενος ἦν συμβαίνει τε αὐτοῖς ὅρκους ἔειπεν βεβαιωσάμενος ἐπὶ τριακοντα ἔτεσιν, ὥστε παρέχεσθαι Ρωμαίοις ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν ἀνὰ ἔτος ποσότητα χρυσίου ἑξῆς χιλιάδας, ἀνδρας τε αἰχμαλώτους πενήκοντα, καὶ ἵππους πενήκοντα. Ταῦτα ἀκηκοότες οἱ πρὸς τὰ Εσπερία οἰκῆντες μέρη, ταῖς ἐν τῇ Ἀγαρηνῇ γῆμα, καὶ οἱ ἐπέκεινα ἄρχοντες τῶν πρὸς δύσιν παρακειμένων ἐθνῶν, διὰ πρέσβων δώσαντες τῷ Βασιλεῖ σείλαντες εἰρήνην ἐζητήσαν. ἐφ' οἷς εἰζάντος τῆ Βασιλείας, εἰρήνην τὸ λοιπὸν καὶ γαλήνην ἐν τοῖς ἐσώοις, ἐν ταῖς ἐσπερίοις ἐβραβεύετο καὶ ταῦτα μὲν ἔπος εἶχε.

Λεγέται δὲ ἡδὴ περὶ τῶν λεγομένων Οὐγγων καὶ Βουλγάρων ἀρχῆς, ὅτι κατὰ δύσιν αὐτῶν. περὶ τῇ Μαῶτιν λίμνῃ, καὶ τῇ Κάφωια ποταμῶν, καθίσταται ἡ πάλαι καλεμένη μεγάλη Βουλγαρία, καὶ οἱ λεγόμενοι Κότραγοι ὁμόφυλοι αὐτῶν καὶ ἐτοιμὴ γίνονται. ἐν δὲ τοῖς Κωνσταντίνου χρόνοις, ὃς κατὰ τὴν δύσιν ἐτελεύτησα, Κουράτος τις τὸν ὄνομα κύριος γενόμενος τῶν φύλων τῶν τὸν βίον μεταλλάξας πέντε καταλιμπάνει υἱός. ἐφ' οἷς ἑκάστηται, μηδαμῶς ἀλλήλων ἀναχωριδύσασθαι διαίτης, ὡς ἂν ἔσται πρὸς ἀλλήλους ὁμοίως τὰ ἀρχῆς αὐτῶν ἡσυχάζοντο. ἔπειτα μικρὰ πατρικῆς φροντίσας παραινέσεως, ὁλίγη παρρηκίτος χρόνος, διέσπασαν ἀλλήλων, ἕκαστος αὐτῶν τῆ λαῖ ἰδίου μέρους ἀποτεμνόμενος. ὁ μὲν πρῶτος Βασιανὸς υἱὸς λεγόμενος καὶ τὰ ἐκτελέδεντα αὐτοῦ παρὰ τῆ πατρὸς, ἐν τῇ παρονομῇ γῇ διέμεινε μέχρι τῆ δούρο. ὁ δὲ δεύτερος λεγόμενος Κότραγος τὴν Τανάιν περαιοῦσας ποταμὸν ὤκησε τῶν αὐτῶν. ὁ δὲ τρίτος τῆ Ἰστρον ποταμὸν ἔλαβας ἐν Παννονίᾳ τῇ νῦν ὑπὸ Ἀβάροις κεκλιμένη ἀνίσταται ὑπὸ ἀπονόδος τῶν ἐγχωρίων ἐθνῶν γενόμενος. ὁ δὲ πέμπτος κατὰ τὴν Ραβεννησίαν Πεντάπολιν ἰδρυσάμενος ὑπόφορος Ρωμαίοις ἐγένετο. τῶν οὐλοπὶς ἑξῆς ἀδελφὸς ὄνομα Ἀσπαρχος καὶ τὸν Δανάριν καὶ τὸν Δανάριν ποταμὸν περαιοῦσας, περὶ τῆ Ἰστρον οἰκίζεται τὸ πρὸς οἰκισιν ἐπιπύδειον, Οὐλκων τῇ σφῶν καλεμένην φωνή, καταλαβόμενος δυχερὴν τε καὶ ἀνάλωτον παλαιότοις ὑπάρχοντα. ἀσφαλὴς τῆ ἐστὶ, καὶ μὲν ἐμπροσθεν τῇ δυχερείᾳ καὶ τῇ τελευτῇ εἶναι τυγχάνων, καὶ δι' ὅπιδεν κρημνοῖς ἀβάτοις τεταχισμένα. ἑπομένῳ τῷ ἔθνει διατεθέντος ὁ συνεδαδέντος, τὸ τῆ Χαζάρων φύλον ἀπὸ τῆ ἐνδοτέρης τῆς Βερυλλίας λεγόμενον χώρας, ὡς πλησίον τῶν Σαρματῶν ὤκημένων πλείους ἀδείας ἐκτελεῖν ἐπέτρεχον. καὶ τοιαῦτα πάντα κατέδραμον χωρὶς τῆς ὑπὲρ Πόντου τῆς Εὐξείνου γῆς καὶ θαλάττης ἐπέρας. μετ' ὧν καὶ Βαϊανὸν ὑπεξέουσιν ποιησάμενος εἰς ὑπαγωγὴν φόρων κατέστησε.

Κωνσταντῖνος δὲ ἐπειδὴ ἔγνω ὡς τὸ σκηνώσαν τὸν Ἰστρον ἔθνος τὰ πλησιάζοντα τῆς ὑπὸ Ρωμαίων ἀρχῆς χώρας καταδύειν διαφείρειν ἐπεχείρει στρατὸν ὀπλίτην ἐπὶ τῇ Θρακίᾳ διαβιβάσας χάραν, ἐπὶ τῇ ἐσθλὸν ὀπλίσας κατὰ τῆς ἐθνῆς, ὡς ἀμυνόμενος ὤχετο. οἱ δὲ Βούλγαροι τῇ ἐπὶ πικρῇ καὶ πλῶν τὰ πλῆθη θρασυμένοι καὶ τῶν ἀφ' ἡμετέρων καὶ ἀνελπίστων καταπλάγνυντες πρὸς τὰ ἐαυτῶν ὀχυρώματα ἐφυγον, τετράσιν ἡμέραις ἐκείσε ὑπομείναντες καὶ τῇ Ρωμαίων μὴ δυνάμενων αὐτοῖς πολέμου συμμίξαι διὰ τὴν δυχερίαν τῆς τοῦ, ἀνελάμβανόν τε αὐτοῖς, ὅτι προθυμότεροι ἐγένοντο. ὁ δὲ Βασίλειος νόσῳ ποδολιγῇ συχθεῖς, καὶ ὁξυπαθήσας, ἐπὶ Μεσημβρίαν τὴν πόλιν ἀπέπλει θέραιας ἐνεκα, πρὸς ἑξῆς τῆς ἀρχῆς.

τοῖς λαοῖς προσεδρόειν τῷ ὀχυρώματι· καὶ ὅσα πρὸς ἄμυναν τῶ ἔθνους κατεργάσασθαι. φήμη δὲ τις ἐδέδοτο, ὅτι βασιλεὺς φεύγειν μελύνουσα, δι' ἡν θορυβηθέντες ἐδεδόκοντο διώκοντες σιωπῶντες ἐφύγον· οἱ δὲ Βούλγαροι ἐπιδόντες ἐπεδίωκον καρπερῶς, καὶ ὅσας μὲν τῶ λαῷ κατελάμβανον ἀνέρου, πλείους δὲ καὶ ἐτραυματίζον. περαιωθέντων δὲ τῶ Ἰσρα, ἐπὶ τῷ λεγομένῳ Βαρνᾶν πλησίον Οδυσεῦ καὶ τῷ ὑπερκείμενῳ μεσογαίᾳ, τὸ ἰχυρὸν καὶ ἀσφαλὲς τὸ τόπος πάντοθεν ἐκ τῆς ποταμῆς καὶ τῆς ἄγαν θυχωρίας θεασάμενοι, ἐνταῦθα σκώουσι. κρατῶσι δὲ καὶ τῶ ἐγγιζόντων παρρηκμένων Σκλαβινῶν ἔθνων· καὶ ἔς μὲν τὰ πρὸς Ἀβάρας πλησιάζοντες φρεῖν, ἔς δὲ τὰ πρὸς Ρωμαίους ἐγγιζόντες τρεῖν ἐπιταττῶσιν. ἐν ταῖς ἰχυρωθέντων καὶ αὐξηθέντων, τὰ ἐπὶ Θράκης χωρία τε καὶ πολίσματα καταδουλοῦν ἐπιχειροῦν. τῷ Βασιλεῖ δὲ ἀνάγκη ἢ ταῦτα ὀρῶντι ἐπὶ τελέσμασι πρὸς αὐτὸς σπένδεται.

Οὕτω τοιγαροῦν εἰρηνδύσεως πάντοθεν τῆς Ρωμαίων βασιλείας, ἡ τῶ Μονοθελητῶν δυσσεβῆς αἵρεσις ἐκρατύετο, ἥδη τῶ ἀφ' Ἡρακλείου τῆ βασιλείας χρόνων λαβῆσα τὴν ἀρχὴν, καὶ χρίσματος περὶ τῷ καθολικῷ ἐκκλησίᾳ. ταῦτα δὲ Κωνσταντῖνος συνόδον οἰκουμενικὴν συγκροτεῖ, ἥ τις μὲν προλαβῆσας πέντε ἀγίας οἰκουμενικὰς συνόδους ἐκύρωσε, καὶ τὰ δύο ἐπὶ σωτήρος Χριστοῦ θελήματα, καὶ δύο φυσικὰς ἐνεργείας, τέλειον αὐτὸν ἐν θεότητι, καὶ τέλειον ἐν ἀνθρωπότητι ἡγαυανώσασα. καὶ τῷ ἀναδέματι τῆς αἰρέσεως ἄρξαντας παραπέμφασα, ἕως ἐν γαλιλῇ καὶ εἰρηνικῇ καταστάσει τὸ λοιπὸν τῆς ζωῆς ἡγαυέας, τῷ ἐπτακαιδέκτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτῆς ἐτελεύτα. Ἐκατατίθεται αὐτῇ τὸ λείψανον ἐν τοῖς βασιλείοις τῶ ἀγίου Ἀποστόλων μνήμασι.

Καταλιμπάνει δὲ εἰς τὴν βασιλείαν υἱὸν Ἰσινιανὸν ἐκαίδεκατον ἔτος τῆς ἡλικίας ἄγοντα. ὃς τῆς βασιλείας ἐπιλαβόμενος τὰ ὑπὸ τῷ πατρὶ τῆς εἰρήνης ἔνεκεν, καὶ τῇ αἰσθητικῇ δὲ ταξίᾳ βραβυθέντα διέσπερε. μετ' ὧν λυεῖ καὶ τὰ πρὸς τὴν Βουλγάρων γενομένην εἰρήνην. ἵππικὰ δὲ στρατεύματα πρὸς τοὺς Θρακικοὺς ἡγαυῶν χωρίοις καὶ τῶ Σκλαβινῶν ὁθείως ὤρμησε. μέχρι δὲ Θεσσαλονίκης ἐκδραμὼν πόλεως, πολλὰ τῶ ἐκείσε Σκλαβινῶν γένη, τὰ μὲν πολέμῳ, τὰ δὲ ὁμολογίᾳ παραλαβὼν, εἰς τὴν τῶ Ὀφικίᾳ λεγομένην χώραν ἡ τῆς Ἀβύδος διαβάς κατέστησεν. ὃς ὧν στρατεύει ἄρχη καὶ ἔως τετακτοῦ χιλιάδας λαόν· ἔς δὲ ὀπλίσας λαὸν ἐκάλεσε περιόσιον, ἄρχοντα αὐτοῖς ἐκ τῶ ὀγενεσίων ἐπιστάσας Γεβζλὸν τῆνομα. εἰς ἧς θάρρησας λυεῖ τὴν πρὸς τὴν Σαρακηνῶν παρὰ τῷ πατρὶ γενομένην εἰρήνην μετίστησι δὲ τὴν ἐν τῷ ὄρει τῷ Λιβάνῳ λοχοῦντας ἐκ παλαιῶ χρόνων ὀπλίτας. ἐκστρεύει δὲ κατ' αὐτῶν, καὶ καὶ τὴν Σεβαστόπολιν γίνεται. Ἐαὐτοὶ δὲ ἐκστρεύσαντες πρὸς αὐτὸν παραγίνονται καὶ τὰ μὲν τῆς εἰρήνης φυλάττεσθαι βέβαια παρ' αὐτῶν ἔφασκον, εἰ δὲ βάλοντο διασφύρειν Ρωμαῖοι, Θεὸν κελεύει τῶ αἰτίῳ γίνεσθαι. Ἰσινιανὸς δὲ μάλλον τῆς μάχης αἰρουμένη, ἐποιεῖ τῆς εἰρήνης ἔγγραφον λόγον ἐφ' ὃ ὑψηλῶς ἀναρτήσαντες σημεία προάγειν ἐκέλευον, καὶ δὴ κατὰ Ρωμαίων ἐχώρου. οἱ δὲ εἰς φυγὴν ἐτρέποντο. καὶ ὁ κληθεὶς περιόσιος τῶ Σκλαβινῶν λαὸς τοῖς Σαρακηνῶς προσίεται καὶ συὺ αὐτοῖς Ρωμαῖους ἀνέρου. ὃς ἔπειτα ἐν πλείονι πρὸς κητοσύμῳ θάρσος, πλείονος τῶ Ρωμαίων

Nicéph. Hist.

A lam propulsandam pertinerent, omnia perficerent. Verum cum fugere Imperatorem fama pervulgasset, consternati nostri passis manibus fugiunt. Quibus conspectis Bulgari vehementius fugientium terga premere, & quos assequi poterant cedere, plerisque vulnerare. Inde cum Danubium transissent, & ad Barnam, quæ prope Odyssum, & eminentiora illa mediterranea est, pervenissent, cum eum locum undique & a fluvio, & a regionis asperitate munitum animadverterent, ibidem castrametati sunt. Sed & Sclavinorum gentem, quæ illic in propinquo degebat, in potestatem redigunt, ac partem suorum in eo limite, qui Avars respiciebat, collocant: alios Romanorum finibus objiciunt. Quibus rebus auditi atque confirmati, Thraciæ oppida locaque omnia populantur. Quare Imperator annua pensatione promissa pacem cum iis facere coactus est.

Sic igitur, pace ubique per Romanum Imperium constituta, Monothetarum hæresis, quæ jam tum ab Heraclio Imperatore cœperat, majora in dies incrementa capiebat: adeo ut Ecclesia Catholica schismate divideretur. Quas ob res Constantinus generale Concilium indicit, quo quinque priores Oecumenicæ Synodi comprobata, & duæ in Christo Domino voluntates, totidemque naturales actiones receptæ sunt: decretumque cum illum divinitate perfecta, tum perfecta nihilominus hominis natura constare: contrariæ vero hæresis auctores anathemate damnantur. Hunc in modum reliquum vitæ tempus in otio ac pace transigens Imperator, decimo septimo imperii anno excessit e vita: cujus corpus in regia sanctorum Apostolorum basilica æde sepultum est.

Reliquit Imperii successorem Justinianum filium, qui jam sexdecim annos attigerat. Atque hic Imperium nactus quæ a parente suo de pace ac reliqua reipub. ordinatione constituta fuerant omnia pervertit, unaque & initam cum Bulgaris pacem dissolvit. Hinc equitibus ad Thraciæ loca missis, contra Sclavinos proficiscitur. Et Thessalonicam usque progrediens, quamplurimis illic Sclavinorum gentibus partim bello, partim deditioe in potestatem acceptis, easdem in Opficia quam vocant regione per Abydum translatis collocat. Ex quibus ad triginta millia armatorum eduxit, eumque peculiarem militem appellavit. Cui Gebulum ex nobilioribus quemdam præposuit: atque his fretus pacem cum Saracenis a parente initam dissolvit. Ad hæc stationem illam militum, quæ in Libano monte, jam tum ab antiquis temporibus posita fuerat, inde detrahit. Igitur exercitu contra illos acto Sebastopolim pervenit. At hi productis ex adverfo copiis pacem quidem se quantum in sese fuit integram servasse dixerunt. Quod si Romani eam violare cupiant, Deum de criminis illius auctoribus judicaturum. Sed Justiniano bellum magis optante, illi foederis tabulas e sublimi vexillo suspensas præferri ante se jubent, atque ita contra Romanos procedunt; quos in fugam conjiciunt, sed & peculiaris ille Sclavorum populus (ita enim vocabatur) ad Saracenos deficit, quibuscum Romanos

Edit. Paris. pag. 24.

ICLXXX.

685.

688.

688.

ICXCI.

C ij

* γρ. ἐπιστρατεύσαντες

Edit. Paris. communiter eadebant. Hoc itaque modo sese adversus gentem illam Imp. gessit.

Jam vero civilibus Magistratibus efferos homines ac crudelissimos præfecit: quorum unus Stephanus fuit spado, genere Persa, fiscique præfectus, qui subjectos sibi omnes magnis contumeliis afficiebat, adeo ut vel Justiniani matrem audacia illius appeteret, eique verbera quemadmodum pueris elementariis magistri solent, intentaret. Idem porro Theodotum quemdam monachum qui prius in Thraciæ finibus ad freti angustias inclusam ac solitariam vitam duxerat, publici ærarii Præfectum constituit, quem Logothetam vulgo nuncupant. Qui per summam crudelitatem, non modo a subjectis sibi pecunias exigebat, quos sublatis funibus extentos pælearum fumo cruciabat, sed etiam alios illustres viros proscribebat, ac poenis intolerabilibus necabat.

Cæterum Leontium quemdam Patricium, genere Isauricum, qui Orientalibus copiis præfuerat, multis rebus præclare, ac cum laude gestis insignem, Justinianus totis tribus annis in custodia habuerat, eumque postea dimissum Græciæ præposuerat, eadem die Byzantio cedere coactum. Ad hunc quidam ex amicis intempesta nocte veniunt, Paulus nimirum monachus ex Callistrati cœnobio astrologiæ deditus, & Gregorius monachus Flori monasterio præfectus genere Cappadox. Qui cum eum adiisfent, velut honoris causa deducturi. at hic illos intuens, frustra, inquit, mihi Imperium vaticinati estis. Nunc enim ex hac urbe digressum acerbus me vitæ exitus manet. Illi discessu prohibere, certoque polliceri, nisi ignavo & inepti animo esse vellet, omnino Imperii competentem fore. Quibus verbis persuasus ille cum aliquot servorum manu armatus noctu clam ad Prætorium ascendit. Ubi cum adesse Imp. significassent, cui aliquid illic negotii gerendum esset, Prætorii Præfectus apertis januis occurrit, quem illico manibus ac pedibus constrinxit, tum intro penetrans Leontius custodias omnes liberat, & armatis omnibus, ad forum progreditur, unde per totam urbem dissipatos clamare jubet, ut ad Sophiæ templum Christiani omnes convenirent. Quo tumultu multitudo omnis concita ad Baptisterium frequens advenit. Leontius cum Monachis & aliis amicis Callinicum tunc urbis Antistitem adit, ac descendere cogit, & ad populum clamare. (Hæc est dies quam fecit Dominus.) Populus vero Justiniano maledicebat. Post hæc universi in Hippodromum conflunt: moxque ut illuxit, Justinianum ad eos producunt. Cæterum vociferante plebe, ut in Imperatorem gladio animadverteretur, Leontius pro sua cum ejus patre Constantino amicitia, vitæ percepit, sed lingua ac naso mutilatum in Chersoniam urbem deportat, anno ejus Imperii exacto decimo. Leontius Imperator a populo salutatus est. Qui mox Stephanum Eunuchum, & Theodosium Monachum, ob ea mala, quæ perpeffus ab iis fuerat, etiam invito Imperatore, comprehendit, & pedibus alligatos, ac per urbem ad Bovis forum attractos igne combussit. Hæc Constantinopoli per eos dies acciderunt.

At in Africa Carthago Romani an-

A αρχὴν ἐλυμαίνοντο. καὶ τὰ μὲν πρὸς τὸ ἔθνος ἔτι πῶς ἔχε.

Εἰς δὲ τὰς πολιτικὰς ἀρχὰς καθίσα ἄνδρας ἀπηνεῖς καὶ ὁμοπάτες. ὧν ὡς Στέφανος δυνάχος Πέρσης, ταμί-
ας τῆς βασιλικῆς χρημάτων, & πολλὰ τὰς ὑπὸ χεῖρα αἰ-
κίζόμενος, ἄλλοι καὶ εἰς τὰς μητέρα Ἰστυνιανὴν τὴν πόλιν
ἐξέλειγε, μάστιγας αὐτῇ ἐν χήματι, ὥσπερ τὰς παῖδας
οἱ γραμματισαὶ ἐπιτέμενος. Θεόδοτον δὲ τινὰ Μοναχὸν
ἐγκλείσας τὸ φρότερον, κατὰ τὰ Θρακῶα τῶ σὺν λε-
γομένῃ πύρρῃ γεγονότα, τῶν δημοσίων λογιστῶν, ὃν
τὸ δημῶδες Λογοθέτην καλεῖσι, καθίστησιν. ὃς ὑ-
περβολῇ ὁμοπατὴς ἐστὶς ὑπ' αὐτὸν μόνον χρήματα ἔφαρ-
τε, μετεώροις χοινίοις ἀναρτῶν, καὶ ἀχύροις περικαπ-
νίζων. ἀλλ' ἤδη καὶ ἑτέρας περιφανεστέρας ἄνδρας δημε-
υων, καὶ ἀφορήτως ποινὰς ἐπιφέρειν ἀπέκτεινεν.

Λεόντιον δὲ τινὰ Πατρικίον ἐκ τῆς τῆς Ἰσαύρων ὁρμώ-
μενον χώρας καὶ στρατηγὸν γενόμενον τῷ Ανατολικοῦ καλου-
μένου στρατεύματος, ὁδοκίμῳ τε πολλοῖς πολεμικῇς γε-
νόμενον, ὑποφρασίῳ τελεσθὶ χρόνοις καὶ αὐτὸν Ἰστυνιανὸς
ἐποίησεν. εἴτα τῆς φραγῆς λυσας στρατηγὸν τῆς Ἑλλάδος
προβάλλεται, αὐθημερὸν ἀναγκάσας τῷ Βυζαντίῳ ἀπαί-
ρειν. πρὸς ὃν γίνονται φίλοι τυγχάνοντες ἄωρον
τῆς νυκτὸς Παῦλος τις Μοναχὸς τῆς Καλλιστράτης
μονῆς ὑπάρχων, ἀστρονόμος καὶ ἐπιστήμων, καὶ Γρη-
γόριος Μοναχὸς, καὶ ἡγεμὸς ἐν τῇ Φλώρου μονῇ, Καπ-
παδόκης τὸ γένος, ὡς προπέμφοντες. αὐτὸς δὲ ἰδὼν ἐνε-
κάλει λέγων, ὡς μάτην μοι τῆς βασιλείας προεμαν-
τέλλασθε. νῦν δὲ ἐνθένδε ἀποχωροῦντα τὸ τέλος με τῆς
ζωῆς πικρὸν καταλήψεται. οἱ δὲ τῆς ὁδοῦ εἶργον βέβαια
παρεχόμενοι ὡς εἰ μὴ ὀκνήσει, καὶ ἐξασίας κρατήσῃ.
τῶτοις περὶ αὐτοὺς ἐπικομίζων τινὰς τῶν ὑπηρετῶν ἐ-
τι τῆς νυκτὸς ἐφισταμένης καὶ ὅπλα ἀνελόμενος εἰς τὸ Πραι-
τώριον ἀνέεισιν ἡσυχῇ. καὶ σημαινόντων ὡς τὸν Βασιλέα
παρεῖναι ἐν τοῖς ἐκείσε φράσαι τὰ κατὰ γνώμην, ὃ καὶ Πραι-
τώριος ὑπαρχὸς ὑπὸ τῇ διανοίᾳ τὰς πύλας, ὃν αὐτὴν κα-
χεῖρας καὶ πόδας ἐπέδησεν. ἐντὸς δὲ γενόμενος Λεόντιος
πάντας τὰς κατεργαζόμενας ἔλυσεν, καὶ ὁπλίσας ἐπὶ τὸν κα-
λέμενον φόρον ἐξώρμισεν. κακῶς οὖν σκεδανόμενοι ἀνὰ πάν-
τα μέρη τῆς πόλεως βοῇ κράζον ἐκέλευσε, πάντας Χρι-
στιανὰς εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Σοφίας παραγίνεσθαι. ὃς ὡν πᾶν
τὸ πλῆθος θορυβηδὲν αὐτοῦ πρὸς τὸν λουτήρα τῆς
ἐκκλησίας ἤθροίζετο. ὃ δὲ σὺν τοῖς Μοναχοῖς καὶ
ἑτέροις τῶν φίλων πρὸς Καλλίνικον τὸν τῶν καὶ αὐτὰ
ἐκ τῆς πόλεως ἐρχεται, καὶ βιάζεται κατελθεῖν,
καὶ φωνῆσαι πρὸς τὸν λαόν. αὐτὴ ἡμέρα ὡς ἐποίησεν ὁ
Κύριος. τὸ δὲ πλῆθος Ἰστυνιανὸν ἐδυσφήμεν. καὶ ἔπος ἄ-
παντες ἐπὶ τῇ χώρῃ τῆς Ἰπποδρομίας ὄχοντο. ἡμέρας
δὲ ἐπιγενομένης ἐκφέρουσιν Ἰστυνιανὸν πρὸς αὐτὰς. καὶ τῆς
πληθύνουσας βοῶσης βασιλεῖα ξίφος διαδέχεσθαι, Λεόντιος
τῷ αἵματος αὐτοῦ φεισάμενος, διὰ τὸ πρὸς Κωνσταντῖνον
τὸν πατέρα αὐτοῦ ἀγάπην, τεμὼν τὴν γλῶτταν, καὶ τὸ
ρίνα ἐν Χερσῶνι τῇ πόλει ἐξώρμισεν δέκατον ἡμέραν ἐν
τῇ βασιλείᾳ διανύσαντα. Λεόντιος δὲ ὑπὸ τῷ πλῆθει
βασιλεὺς ἀναγορεύεται. Στέφανον δὲ τὸν εὐνῆχον καὶ
Θεόδοσιον τὸν Μοναχὸν, δι' ὧς ὑπέμενε παρ' αὐτῶν κά-
κωσιν, καὶ ἀκόντος τῆς βασιλείας, συλλαβόμενοι, καὶ τὸ
ποδῶν ἐξαναρτήσαντες διὰ χρόνων συρέντας πρὸς τὴν
καλεμένην τῷ Βοὸς ἀγορὰν, πυρὶ παραδεδώκεσαν. καὶ
τὰ μὲν ἐν Κωνσταντίνῃ πόλει ἔτι διεκείντο.

Ἡ δὲ ἐπ' Ἀφρικὴν Καρχηδὼν πρώτῳ ὑπὸ Ρω-

10CXCV.

pag. 26.

μαίοις τελευτήσας, τότε υπό χειρά των Σαρακηνών γίνεται πολέμω παρ' αὐτῶν ληφθεῖσα. τὸ διαγνὸς Λεόντιος, ἅπαντα τὰ Ρωμαϊκὰ ἐξώπλισε πλοῖμα. στρατηγὸν τε ἐπ' αὐτοῖς Ἰωάννῳ τὸν Πατρίκιον ἐμπειροὺν τῶν πολεμίων προχειρισάμενος, πρὸς Καρχηδόνα κατὰ τῶν Σαρακηνῶν ἐξέπεμψεν. ὃς ἐκεῖσε παραγενόμενος, τὸς μὲν ἐν αὐτῇ τῇ Σαρακηνῶν πολέμῳ ἐτροπώσατο. τὴν δὲ πόλιν Ρωμαίοις ἀνεσώσατο. καὶ τὰλλα πάντα τὰ ἐκεῖσε πολίσματα τῇ ἑθνὴς ἀπαλλάξας ἐξασίας, καὶ στρατὸν ὀπίστην πρὸς φυλακὴν ἐν αὐτοῖς ἐγκαταλείψας, αὐτὴν διεχείμασεν. ὁ δὲ τῇ Σαρακηνῶν βασιλὸς ταῦτα μεμαθηκώς, πλείονα κατ' αὐτὴν ἐκίνησε πόλεμον. δι' ἧς καὶ μὲν Ἰωάννῳ σὺν τῷ περιόντι αὐτῷ Ρωμαϊκῷ στόλῳ ἐξώθησε, καὶ τῇ Καρχηδόνα παραλαμβάνει πόλιν, καὶ τὰ περὶ αὐτὴν πολίσματα. ὁ δὲ Ἰωάννης ἀφορμίσας πρὸς βασιλέα ἀνέχετο. ἐν τῇ νήσῳ Κρήτῃ γενόμενος ὑπὸ τοῦ ἀρχόντου καὶ τῆς στρατιωτικῆς πλήθους ἐσασίαζετο. καὶ ἐδαμῶς βαλνθεὶς αἰχμήν καὶ δέει κατεχόμενος πρὸς βασιλέα παραγενέσθαι. διὰ τὸ Λεόντιον μὲν δυσφημῶντες ἀδεῖσσι, ψιφίζονται δὲ Ἀψίμαρον ὄνομα, στρατὸν ἄρχοντα τῶν Κυβεραιῶν τυγχάνοντα τῆς ὑπὸ Κυβραιῶν χώρας, ὃν Δρυγγαίον Ρωμαίοις καλεῖν ἔθος, Τιβέριον αὐτὸν ἐπονομάσαντες.

Εν δὲ τῷ μεταξὺ νόσος λοιμικὴ τῇ πόλει ἐπέσκηψε, καὶ πλῆθος λαὸς ἐν μιστὶ τέτρασι διέφθειρεν. Ἀψίμαρος δὲ σὺν τῷ συνόντι αὐτῷ στόλῳ εἰς Βυζάντιον ἀναχθεὶς, ἀντικρὺ τῆς πόλεως ἐν Συκαῖς λεγομένῳ παραθαλάσσιον χωρίον προσορμίζεται. ἐπὶ χρόνον δὲ τινα πόλεμον συμβαλὼν τοῖς ἐν τῇ πόλει, τέλος τὸς ὑπὸ τῆς τείχους Βλαχερνῶν φρενὸς καὶ τὸς τῶν ἀρχόντων ὑποφείρας, δόλῳ ὑπ' αὐτῶν παραλαμβάνει τὴν πόλιν. ὁ σὺν αὐτῷ στρατὸς εἰσελθὼν τὰ χρήματα τῶν πολιτῶν διήρπασε. Λεόντιος δὲ χειρωσάμενος τρίτον ἔτος ἐν τῇ βασιλείᾳ διάγοντα, ἥ ῥίνα αὐτὸς ἐξέτεμε, καὶ ἐν τῇ καλεμένῳ τῆς Δελμάτῃ μοναστείῳ ἡσυχάζειν προσέταξε.

Καὶ ἔτι μὲν ταῦτα ἐπ' αὐτοῖς συνέβαινεν. Ἰστυριανὸς δὲ ἐπεὶ πρὸς τῇ Χερσῶνι διέτριβε, συχρότερον δημογῶν, ὡς πάλιν κρατήσῃ τῆς βασιλείας ἐπαρρησίαζετο. οἱ δὲ ὧδε πολῖται κίνδυνον ἑαυτοῖς ὑπονοήσαντες ἐβελύσαντο αὐτὸν ἀνελεῖν, ἢ δεσμώτῳ πρὸς Ἀψίμαρον ἀναπέμπειν. αὐτὸς δὲ τὸ αἰδοῦμενος, ἐκείθεν διέφυγε, καὶ εἰς τὸ φρεῖον τὸ λεγόμενον Δόρος πρὸς τῇ Γοτθικῇ κείμενον χώρα ἀπέδρασεν. αἰτεῖ δὲ τὸν Χάζαρον ἡγεμόνα. Χαγάνης δὲ πῶς αὐτοὶ καλῶσιν ὡς αὐτὸν παραγενέσθαι. ὁ δὲ τῇ αἰτήσῃ εἶξε, καὶ αὐτὸν μετὰ τιμῆς ἐδέξατο. καὶ φιλιώδεις αὐτῷ τὴν ἑαυτοῦ ἀδελφὴν Θεοδώραν καλεμένην εἰς γυναῖκα ἐξέδοτο. ὁ δὲ τῇ αὐτῇ συναινέσει ἐν Φαναγόρῃ ἐλθὼν σὺν αὐτῇ διέτριβε. ταῦτα διαγνὸς Ἀψίμαρος ἐνέκειτο συχρῶς τὸν τῶν Χαζάρων ἄρχοντα ἐκλιπαρῶν. πλείστα δὲ χρήματα ἑδῶρα ὑπὸ χεῖρὸς, εἰζῶντα Ἰστυριανόν, ἢ τὴν κεφαλὴν αὐτὸς ἐκπέμψαι. ὁ δὲ ταῖς πολυλαῖς εἰσῆς παρακλήσεσιν ὑπέχετο τὸτο πληροῦν. πέμπει οὖν ἄνδρας εἰς φυλακὴν αὐτὴν καθεστῆναι, τῷ μὲν προχρήματι, ὡς μὴ ὑπὸ τῇ ὁμοφύλῳ ἐπιβελούδῃ, τῷ ὄντι δὲ, φυλάσσειν, ὡς μὴ ἀποδράσαι ποτὲ προσφαλίζόμενος. κελόει δὲ τῷ ἀρχόντι τῶν ὁμοεθνῶν, ὡς κειώμενον δὲ Ἰουστινιανῷ ὄντι, ἔτι δὲ καὶ τῷ ἀρχόντι τῷ τῷ Βασίλειου τῷ Σκυθικοῦ, ἐπιτηρεῖν ὡς αὐτοῖς ἐπιτρέψει ἀνελεῖν αὐτὸν ὡς τάχιστα. ταῦτα δὲ μιλύεται Θεοδώρα παρά τινος

tea Imperii civitas a Saracenis expugnatur. Quo audito Leontius Romanas omnes naves instruit, ac Praefecto Joanne Patricio viro bellicis rebus experto Carthaginem contra Saracenos mittit. Hic cum eo pervenisset, Saracenis, qui ibidem erant, in fugam versis, urbem illam Romanæ ditioni restituit, cæteraque illius regionis oppida a Barbarorum servitute vindicans, & militare præsidium imponens, ibidem hiemem traducit. Verum Saracenorum Princeps ea re comperta, majori contra eum belli mole & apparatu contendit. Quo & Joannem cum omni, quæ supererat, classe Romanorum expellit, & Carthaginem cum vicinis oppidis in potestatem recepit. Quare Joannes inde solvens ad Imperatorem revertitur. Sed cum ad Cretam insulam appulisset, Ducum & militum contra eum seditio ac tumultus oritur. Cum & alioqui pudor illum, ac metus offerre se Imperatori prohiberet. Quamobrem Leontium, multis in eum contumeliose dictis, abjiciunt: ejusque loco Apfimarum eligunt qui tunc Curciorum copiis præerat e Cybrazotarum regione, quem Drungarium Romani vocant, eundemque Tiberium cognominant.

Interea in urbe pestilentia laboratum est, quæ quatuor mensibus ingentem vim hominum absumpsit. Apfimarum vero cum classe sua Byzantium invehens ad locum quemdam littori proximum, quem Sycas appellant, ex adverso urbis appulit. Inde contra oppidanos aliquandiu pugnans, postremo corruptis Blachernarum muri custodibus, eorumque Praefectis, dolo urbem ingressus est: unaque cum eo irrumpens exercitus civium bona diripuit. Leontium porro, tertio quam imperare cœperat anno, comprehendens amputatis naribus in Delmati Monasterium, ut ibi privatus ageret, includit.

Quæ dum geruntur, Justinianus Chersonæ degens cum de recuperando Imperio crebro sermocinaretur, atque audacius ageret, ejus loci incolæ periculum sibi ex ea re veriti, de illo interficiendo, aut victo ad Apfimarum perducendo consilium ineunt. At ipse, ubi hoc illos agitare comperit, inde fugiens ad castellum, quod Doros appellatur, estque in Gotthiæ limitibus positum, sese recipit. Unde Chazarum Ducem, Chaganos illos nuncupant, ut ad se veniret rogat. Qui precibus ejus adductus, magno cum honore eundem excipit, & contracta cum eo amicitia, sororem suam Theodoram nomine in conjugem tradit. Quare illo permittente, Phanagoram veniens ibi cum uxore sua moratus est. Quæ cum Apfimarum audisset, Chazarum Principem assidue sollicitabat, opibus multis ac muneribus promissis, ut aut vivum Justinianum ad sese, aut caput ejus mitteret. Qui frequentibus Apfimari precibus commotus facturum se quod rogatus erat recepit. Itaque certos homines ad ejus custodiam allegat, per speciem ne gentilium suorum insidiis opprimeretur, revera autem id ipsum cavens, ne umquam e manibus suis effugere posset. Tum uni ex gentis suæ ducibus, quo cum Justiniano familiaritas erat, necnon & Bosphori Scythici præfecto jubet, ut simul atque mandasset, quamprimum ei vitam eri-

perent. Hæc ad Theodoram a quodam patris sui domestico perlata sunt : quæ statim viro suo insidias aperit. Qui quidem Chazaro illo familiari suo ad se vocato, remotis arbitris, eum laqueo præfocat, eodemque modo Bosphori præfectum interficit : Deinde Theodora conjuge ad patrem remissa solvens, Tomini, qui locus ad mare situs est, pervenit, ubi nave conscensa, cum nonnullis aliis litus legens ad Symbolum usque ad Cherfonam urbem appellit. Quo cum navem ad portum applicuisset, certum hominem e comitatu ad urbem destinat : ex qua Barasbacurium, ejusque fratrem ad se una cum Soliba, & aliis quibusdam elicit : quibuscum solvens, & cum locum, quem Necropyla vocant, prætervectus, ad Istrum pervenit. Inde ad Terbelin Bulgarorum in ea regione Principem, quemdam ex suis Stephanum mittit, auxilium petens, ut in Imperium ejus opera restitueretur. Ad idque cum alia quamplurima, tum filiam suam conjugem promittebat. His acceptis barbarus Justiniano omnia cumulate detulit ; eumque magno cum honore suscepit, tum omnibus qui secum erant armatis ad urbem contendit ; quam tri-duo toto castris ad Blachernorum murum positis obsedit ; instante Imperatore ut a civibus in urbem reciperetur. Sed illi cum ignominia turpiter remittunt. Tandem noctu cum paucis per aquæ ductum irrepit, atque urbem invadit, moxque Blachernorum palatium occupat. Heraclium vero Apfimari fratrem ex Præfecto Orientalium copiarum cum aliis ducibus & satellitibus ejus pro mœnibus ipsis e patibulo suspendit. Apfimum deinde septimo quam imperare cœperat, anno una cum Leontio comprehensum ferreis compedibus vinctum in carcerem conjicit. Post hæc equestre certamen celebrans, alterum ad dextram, alterum ad sinistram horæ spatium abjici, atque pedes suos proculcari : inde in Cynegio caput amputari jussit. Sub hæc Bulgarorum Principem Terbelin extra Blachernorum mœnia stationem habentem omni honore ac munificentia profectus, demum ad eum veniens Imperatoriam vestem circumdedit, ac Cæsarem appellavit. Neque his contentus, sed ad confectum insuper admittens, adorari secum a populo voluit, ac postremo infinitis muneribus donatum in patriam remisit. Callinicus Patriarcha, quod in Leontii inauguratione probrose quædam in Imperatorem jactasset, oculis orbatus Romam deportatus est. Cujus in locum Cyrum substituit, qui in urbe Amastride inclusam ac solitariam vitam coluerat, ac de Imperio recuperando prædixerat. Sed nullus interea cædium in cives ac sævitiae modus. Nam plerosque ad magistratus evchens, subinde aliis submissis interficiebat : nonnullos ad convivium invitans, incautos opprimebat : alios in culcum infutos in profundum mergebat. Et ut uno verbo dicam, omni in suos crudelitate, ac feritate bacchatus est. Per idem tempus e Chazaria Theodoram conjugem & Tiberium filium arcessit, eisque Imperatoriam coronam imponit. Post inita cum Bulgaris pace dissoluta innumeras terra marique copias in Traciam transportans ad Anchialum urbem belli mollem convertit.

Edit. Parif.
pag. 28.

15CCII.

A τῷ τῷ πατρὸς οἰκετῶν. ἡ δὲ τὰ τῆς ἐπιβλητῆς τῇ ἀνδρὶ ἀνὰ τίθει. καὶ αὐτὸς τὸ οἰκεῖον ἐκείνῳ τῷ Χαζάρῳ καλέσας, καὶ ἀπιδιάσας μετ' αὐτῆς, ἀγρόν τε παρέδωκε. τῷ αὐτῷ δὲ τρόπῳ ἀναίρει καὶ τὸ Βοσπόρου ἀρχόντα. οὗ δὲ Θεοδώραν τὴν γαμετὴν πρὸς τὸ πατέρα ἐπέμπει. αὐτὸς δὲ ἀπάρας εἰς Τόμιν καλέμενον παραθαλάσσιον χωρίον κατήλθε. κακεῖ σενὴ ἐπιβὰς σὺν ἑτέροις τισὶν ἀνδράσι, ἐπαύτως παραπλοῦσας ἤλθε μέλει Συμβόλῃ τῇ πόλει πλησιάσας Χερσῶνι, καὶ προσορμίσας τῷ ἐκείσε λιμένι, πέμπεϊν τὰ ἑταίρων ἐπὶ τῇ πόλει. κακεῖθεν ἄγει πρὸς αὐτὸν τὸ Βαρσβακέριον, ἐτὸν τέττα ἀδελφόν, τὸν τε Σολιβάν, καὶ ἑτέρας τινὰς ἀνδρας, καὶ σὺν αὐτοῖς ἐκπλοῦσας τὰ λεγόμενα Νεκρόπυλα, παρελθὼν πρὸς τὸ Ἴστρον ποταμὸν παραγί-
B νεται. ἐκεῖθεν ἐκπέμπει τὸ σιωνόντων τινὰ Στέφανον πρὸς Τέρβελιν κύριον ὄντα τῶν καὶ αὐτῶν τῶν ἐκείσε Βουλγάρων, πα-
ρακαλῶν συλλαβεῖσθαι αὐτὸν, ὥστε τὸ βασιλείας δόλῃ-
λεισθαι θρόνον. ἀλλὰ τε πλεῖστα δῶρα ὑποχόμενος, ἐπὶ αὐτῆς θυγατέρα εἰς γυναῖκα αὐτῷ δώσειν ἐπαγγελάμε-
νος. ὁ δὲ προθύμως ἐν πάσῃ ὑπέεικε, καὶ Ἰεσινιανὸν σὺν τι-
μῇ μεγάλῃ ἐδέξατο, καὶ ἅπαντα τὸν ὑπ' αὐτῷ λαὸν ὀπλί-
σας σὺν αὐτῷ ἐπὶ τῷ βασιλεύσαν ὤχετο. προσεδρῶν δὲ τῷ τείχει Βλαχερνῶν ἐπὶ τρισὶν ἡμέραις, ἀξίων τὰς πόλεως εἰσδεχθῆναι αὐτὸν βασιλεῖα. οἱ δὲ αἰχρῶς ὑβρίζον-
τες ἀπέπεμπον. ὁ δὲ νυκτὸς εἰσδύεται σὺν ὀλίγοις τισὶ κατὰ τὴν πόλεως ἀγωγόν. καὶ τοῦθεν παραλαμβάνει τὴν πόλιν. καὶ πρὸς βραχὺ σκηνῶται ἐν τῇ Παλατίῳ Βλα-
C χερνῶν. Ηρακλεῖον δὲ τὸ ἀδελφόν Αψιμάρα στρατηγὸν τῆ ἀνατολικῆς στρατοῦ γενόμενον, καὶ τὰς ἄλλας ἀρχοντας καὶ ὑπάσπιστας αὐτῶν πρὸς τὸ τείχος ἐπὶ ξύλῳ ἀνήρτησεν. Αψιμάρον δὲ συλλαβὼν ἐβδόμον ἔτος ἐν τῇ βασιλείᾳ δι-
νύσαντα, ἐτι καὶ Λεόντιον σιδηροῖς πεδήσας κατέχευ ἐν εἰρ-
κτῇ. μὲν ἡ ταῦτα ἰππικὸν ἐπιτελέσας ἀγῶνα, θάτερον μὲν ἐκ δεξιῶν, θάτερον δὲ ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τοῖς ποσὶν αὐτῶν πα-
τεῖσθαι ῥίψας ἐπὶ ὥρας βραχείας, μὲν ταῦτα ἐκπέμπει ἐν τῷ καλεμένῳ Κυνηγίῳ τμηθῆναι τὰς κεφαλὰς. τὸ δὲ Βουλγάρων ἀρχόντα Τέρβελιν ἐξω τείχεος Βλαχερνῶν σκηνώμενον πολλὰ φιλοφρονησάμενος, τέλος παραγνόμενος πρὸς αὐτὸν χλαυδα τε περιβάλλει βασιλικῶς, καὶ Καίσαρα ἀναγορεύει. Ἐσυνπάρεδρον ποιησάμενος προσκυκλῆσθαι σὺν αὐ-
τῷ ὑπὸ τῷ λαῷ ἐκέλευε. καὶ πλεῖστα παραχόμενος δῶρα πρὸς τὰ ἑαυτοῦ ἐξέπεμπε. Καλλίνικον δὲ τὸ τῆς πόλεως ἐργάτην, ὡς δυσφημῆσαντα αὐτὸν ἐπὶ τῇ τῷ Λεοντίῳ ἀναγορεύσει, τυ-
φλώσας ἐν τῇ Ρώμῃ ἐξέπεμψε, Κύρον ἀντ' αὐτῶν εἰς τὴν ἱερωσιῶν προχειρισάμενος, τὸ ἐν Ἀμάσειδι ἐγκλεισθὲν γενόμενον, προσσημαίνοντα αὐτῷ ἐκείσε παρόντι τῷ τῷ δούτερᾳ βασιλείας κατέσασιν. πολὺν τε φόνον καὶ κἀκω-
D σιν ἐν τοῖς ὑπηκόοις ἐποιεῖτο. τὰς μὲν δὲ εἰς ἀρχοντας προ-
βαλλόμενος, αὐτίκα ἑτέρας ὅπιδεν ἐκπέμπων ἀνῆρει. ἔς δὲ ἐν δειπνῇ συγκαλῶν δόλῳ ἀπέκτεινεν. ἄλλους ἐν τῷ βυθῷ σάκκοις ἐμβαλὼν ἀπέρριπτε. καὶ σιωλόντα εἰ-
πεῖν, ὡμότητι πολλῇ καὶ θηελώδει γνώμῃ πρὸς τὸ ὑ-
E πήκοον διακείμενος. ἐν ταῖς δὲ μεταστέλλεται ἀπὸ Χαζα-
ρίας Θεοδώραν τὴν ἑαυτοῦ γαμετὴν, καὶ Τιβέριον τὸν αὐ-
τῆς τεχθέντα αὐτῷ υἱόν, καὶ σέφει αὐτὰς εἰς βασιλείας. μὲν τὸ λυεῖ τὸ πρὸς τὰς Βουλγάρους εἰρήνῃ, καὶ στρατόματᾳ πλεῖστα διάτεγῃς καὶ θαλάσσης πρὸς τοῖς Θρακώσις μέρε-
σι διαγαγόν, πρὸς τῇ Ἀγχιάλῳ πόλει ὡς πολεμήσαν αὐτὰς παραγίνεται. ἀφυλάκτως δὲ τοῦ λαοῦ πρὸς τὰ ἐκείσε πεδία ἐπὶ κομιδῇ χόρπυ σκεδανυ-
μένῃ, ἐπιπίπτουσιν ἀδρόως οἱ Βούλγαροι, πολλὰς αὐτὰς

ἄφ' αὐτοῦ, πολλὰ δὲ καὶ αἰχμαλώτους εἶλον. Ἐν τῇ πόλει Ἀρχιῶν ὑπολαβόντες ἐπὶ τεισὶν ἡμέραις προσεδρόσαν. ὁ δὲ νυκτὸς ναυσὶν ἐπιβάς φυγὴν ἐκείθεν ἀπέπλευσεν, καὶ εἰς Βυζάντιον ἐπανήγαγε.

Εν ταῖς ὅντων τῶν πραγμάτων, ὁ τῶν Σαρακηνῶν βασιλεὺς λαὸν πλείστον ὀπλίτην ἐκπέμπει, ἡγεμόνας αὐτοῖς ἐπιστάσας Μασαλμᾶν καὶ Σολυμᾶν κατὰ τὴν αὐτὴν διάλεκτον καλεμένους, ὡς τὰ Τύανα τὴν πόλιν πολιορκήσοντας. οἱ δὲ ἐκεῖσε παραγενόμενοι, πολέμους πλείους συνάψαντες, μέρος δὲ τῆς τείχους ἐκ τῶν πρὸς τειχομαχίαν ὀργάνων καταβαλόντες, καὶ πλέον ἐδὲν ἰχθύσαντες ἀνύσαι, ὑποχωρεῖν πρὸς τὰ οἰκία ἐβέλοντο. ἐν οὗτοι ἐκπέμπει Ἰουστινιανὸς πρὸς τὴν μεσογείαν. Ἐπλείστον λαὸν ἀγροικόν τε καὶ γεωργικὸν ἀδρόσας πρὸς τὰ Τύανα ἀφικνεῖται ἐκείλευσεν, ὡς τὰς πολιορκημένους ἐπαμυνόμενος. τῆς δὲ ἀπὸ τῶν Σαρακηνῶν διασάμφοι ὁρμῶσι κατ' αὐτὴν, καὶ τὰς μὲν εἰς αἰὲν ἀνέλκον, τὰς δὲ αἰχμαλώτους συνέλαβον. ἐν τούτῳ δὲν Σαρραλέωτερον διατείνοντες τὴν προσεδεία Τύανων εἶχοντο. οἱ δὲ ἰσχυρὰ δαπανήματα τῶν πρὸς μάχην ἀπεικόντες, τῆς τε παρὰ βασιλέως βοηθείας καὶ πόρησαντες, ὁμολογίαν αὐτοῖς τοῖς ἐχθροῖς παρέδωκαν, καὶ πρὸς τὴν Σαρακηνῶν ἡδὴ ἀπώχοντο. ὅς ἐκείνου λοιπὸν πλείονι τοῖς ἐχθροῖς παρήσας ἐδέδοτο ἀδείας τὰς Ρωμαίων καταλιπεῖν τὰς χώρας, ἐδὲν δὲ τοῖς ἰχθύοντος ἀντιτάττειν. καὶ τινὰ τῶν ἀποδασμῶν εἰς τελευτὰ ἀνδρᾶς περὶ σάμφοι ἄλλοι Χρυσόπολιν κατελθεῖν παραδιδάσκουσιν. χωρεῖν ἀντικρὺ Βυζαντίου πρὸς ἡλίον ἀνέχοντα ἰδρυμένοι. Ἐπὶ τὰς μὲν αὐτὰς οἰκήτορας ὑποσφάξαι, τὰς δὲ πορτομίδας ἐμαρτυρεῖν ναῦς.

Ἰουστινιανὸς δὲ ἐκ μνήμης ἔχων περὶ τὴν γενομένην αὐτῶν πρὸς Ἀφίμαρον παρὰ τὴν Χερσῶν διαβολὴν, ναῦς πολλὰς πλείους καὶ διαφορὰς συναγείρας ἐμβιβάσας παρ' αὐτῶν ἄλλας εἰς ἐκάστῃ χιλιάδᾳ ἀνδρῶν εἰδοτάς ἐν τῇ στρατιωτικῇ καταλόγων, ἐπὶ δὲ καὶ τῶν γεωργικῶν καὶ τῶν βαρβαρικῶν τεχνῶν, τὰ τε ἐκ τῆς συκλήτης βαλῆς, καὶ τῆς πόλεως δῆμα, Στέφανον δὲ τινὰ πατρίκιον τὸ ἐπὶ κλῆν Ἀσμικτὸν τὸ τοῖατο σὺν ἡγεμόνα προβαλλόμενος ὅς ἐπεμψεν, πρὸς ἄλλας πάντας τὰς ἐν Χερσῶν καὶ Βοσπόρῳ καὶ τὰς ἄλλων ἀρχοντῶν λαὸς εἰς αὐτῶν ἀνηλωκεῖν. Ἠλίαν δὲ τὸ αὐτὸ δορυφόρον σὺν αὐτῷ ἀπὸ τῆς ἀρχοντίας Χερσῶνος ἐγκαταστήσαι, ἐπὶ δὲ καὶ Βαρδάνην Ἀρμένιον τῶν γένει ὅς ἐχρεῖσεν ἐκείσε καταλιπεῖν. Στέφανος δὲ διὰ τὴν Ποντικὴν θαλάσσης πρὸς τὰ ἐκεῖσε περαιωθεὶς τὰ προσεταγμένα ἐπλήρη μερᾶν τινὰ ὀλίγα τῶν συνόντων αὐτῷ λαῶν ὡς δῆθεν αἰχμαλώτοι περιποιήσας τὸν Δαῖνον ὃν τὸ Χερσῶνος ἀρχοντα, καὶ Ζώλον πρωτοπολὶ τὴν λεγόμενον, καὶ ἑτέρας ἀνδρας πεσάρων τῶν ἐμφανέσεων δεσμώτας σὺν γυναῖξιν καὶ παισὶ πρὸς Ἰουστινιανὸν ἐπέμψεν. ἄλλας τε τῶν πρωτοπόλων Χερσῶνος ἀνδρας ἐπὶ τὰ ξυλίνοις ὀβελοῖς προσαρτήσας ἐπὶ πυρὸς διώπτησε. τὰς δὲ τῶν ἑτέρων προσετρεφόντων πολιτῶν ἀνδρας ἄλλους καὶ εἰς εἰκοσι ἀκατὰ ἐμβάλων καὶ προσδήσας λίθους τε τῶν πλείους τῶν βυθῶν παραδίδωκεν. Ἰουστινιανὸς ὅτε λαθροπότερον τὸν Στέφανον εἶδε τεθέντα παρὰ τὰ διατεταγμένα αὐτῷ νομίσας διὰ τὸ τὴν μερᾶν περιποιήσας, ἀνδριώτερον ἐπ' ἀνέκειν πρὸς αὐτὸν ἐκείλευσεν. αὐτὸς ὅτε τὰ προσεχθέντα ἐκείθεν ἀπάρας, μινὸς Ὀκτωβρίου σάμενος, χαίμωνι μεγάλῳ καὶ ναυαγίᾳ περιπίπτειν εἰς καὶ ἐξομῆκοντα χιλιάδας τὴν καταποντῶν ἀνδρῶν ἀνέλκοντα. αὐτὰ πτώματα ὅς Ἀμάσειδος πέλας, μέχρις Ἡρακλείας ὑπὸ θαλάσσης ἀπερρίπτετο.

Ubi dum Romani pabulandi causa incautius dissipantur, repente superveniens Bulgarus complures occidit, alios captivos abducit. Justinianus cum Anchiali conclusus ac triduum obfessus esset, noctu tandem consensu navibus aufugit, ac Byzantium evadit. Edit. Paris.

Dum hæc adversus Bulgáros geruntur, pag. 29. tur, Saracenorum Rex ingentem exercitum cum Masalmane & Solymane Ducibus ad Tyana obsidenda mittit. Qui multis ad eam urbem præliis gestis, murorum insuper partem machinis disiecta, cum nihil amplius proficerent, discessum parabant, cum ecce ingens rusticorum & agricolarum manus a Justiniano ad solvendam obsidionem mititur. Quos Saraceni inermes conspicant, impetu facto partim gladiis obtruncant, partim captivos abducunt, quosq; successu audaciores redditi coæptæ Tyannorum obsidioni pertinacius insistant. At oppidani necessariorum rerum inopia fracti, nec ullum ab Imperatore subsidium nacti, deditionem faciunt, & ad Saracenorum instituta transeunt. Ex illo tempore plurimum ea res hostium animos erexit, ut Romanorum agros prædationibus ac populationibus impune vexarent, cum nulli satis virium ad resistendum esset. Postremo triginta fere hominum globus Chrysopolim usque (quod oppidum ex adverso Byzantii ad Orientem Solem ad mare situm est) pertrahunt, & oppidanis omnibus jugulatis, navigiis ignem injiciunt.

Justinianus interim delationis istius memorem, qua apud Apfimarum Chersononitis in periculum adductus fuerat, classem multarum ac diversæ generis navium instituit, in quam centum fere millia hominum imposuit, partim ex militaribus ordinibus, partim ex rustica plebe, aut opificum turba, partim denique ex Senatorio ordine, reliquæque civibus. His omnibus Stephanum Patricium cognomento Asmiactum Dunem præposuit, cum mandatis, ut Chersonæ ac Bospori vicinarumque præfecturarum populos omnes gladiis conficeret. Etiam vero ex Prætorianis, qui in comitatu erat, Chersonæ præficeret, ibidemque Bardanem quemdam Armenum exulem relinqueret. His accedens Stephanus Pontico mari in illam regionem investus, jussa Imperatoris exequitur: paucos juvenes captivorum loco in milites suos dividit. Dunum Chersonæ Præfectum, & Zoilum civitatis principem aliosque triginta circiter ex illustrioribus cum uxoribus & liberis victos ad Justinianum mittit, alios Chersonæ facile principes numero septem ligneis veribus alligans ad ignem assavit. Cæterarum porro Urbium primores ad viginti ferme in lembum imponens, & ingentes ex eo lapides alligans in mare depreffit. Sed Justinianus ob servatos juvenes mollius quæ mandaverat atque humanius a Stephano peracta putans, quamprimum hunc ad se revocat. Qui inde ut erat jussus solvens, ineunte Octobri ingruente maxima tempestate naufragium passus est, in quo tria fere & septuaginta millia submersa sunt. Quorum cadavera ab Amasride ad Heracleam usque maris æstus abripuit. pag. 30.

Justinianus his acceptis non modo nihil doluit, sed etiam magnopere gavisus est, adeo ut alteram etiam classem instruere, atque eodem mittere vellet. Sed illarum provinciarum Principes ea re perlata diligenter, quod in ipsis fuit, sese muniunt, & ad Chazares Legatos mittunt, ut ad sui custodiam, eorumque, qui supererant, salutem praesidia submitterent. Hæc ubi Justinianus comperit, Georgium Patricium, & Joannem Praefectum urbis aliosque Principes cum trecentis circiter hominibus destinat, iisque Dunum ac Zoilum commendat, quibus in Imperium restitutis, Heliam ad se perducerent. Igitur cum Chersonem appulissent, oppidani Georgium solum cum principibus, quos secum adduxerat in urbem intromittunt. Inde portis occlusis, eundem Georgium ac Joannem gladiis obtruncant, milites, qui extra muros relictī erant, cumque iis Dunum ac Zoilum per Chazaros, qui illuc praesidio venerant ad Chaganum transmittunt: quos barbari in itinere interficiunt. Neque his contenti, Chersonitæ probra in Justinianum ac maledicta conjiciunt, ejusque loco Bardanem quemdam exulem Imperatorem salutant. Quare Justinianus majorem in modum exacerbatus primum in Heliae filios, qui adhuc maternis in ulnis gestabantur, sævitiam exercet. Tum ejus uxorem coquo suo Indo genere toto corpore deformissimo per vim nuptui tradit. Alia rursus magna classe confecta, Maurum Patricium praefecit. Qui Chersonem funditus delere ac cives omnes nullo discrimine interficere jussus, trajecto mari impigre rem aggressus est. Sed irrumpentes repente Chazari urbem ab exitio vindicant. Bardanes vero ad Chazarorum Principem confugit. Interim Maurus Patricius, cum neque obsidionem urgere posset, nec redire ad Imperatorem auderet, cum Chersonitis conspirans, Justinianum pariter cum illis rejicit, & Bardanem Imp. proclamat, quem mutato nomine Philippicum appellant. Tum eundem per Legatos a Chazaro reposcunt.

Edit. Paris.
pag. 31.

Qui centum aureis virginitatibus a Romanis exactis de Bardanis salute iurandum dedit. Inter hæc Justinianus elapso jam tempore proditum se ab illis suspicans, etiam tum a Terbeli Bulgarorum Rege auxilium postulat: a quo tribus ferme millibus acceptis, copiisque omnibus una cum Obsequianis trajectis in eo campo, quem Damatryn vocant, castrametari jubet. Ipse cum ducibus aliaque armatorum manu ad Ponticos fines occurrit Gingsissum usque maritimum vicum, ut de his quæ ad Chersonem gesta fuerant, certi quidpiam comperire posset. Ubi aliquantum commoratus, cum ejusmodi navales copias Byzantium cum Imperatore Philippico navigantes vidisset, Damatryn ad exercitum rediit. Philippicus fine pugna urbem ingreditur: ac statim Heliam cum armaturis contra Justinianum mittit. Qui omnibus, qui cum Justiniano erant, data fide vitam ac salutem concessit: Bulgaris vero ut sine fraude ad suos redire permittit. Tum Justiniani caput sexto anno quam imperare secundo coeperat praecidit, & ad Philippicum mittit. Hoc ille accepto

155517.

A Εφ' οἷς ἐλυπηθεὶς, ἀλλὰ λίαν περὶ χαρῆς γενόμενος Ἰουστινιανὸς, πάλιν βέλεται ἕτερον ἐκείσε ἐκπέμπειν σόλον. οἱ δὲ τῶν χωρῶν τῶν ἄρχοντες τὴν φήμης αἰδέμενοι αὐτὰς ὅσην δύναμιν ἡσφαλίζοντο. πρὸς δὲ τὰς Χαζάρους διαπρεσβόονταί, ὥς ἐπὶ φυλακὴν τῶν λαὸν ἀποσέλλειν, καὶ περισώζειν τὰς ἐν αὐτοῖς περιλειφθέντας. ταῦτα Ἰουστινιανὸς μεμαθηκὼς Γεώργιον τὸν Πατρίκιον ἀποσέλλει, καὶ Ἰωάννην τὸν τῆς πόλεως ὑπαρχόν, συν' ἑτέροις ἄρχεσι, καὶ στρατῷ ἀχρεῖ τετακτοῦν ἀνδράν, παραδόντες αὐτοῖς τὸν Δένον καὶ Ζώϊλον, ὥς ἀποκαταστήσαι αὐτὰς ταῖς οἰκείαις ἀρχαῖς. Ἡλίαν δὲ ἀγαγεῖν ὡς αὐτόν. τῶν ἐν Χερσῶνι παραγενομένων, οἱ τῆς πόλεως μόνον Γεώργιον καὶ τὰς συν' αὐτῷ ἄρχοντας ἀξίωσιν ἐντὸς γενέσθαι τῆς πόλεως. Ἐγγεγονότος τὰς μὲν πύλας ἐπ' αὐταῖς ἐκλείσαν. Γεώργιον δὲ ὁ Ἰωάννης ξίφει ἀναιρᾷ. τὰς δὲ ἐξωτὴν τείχεος ἀπολειφθέντας στρατιώτας, ἐπὶ δὲ καὶ τὸν Δένον καὶ Ζώϊλον τοῖς ἐκείσε προσεδρόμοις Χαζάροις παραδόντες τῷ Χαγάνῳ παρέπεμψαν. ὧς παραλαβόντες οἱ Χαζάροι κατὰ τὴν ὁδὸν ἐκτεινάν. οἱ δὲ τῆς πόλεως Χερσῶνις Ἰουστινιανὸν μὲν αἰχρῶς δυσφημήσαντες καθύβριζον. Βαρδάνην δὲ τὸν ἐκείσε ὄντα ὀξέρετον εἰς βασιλεῖα δὴ φήμου. τῶν αἰδομένων Ἰουστινιανὸς καὶ μείζονι θυμῷ ὀξυπόμορος τὰ μὲν Ἡλία τέκνα τῷ μητρῷ καὶ πατρὶ φερόμενα ἀναλίσκει, τὴν δὲ αὐτὴν γυναῖκα καὶ ἰδίῳ μαγείρῳ ζυχθῆναι βιάσασθαι, Ἰνδῷ τῷ γένει, καὶ ὁλῶ δυσειδεῖ τυγχάνοντι. ἔπειτα δὲ πάλιν μέγαν σόλον ἀποσέλλει ἡγεῖσθαι τὰς προχειρισάμενος Μαυρον τὸν Πατρίκιον, προσάξας τὴν μὲν πόλιν Χερσῶνις κατεσφραγίσθαι, καὶ ἅπαντας τὰς ἐν αὐτῇ ἀφειδῶς κατακτεῖναι. ὁ δὲ πρὸς Χερσῶνα περαιωθεὶς τῷ ἔργῳ εἶχετο. λαοὺ δὲ Χαζάρων ὀξυπόμορος ἐπιπεσόντος, ἡ μὲν πόλις περισώζετο. Βαρδάνης δὲ ὡς τὸν κύριον Χαζάρων φυγὰς εἶχετο. Μαυρὸς δὲ ὁ Πατρίκιος πρὸς μὲν τὴν πολιορκίαν ἀμνηχανήσας, παλιννοεῖν δὲ πρὸς Ἰουστινιανὸν δεδιὼς, συμφωνεῖ τῇ πόλει Χερσῶνι τῶν καὶ Ἰουστινιανὸν μὲν ἀπλωαίνοντο, Βαρδάνην δὲ ὡς βασιλεῖα δὴ φήμου, Φιλιππικὸν αὐτὸν μετονομάσαντες. καὶ πρὸς τὸν Χαζάρον διαπρεσβόονταί τῶν πρὸς αὐτὰς ἀπεσταλμένων. ὁ δὲ ὄρκοις ἐμπέδοι τὸ Ῥωμαϊκὸν πλῆθος περὶ τῆς Βαρδάνου σωτηρίας χρήματα αὐτὰς πραξάμενος κατ' ἀνδρα ἐκατὸν νομίσματα εἰληφώς.

D Ἰουστινιανὸς δὲ χρόνου παρερχομένου ὑπώπτοσε ὡς καὶ παρ' αὐτῶν ἡδετημένος εἴη. ὅρα τὸ αἰρεῖται Τέρβελιν τὸν ἄρχοντα τῶν Βουλγάρων καὶ τῶν καὶ αὐτὰς συμμαχεῖν αὐτῷ. ὁ δὲ πέμπει πρὸς αὐτὸν ἄνδρας ὡς τετακτοῦν. ὧς δεξιόμενος συμπεριαιῶται αὐτοῖς. καὶ ἅμα τῷ Ὀφικίῳ λεγομένῳ στρατῷ εἰς τὸ καλὸν πεδῖον τῆς Δαματρὸς ἰδρύσασθαι παρεκέλευσεν. αὐτὸς δὲ τὰς τε ἄρχοντας αὐτῶν καὶ στρατὸν ὀπλίτην ὕστερον παραλαβὼν, πρὸς τοῖς Ποντικοῖς ὀξέδραμοις χωρίοις, ἀχρεῖ παραθαλασσίᾳ κώμης Γιγγλίαν ὀνομαζομένης ὥς ἀναμαρτάειν οἶα τὰ ἐν Χερσῶνι αὐτῷ ἐπαρματόετο. E Ἐπὶ χρόνον δὲ τινα ἐκείσε ὄντα καὶ δεσπόμενος τὸν τοιοῦτον σόλον συν' αὐτῷ Φιλιππικῷ βασιλεύοντι πρὸς Βυζάντιον καταίροντα, πρὸς τὸν καταλειφθέντα αὐτῷ λαὸν καὶ τὸν Δαματρὸν παλιννοεῖ. Φιλιππικὸς δὲ πολέμῳ ἐκτὸς εἰς τὴν πόλιν εἰσέρχεται. καὶ αὐτίκα Ἡλίαν συν' ὀπλίτῃ λαῷ κατὰ Ἰουστινιανὸν ἀποσέλλει. ὁ αὐτὸς τῷ μὲν συνόντι Ἰουστινιανῷ πλῆθει ὄρκοις τὰ τῆς σωτηρίας ἐβεβαίωσε. καὶ τὸν τῶν Βουλγάρων λαὸν σώως ἐπατήκειν ὑπέχετο. αὐτῷ

αὐτῶν Ἰουστινιανῶν τὴν κεφαλὴν ἐκτέμνει, ἥδη ἔτος ἕκτον ἀνύσαντος ἐν τῇ δευτέρᾳ αὐτῶν βασιλείᾳ, καὶ πρὸς Φιλιππικὸν ἐκπέμπει. ὃς αὐτῷ δεξιὰ μὲν πρὸς τοὺς ἐσπερίοις τόποις ἄχει Ρώμης ἀπέστειλε. Μαῦρον δὲ τὸν Πατερίκιον καὶ Ἰωάννην τὸν βασιλικὸν δορυφόρον, ἐπὶ κλῶ Στρεβόν καὶ Τιβερίαν τὴν υἱὲν Ἰουστινιανῶν ἐξέπεμψε. ὃν καταλαμβάνουσιν ἐν τῇ Δυσιαστικῇ καταφυγόντες τὸν ἱερὸν τὸν πανάγιον Θεομήτορος τὸν ἐν Βλαχέρναις ὄντος. ἐν ᾧ εἰσπηδήσας Ἰωάννης ἀφ' ἑλκεται τὸν ἱερὸν ἐξημέμενον τραπέζης, μὴ τε τὰ ἐκ τῆς Δυσιαστικῆς δὲ λαβηθεὶς, μὴ τε τοὺς πολλοὺς δάκρυσιν Ἀναστασίας τὴν αὐτῆς μάμμης εἰσας παρὰ αὐτῶν καὶ αὐτῇ τῷ ἐγγόνῳ συγκινδυνώσας. καὶ τὸν εἰς τὴν καλουμένην τῇ Καλλινίκῳ, ζώων ἀλόγων δίκην μαχαίρᾳ ἀποσφάττισιν, ἐν τῇ ἱερῇ τῇ θείῳ Ἀναργύρων τὴν καλουμένην τῇ Παυλίνῃ ταφῇ ἀποσφάττισιν. μετ' ὃν συλλαμβάνονται καὶ Βαρασβακέρμιον, καὶ τὰς λοιπὰς Ἰουστινιανῶν ἀρχοντας, καὶ πάντας ἐξίφει ἀναίρῃσι.

Φιλιππικὸς δὲ ἀσέμνως καὶ ῥαθύμως τὰ βασιλεία διέπων ἐφάνετο. τὰς δὲ ἐν τῇ ἐκτῇ οἰκουμενικῇ συνόδῳ Πατὴρας ἀναθέματι καθυπέβαλε, τὰ παρ' αὐτῶν δ' ἑξῆς δογματίζοντα δύο τὰ σωτήριος θελήματα ἐνεργείας μὴ ὑποδέχου. συλλήπτωρα εὐέλσκων Ἰωάννην τὸν τῶν καὶ τὸν πύλινον Ἀρχιερέα, καὶ Γερμανὸν τὸν Κυζικῆς μητροπολίτην, καὶ ἑτέρας ἱερεὺς καὶ συγκλητικὰς πλείους.

Ἐν ταῖς τῇ Βαλγάρων ὀπλίτης ὁμιλος ἀθρόως τὰς ἐν τῇ Θρακικῇ Βοσπόρῳ οἰκῶντας ἐπεισάπτει. καὶ λαὸν πλείον, καὶ σκευὴν καὶ ὀλίγα παρ' αὐτῶν προσκησάμενος, ἀδείας δὲ αὐτοῖς προσγενομένης, καὶ πρὸς τῇ Χερσαίᾳ τείχει τῆς πόλεως σκεδάννυνται, ἄχει καὶ τῆς χρυσῆς καλυμένης πύλης προεκδραμόντες. ἐκεῖθεν ὑπονοήσαντες, πολλὰ τὰ ἐπὶ Θράκης χωρία καταλαμβάνουσι. μετ' ὃν αὐτὰ καὶ τὸ τῇ Σαρακλῶν ἔθνος τὸ τῇ Ρωμαίων κατέθεον χώρων καὶ τὰ πλείστα μέρη διεκτρέχοντες, πλείους ὅσων βλάβην ἀνθρώπων τε καὶ κτηνῶν ἐποιούσιν. τῷ τε Μήδειαν καὶ ἑτέρα πολίσματα συμπαράλαμβάνουσι. Φιλιππικὸς δὲ γενέθλιον τῆς πόλεως ἡμέραν ἐπιτελέσας, ἐλπίσιν ἡμερῶν τῇ ἱππῶν ἀγῶνι ἐπιδειξάμενος, εἴτα τὰς φίλους συμποσιάσας, εἰς ὑπνον κατὰ τὸν μεσημβρινὸν τῆς ἡμέρας καιρὸν ἐτρέπετο. συμβαίνει δὲ γε αὐτῷ τὰ τὸ ἐπιβλήν ἐντεῦθεν. Γεώργιος τις ὄνομα τὸ ἐπὶ κλῶ Βούραφος, Πατερίκιος τυγχάνων, καὶ τὸν Ὀφικίαν στρατὸν ἡγέμενος, πρὸς τῇ Θράκῃ τῶν καὶ τῇ ἐπιδημῶν φυλακῆς ἕνεκα τὸν χώρος, ὅς τὸν Βαλγάρων καταδρομῇ, γνώμῃ Θεόδωρου τὸν Πατερίκιον τὸ ἐπὶ κλῶ Μνακίαν πέμπει τὸν ὑπηρετῶν τινὰ, Ρεφον ὄνομα, συνὸλίγοις στρατιώταις πρὸς τὸ Βυζάντιον τὰ πρὸς τῷ Φιλιππικῷ ἐπιβελῶν ἐπιτελέσονται. ὅς ἀθρόως κατὰ τὰ βασιλεία ἐπεισάπτει. καὶ τὸν βασιλέα κατέδοντα καταλαβὼν, ἐξανίστησι τὸν ὑπνον, καὶ πρὸς τὸν τὸν ἱπποδρομίαν ἐξάγει χώρον. κακῆσε αὐτὸς τὰς ὀφθαλμοὺς ἀπετύφλωσε, δεύτερον ἔτος ἐν τῇ βασιλείᾳ διάγοντα. τῇ ἐπαύριον ἡμέρᾳ, ὡς τῆς Πεντηκοστῆς ἑορτάσιμος, ἀθροισθεὶς ὁ τὸ πόλεως ἅπας δῆμος πρὸς τὸ ἱερὸν τῆς θείας λόγου τέμνος, ἀναγορεύουσιν εἰς βασιλέα Ἀρτέμιον Φιλιππικῆς γραμματέα, ἕως τῇ Ἰταλῶν φωνῇ καλεῖσιν ἀσηκρῆτις, ἐπὶ νόμομασαντες αὐτὸν Ἀναστάσιον. ὀλίγων δὲ ἡμερῶν διελθούσων, τυφλῶσι Θεόδωρον τὸν Πατερίκιον, ὡσαύτως καὶ Γεώργιον. καὶ τὸν ἐξόριστον ἐν Θεσσαλονίκῃ πέμπουσιν.

Ἀναστάσιος δὲ δι' ἐπιμελείας τὰ πολιτικὰ πράγματα εἶχε, καὶ ἀρχοντας ἱκανοὺς πρὸς τὰς τῶν διο-

Nicéph. Hist.

A in Occidentem Romam usque perferri jubet. Inde Maurus Patricius & Joannes e Schola Palatina cognomento Struthus, contra Tiberium Justiniani filium missi sunt: quem in templo castissimæ Dei matris, quod in Blacherinis est ad aram quo ille confugerat, reperiunt. Eo igitur Joannes irrumpens sacræ mensæ nequicquam hærentem abducit, nihil neque loci religione, neque Anastasiæ illius aviæ lacrymis commotus. Aderat enim periculi cum nepote particeps ac socia. Tum in eo loco qui Callinicornum dicitur, pecudis more jugulatum in sanctorum Anargyrorum, quos Paulinæ nuncupant, templo sepeliri jubent. Cum eo comprehensus pariter Barabacurius cæterique Justiniani duces, & ad unum gladio cæsi.

B Post hæc Philippicus Imperium turpiter ac negligenter administrat, & eos Patres qui in sexta Oecumenica Synodo convenerant anathemate condemnat, quæ ab iis de duplici Christi Domini voluntate & actione decreta erant improbens. Qua in re adjutorem nactus est Joannem Constantinopolitanum Patriarcham, & Germanum Cyzici Metropolitanum, alioque tam sacerdotes quam Senatores plurimos.

C Inter hæc Bulgarorum exercitus Bosphori Thraciæ accolæ subita eruptione nec opinantes aggressi sunt. Tum plerisque captivis ac copiosa suppellectile comparata animosiores facti ad usque murum urbis qui continentem respicit, dispersi, sub ipsam portam, quam Auream vocant, excurrunt. Inde regressi, Thraciæ loca prædationibus infesta habuerunt. Accessit ad hæc mala Saracenorum incursio, qui per Romanos agros longius evagati, & usquequaque diffusi, plurimum damni hominibus ac pecoribus intulerunt. Capta tum ab iis Medea, cum aliis nonnullis oppidis. Interim Philippicus, celebrato urbis natali, atque equestri spectaculo dato, cum amicis epulum præbisset, meridiani causæ secessit. Quo tempore factis hunc in modum insidiis oppressus est. Georgius cognomento Buraphus Patricius, & Obsequianis copiis præfectus, per illud tempus in Thracia erat præsidii causa, quo eam provinciam a Bulgarorum incursione defenderet. Hic igitur Theodori Patricii, cui Myacio cognomen erat, consilio Rufum quemdam ex officio suo, cum exigua manu Byzantium mittit, ut quæ contra Philippicum moliti fuerant perficeret. Hic repentino impetu ad Palatium advolans, Imperatorem dormientem offendit: statimque a somno excitatum ad Hippodromum deducit, ubi oculis illum privavit anno ejus Imperii secundo. Postridie, cum Pentecostes festum ageretur, universa populi multitudo ad sacrum divini Verbi templum confluens, Artemium Philippici notarium (quem Latini a secretis nominant) Imperatorem proclamant, eidemque Anastasii nomen imponit. Paucis inde diebus elapsis Theodoro Patricio ac Georgio oculos eruant, huncque ipsum Thessalonicam in exilium deportant.

D At Anastasius totus in bellicas res incumbere cœpit, & ad earum administrationem duces ac præfectos quamplurimos constituit. Quæ cum Saraceno-

1000XII.

Edit. Paris. pag. 32.

1000XIII.

rum principi comperta forent, nova subinde consilia molitus, adversus Romanos expeditionem comparat. Ad quem Imperator Danielelem Patricium urbis Præfectum e Synope, ubi tum morabatur, destinat, per speciem impetrandæ pacis, reipsa autem, ut omnem illius contra Romanos apparatus exploraret. Qui reversus gentem illam cum ingenti equitatu classeque maxima parare Romanos in fines expeditionem nuntiat. Quibus auditis Imperator omnibus qui in urbe erant, qui quidem necessarios sumptus ad triennium haberent, manendi potestatem facit, reliquis, quibus tantum non suppeteret, abire quoquo velint permittit. Ipse muros diligentius reficere, machinas ad bellum comparare, necessarias omnes copias in urbe congerere, cæteris quibus contra hostium impetus opus erat munire illam atque instruire.

Edit. Parif.
pag. 33.

Interim cum jam rumor percrebuisset, Saracenorum classem cædendæ ad navium fabricam cupressinæ materiæ causa, Alexandria in Phœnicem trajicere, Imperator expedita navigia colligens, in ea contractum ex Obsequiana regione exercitum imponit, & ad Rhodum insulam mittit: eo reliquam Romanorum classem convenire jubet. Summæ deinde rei Joannem præficit magnæ Ecclesiæ Diaconum, & Curatorem publicorum vectigalium, quem generalem Logothetam appellare vulgo solent, virum prudentem, & multarum rerum experientia præditum. Hic universæ classi præpositus, cum Rhodum venisset, quæ in mandatis habebat exposuit. Ad hæc assentientibus omnibus, & ad navigandum paratis, soli Obsequiani profectionem illam metuebant. Qui tandem seditione facta eo progressi sunt, ut maledictis in Anastasium Imp. conjectis, Joannem ipsum Diaconum gladio peremerint. Ea re facta, tota classis huc illucque dissipata, singuli in patriam suam reversi sunt. At rebellium copiæ, dum & ipsæ quoque patriam repetunt, & ad Adramyttium applicant, illic forte Theodosium quemdam publicorum vectigalium exactorem inveniunt, quietum hominem, ac priyatam, eumque ad capeffendum Imperium hortantur. Ille fuga elapsus in monte delituit. Sed accurrentes illi ac vim inferentes Imperatorem salutant, ac secum perducunt.

1555XV.

Hæc ubi Anastasius comperit, Byzantio munitionibus firmato, Nicæa in Bithyniam profectus est. Ibi omnibus se præfidiis instruxit. Interim Theodosii copiæ Obsequianum omnem exercitum ac multas negotiatorum naves occupant: moxque, ut paulo ante relatum est, ad maritimam stationem Chrysopolitanae urbis applicant. Inde oppugnare eam aggressi, sex mensibus in obsidione persistunt. Quæ dum geruntur, Anastasii classis ad navale (id urbis portui nomen est) appellit. Theodosiana vero classis liberam ea re facultatem nata, in Thraciam navigans eam provinciam obtinuit. Post hæc quorundam prodicione, quos pretio corruperant, per portam, quæ Blachernarum dicitur, in urbem ingressi sunt. Tum sequenti nocte per civium domos grassati, magnam iis vastitatem inferunt. Theodosius porro urbanos omnes magistratus cum Germano Patriarcha ab urbe dimittit, ut

pag. 34.

Α κήσεις καδίσα. αἰδομένης δὲ ὁ πῶν Σαρακηνῶν βασιλὸς βελὰς ἐκίνει ὡς κατὰ τῆς Ρωμαίων χώρας στρατεύσόμενος. ἀποστέλλει δὲ πρὸς αὐτὸν Δανιὴλ τὸ Πατείκιον ἀπὸ τῆς Συωπιτῶν ὁρμῶν πόλεως, ὑπαρχοντὺν αὐτῇ τῆς βασιλίδος ὑπάρχοντα, ὡς δὴ δὲν τὰ τῆς εἰρήνης ἐπικηρυκευόμενον, τῶ ὄντι δὲ διοπτρὸς ὅμοιον οἷα αὐτοῖς τὰ κατὰ Ρωμαίων ἐξηρτύετο. ὃς ἐπανήκων ἐπήγειλε μεγίστην ἐσθλαίαν τῶ ἔθνει διὰ τε ἰππικῶν καὶ πλοῦντων στρατομάτων τῇ Ρωμαϊκῇ πολιτείᾳ καταδρομῇ. ὁ δὲ ἀκίσσας ἐκάστω τῶν ἐν τῇ πόλει ὡς εἴ τις τῶν ἀναγκαίων διπορήσει ἐπὶ τριετὴ χρόνον διαρκουμένων αὐτῶν, μένειν ὃ ἥ τῶν ὑπερῶν ἢ αὐτῶν βάλωτο, ἀποτρέχειν. τὰ δὲ τείχη τῆς πόλεως ἐπιμελέσθαι καίνισεν, τὰ πολεμικὰ ὅργανα ἐξασκάζει, πλεῖστα δαπανήματα τῇ πόλει ἀποδόμενος, καὶ ἑτέροις οἷς ἀνῆκε πρὸς πολεμίων ἐφοδὸν ταύτῃ καταχυρῶσας.

Φήμης δὲ γενομένης, ὡς ὁ τῶν Σαρακηνῶν στόλος ἀπὸ Ἀλεξάνδρου πόλεως ἐπὶ τὸν Φοίνικα παρεγένετο, ναυπηγισίμοις ξύλοις κυπαρισίνοισι ἐνεκὲν ἐκλέγεται σκάφη ταχυπλόμα. στρατόν τε ἐν αὐτοῖς ἐγκαταλέγει ἐκ τῶν τῆς χώρας τῶ καλαμένου Ὀφικίου, καὶ πρὸς τὴν νήσον τῇ Ρόδῳ ἀποστέλλει. κακῆσαι ἀθροισθῆναι καὶ ἄλλα Ρωμαϊκὰ πλόμα συνέταξε. τοῖς ὑγεμόνα ἐφίστησιν Ἰωάννην Διάκονον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ τῶν δημοσίων φόρων λογιστὴν, ὃν Λογοθέτην γενικὸν οἱ δὲ καλεῖν ἠσυνήθειαν, ὑπάρχοντα ἐμφορὰν τε, καὶ ἐμπειρον καδισάμην, ὅστις τὸν ἅπαντα παρέλαβε στόλον. ὃς πρὸς τὴν Ρόδον γενόμενος, καὶ τὰ ἐντεταλμένα ἀπαγγέλλων, καταπειθεῖς εὖ εἰσεν καὶ πρὸς τὸν δὲ πλοῦν ὑπάρχοντα τὸς συνειλεγμένους ἅπαντας. μόνοι δὲ οἱ παραγενομένοι τῶ Ὀφικίου στρατῷ τὴν τοιαύτην ὁδοπορίαν δεδοίκεσαν. ζασιάζουσιν οὖν ἐξ αὐτῶν, καὶ τὸ μὲν βασιλεῖα Ἀναστάσιον ἐδυσφύμου, Ἰωάννην δὲ τὸν Διάκονον ῥομφαίᾳ ἀναλίσκουσιν. ἐντεῦθεν λοιπὸν οἱ στόλοι σκεδάννυνται, καὶ πρὸς τὰ οἰκεία ἀπέπλευσαν ἕκαστος. αὐτοὶ δὲ ἐπὶ τῇ αὐτῶν ἀνιόντες, καὶ πρὸς τὸ Ἀδραμύττιον γενόμενοι, ἐκείσε δόρυσανσι Θεοδοσίον τινὰ ὄνομα, τῇ δημοσίων φόρων πρᾶκτορα, ἀπαγγεμόνα τινὰ, ὃ ἰδιώτῃ τυγχάνοντα, ὃ πρὸς τὴν τῆς βασιλείας ἀξίαν ἀποτρέπασιν. ὁ δὲ φυγὰς ὤχετο, καὶ εἰς ὅρος κατεκρύπτετο. αὐτοὶ δὲ ἐπιδραμόντες καὶ βιασάμενοι βασιλεῖα τε ἀναγορεύουσι, καὶ μετ' αὐτῶν ἄρχουσι.

Ταῦτα Ἀναστάσιος μεμαθηκὼς τὸ μὲν Βυζάντιον ἤδη προκαταχυρῶσας, ἐν τῇ πόλει Νικαίας τῆς κατὰ Βιθυνίαν ἐξέρχεται, κακῆσαι αὐτὸν κατασφαλίζειται. ὁ δὲ μετὰ Θεοδοσίου στρατὸς συλλαβὼν ἅπαντα τὸν τῶ Ὀφικίου στρατὸν, καὶ πλεῖστα σκάφη ἐμπορικὰ. ὃ κατὰ τὸ ἤδη καὶ πρὸθεν εἰρημένον, παραθαλασίῳ χωρίῳ Χρυσόπολεως παραγίνεται. ἐκεῖθεν τε ἐφ' ἑκάστῃ τοῖς ἐκ τῆς πόλεως πόλεμον ἀποσέβαλεν, ἐπὶ μηνὶ τε ἐξ τῆς μάχης διήρκεσε. καὶ ὁ τῶ Ἀναστασίου στόλος πρὸς τὴν νεωρίαν τῆς πόλεως καλουμένην λιμένι κατῆρε. ὁ ἔτι Θεοδοσίου στόλος ἀδείας ἐπιλαβόμενος ἐξαπορριμύεται πρὸς τὰ Ὀρακῶα, καὶ τοῦτων ἐκράτησεν. ἐπὶ Θεοδοσίᾳ δὲ τινὰς ὑποφείραντες, διὰ τῆς πύλης τῆς καλουμένης Βλαχερνῶν, τὴν πόλιν εἶλον. καὶ νυκτὸς ἐπιγενομένης εἰς τὰς οἰκίας τῶν πολιτῶν εἰσδραμόντες, μεγίστην αὐτοῖς βλάβην εἰργάσαντο. τὰς δὲ ἐν αὐτῇ ἄρχοντας ἅμα Γερμανῶν τῶ τῶν καὶ ταῖς

* f. τὴν

ρᾶρχη τὴ πόλεως ἀποσέλλει, ὡς τὰ πεπραγμένα αὐτῆς πρὸς τὸν ἀσάμηνον Ἀνασασίω. ὁ δὲ τὰς ἡδὴ λόγον ἤπισεν, ὡς μὴ τι κακὸν πάθῃ. καὶ τὸ μοναχικὸν περιβαλόμενος χήμα πρὸς Θεοδοσίον ᾤχετο· ὁ δὲ ἕτερον μηδὲν βλάβας, καὶ τὴν Θεσσαλονικίαν ἐξέορσον ἐπεμψεν.

Επεὶ οὖν πυκναὶ τῶν βασιλείων ἐπαναστάσεις ἐγένοντο, καὶ ἡ τυραννὶς ἐκράτει, τὰ τε τὴ βασιλείας καὶ τὴ πόλεως κατὰ μὲν τὸν δὲ ἐπιπτε πρᾶγματα. ἐτι μὲν καὶ ἡ τῶν λόγων ἡφανίζετο παιδύσις, καὶ τὰ περὶ τὰ διελέγετο. ἐξ ὧν συνέβαινε καὶ τὰς πολέμους τῆς τῶν Ρωμαίων κατατρέχειν ἀδυνάτως πολιτείας· φόνοι τε πολλοὶ καὶ ἀπαγωγαὶ καὶ πόλεων ἀλώσεις. ἐντεῦθεν καὶ οἱ Σαρακῖνοὶ ὁρμῶσι κατ' αὐτῆς τὴ βασιλεύσεως, καὶ τῆς ἡπείρου σέλλοντες ἐκ διαφόρων ἐθνῶν τῶν ὑπὸ χεῖρα ἰππικὰ τε καὶ πεζικὰ στρατεύματα ἀειθμοῦ κρείττονα. ὥσαύτως καὶ σόλον πολὺν ἀπέσειλαν ἄρχη καὶ εἰς χιλιάς ὀκτακοσίας ναῦς, ἡγεμόνα τῶν τινὰ καταστήσαντες Μουσαλμᾶν τῇ σφῶν ἐξαλέκτω καλέμνον.

Ταῦτα μαθόντες οἱ στρατιωτικοὶ καὶ πολιτικοὶ ἄρχοντες καὶ τὴν Θεοδοσίαν ἀπειρίαν, καὶ ὡς ἐχίκαν ἔχει τὰ πρὸς τὰς πολέμους ἀντικαθίσταται, ἐφίστανται αὐτῇ παραινοῦντες τὴν βασιλείαν παραίτησάσθαι, καὶ ἀβλαβῶς ἰδιωτεῦσαι. καὶ αὐτὸς ὑπεχώρει, ἐνικυπτόν ἑνα ἐν τῇ βασιλείᾳ ἔσχεσας. εἴτα εἰς ψῆφον ἐληλυθότων τῶν βασιλεύσοντος ἀρέθῃ Λέων ὁ Πατριάρχης τῶν καὶ στρατηγὸς ὦν τῶν ἀνατολικῶν λεγομένου στρατοῦ, καὶ ὡς ὡς ἔτος βασιλεύσει καὶ ἀποπομπὴν δοχῆς διὰ τῆς χρυσῆς καλαμίνης πύλης εἰς τὸ Βυζάντιον εἰσελεύσεται, καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ γενόμενος, ἐκείσε τὸν τῆς βασιλείας ἀνεδήσαντο σέφανον.

Ὁ δὲ τῶν Σαρακηνῶν λαὸς πλείους τῶν Ρωμαίων καταδελῶν πόλιν καταλαμβάνει τὴν Πέργαμον καλεμένην πόλιν. καὶ ἡδὴ τῆς πρὸς αὐτὴν πολιορκίας εἶχοντο. καὶ ταύτῃ αἰροῦσιν ἐξ αἰτίας τοιαύτας. ἐκ τινος δαιμονικῆς ἐπινοίας οἱ τῆς πόλεως ἔνδον πρωτοτόκον κόρην λαβόντες ἐγκυμονοῦσαν, καὶ ἡδὴ πρὸς τὸ τεκεῖν ἐγγίζουσιν, καὶ ταύτῃ τε ἀνέτεμον, καὶ τὸ ἐν αὐτῇ βρέφος ἄραντες ἐπὶ λέβητος ὕδατι ἐψῆσι. ἐφ' ἧς οἱ πρὸς τὸ πελεμεῖν τοῖς ἐχθροῖς παρὲς κλυασμένοι, τὰς χειρὶδας τῶν δεξιῶν χειρῶν κατεβάπτισαν. ἐκεῖθεν τε τὰ ἐξ ὀργῆς τῆς θεᾶς κατελάμβανεν. αἱ δὲ χεῖρες ἐφάπτεσθαι ὅπλα διεύργοντο, καὶ ἀπαρακινῶντων οἱ πολέμοι τὴν πόλιν εἰλὸν ἀμαχητὶ. ἐκεῖθεν ἄραντες οἱ Σαρακῖνοὶ πρὸς τῇ σφῶν τὴν Ἀβύδου καταλαμβάνουσι, καὶ εἰς τὰ ἐπὶ Θράκης ἀντιπέρασινται. καὶ πλείους ταύτης ἐλόντες πόλιν καταλαμβάνουσιν, ἐπὶ τῇ βασιλεύουσιν ἀφίκοντο. καὶ χάρακα ταύτῃ περιβάλλουσι, καὶ τῆς πολιορκίας εἶχοντο, τεισκαυδικομηνιαῖον χρόνον ἐν τῇ προσεδεία διανύσαντες, ἰδέας μηχανημάτων ὡς πλείους προσενέγκαντες. ἐν τῇ καταλαμβάνει καὶ ὁ Σαρακηνῶν σόλος, καὶ ἡγεῖτο Σολυμᾶν ὀνόματι Ἀράβων φωνῇ καλέμενος. ἐν ᾧ τὸ ὑπὸ τὸ Βυζάντιον πόρῶν ἀνήγοντο αἱ κατόπιν ἰσσαι ναῦς, οἱ ἀπερὶ ναυτοφυλάκεσαι καὶ φόρτῳ πολλῷ βεβαρημένοι ἐκ τε στρατιωτῶν πλήθους καὶ ὀπλῶν, καὶ ἅμα μικρὰ πνέματα ἀντιπνέουσιν, καὶ τὰς ρέειρας εἰς τὰ πῖσῳ ἀγέσθαι βιάζομεν, χολαϊότερον ἐπέπλεον. ταύτας ὁ βασιλεὺς δεασάμενος διήρεσιν ἐπιβὰς καὶ διέκπλες ποιησάμενος πρὸς κατέφλεξεν ἔσας τὰς ἀειθμὸν εἰκοσι. ὁ δὲ λοιπὸς ἅπας σόλος τῇ Θρακικῇ προσελθὼν Βασπόρῳ τῇ λιμένι τῇ καλεμένῃ Σωφρονείᾳ προσορμίζεται, καὶ αὐτὴ διεχέμαζεν.

Εν ᾧ συμβέβηκε χειμῶνα μέγιστον γενέσθαι, ὡς ἐμνησιν.

Nicéph. Hist.

quæ gesta erant ad Anastasium perferrent. Is accepta fide nihil se mali passurum, monachorum habitu vestitus ad Theodosium se contulit, a quo nullo alio malo affectus Thessalonicam deportatus est.

Dum assiduæ hunc in modum contra Imperatores conjurationes existunt, dumque invalescente tyrannide Imperii status ac reipublicæ negligitur, ac paulatim in deterius prolabitur, una & litterarum studia restingui atque intercideri cœperunt, nec minus disciplina militaris pessundari. Ita factum, ut Romanum Imperium bellis impune lacefferetur, ac cædes passim promiscue & abductions hominum, & urbium everfiones fierent. Accessit ad horum malorum cumulum Saracenorum irruptio, qui

contra regiam urbem terrestri expeditione facta, infinitas equitum ac peditum copias ex subiectis sibi gentibus collegerant. Eodemque tempore classem ingentem mille octingentarum navium circiter miserant, Duce Musalmano; ita enim gentili eum lingua vocabant.

Quibus rebus cognitis, tam militiæ præfecti, quam civiles magistratus, cum Theodosii imperitiam animadverterent, neque tantis hostium viribus sustinendis parem esse scirent, instare atque hortari cœperunt, ut Imperio sese abdicaret, ac tuto se in ordinem cogi pateretur. Nec conditionem abnuit ille, sed anno Imperii vertente sponte se abdicavit. Inde de successore deligendo consilium ineunt, ac tum forte Leo Patricius oblatus est Orientalibus copiis ea tempestate præfectus. Hic igitur (ut Imp. solent) solemniter pompa susceptus, Aurea porta Byzantium ingreditur, atque in majore Ecclesia Imperatoriam coronam accipit.

At Saraceni multis Romanorum oppidis everfis, Pergamum insuper occupant: quam cum aliquamdiu obsedissent, hanc ob causam in suam potestatem redigunt. Oppidani furore quodam mali dæmonis correpti prægnantem puellam, quæ tum primum uterum ferebat, jam vicinam partui consecant, ac detractum utero fœtum in aquæ caldario percoquant. Dehinc milites omnes dextræ manus digitos in vas illud immergunt. Verum tam immane facinus repente divina ira consequitur. Nam neque manus contrectare arma potuerunt, & cessantibus illis, hostes urbe sine prælio potiti sunt. Hinc profecti Saraceni ad fauces Abydi, atque in Thraciam postremo delati sunt. Nec paucis illic oppidis subactis regiam ad urbem contendunt.

Quam cum operibus cinxissent, tredecim totos menses in obsidione perfistunt, & varia ad eam machinarum genera comparant. Inter hæc Saracenorum classis advenit, cujus dux erat Solymān Arabice dictus. Ac dum postremo naves Byzantii fretum superant, & a tergo sequuntur, utpote magna militum vi atque armorum onustæ: dumque levi aura reflante, & adverso maris impetu repellente tardius navigant, Imperator ea re animadversa biremes conscendit, & per mediam classem elapsus numero circiter viginti succendit. Cæteræ naves ad Thracium Bosphorum advectæ ad Sosthenium portum applicant, & ibidem hiant.

Quo tempore tam aspera vis hiemis fuit, ut præ nivium copia centenis die-

D ij

IΩCCXVIII.

bus videri terra non potuerit. Ex quo Saracenis hominum atque equorum, camelorum item ac jumentorum ingentem numerum amittunt. Insequente vere altera rursus ex Ægypto classis appulit Sophiano Duce, frumenti atque armorum copiam ingentem advehens, ac paulo post alia rursus ex Africa cum armorum apparatu atque annonae submissa est, cui Jezidus quidam Saracenus imperabat. Hi cum paratum a Romanis, (ut ferunt,) ignem atque incendium metuerent, Byzantii freto ob trajiciendi desperationem relicto, ad Bithyniam applicant, atque alter pulcri agri, alter Satyri portum capit. Ægyptii vero, qui una cum iis navigabant, noctu lembis qui navibus adhærebant, conscensis Byzantium confugunt, & Imperatoris nomen faustis acclamationibus prosequuntur. Quibus rebus animatus Imperator incendiarias naves adversus illas classes immittebat, atque universas igne consumit. Ex quo ingentibus spoliis ditati illorum armis ac commeatu in suas naves imposito ad Imperatorem redeunt.

Per idem tempus Sergius Patricius Siciliae dux, & qui in Occidente erant, ignari quæ ad Byzantium acciderant, atque Imperatoris rebus in tanta hostium incurfione desperatis, quemdam ex apparitione Sergii Imperatorem constituunt, Gregorii cognomento Onomaguli filium, quem mutato nomine Tiberium appellant. His auditis Imperator Paulum Patricium Siciliae præficit, quem fidum sibi & conjunctum habebat, ac rei bellicæ peritum, eumque contra Basilium mittit. Hujus adventu Sergius ad Longobardos confugit. At Paulus insularibus congregatis, Imperatoris epistolam legit: quibus confirmati Imperatori feliciter acclamantes, Basilium & electos ab eo Magistratus victos offerunt. Paulus Georgio quodam & aliis interfectis, eorum capita ad Imperatorem mittit, cæteros verberibus atque ignominiosis affectos, nonnullorum etiam amputatis naribus, extra fines Imperii relegat. Sergius accepta fide ad Paulum reversus est. Inde pacatus in Occidente status rerum ac tranquillitas fuit.

Edit. Paris.
pag. 36.

IΩCCXVIII.

Secundum hæc Imperatori filius nascitur, cui Constantini nomen impositum. Decima quinta insequentis mensis Augusti Saracenorum equitatus omnis & classis ab urbe discedit, amissis navibus quamplurimis, quas tempestas ac ventorum impetus disjecerat. Harum quædam per insulas dispersæ, ad Cyprum usque dissipatæ sunt, aliæ cum omni supplemento demersæ. Interim Artemius Thessalonicae exulans de occupando rursus Imperio nova consilia molitur: quod hunc in modum aggressus est. Datis ad Sifinnium Patricium cognomento Rhendacium litteris, qui tum forte apud Bulgaros erat auxilii contra Saracenos impetrandi causa ab Imperatore missus; huic igitur per litteras suadet, ut se conatibus suis adiutorem præberet, sed & Bulgaros in consilii societatem pelliceret: quæ omnia uti postularat facturum se esse promittit. Eadem de re ad Nicetam Magistrum cognomento Xilinitem, Constantinopolim scribit, necnon ad Ifoen

A δαμῶς γλῶσφθῶναι ἐκ πληθύος τῆ κατεχθεΐσης χιόνης ἄχρῃς εἰς τὰς ἐκατὸν ἡμέρας. ὃς ἔπληθος ἐκ ὀλίγων ἀνδρῶν τε καὶ ἵππων καὶ καμήλων καὶ λοιπῶν ζώων ἀπέβαλον. ἕαρος δὲ ἐπιγενομένη ἐπικαταλαμβάνει ἕτερος τῶν Σαρακηνῶν σόλος πλείστος ὃς Αἰγύπτῳ, ἔνθα ἦγετο Σοφίαν ὀνομαζόμενον φόρτον ἄγων ἐν αὐτῇ σίτῃ τε πλείστων καὶ ὀπλῶν. ὀλίγῃ δὲ διελθόντος χρόνῳ καὶ ἕτερος ἐφίσταται σόλος ἐκ τῆ περὶ Αφρικῆν ἀναχθεΐς, ὅπλων τε πολλῶν καὶ δαπανημάτων καταγόμενος, ἔνθα ὑπῆρχεν ἡγεμὼν Ιεζίδος Σαρακηνῶν ὄνομα. ἔπειτα, ὡς φασί, τὸ ἐκ τῆ ἐσκόδιασμένου παρὰ Ρωμαίοις πυρὸς ὑφορώμενον βλάβῳ, τὸ οὖν Βυζάντιον πόρον ἀπογνόντες τοῖς πρὸς Βιθυνίαν μέρεσι προσέχον, ὁ μὲν πρὸς τὸν καλέμενον λιμένα καλῶς ἀγρῶν, ὁ δὲ πρὸς τὰς ἀκταῖς λεγομένας Σατύρας. οἱ δὲ ἐν αὐτοῖς εἰσπλέοντες Αἰγύπτιοι νυκτὸς τὰς ἐνεσηκότες λέμβους τῶν νηῶν εἰσβάλλοντες πρὸς τὸ Βυζάντιον ἦκον, καὶ τὸν βασιλέα δόφημιον. ἐφ' οἷς ἀναταρασσάσας ὁ βασιλεὺς πυρφόρος ναὺς καὶ τῶν τοιαύτων σόλων ἐξέπεμψε, καὶ πάσας αὐτῶν τὰς ναὺς ἐνέπρησεν, ἐκείθεν λαφυραγωγήσαντες καὶ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῖς ὀπλῶν ἐδαπανημάτων καταφόρτισθέντες πρὸς βασιλέα ὑπέστρεφον.

Τέτρω τῶν χρόνων Σέργιος ὁ Πατερίκιος ὁ τῆ Σικελίας στρατηγός, καὶ οἱ τὰ ἐσπέρεια οἰκουῦντες τὰ περὶ τὸ Βυζάντιον καὶ τὴν βασιλέα ἀπογνόντες, τῆς γενομένης τῆς πολέμιας χάριν κατ' αὐτῶν ἐφόδῳ, ἴδιον σέφασιν βασιλέα τῆς ὑπὸ τῆς τῶν Σεργίου Βασίλειον τὸνομα, υἱὸν γενομένης Γρηγορίου τοῦ ἐπὶ κλήτῳ Ονομαζέως, Τιβέριον αὐτὸν ὀνομάσαντες. τὸ ἀκνηῶς ὁ βασιλεὺς Παῦλον τὸν Πατερίκιον στρατηγὸν Σικελίας προβάλλεται, αὐτὸν πιστὸν καὶ οἰκείον ὑπαρχόντα καὶ τακτικῶν ἐμπειρον, καὶ πρὸς Βασίλειον ἐκπέμπει. ἔτινος ἐκείσε καταλαβόντος, Σέργιος φυγὰς ἐκείθεν οἰχεται, καὶ πρὸς Λογγοβάρδας γίνεται. Παῦλος δὲ ἐν τῇ νήσῳ λαὸν περιεδροῖσας τὸν βασιλέως ἀναγνώσκει γράμματα. δι' ὧν εἰς πίσωσιν ἐλθόντες, τὸν τε βασιλέα δόφημιον, καὶ Βασίλειον, καὶ τὰς ὑπ' αὐτὰς πορευομένους ἀρχοντας δεσμίους αὐτῶν παραδεδόκασιν. ὁ δὲ τὰς παραλαβὰς Γεώργιον τινὰ καὶ ἑτέρας ἀνείλε, καὶ τῶν τὰς κεφαλὰς πρὸς τὴν βασιλέα ἀνέπεμψε. τὰς δὲ ἄλλας σὺν πληγαῖς καὶ αἰκίαις πολλαῖς, ὧν δὲ ἐπὶ τὰς ῥίνας ἐκτεμῶν, ὑπερορείας παρέπεμψε. Σέργιος δὲ τὸ αὐτῶν σωτηρίας λόγον αἰτήσας πρὸς τὸν Παῦλον ἐκομίσθη. ἐντεῦθεν τὰ τὸ ἐσπέραις πράγματα ἐν εἰρήνῃ ἐν ἡσυχίᾳ κατέστη.

Μετὰ τὸ τοῦ τεκταί υἱὸς τῆς βασιλεῖς, ὃν ὠνόμασε Κωνσταντῖνον. πεντεκαδεκάτῃ δὲ τῶν ἐπισιόντος μηνὸς Αὐγύστου πάντα τὰ τε ἵππικα καὶ πλοῖμα τῶν Σαρακηνῶν ἐκτρατεύματα τῆς βασιλευσσης ἀπεχώρου, πλείστας ναὺς ἀποβαλόντες ἐπὶ τὴν ζάλην καὶ ἀγέμων ἀγρίων καταληφθεΐσας, ἐπὶ πολλῶν μὲν εἰς τὰς νήσους ἀχρῇ καὶ εἰς Κύπρον σκεδαδιστῶν, ἑτέρων δὲ καὶ αὐτάνδρων τῶν βυζαντινῶν παραδεδεισμένων. Αρτέμιος δὲ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐξείστος ὧν πάλιν περᾶται τῆς βασιλείας ἐπικρατῆσειν, καὶ ἐπεχειρεῖ τοιαύτα πράττειν. γράφει πρὸς Σισίννιον Πατερίκιον τὸ ἐπὶ κλήτῳ Ρενδάνιον πρὸς τῇ τῆς Βουλγάρων ἡγεμῶντος χώρα παρὰ βασιλέως τιμωκῶτα ἀποσαλόντα, ὡς αὐτὸν συμμαχίαν παρ' αὐτῶν καὶ τῆς Σαρακηνῶν λήψοιτο, ὅπως αὐτὰ τὰ καὶ γνώμῳ συμπράξειν, ἀναπέσει δὲ καὶ Βουλγάρους σωεργήσῃ αὐτῶν. ὁ δὲ τὸ τοῦ ὑπέχρητο. γράφει δὲ καὶ πρὸς Νικήταν τὸν Μάγιστρον τὸ ἐπὶ κλήτῳ Ξυλινίτῳ ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπαρχόντα, ἔτι δὲ καὶ πρὸς Ἰσάκῳ Πατερίκιον, καὶ τὸν λε-

χομένα βασιλικῆ Οφικίᾳ ἡγεμόνα, καὶ Θεοδοσίον τὸν Α' πρῶτισον τῶν βασιλικῶν γραμματέων, καὶ ὅς ἐβασίλευε χρόνος γενόμενον καὶ Νικήταν ἐπίκλην Ανδρακα ἄρχοντα τειχῶν, παλαιῶς φιλίας ἀναμιμνήσκειται, καὶ ἐτοίμας εἶναι συντρέχειν αὐτῶν, καὶ τὴν πόλιν ἀνοικνύειν, καὶ ὡς βασιλέα ὑποδέχεσθαι.

Τὰ γραφέντα οὖν ὁ δὲ τῶν βασιλεῶν διαγινώσκειται καὶ τὰς τὰ γράμματα δεξαμένους χειρᾶται, καὶ πληγαῖς αἰκίζεται καὶ αὐτοὶ ὁμολογῶσι. καὶ Νικήτα μὲν ὡς ἄξιον Μαγίστρου, καὶ Θεοκτίστη τὰς κεφαλὰς ὀξέτερος. τὰς δὲ ἄλλας ὡς μικρῶς αἰκισάμενος καὶ δημεύσας ὀξορείαις ἀπέπεμψε. Αρτέμιος δὲ ἅμα Σισιννίῳ τῷ Πατρικίῳ καὶ τοῖς Βουλγάροις μέχρ' Ἡρακλείας καταλαμβάνει. σὺν Β' αὐτοῖς δὲ καὶ ἄλλοις ἡγῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ ἀνάττα, μονόξυλα δὲ αὐτοὶ προσαγορεύονται. γράφει δὲ Βουλγάροις ὁ βασιλεὺς ὡς τὴν εἰρήνην μᾶλλον ἀσπάσονται, καὶ τὰς ἐχθρὰς ποδοῖεν. οἱ δὲ εἰς ἀπολογία κατέστησαν συγγνώμην αἰτήσαντες, καὶ τὰ πρὸς εἰρήνην ὑπὸ χροῦμαί. καὶ τὸν Αρτέμιον σὺν τῷ Αρχιεπίσκοπῳ Θεσσαλονίκης, καὶ ἄλλοις πλείστοις δεσμάτας πρὸς βασιλέα πέμπουσι. καὶ Σισιννίῳ τῷ Πατρικίῳ τὴν κεφαλὴν ἐκτεμνόντες ὡσαύτως σέλλασιν. ὥς τε πρὸς τὴν αὐτῶν ἀπεχώρου. Αρτέμιον δὲ σὺν τῷ Αρχιεπισκόπῳ παραλαβὼν ἐν τῇ λεγομένῃ κυνηγίᾳ ἀπέτεμν. ἰππικῶν δὲ ἄμιλλαν ἐπιτελέσας, τῶν ἀπομνηστέων τὰς κεφαλὰς ὀξέτερος ἱπποδρομίας ἐπὶ κοντῇ ἀπρητημένης ὀξέπομπῃ. τὰς δὲ ἄλλας πάντας αἰκισάμενος, καὶ τὰς ῥίνας αὐτῶν ἐκτεμνόν, καὶ δημεύσας, ὑπερορείαις κατέδιδκασε.

Ταῦτα οὖν καταπραξάμενος προσκαλεῖται Γερμανὸν τὸν τῶν καὶ τα Αρχιερέα πέμπτη καὶ εἰκάδι τῷ Μαρτίου μῶνός, τῇ τείτῃ Ἰνδικτιῶνος, τῇ σωτηρίᾳ τῷ Χριστοῦ ἀνασάσει, ἐν τῇ Τριβενναλίᾳ λεγομένῃ δεκαεννέα ἀκουβήτων, σέφει τὸν υἱὸν Κωνσταντῖνον εἰς βασιλέα. οἷον δὲ κατὰ τὸν χρόνον ἐκείνους περὶ τὰς νήσους τῆς τε Θήρας καὶ Θηρασίας καλεσμένας συμβέβηκεν, αἱ πρὸς τῷ Κρητικῷ πελάγει κῆνται, παραδραμεῖν ἐκ ἄξιον. Θέρης ὥρας ἐκτεσφύρας, σὺν ὧν καὶ τὸν θαλάττιον βυθὸν πλεῖστον ὅτι καπνώδη ἀτμὸν ἐξερύγεται. ἐξ D οὗ ἐπὶ πολὺ πυκνουμένου τῷ αἵματι πῦρ ἐξαφθῆναι, καὶ μετὰ τὸ πῦρ λίθους συστῆναι, ἐνωδιῶναι τῇ γῇ τῇ ἱερᾷ καλουμένῃ νήσῳ. καὶ δὴ καὶ αὐτὴν φασὶ τῷ ὁμοίῳ ῥόπῳ τῷ βυθίᾳ ἀναδοθῆναι χάρα, καὶ ἄλλοις καὶ τὰς ῥηθείας λόγους Θήραν. καὶ Θηρασίαν νήσους. τῷ ἀπείρῳ δὲ πλήθει τῶν ἀναδιδόμενων λίθων ἀναπᾶσαν κατεσφύρει τὴν ἐκείνῃν θαλάσσαν. ἐν δὲ τῇ τε ἀφικέσθαι ἄλλοις Αβύδου καὶ τῆς Ἀσιατικῆς παραθαλασίου. ὑπεκκαίεσθαι δὲ τὸ προσπελάζον ῥεῖθρον, ὡς μηδὲ διγυγάνειν αὐτὰ τινὰ ἰκανῶς εἶχειν.

Ταῦτα φασὶν ἀκούσαντες τὸν βασιλέα ὑπολαμβάνειν θείας ὀργῆς εἶναι μινύματα καὶ ἥτις αἰτία E ταῦτα κινήθηκε ὀξοκρίπτεισθαι. ἐντεῦθεν λοιπὸν κατὰ τῆς ὁσεβείας ἴσεται. καὶ τῶν ἱερῶν εἰκονισμάτων μελετᾷ τὴν κατὰ κρίσιν. ὡς ἐκ τῶν τῶν ἱερῶν σέως τε καὶ προσκυνησέως γεγενῆσθαι οἰόμενος τὸ τεράσιον, κακῶς εἰδώς. ἐκδιδάσκειν δὲ τὸν λαὸν τὸ οἰκεῖον ἐπεχειρεῖ δόγμα. πολλοὶ γοῶν τὴν ὑβρίαν τῆς ἐκκλησίας ἀπαλοφύροντο. διὸ δὴ καὶ οἱ τὴν Εὐλάδα καὶ τὰς Κυκλάδας νήσους οἰκουῦντες οὐ προσέμενοι τὸ δυσσεβίημα, πρὸς τὸν βασιλέα διασπασίζουσι. καὶ πλείστον σόλον ἀφροίσαντες, Κισμῶν τὸ νομα ἐφ' αὐ-

Patricium Imperatorii Obsequii praefectum, & ad Theodosium Notariorum quo imperabat, tempore primicerium factum: itemque ad Nicetam cognomento Anthracem murorum Praefectum. Quibus litteris pro veteri familiaritate rogat, sibi ut mature subsidio esse velint, atque urbem aperiant, ac pro Imperatore se recipiant.

His omnibus ad Imperatorem perlatis, quotquot eas litteras acceperant comprehensi & flagellis affecti. Nec illi factum inficiati sunt. Ergo Nicetæ Magistro, & Theodisto capita praeciduntur. Cæteri male mulctati & proscripti extra fines Imperii relegantur. Artemius cum Sisinio Patricio, & Bulgaris Heracliam pervenit cum lembis, quos Thessalonicam subduxerant, quæ illi monoxyla vocant. Imperator scriptis litteris Bulgaros admonet, ut bello pacem anteponan, & hostes suos sibi in potestatem tradant. Illi ad excusationem conversi veniam deprecantur, & pacem firmam fore pollicentur. Mox Artemium cum Thessalonicæ Praefule, aliosque plurimos vinctos ad Imperatorem mittunt, una cum Sisinii Patricii capite, quod ei praeciderant; atque ita in patriam reversi sunt. Imperator Artemium & Archiepiscopum in potestatem habens ambobus in Cynegio caput amputari jubet. Tum equestri spectaculo dato eorumdem capita conto suspensa per Hippodromum traduci. Reliquos omnes verberibus caecos naribus amputatis & publicatis bonis relegat.

Hæc ubi facta, Germanum Patriarcham accersens quinta & vicesima Martii mensis Indictione III, ipso die salutaris Christi Resurrectionis in Tribunali, quod novemdecim accubitorum dicitur, Constantinum filium Imperatorem coronat. Neque vero praetereundum est, quid ad Theram & Therasiam Cretici maris insulas sub idem tempus acciderit. Nam ineunte æstate fumidæ & opacæ nebulæ vis ingens e profundo maris erupit, ex qua longe lateque densatus aer in ignem exarsit, quem lapideæ moles subsecutæ cum Hiera (quam vocant) insula coaluerunt. Hanc insulam, ut & ambas illas, quas diximus, Theram ac Therasiam, eodem modo ex alto emeruisse ferunt. Cæterum tanta fuit erumpentium lapidum copia, ut totum illud mare consterneret, indeque Abydum usque, & Asiatici littoris oram ejiceretur. Quorum etiam lapidum ardore, quoquo delati erant, ita maris unda concaluerat, ut ne admotis quidem manibus sustineri posset.

His, ut ajunt, acceptis, Imperator haud dubia divinæ iræ indicia reputans, quibus de causis excitata essent anxius cogitabat. Ex quo demum de oppugnanda religione ac sacris imaginibus evertendis consilium cepisse dicitur: quasi ob earum collocationem & adorationem tanta illa prodigia contigissent, perperam omnino istud interpretatus: atque etiam populum ad suam sententiam traducere conatus est. Quamobrem plerique calamitatem Ecclesiæ lugebant. At qui per Græciam & Cycladas habitabant, dogma impium execrati, ab Imperatore deficiunt, maximaque classe comparata Cosmam sibi Imperatorem praeficiunt. Quod dum Agal-

Edit. Paris.
pag. 37.

15CCX.

15CCXXVI.

15CCXXVII.

lianus quidam ex illius ducibus animadvertit, plane de ejus salute desperans, ut erat armatus, se in profundum maris immittit. Cosmas una cum Stephano comprehensi & capite truncati sunt.

Edit. Parif. pag. 38.

Inde æstate sequenti rursus Saracenorum equites in Romanorum fines incursionem faciunt, Amera & Mavia ducibus. Qui ad Nicæam Bithyniæ metropolim positis castris, aliquanto tempore obsidione tentata, re infecta demum reversi sunt.

Post hæc Imperator ingenti civium numero in Palatium collecto, una & Germanum Patriarcham advocat: tum apud eum vehementius instat, ut de sacris imaginibus evertendis scriptum aliquid faceret. Quod ille renuit, & Episcopatu cessit. (Neque enim, inquit, sine generalis Concilii auctoritate ullum religionis dogma scripto committo.) Ergo cum se paternam in domum recepisset, illic reliquum vitæ tempus exegit. Hujus in locum Anastasius substituitur Ecclesiæ magnæ clericus. Deinceps itaque multi studiosi pietatis, qui Imp. dogmati assentiri volebant, variis pœnis atque ignominiiis affecti sunt.

15CCXXX.

15CCXXXII.

Dum hæc aguntur, Imperator legatos ad Chazarum principem mittit, qui ejus filiam peterent, quam Constantino filio despondit. Interjecto deinde aliquanto tempore, Byzantium terræ motu concussum est, quo & aliæ urbes ac loca non minore impetu quassata sunt. Ac tum ædes aliæ, & Ecclesiæ, ac porticus dejectæ, & ex ipsis fundamentis quædam earum subversæ: tum quæ sanctæ Irenes nomine dedicata erat concidit, haud longe a majore Ecclesia sita: post hanc & Arcadii quondam Imperatoris simulacrum corruit: quod in Xerolopho (hoc ei loco nomen est) supra cælatam columnam erectum est. Et ad annum usque terræ ille motus perseveravit: cujus metu plerique urbe progressi extra mœnia in tuguriolis manebant.

15CCXLI.

Leo quarto & vicesimo Imperii sui anno ex aqua intercute moritur, Constantino filio successore Imperii relicto. Artabazus vero Imperatoris gener (Constantini is sororem in matrimonio habebat) cum iis, qui de populo superfuertant (erat enim Obsequianorum dux) ac duobus filiis Niceta, & Nicephoro, in Dorylei campo stationem habebat. Hic audita focii morte, de invadenda Tyrannide consilium capit. Quare populum omnem quem in potestate habebat sacramento adigit, fidos sibi ac benevolos fore, nec alterum Imperatorem recepturos. Constantinus simul atque Imperii compos factus est, cum delecta exercitus parte extra urbem in campum (cui Crasso nomen est) egreditur, simulque Artabazo mandat ut ad se veniat, quo inter se de propulsando hoste deliberent. Nec minus ille sua sponte maturabat, ut & consilio interesset, & eum Imperio privaret.

pag. 39.

Interim Constantinus, audita tyrannidis fama, cum insuper Viserum Patriarchum in occurso ipso a contraria factione peremptum esse cognovisset, quæ more Imperatorii exercitus instructa veniebat, propere digressus, ac saluti consulens, ad Orientalium regio-

Α τοῖς βασιλεύσιν. τῷ δὲ περὶ αὐτὸν ἀρχόντων τις Ἀγαλιανὸς ὄνομα ταῦτα διασάμνος, καὶ τὴν σωτηρίαν αὐτῷ ἀπογνῶς, σὺν τῇ παροπλίᾳ αὐτὸν τῷ βυθῷ παρέδωκε. Κοσμάς δὲ καὶ ἑτέρος τις Στέφανος συλληφθέντες τὰς κεφαλὰς ἐπετμήθησαν.

Τῷ δὲ ἐπιγενομένῳ θέρει πάλιν ἰππικὰ στρατόματα τῷ Σαρακηνῶν πλείστα τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς κατέθεν, ὧν ἡγεμὼν Ἀμέρας ἢ Μαυρίας ὀνομαζόμενοι Σαρακενοὶ καὶ καταλαμβάνουσι πρὸς τὴν * καθεζομένην τῆς Βιθυνίας * f. προκαθ. πόλιν Νικαίαν καλεμένην· ἐπὶ τινὰ χρόνον τῆς πολιορκίας ἐχόμενοι, τέλος ἀπαρκτοὶ ἀπέπεμποντο.

Μετὰ ἡ ταῦτα ὁ βασιλεὺς ἀθροίζει πλείστον λαὸν τὴν πόλιν περιελαύσας, καὶ συγκαλεῖ τὸ τότε τῆς πόλεως Ἀρχιερεῖα Γερμανόν, καὶ συγγράφειν καὶ τῆς καθαιρέσεως τῶν εἰκόνων τῶν ἁγίων ἡνάγκασεν· ὃν παρητήσας, καὶ τὴν ἐρωσύνην ἀπέβαλε, λέγων ὡς ἀνδρὶ οἰκουμενικῆς συνόδου ἐγγράφον πείσιν ἐκείνῃ θέμαι. ἐκεῖθεν ἐπὶ τὴν πατρικὴν οἶκον γενόμενος, αὐτὰ τῆς ζωῆς βιοτοδῶν διετέλεσε χρόνον. μετ' αὐτὸ δὲ ἀποχειρίζονται Ἀρχιερεῖα Ἀναστάσιον κληρικὸν τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τυγχάνοντα. ὃς ἐκεῖνα τοίνυν πολλοὶ τῶν ὁμοβουλήτων, ὅσοι τῷ βασιλεὶ ἐσυνετίθεντο δόγματι, τιμωρίας πλείστας καὶ αἰκισμὰς ὑπέμεινον.

Εὐφρῆσιν ταῦτα ἐπαύτετο, ἐκπέμπει ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν ἑθνεὺς τῆς Χαζάρων ἡγεμῶνα, καὶ τὴν αὐτῆς θυγατέρα μεταπέμπει καὶ τῷ υἱῷ Κωνσταντίνῳ εἰς γυναῖκα κατηγύησεν. χρόνῳ ἡ μεταξὺ παρελθόντος σεισμὸς ἐνσηκίηται κατὰ τὸ Βυζάντιον, μετ' ὃ καὶ πόλεις ἑτέρας καὶ χώρους ἰχυρῶς ἐπιφύει. καὶ ἡδὴ ἄλλας τε πολλὰς οἰκίας, καὶ ἱερὰς ναὺς, καὶ τοὰς ἀθροῦς ἐπικαταβάλλει ἐκ πρώτων βεβρωτων αὐτῶν, εἰς τὰς τῶν ἀναξίεψας καὶ τῶν θεῶν * ναὸν, οὗ τῆς ἁγίας Εἰρήνης ἐπάνω μόνον καλεῖται, κατέσεισεν ὅς πλησιαιέται τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἱδρυταί. μετ' οὗ καὶ ὁ Ἀρκადίης τῆς πόλεως Ῥωμαίων τὰ σκηπτρα ἰδύοντος ἀνδρείας, ὃς κατὰ τὴν λεγόμενον * Ξηρόλοφον, κατ' ὑπερθετὴν γλυφαῖς ἱδρυταί κίο- * γρ. Λόφον νος, κατὰ γῆς ἀνωθεν ἔρριπτο. διέμεινε δὲ τὰ τῆς σάλας ἀχει καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ὅλον. διὸ πλείστοι τῆς πόλεως προσιόντες, καὶ ἔξω τειχῶν ἀυλιζόμενοι εἰς καλύβας κατέμεινον.

Δέων δὲ πένταρα καὶ εἰκοσιεπὶ τῆς βασιλείας μεταλλάττει τὸ βίον ὑδέρῳ χαλεπῷ περιπεσών. διάδοχον δὲ τῆς ἀρχῆς τὸν υἱὸν Κωνσταντῖνον καταλιμπάνει. Ἀρτάβαζος ὅς γαμβρὸς Κωνσταντίνου ἐπ' ἀδελφῇ ὑπῆρχεν, ἅμα τῷ πατριῶντι λαῷ, στρατηγὸς ὢν τῆς Ὀβλικῆς λαῶν ἐτύγχανε, καὶ τοῖς δυσὶν υἱοῖσιν, ὧν ὁ μὲν ἑτέρος Νικήτας, ὁ δὲ ἄλλος Νικηφόρος ἐκέκλυτο, κατὰ τὸ λεγόμενον τῆς Δορυλαῖς πεδίον κολιζέτο. καὶ δὴ τυραννίδα ἐκείνῳ κατ' αὐτὴν μελετᾷ, τὴν πεντηκονταετηρίαν πυθόμενος· καὶ ὅρκους τὴν ὑπὸ χεῖρα κατεδέσμευε λαὸν αὐτῷ μὲν εὖναι ἐσέσθαι, ἑτέρον δὲ εἰς βασιλείαν μὴ δέχεσθαι. Κωνσταντῖνος δὲ τῆς βασιλείας κρατήσας, ἀπομοιρᾷ τινὰ στρατὸν ἐπιλεξάμενος τὴν πόλιν ἐξείσι, καὶ τὸ πεδίον, ὃ Κράσος πορραγορεύεται καταλαμβάνει, καὶ Ἀρταβάζον ἐσημαίνει ἡκεῖν πρὸς αὐτὸν, ὡς ἂν ἅμα τῶν πολεμίων χάριν βελεύσονται. ὁ δὲ ἡδὴ ὥρμα καὶ βελὴς ἐνεκεν, ἀλλὰ καὶ τῆς βασιλείας αὐτὸν καθαιρήσων.

Κωνσταντῖνος δὲ τὰ τῆς τυραννίδος πυθόμενος, καὶ Βίσιρον τὴν αἰλίαν Πατρικίον * προσυπανήσαντα, καὶ τῷ ξίφει τῷ ἀντιπάλῳ πεσόντα αἰδομένης, καὶ ὡς τὸ βασιλικὸν ἐσκόλασμένους στρατόπεδον εἰσιδὼν αὐτὸ πρὸς τὴν χάραν ἀνατολικῶν καλεμένην φυγὰς ἐνθένδε ἀπὸ τῶν τῶν σωτηρίαν τὴν αὐτῆς περιεποιήσατο. καὶ αὐτοὶ εὐνοικῶς ὑποδεξάμενοι ἐνωμότους αὐτῷ συνῆ-

* f. προῦτ.

Θήκας δεδώκεσαν, ὡς μέχρις αἵματος ὑπὲρ αὐτῶν ἀνελέ-
δαι τὸν κίνδυνον. καὶ Ἀρταβάζον αἰχρῶς δυσφημοῦντες
καθύβριζον. μεταστέλλονται γοῦν καὶ Σισίννιον ὃ Πατρι-
κίον σύμφρονον καδίσων ἅμα τῷ ὑπ' αὐτὸν στρατηγμένῳ
τῷ Θρακησίῳ λεγομένῳ λαῶν, καὶ ἅπαντες καὶ Ἀρταβάζον ὁ-
μῶς ἐχάρουν. Θεοφάνης δ' ὃν Μονώτιον ἐκάλεον τὴν τῷ
Μαγίστρῳ ἀξίαν διέπων, καὶ τὴν βασιλείαν χρεῖαν εἰς
Βυζάντιον ἀποπληρῶν, Ἀρταβάζῳ προσετίθετο, καὶ βα-
σιλέα ἀνέκηρυττε, καὶ Βυζαντίαν ἀνέπειθε, ὡς Κωνσταν-
τῖνος τεθνήκει. τὸν δ' ἐὼς Νικηφόρον τὸνομα καὶ τῷ Θρα-
κῇ τότε στρατηγοῦντα μεταπέμπεται, καὶ σὺν τῷ περὶ αὐ-
τὸν στρατῷ φερὸς φυλακῇ τὴν πόλιν ἐγκαθίστησι. τῷ βα-
σιλικῶν δ' ὑπηρετῶν εἰς μὲν ἐπετύφλου, εἰς δ' καὶ ἑτέρως
κατήμιζε.

Καὶ Ἀρταβάζος δὲ θυὸς τῷ σιμώντι ἅμα λαῶν τῇ πόλει
ἐφίσταται. καὶ αὐτὴ καὶ τῶν ἀγίων ἀνέστη ταῖς ἐραῖς ἀπεικονί-
σματα. τῆς δ' ἐκ τῶν ἐκ τῶν Κωνσταντῖνος, καὶ Χρυσόπολιν
καλεσμένῳ καταλαμβάνει. ἐπίνειον δὲ τὸ τοῦ ἀντικρυ Βυ-
ζαντίαν πρὸς τὴν Ἀσιατὶδι γῇ διακείμενον. κἀνταῦθα βρα-
χὺν ἔχοντα χρόνον ὑπενόσει, καὶ πρὸς τὴν πόλιν, καὶ
Ἀμορίαν καλεῖται, διεχέμαζε. τῷ δ' ἐξῆς ἐπιγενομένῳ
ἐν αὐτῇ τὸν ἑτερον τῶν υἱῶν Νικήταν στρατηγὸν τῷ καλεσμένῳ
τῷ Ἀρμενιανῶν στρατῷ Ἀρταβάζος ἀποσέλκει. ὃ δ' αὐτὸν τε-
ρον Νικηφόρου εἰς βασιλέα σέφει. ἐπιστρατεύει δὲ καὶ τὸ
Ἀσιατῶν χώρας. καὶ τὰ ἐκείνης χωρία * ἐπημαίνετο πι-
κρῶς κατὰ ἐπιτίθετα Κωνσταντῖνον. καὶ πρὸς τὰς Σάρ-
δεας ὑπαντιάσει. πολέμῳ τε αὐτῷ συμμίσξας κραταιῶς ἐ-
ξοπώσατο. τὸν τε ὑπὸντα λαὸν δουλωσάμενος, τὴν τε ὑ-
πὸσαν αὐτοῖς ἀποσκόβῃ ἐισποισάμενος. Ἀρταβάζος δ'
φονὰς πρὸς τὴν πόλιν Κύζικον καταλαβάν, κακεῖθεν ἀπο-
πλάσας ἐπὶ τὸ Βυζάντιον ὤχετο. Νικήτας δ' ὁ αὐτὸς υἱὸς
κατὰ Κωνσταντῖνα τὴν ὁρμὴν ἐποιεῖτο. ὃ δ' πρὸς τὴν χωρίον
αὐτῷ μάχῃ προσβαλὼν, Μωδεμὴν τῇ ἐπιχωρίῳ φωνῇ
προσαγορεύσας, αὐτὸν μὲν Νικήταν ἐτρέφετο, τῷ δὲ
σιμώντος λαοῦ πλείους ἀναιρεῖ.

Ενταῦθεν ἐν μεγίσταις συμφοραῖς τὰ τῶν Ρωμαίων διέ-
κειτο, ὅπνῃ καὶ ἐκ παρ' ἐκείνης περὶ τὴν ἀρχῆς ἀμύλλαν
τῷ ἐμφύλιον Χριστιανῶν ἀνέρι τῷ πόλεμον. οἱ δ' καὶ ὅσα
συμβαίνει τοῖς τοιοῦτοις εἴωθε τὰ δεινότερα, ὡς καὶ τὴν
φύσιν αὐτῶν ἐπιλανθάνεσθαι, ἢ κατ' ἐαυτῆς ἴσασθαι,
καὶ τί δὲ τὰλλα λέγειν; πολλὰς αὖ ἐν πείρᾳ καθεστηκέναι.
ἐν τούτοις καὶ ὑπὲρ Κωνσταντῖνος γενόμενος πρὸς τὰ
Θρακικὰ περατῶται χωρία. καὶ τῷ * τὰ χειρὸς προσεδρόμει
τῆς πόλεως. διεκώλυσε τὴν τῶν ἀναγκαιῶν εἰσφορὰν,
καὶ ἐκ τῆς ἐν μεγάλῃ καὶ ἡ πόλις ἀνάγκη, ὥς τῷ μεγί-
στῳ λιμοῦ τὰς Βυζαντίαν κατατείνοντος τὰς πολλὰς μὲν
συνέβαινε ἡφαιδεύεσθαι. ἄλλας ὑπὲρ τειχῶν ἐαυτὰς ἐ-
ξωρίπτειν βιάζομενας. οἱ δ' καὶ δάροις ἐπειθον τὰς ἐ-
πὶ τῶν πυλῶν φύλακας κρύβδην ἐξίεναι τῆς πόλεως.
Κωνσταντῖνος δ' ἅπαντας δὲ μὴ ὡς ἐδέχετο, καὶ περιποιεῖ-
το μάλιστα.

Αὐτῷ δὲ Νικήτας ἐπιστρατεύει, καὶ μέχρι Χρυσόπο-
λεως παραγίνεται. Κωνσταντῖνος δὲ πάλιν αὐτῷ ἐπιτίθε-
ται, καὶ κατὰ τὴν Νικομηδείαν καταλαμβάνει πόλιν, ἢ
αὐτὸν μὲν χειρῶσάμενος σιδηροῖς ἐδέσκει. Μαρκελλίνου
δὲ τῷ σιμώντος αὐτῷ Ἀρχιερέως τῷ Γαγγρηνῶν μητροπό-
λεως τὴν κεφαλὴν ἐξέτεμε. κακεῖθεν ἐπανελθὼν πα-
ραλαμβάνει τὸ Βυζάντιον. Ἀρταβάζος δὲ ἀποδράς
πρὸς τὴν ἐν Βιθυνίᾳ Νικαίαν πόλιν διασώζεται. καὶ
τὰς ἐν αὐτῇ ἀνέπειθεν, ὡς * εἰκοσι στρατολογήσων, καὶ δὲ

nem confugit, qui humaniter eum ex-
cipientes, cum iurejurando fidem in-
super obstringunt, se ad mortem usque
nullum pro eo periculum esse detre-
ctaturos. Mox contumeliosas in Arta-
bazum voces ac convitia jactant. Ad
hæc Sifinnium Patricium cum Thra-
censibus copiis, quibus præerat, ad suas
partes pertrahunt, collatisque in unum
viribus contra Artabazum procedunt.
Nam Theophañes cognomento Mo-
notius, qui Magisterii dignitatem ge-
rebat, & Byzantii Imperatoris partes
agebat, ad Artabazum defecerat, eum-
que & Imperatorem salutaverat, & By-
zantiis persuaserat, Constantinum esse
mortuum. Idem Nicephorum filium,
qui tum in Thracia copias regebat, ad
sefe advocat, & ad urbis custodiam cum
his quos secum habebat militibus dispo-
nit: qui ex officio Imperatoris erant,
partim cæcitate, partim aliis pœnis ac
contumeliis afficit.

Artabazus interim cum suis ad urbem
accedit, cujus adventu Sanctorum ima-
gines illico restitutæ sunt. Hunc pone
secutus Constantinus Chrysopolim oc-
cupat, navale ex adverso Constantino-
polis in Asia positum. Ubi paululum
commoratus regreditur, & ad urbem
Amoriam hiemat. Anno insequenti Ar-
tabazus alterum e filiis Nicetam Arme-
niorum ducem mittit, Nicephorum
vero Imperatorem coronat. Ipse in A-
siam cum copiis trajicit. Quam cum
populationibus infestam haberet, Con-
stantinus obviam ei ad Sardes occur-
rit: & signis collatis, longe superior
fuit. Ita exercitu illius in potestatem
reducto, omnibus quoque impedimen-
tis potitus est. Artabazus Cyzicum pri-
mo, inde Constantinopolim fuga pe-
tiit. Nicetas ejus filius aciem in Con-
stantinum convertit, qui ad Modri-
nam commisso prælio Nicetam cum
magna militum strage victum in fugam
conjicit.

Magna deinceps Imperii Romani ca-
lamitas fuit, cum hæc de Imperio ac do-
minatu contentio Christianos in civile
bellum conjiceret. Quæ enim quamque
atrocia illis temporibus evenire solent,
ut vel ipsa natura suimet oblita videatur,
ac sibi ipsi bellum inferat, cætera-
que quæ dici minime necesse est, haud
pauci experientia didicerunt. Hoc mo-
do superatis hostibus Constantinus tra-
jecto in Thraciam exercitu castra ad ur-
bem posuit: & ne quid importari pos-
set, diligentissime aditus omnes inter-
clusit. Quæ res tantam civitati rerum
omnium inopiam attulit, ut ingravescen-
te in dies fame, plerique consumpti,
alii e muro præcipitare se coacti
sint, alii postremo portarum custodi-
bus pretio corruptis furtim ab urbe dis-
cesserint. Qui omnes a Constantino hu-
maniter suscepti atque honorifice habiti
sunt.

Post hæc Nicetas rursus exercitu
collecto Chrysopolim contendit. Huic
Constantinus obviam procedens, ad Ni-
comediam iterato victum ac captum in
vinculis habuit. Marcellino vero ex e-
jus comitibus Gangrenorum Archiepi-
scopo caput abscidit. Inde rediens Con-
stantinopolim obtinuit. Artabazus fuga
in Bithyniam dilapsus Nicæam pervenit.
Ubi cum se delectus habendi causa ac
contrahendi militis venisse diceret, pau-

Edit. Parif.
pag. 40.

* f. ἐπίμ.

* cor. τείχε

* f. ἵκοι

15CCXLIII.

cis indidem collectis, in quoddam castrum, quod Pulantis dicitur, se contigit. Constantinus missa ad eum persequendum exercitus parte, postremo redactum in potestatem cum filiis victos omnes Circensibus ludis solemniter pompa traducit. Nec multo post Sisinnius Patricius conjurationis in Constantinum, & affectatae tyrannidis convictus oculis privatus est. Eadem poena in Artabazum & filios decernitur. Hunc in modum constitutis rebus Imperii, Constantinus paulo post in Saracenorum fines expeditionem agit. Ab his Germaniciam Euphratesis provinciae urbem capit. ***

15CCXLVII.

Ac quibus in locis pestilentia grassata est hominum omne genus ad interitionem extinxit: pauci dumtaxat divino beneficio servati sunt, qui quam longissime ex his locis recesserunt. Praecipue vero Constantinopoli vis illa morbi saevit. Per quam ostenta quaedam ac prodigia repente visa sunt: & Crucis effigies partim in privatis hominum vestibus, partim in sacris apparuit: eademque in januis ac postibus conspecta. Quibus rebus perculsi ac consternati hominum animi ad imminentem eladem atque exitium pertinere non dubitabant. Tanta vero terroris magnitudo fuit, ut a sensibus alienati varias sibi species atque imagines offerri, seque cum peregrinis & deformibus hominibus iter facere & colloqui putarent: quos ubi tamquam notos sibi salutaverant, atque, ut moris est, in via sibi invicem occurrentibus, usitata officia praestiterant, eadem illa aliis postea referebant. Iis atque aliis id genus spectris exagitati plerique infestis in se gladiis incurrebant. Atque eo postremo res adducta est, ut paucis superstitionibus cum morientium numero pares esse non possent, neque eorum sepelire corpora, aut iusta perolvere, quasdam machinas conficerent ac jumentis imponent. Horum dorso instratis asseribus, postquam ad locum quemdam capacem ac vastum pervenerant, laxata machina ita pleraque cadavera sine more ac temere congerebant. Deinde etiam plaustra ad efferendos mortuos praeter jumentorum inopia succollabant. Ac demum sepulcra ipsa defecerunt. Quare & cisternas effecatas mortuorum corporibus complebant, & agros proscindebant, & vineas atque hortos fodiebant, quibus praeter solitum ad tumulandam innumerabilem corporum struem abutebantur. Ex quo accidit ut aedes quamplurimae penitus obstructae atque interclusae fuerint. Tenuit ea mali vis ad annum usque, quo vertente magna ex parte remisit, ac paulatim ut excitata initio fuerat, ita tandem pestifera lues desit. Quae omnia prudentibus viris ad iram Dei spectare haud dubie videbantur, cum perfidus atque impius Princeps, ceterique qui scelerato illius dogmati consenserant, violare sacras imagines per summam essent Ecclesiae ignominiam aggressi.

Post haec igitur desertam urbem, ac pene ad vastitatem redactam, evocatis novis civibus frequentat, quos undique ex provinciis atque insulis Romano nomini subiectis exciverat. Eodemque tempore classem adversus Saracenos mittit, cui Cibyrrhaeoticorum ordinum ducem praeposuit. Haec cum Cyprum appulsi-

Α ναμίν τινά ἐκεῖ περιβαλλόμενος. ἐξ ὧν ὀλίγες στρατιώ-
τας προσλαβὼν ἐπὶ τὸ φρέγιον τὸ λεγόμενον Πεζαντίς ἀ-
πὼν ἐγκαταλείπεται. Κωνσταντῖνος δὲ ἀπόμοιραν εἰς διώ-
ξιν αὐτὸν ἐκπέμψας, αὐτὸν τε χερουῖται, καὶ σὺν τοῖς
ὕεσιν αὐτὸν δεσμάτας ἐπὶ ἀγῶνος ἰππικοῦ ἔλκων θριαμ-
βεύει. ἔπολὺ δὲ τὸ ἐν μέσῳ καὶ Σισίννιος ὁ Πατριάρχης τυ-
ραννίδα ἐφωράθη κατὰ Κωνσταντῖνον μελετήσας. ἐφ' ἣ
ἐξαγναθεὶς τὸς ὀφθαλμούς ἐκκόπτεται. μὲν ταῦτα δὲ καὶ
Ἀρτάβαζος, καὶ οἱ αὐτῶν υἱοὶ τῇ αὐτῇ τιμωρίᾳ ἠκίδησαν.
ταῦτα ἔπολὺ τῆς ἰδίας ἀρχῆς ἐξαθεὶς Κωνσταντῖνος, μὲν
χρόνον ἔπολὺ κατὰ τὴν χώραν Σαρακηνῶν ἐκστρατεύει,
ὧν εἶλε πόλιν Γερμανικίαν τῆς Εὐφρατισίας χώρας. ***

Β Καὶ κατ' ἑς τὸ πᾶν τὸ φθοροποιὸν ἐπεφύετο πάθος, ἃ-
παν ἀνθρώπων γένος ἐπινεμόμενον. διώλλυε τε καὶ ἀρδύν
ἐξηφάνιζε. διεσάθη δ' αὖ τις θεῖα πάντως βελήσει, ὅ-
στις ὡς πορρωτάτω τέτων τῶν χωρῶν ἀπέδρα. ἐπετείνετο δὲ
οἱ τὰ τῆς φθορᾶς μάλιστα περὶ τὸ Βυζάντιον. τεράσια δ'
οὖν καὶ δειμάτα ἐξαπίνης ἐφαίνετο. τύποι σαυροειδεῖς ἐν
τε ταῖς τῶν ἀνθρώπων σολαῖς, καὶ τῶν ἱερῶν ἐδημάπων ἐ-
πανέτελλον, ταῖς θύραις τε ὡσαύτως, καὶ τοῖς τῶν θυρῶν
σαθμοῖς. ἃ δὴ φαινόμενα φείκω μεγάλῳ καὶ ἀπορίᾳ
πᾶσιν ἐνέτικτεν, ὡς παραχρῆμα τὸ ὀλεθρον μνησύντα ἐ-
σιδαι. ὥσπερ δὲ ἐξεστηκότες τῶν δέει οἱ ἄνθρωποι, καὶ
φαντασιούμενοι ἐδόκουν αὐτοῖς ὡς ξένοις τισι σωσθεῖν καὶ
εἰδεχθεῖν ἀνθρώποις, καὶ εἴτα ὡς γνωρίμους δῆθεν τοῖς
ἐντυγχάνεσι προσαγορεύοντες, καὶ τὰ πρὸς τὴν ὁδὸν ὡ-
μιλημένα, ἐτέροις ἔπειτα ἀφηγούμενοι καὶ ἄλλοις φάσ-
μασί τισιν ἐπιδειματούμενοι * εὐροῦν ξίφεσιν ἀλλήλους * f. ἐφ' ὧν
τινάς βάλλοντας. καὶ δὴ ἔπολὺ τὰ πλεῖστα ἐξέβαινεν. ἐν
ἐδρῇ δ' οἱ οἱ τε ἦσαν οἱ περισσάζόμενοι τῶν λοιπομένων
ταφῇ παραδιδόναι τὰ σώματα, καὶ τὴν ὁσίαν ἐπ' αὐτοῖς
ποιεῖσθαι, ὀλιγοὶ μάλιστ' ἄνθρωποι ἐκκομίζοντες,
διὸ μηχανὰς ἐκ τινὲς πειροίας κατεσκευάζον ἀπαγόμε-
νοι τοῖς ἀχθοφόροις ζώοις σανίδας ἐπιστρώνυντες. καὶ ἐ-
πὶ μέγα τι χωρίον ἀπιδρυόντες τὸ μηχανήμα, ἔπολὺ
τὰ πλεῖστα τῶν πτωμάτων ἀκόσμως, καὶ ὡς αὐτῶν ἐτυχὼν ἐπε-
τίθεισαν. ἦδη δὲ καὶ ἁμαξὰι πρὸς τὴν ἐκφορὰν τῶν πλήθους
D τῶν νεκρῶν φορέμεναι ὑπὲρτέον, τῇ ὑποζυγίων αὐταῖς
μὴ ἐπαρκεῖν ἐτι δυναμένων. ἐπιλελοιπάσι δὲ εἰς ἁ-
πάξ καὶ οἱ τέφροι. ὥστε καὶ τὰς ἀνδρες τῶν δεξαμενῶν νε-
κρῶν ἐμπληθύνει σώματων, ἀρουραὶ δὲ ἀνέτεμνοντο,
καὶ ἀμπελῶνες διωρύσσοντο, καὶ κῆποι διεσκάπτοντο πρὸς
τὴν τῶν ἀπείρων σωμάτων ταφὴν καινοτομούμενοι.
ἐξ ὧν συνέβαινε τὸς πλείονας τῶν οἰκῶν κατακλείσθαι
πάνπαν γίνεσθαι. παρέτεινε δὲ τὸ τῆς θραύσεως μέ-
χρ' ἐν αὐτῇ. καὶ ἐξ ἐκείνου ἐνεδίδου τὰ πλεῖστα, καὶ
κατὰ μικρὸν, ὥσπερ τὴν ἀρχὴν ἠύξανεν, ἔπολὺ καὶ
ἐλώφισεν ἡ φθορά. ταῦτα ἐκρίνατο τοῖς ὀρθὰ φρονεῖν
εἰδόνιν ἐκ θείας ἐπισκήπτειν ὀργῆς, ὡς οἱ τότε ἀ-
E θέως, καὶ δυσσεβῶς κρατῶν, καὶ ὅσοι αὐτῶν σωλήνου
τῶν ἀθέσμων φρονήματι, τὰς χεῖρας ἐπαφέναι κατὰ τῇ
ἀγίων ἀπεικονισμάτων εἰς ὕβριν τῆς τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας
τετολμήκασιν.

Εντεῦθεν τοίνυν ἀνοίκητον σχεδὸν ἦδη γενομένην
τὴν πόλιν ταύτην κατοικίζει ἐκ τῶν χωρῶν καὶ τῶν
νῆσων τῆς ὑπὸ Ρωμαίοις ἐξουσίας λατὴν πλήθην με-
τάγων. ὑπὸ δὲ τῶν τὸν χρόνον σόλον ἐκπέμπει κα-
τὰ τῆς τῆς Σαρακηνῶν χώρας, ἔηνετο ὁ τῶν καὶ αὐτὰ
στρατηγῶν τῶν Κιβυρρωτῶν καλεσμένων στρατοῦ. κα-
θορμίζεται δὲ ὁ σόλος κατὰ τὴν Κύπρον νῆσον. ἐνθα
αὐτίκα

Edit. Paris.
pag. 41.

αὐτίκα μάλα καταίρει ἐν τῇ Ἀλεξάνδρῃ πόλει καὶ τῇ Σαρακηνῶν πλοῖον. ἅπερ ὁ στρατηγὸς προαιδομένης ἐξαπναιῶς εἰσπίπτει κατ' αὐτὴν, πυρίτι δαφλέας πὰς ναῦς, τὰ αὐτῶν σφειτερίζεται ἅπαντα, καὶ κατακράτος ἐλὼν τὰς πολεμίας πρὸς Κωνσταντῖνον ὑπενόσει.

Μετὰ ταῦτα τίκτεται τῷ βασιλεῖ υἱὸς, ὃν Λέοντα ἐπωνόμασε. τῷ καιῷ καὶ ἐν Συρίᾳ σεισμὸς μέγας γίνεται, καὶ ὁλεθρὸς ἐκείθεν ἐφίσταται μέγιστος. αἱ μὲν γὰρ τῇ ἐκεί πόλεων ἐπὶ μέγα ἡ γῆ περὶ αὐταῖς ἔχωνεν. αἱ δὲ παρὰ μέρος τὸ τοῦ πεπνρόθισαν. ἄλλαι τῇ ὑψηλῶν ἀποκινήσει χώρων πρὸς τὰ ὑποκείμενα πεδία συλὸς τοῖς τείχεσιν αὐτοῖς, καὶ οἱ κήμασι σῶσι κατεσύρησαν, μέχρι σημείων ἔξ, καὶ τῆς οἰκίας μεταστᾶσαι ἰδρύσεως, ἡ μικρῶ πρὸς. ἤδη δὲ τινες ἔφασαν τὴν γῆν θεάσασθαι τὴν κατὰ τὴν Συρίαν Μεσοποταμίας ῥαγεῖσαν ἐπὶ σημείοις δύο βύθιον ἐτέραν ἀναβράσαι κατὰ τὴν γῆν, ὥστε ἀμμάδῃ, καὶ λούκοπάτῃ. σιναναδοθῆναι δὲ ταύτην ἡμίονον θήλειαν ἀνδραπίνην φονῇ τὴν τῇ Ἀράβων καταλυσιν προαναφώνησαν. ἔπολὺ γὰρ τὸ μεταξὺ, καὶ τῆς ὑπερέκεινα ἐρήμου ἔθνος ἐπιφυὲν πλήθῃ τῶν πολλὰ ἀμαχεὶ διεχειρίσατο.

Μετὰ δὲ ταῦτα σέφει Κωνσταντῖνος τὸν υἱὸν Λέοντα εἰς βασιλείαν. καὶ διδύς κατὰ Σαρακηνῶν ἐκστράτευται. καὶ γενόμενος κατὰ τὴν Μελιτιναίων πόλιν, ταύτῃ πολιορκίᾳ εἶλε, λαὸν πολὺν δορυάλων καὶ πλεῖστα σκῦλα ἐκείθεν ἀπενεγκάμενος. ἐν τῷ δὲ ἐτελεύτα ἡ Μαρία ἡ Αὐγῆσα, ἡ αὐτὴ γαμήτη. ὅπερ δὲ μετ' ὀλίγον σιμῶβαινε μνήμης ἄξιον, ἔ παραδραμεῖν δίκαιον. σιμῶβιχθῇ γὰρ τῷ καιῷ ταῦτα θεάμα φοβερόν καὶ τεράσιον ζέον ἐξ αἰερίου γινέσθαι συμπτώματος ὅπερ περὶ λύχων ἀφ᾽ ἀσκατέρξαν, δὲ πάσης ἐφαίνετο νυκτὸς, ἐκπληξιν καὶ δέος μέγα τοῖς θεωμένοις ἐμποιοῦν ἅπασιν. ἐδόκει γὰρ αὐτοῖς ὡς οἱ ἀσέρες ἅπαντες τῷ τεταγμένου αὐτοῖς ἐρανίου χώρου παρ
* * * ἰούμμοι κατὰ γῆς ἐφέροντο. οἱ δὲ περὶ γαιοὶ γενόμενοι ἀθρόον διελύοντο, ἥκιστα τὴν οἰκουμένην βλάβην ποιησάμενοι πώποτε. φασὶ δὲ πολλοὶ ὡς διὰ πάσης τῆς οἰκουμένης τὸ τοιοῦτον ἐξαίσιον διεδεικνύετο θεάμα.

Καὶ τὰ μὲν τῇ ἀσέρων ἐν τῷ τοῖς ὥφθῃ. χρόνου δὲ τινος διωχικότος Αναστάσιος ὁ τῷ Βυζαντίῳ ἐτελεύτα ἱεράρχης. Κωνσταντῖνος δὲ κατὰ πᾶς πρὸς τὴν ὕβριν τῆς ἐκκλησίας ἰδὼν, καὶ πρὸς τὴν ὁσέβειαν ἰδὼν ἀπομαχώμενος, ὡς ὑπὸ τῇ ἀγοντὸς αὐτὸν ἐναντίου πνέματος κινέμενος, σύννοδον ἱερέων ἀθροίζῃ οὐκὼ καὶ τελευτᾷ * καὶ τελευτᾷ τὸν ἀειθρὸν τυγχάνασαν. ταύτης ἐξῆρχε Θεοδοσίος ὁ τῷ Εφεσίων πόλει ἀρχιεπίσκοπος. Ἀρχιερεὶα τῆς πόλεως ἀνακηρύσσει Κωνσταντῖνον νῖνα τὸ τῇ Μοναχῶν χῆμα περιβεβλημένον, ἐπίσκοπον δὲ τῆς τῇ Συλλαίᾳ πόλεως γεγονότα. ὅρον δὲ πίστεως ἐκτίθενται ἐν ᾧ ὑπέστη μὴναντο ἅπαντες κακῶς καὶ δυσεβῶς συμφρονήσαντες τὴν τῇ ἱερῶν εἰκονισμάτων καταίρεσιν ἐκφωνήσαντες. καὶ ὡς νηπιωδῶς ἐπ' ἀγορᾶς ταῦτα ἀνεθεμάτιζον. μετ' ὃν καὶ Γερμανὸν τὸν Ἀρχιερεὶα τῷ Βυζαντίου γεγονότα, Γεώργιον τε τὸν ἐκ Κύπρου τῆς νήσου ὁρμώμενον, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀπὸ Δαμασκῆ τῆς Συρίας τὸ ἐπὶ κλῆν Μανσῆρ.

* f. τριακονσίων

* f. ἐπιτελῇ Ταῦτα * ἐπὶ τέλει ποιήσας Κωνσταντῖνος ἤρξε δομεῖσθαι τὰ ἐπὶ Θράκης πόλιν. ἐν οἷς οἰκίζει Σύρος, καὶ Ἀρμενίας, ἔς ἐκ τῇ Μελιτιναίων πόλεως, καὶ Θεοδοσίου πόλεως μετανάσας πεποίηκε, τὰ εἰς τὴν χρεῖαν αὐτοῖς ἀνήκοντα φιλοτίμως
Niceph. Hist.

A fet, eodem & Saracenorum navales copiae Alexandria profectae sunt. Quorum adventu comperto dux noster incursione subita concrematis omnibus, quicquid opum in iis erat obtinuit, fufisque penitus hostibus Constantinop. regressus est.

Secundum eas victorias Imperatori filius nascitur, quem Leonem appellavit. Quo tempore vehementi terrae motu Syria concussa est, magna exinde clades consecuta. Quasdam enim illic urbes terra in immensam voraginem circumquaque dehiscens absorbit: aliae ex parte disiectae, nonnullae ex editioribus locis in plana subductae cum moenibus ipsis atque aedificiis, ac sine ruina e propriis sedibus ad sextum usque miliare, & eo amplius translatae. Nec defuere qui in Mesopotamia Syriae vicina visam a se terram dicerent, cum ad duo miliaria hiatus vastissimo patefacta aliam velut ex alto terram effunderet, arenae instar tenuem maximeque candidam. Addebant & mulam iudidem erupisse, quae humano sermone Arabici Imperii cladem praediceret. Nec longo interjecto tempore e superioribus desertis gens nova repentina impressione maximas illorum copias pene sine ullo certamine concidit.

His confectis rebus Constantinus Leonem filium Imperatorem coronat, ac statim contra Saracenos proficiscitur. Moxque ut Melitenem attigit, obsessa urbe atque capta, ingentem captivorum aequae ac spoliis vim reportat. Accidit interim Mariae Augustae conjugis illius obitus. A quo quid memoria dignum extiterit praeterire nefas existimo. Tum enim horrendum quoddam in aere monstrum atque inusitati terroris aspectum est: idque circa vespem exorsum, tota nocte deinceps apparuit, & contuentium animos incredibili metu ac stupore perculit. Videbantur enim astra omnia ordine suo ac statione dissoluta, in terram decidere, atque ubi prope illam attigerant, nullo cuiusquam damno dissipari. Hoc tam immane prodigium plerique toto passim orbe visum esse memorant.

Post illud siderum portentum aliquanto tempore Anastasius Constantinopolitanus Patriarcha moritur. Constantinus ubi semel se ad Ecclesiae contumeliam ac pietatis oppugnationem accinxit, tamquam afflatu impulsuque contrarii spiritus abreptus, caetum Episcoporum colligit octo & triginta numero supra trecentos, cui Theodosius Ephesus Archiepiscopus praefuit. Urbis porro praefulem Constantinum quemdam, qui monachi habitum praeferebat, ex Syllae urbis Episcopo constituit. In eo conciliabulo fidei canonem condiderunt de sacris imaginibus evertendis, cui ab omnibus impio consensu ac nefario subscriptum est: eaque religio omnis pueriliter in foro anathemate damnata. Eadem & in Germanum Constantinopolitanum Patriarcham dicta sententia est, & Georgium Cyprium, & Joannem Damascenum, cognomento Mansur.

His rebus postremo perfectis, Constantinus oppida per Thraciam extruxit, in quibus Syros, & Armenios collocavit, quos ex Melitenensium urbe ac Theodosiopolis transfulerat: iisque necessaria omnia liberalissime largitus est. Haec

oppida dum adhuc ædificantur conspicati Bulgari, tributa ab Imperatore postulant: quo renuente, illi exercitu collecto Thraciam depopulantur, ac prope modum ad Longos usque muros excurrunt. Sed occurrente Imperatore commissoque prælio in fugam coniecti sunt: cumque eos acrius insequeretur, quam plurimi e Bulgaris interfecti. Deinde ingentibus terra marique copiis contra eosdem Imperator profectus est. Clafsis ipsa quingentarum numero navium Euxino mari navigans ad Istrum applicuit. Inde Bulgarorum agros incendio vastare, innumeros in captivitatem abducere. Imperator ipse ad Marcellas (quod castellum prope Bulgarorum fines positum est) acie congressus barbaros in fugam convertit, ac bene multos interficit. His cladibus acceptis Bulgari de pace legatos mittunt, obsidesque liberos tradunt.

Sed neque illud, quod eodem tempore contigit, prætermittendum est. Ineunte Autumno immanis hiems & acerrima vis frigoris fuit: ex quo aqua omnis in glaciem durata & adstricta contuentium oculos horrendo atque inusitato spectaculo perterruit. Neque hoc in dulcibus dumtaxat aquis, sed quod admirabilius est, etiam in falsis ac mari ipso contigit. Ac cum in aliis orbis terrarum plagis, tum in iis, quæ ad Septentriones jacent, asperrimo gelu omnia concreta sunt. Quo adeo constriatum & induratum mare est, ut ad centum fere millia Euxinum pelagus obriquerit. Eadem vis superiores amnes ac maximi meliori ex parte coaluerunt, tum maritima omnis ora, qua Mesembriam & Medeam urbes alluit, subeunte in profundum gelu, ad triginta usque cubitos in filicis soliditatem induruit. Ad hæc erumpente nivium incredibili copia, in altum exaggerata glacies ad viginti alios cubitos iublata est. Unde ita mare cum continenti ora coaluit, ut utrum ab altero secretum esset vix quisquam discerneret. Sic igitur quicquid aquæ obversum Boreæ fuit velut in solum conversum pedibus solidum iter constraverat: nec ulla pars ejus, præcipue ad Chazarum fines ac finitimarum Scythiæ nationum non aut hominum gressibus, aut pecudum ac jumentorum patebat. Ergo interclusum per illud tempus navigationibus Ponticum mare fuit. Inde diebus aliquot interjectis immanis illa glaciei moles varias in crustas diffunditur, quæ altissimorum montium specie in immensum exstructæ sunt. Harum avulsæ nonnullæ abscissæque partes ventorum impetu ad Daphnusiæ castellum in ora Pontica munitissimum ejectæ sunt, & ad Euxini ponti fauces impulsæ: ubi confertæ ac stipatæ, occupatis Bosphori angustiis & oppletis, continentes ambas, Thraciam videlicet cum Asia, conjunxerunt, adeo ut ultro citroque pedibus magis iter quam navibus pateret. Inde rursus expulsæ per Propontidem Abydum usque dissipatæ sunt. Cæterum tam longe lateque se glacies diffudit, ut mare illic esse nemo suspicari posset. Horum fragminum unum ad arcem Constantinopolis illisum, murum ita concussit, ut qui intus erant agitatione illa quaterentur. Hinc trifariam divisum ad utramque arcis

Edit. Paris.
pag. 44.

A Δωρισάμηνος ταῦτα τοίνυν οἱ Βούλγαροι ὡς ἐπολιζοντο Θεασάμηνος, φόρους ἵππων παρὰ βασιλεὶ δέξασθαι. τὸ δὲ μὴ δεξαμένους, οἱ γε στρατοῦσάμηνος τὰ ἐπὶ Θράκης χωρία κατέβηχον, καὶ μικρὰ τὰ μακρὰ καλεμένα τείχεα ἐπέβησαν. ὃ δ' ἀντεπέβη, ἔσσυβαλὼν πολέμῳ εἰς φυγὴν ἐβέβατο. καὶ ἐδίωκεν ἀνακράτως, καὶ πλείους Βουλγάρους ἀνείλε. μετ' οὖν πολὺ πλοὶ καὶ πεζῇ κατ' αὐτῶν ἐστράτευσε. οἱ γοῦν τὰς ναῦς ἔχοντες ἄχρη καὶ πεντακοσίας ἀειδμόν συντελέσας καὶ τὰ Εὐξείνῃ ἐκπλώσαντες, καὶ πρὸς τῷ Ἰσθμῷ γενόμενοι ποταμῷ, χώρας τε Βουλγάρων ἐπίμαρσαν, καὶ δορυαλώτας ἐκολίγχευον. αὐτὸς δὲ μάχῃ συμμίξας αὐτοῖς, καὶ τὰς λεγομένας Μαρκέλλας φρέγιον δὲ τὸ πλῆσιαιτάτα Βουλγάρων κείμενον. εἰς φυγὴν ἐτρέψατο. ἔσσυβας αὐτῶν ἐκτείνετο. ἐντεῦθεν ἐκείνοι τὸ ἦντον ἀπνευγνήμενοι περὶ εἰρήνης διαφρεσβεύοντο, ἐκ τῶν οἰκείων τοκετῶν ὁμήρας πορεύμενοι.

Εἰτι πρὸς ταῖς ἀδὲ ἐκείνου ναυὶ παραδραμεῖν ἄξιον. ὥρα ἐνέσκηκε φθινοπώρῃ, ἔν ᾧ αὐτῇ χειμῆριον γίνεται τὸ κατέσκημα, καὶ τῷ ὄντι κρυερὸν ἔδεικνυτο, ὡς ξένῳ τινὰ καὶ ὀξείσιον τοῖς τλιναῦτα ὁρῶσιν ἀποτελέσαι τῆς ὑγρᾶς ἐστίας ἐκ τῆς περὶ αὐτὴν συμβάσεως πῆξεως. ἔσσυβας οὖν τῆς γλυκέσις ὕδασι μόνον, ἀλλὰ τὸ δὴ παραδοξότερον, ἔσσυβας καὶ τῆς ἀλμυρᾶς ἰχθύων ποιότητος καὶ ἐν ἄλλῃς μὲν πλείστοις τοῖς ἀνατλήουσιν οἰκουμένῳ τόποις, ἐκ τῆς αὐτῆς δὲ τὰ τε ὑπερβόρεια ἔσσυβας ἀρκτὰ κατεπῆξαν δεινότητες. ἐπὶ τοσούτῳ δὲ κατεπυκνέτο ἔδεικνυτο ὥστε τῷ ὑπερπόντιον τὰ Εὐξείνῃ θάλασσαν ἐπὶ σημείοις ἐκατὸν πεντακρουσάλλω θάλασσῃ τὸ πέρατος, εἴτα καὶ τὰς ὑπερκειμένας μεγίστας ὅτι μάλιστα καὶ πλείους ποταμῶν. καὶ ἐπὶ τῇ ἐπὶ Μεσημβρίᾳ καὶ Μήδειαν πόλιν ἀρχομένῳ παράκτιον χώρον τῷ πάγῃ συμαποπέσσειν, διὰ βάρους χωριστάς τῆς τοιαύτης πῆξεως, ἄχρη καὶ εἰς τεράκοντα πῆχας. ἐπὶ ταῖς ἀφ' αὐτοῦ καταρραγείας χιόνος εἰς ὕψος διαρθῆναι τὸ κρύος, ὑπερανέσκηκε, τῆς ἐπιφανείας μέχρι πηχῶν πεντακρουσίων, καὶ πῶς συμφυλῆναι τῇ ὑπερῷ τῷ θάλατταν. ὡς μὴ δὲ διακρίνῃ ραδίως ποτέρα ἐτέρας ἀποκρίνεται. ἔσσυβας ἅπαν τὸ πρὸς ἄρκτον ὑπερῷ τῷ ὕδαρ πεζοῦ κατὰ νῶτα συνεχώρει τοῖς βυλομένοις. βασιμὰ τε καὶ τὰ ἐκείνης ἅπαντα. ὅσα τε ἐν τοῖς τῷ Χαζάρων γῆς μεθοείαις, καὶ τοῖς πλῆσιοις Σκυθικοῖς ἐσσυβας. καὶ ἐκ ἀνθρώποις μόνον, ἀλλὰ καὶ κτῶνσι καὶ ζώοις ἐτέροις γενόμενα. ἀπλωτον δὲ ἤδη ἐντεῦθεν γενέσθαι τῷ Ποντικῷ τότε θάλατταν. ἡμέραις δὲ τισὶ δι' ἡμέρας, ἔσσυβας ὁ ἐκείνος τὸ πάγῃ ὅλκός εἰς διάφορα συρρήγνυται τμήματα. ἅπερ εἰς τοσούτον ὕψος ἀνέχον, ὡς ὅρη δοκεῖν εἶναι ὑπερῷ τῷ πῶν ἀπορραγέτα μέρη τινὰ, καὶ τῇ βίᾳ τῇ πνέματων συνωθόμενα πρὸς τὰ Δαφνυσίαν φρέγιον ὄντι τὸ Ποντικὴν μοῖρας ἐρυμνότερον τυγχάνον ὀξείλῃσι, καὶ ἄχρη τὸ σομῖα τὸ Εὐξείνῃ καταρρέγει. συσραγέτα δὲ πρὸς ἑαυτὰ, καὶ αὐτόθι σενὸν πόρον τὸ μετὰ πόρθμων πληρώσαντα, τὰς ἐκατέρωθεν ὑπερῷ, τῷ τε Θράκῃ καὶ τῇ Ἀσιάτιδα, ἀλλήλαις συνήνοσαν. ὡς ἐξ ἐκατέρας πρὸς θατέραν ἐξῆ μάλλον ἢ πλοὶ διαπεραιεῖσθαι ἐξεῖναι τῷ βυλομένῳ. ἐκείθεν συνωθόμενα ἀνατλήσας Προποντίδα μέχρι Ἀβύδου ἐξέχυθησαν. ἡπερ δὴ καὶ θάλασσα εἶναι τὸ λοιπὸν ὑπαπτεύετο, τῶν ἐν ἀποσπασθέν τῇ ἀκροπόλει τῇ Βυζαντίᾳ προσάσεται, καὶ τὸ αὐτόθι τείχος περιέσεισεν, ὡς ἔσσυβας ἐνδὸν οἰκῆντας συμεταχεῖν τὰ σάλα. καὶ τὸ τριχῇ διαμεθὲν παρ' ἐκάτερα μέρη τῆς ἀκροπόλεως τὰς ἀκ-

* f. το vel
Γαλατών

τὰς ἐμπύμπλησι. τὸ δὲ ὕψος αὐτοῖς τῇ πόλει τειχῶν ὑπερανέσθηκε. δι' αὐτῶν τε τιτὲς ἐξ ἀκροπόλεως πρὸς τὸ ἀντικρὺ, ἐν οἷς* τῆς Γαλάτου λεγόμενον ἵδρυται φρέων, περὶ διηπεραιῶντο. Ταῦτα ἐκπλήξιν μεγίστην πῶς τὴν πόλιν ἐνεποίει. τῇ παραδόξῳ ᾧ καὶ ἀδοκίμῳ τῆς θείας ἐν ἀπορίᾳ γενόμενοι θρήνοις καὶ δάκρυσι πλείστοις συνηχόμενοι, ἐνθενδὲ ἀπηλλάσσοντο.

Χρόνων δὲ ἐκ ὀλίγων διελθόντων, Σκλαβινῶν γένη τ' αὐτῶν μεταναστάντα γῆς φυγάδες διαπερῶσι τ' Εὐξείνῳ. συνετέλει δὲ αὐτῶν τὸ πλῆθος ἄχρη καὶ εἰς ἀριθμὸν ὀκτὼ καὶ διακοσίας χιλιάδας. καὶ πρὸς τὸν ποταμὸν, ὃς Ἀρτίνας καλεῖται, αὐτοὶ κατοικίζονται.

Τὰ δὲ κατὰ τὰς Οὐννης καὶ Βουλγάρων ἐπαρτήτο τῇ δέ. ἔτοι τὰ πρὸς ἀλλήλους συνθέμενοι τὰς μὲν ἐκ Ζηρᾶς τ' κυρεῖται τὴν ἐπ' αὐτὰς κεκτημένους κτείνουσι, ἡγεμόνα δὲ ἐφ' ἐαυτοῖς καθίστασι Τελέσιον ὄνομα, ἄνδρα σοβαρὸν, καὶ τὸ ἐκ νεότητος θράσος ἅμα ἐπιδεικνύμενον. ἔτος λαὸν συναγείρας ὁπλίτην καὶ μαχητὴν, τὰ πλεοναίτερά τῆς Ῥωμαίων χωρία καὶ φρέια κατέτρεχε καρτερῶς καὶ τὸ θρασὺ ἐκ θαδὲς Κωνσταντίνος θεασάμενος, ναὺς ἰππαγωγὰς ἄχρη καὶ εἰς τὰς ὀκτακοσίας κατεσκεύασε. καὶ ταύτας ἰππικῶν στρατῶν πληρώσας διὰ τῆς Εὐξείνης πρὸς τὸν Ἰστρον ἐξέπεμψε. αὐτὸς δὲ στρατὸν ἕτερον ἐπαγόμενος πρὸς Ἀγχιάλον πόλιν παραγίνεται. καὶ ὃν Τελέσιος ἐξέρχεται ἔχων εἰς συμμαχίαν καὶ Σκλαβινῶν ἐκ ὀλίγα πλῆθη. καὶ ἡττηθεὶς μάχῃς φυγὴν ἐτράπετο. πλείστοι δὲ τῶν πολεμίων ἀφ' ἐκατέρου μέρους πίπτουσι. καὶ ἄλλοι ἐκ ὀλίγοι καὶ τῶν ἐπιφανεσίων ἐξωγρήθησαν. ἔτι τε τὸ πολέμου κρατήσας, πρὸς τὸ Βυζάντιον Κωνσταντίνος ὤχετο. καὶ ἔς ἐπήγετο τ' ἐξωγρημένων τοῖς τε πολίταις, καὶ τοῖς ἐκ τῆς λεγομένης Ῥωμάτων δημόταις, ὡς ἀναιρήσειν αὐτοχειρίᾳ παραδίδωσιν. οἱ δὲ λαβόντες ἐξω τείχεος τῆς πρὸς τῇ Χερσαίᾳ κειμένης ἀνείλον, καὶ τὰ πᾶν τὰ λάφυρα τὸν ἰππικὸν ἀγῶνα θεώμενος ἐθεομάχοντο. μετ' ὧν καὶ δύο χρυσοὶ λατῆρες, οἱ ἐν τῇ νήσῳ κατεσκεύαθησαν Σικελίᾳ, δημοσιδύονται, ὁλοκλήρως ἄχρη καὶ εἰς ὀκτακοσίας λιτρῶν ἑκάστον ἄγονται.

Οἱ δὲ Βούλγαροι τὸ δυσυχὲς Τελέσιον θεασάμενοι, τὸν τε σασιάσαντες κτείνουσι, καὶ κύριον αὐτῶν καθίστασιν. ἕνα τῶν ἐν αὐτοῖς ἀρχόντων τυγχάνοντα, ὃ Σαβίνος ὕπῆρχεν ὄνομα. ὃς δι' οὗ τὸ κύριος δεξάμενος, πρὸς βασιλέα διαπρεσβύεται, εἰρήνῃ αὐτῷ αἰτεμένος βεβαιότατα. Βουλγαροῖς δὲ ἐκ ἡρεσκῆς τὸ παρττόμενον. ἀλύοντες ᾧ ἐν τῇ τῇ ἰχυρῶς ἀντέλεγον, οἱ δὲ μὲν ὡς Ῥωμαίοις αὐτῶν δαλῶντο σόμφοι. τῆς δὲ διὰ Σαβίνος φυγὰς πρὸς βασιλέα ὤχετο. εὐζώνων δὲ ἀποστείλας ἀνδρῶν τινὰς, τὰς γυναικὰς αὐτῶν καὶ τὰς συγγενεὶς κεκρυμμένους δούρων πρὸς Σαβίνον ἄγει. ἐν ταῖς μεταμεληθέντες οἱ Βούλγαροι καὶ αὐτοὶ πέμπουσι πρὸς βασιλέα τὰς τῶν εἰρήνῃ αἰτήσαντας. ὃ δὲ ἐκ ἐδέχετο, ἀλλ' οὐδὲ κατ' αὐτῶν ἐστράτευσε. οἱ δὲ τὰς δυσχερείας τῆς περὶ αὐτὰς ὅρας ἀνέφραττον. καὶ τῶν οὐ κύριος τὰς πρὸς τὸν βασιλέα λαβὼν σὺν τοῖς ἀρχαῖς αὐτῶν πρὸς βασιλέα παραγίνεται. αὐτὸς δὲ τῆς δεξάμενος ἅμα Σαβίνῳ συμπαραδρέοντι, ἀνείδισε τ' ἀταξίαν, καὶ τὸ μῖσος, ὃ καὶ Σαβίνος ἐπεδείξαντο, καὶ εἰρήνῃ αὐτοῖς συνετίθετο.

Ταῦτα κατεπράττετο κατὰ τὴν πρώτην Ἰνδικτιῶνα. ἔτι καὶ ὅς τι κτεταί τῇ βασιλεῖ, ὃν Νικήταν ὠνόμασεν. ὁ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον σόλος τῶν Σαρακηνῶν ἐξ Ἀφρικῆς ἀπάρας κατὰ τὴν νῆσον Σικελίαν παραγίνεται. τὸ δὲ ἐν αὐτῇ στρατιωτικὸν γενναίως ἀντιτάξάμενον, τῆς μηδὲν τ' ἐλπίδος λυγρότας ἀπέπεμψε.

Niceph. Hist.

partem oram omnem occupavit, ea altitudine, quæ urbis mœnia transcenderet. Itaque nonnulli per confratos crustarum aggeres adversum in litus, ubi castellum illud, quod Galaten vocant, situm est, ex arce transmiserunt. Hæc omnia ingentem civitati metum afferebant. Quippe novo hoc & inusitato spectaculo consternati, atque in gemitus & lacrymas soluti, recedebant.

Nec longo post hæc interjecto tempore Sclavini patriis finibus extorres Euxinum trajiciunt, quorum numerus ad octo & ducenta millia pervenisse dicitur. Hi ad fluvium (quem Artanam nominant) confederunt.

Dum hæc aguntur, apud Hunnos & Bulgaros ista contigerunt. Fœdere illi inter se constituto, Xerensibus, quorum in dominatu erant, interfectis, ducem sibi Telefium nomine præficiunt, arrogantem hominem, ac juvenili audacia ferocem, qui collecta militum manu, vicina Romanorum loca & castella hostiliter populatus est. Constantinus ejus audaciam ac violentiam animadvertens, hippagogas naves ad octingentas comparat, quas cum equitatu compleffet per Euxinum mare in Istrum immittit. Ipse cum alio exercitu Anchialum pervenit, ad quam ei Telefius cum Sclavinorum auxiliis haud pœnitendis occurrit. Ibique prælio victus in fugam vertitur. Multi utriusque gentis hostium in acie cæsi, nec pauci etiam e primoribus capti. Hac victoria potitus Imperator Byzantium revertitur: captivos omnes in populum, ac Circenses præcipue factiones ad necem dividit. Educti igitur extra muros qui ad Chersæum spectant ad unum cæsi sunt. Horum spolia Circensibus ludis spectante populo solemniter pompa traducta sunt. In quibus aurea duo labra, quæ in Sicilia facta erant, singula octingentarum librarum pondere publice proposuit.

Bulgari Telefii in felicitate cognita, hunc per seditionem opprimunt, & Sabino cuidam ex ducibus suis Imperium deferunt. Qui simul atque rebus potitus est, pacem ab Imperatore per legatos constanter petit. Quæ res Bulgaros non parum offendit: magnamque ex ea re molestiam capientes ob eam causam obsistebant, quod se subito in Romanorum servitutem venturos crederent. Sabinus horum insidias metuens, fugam arripit, seque ad Imperatorem recipit. Ille missis aliquot expeditis, eorum conjuges & cognatos e latebris eductos ad Sabinum perducit. Interim Bulgari mutatis animis legatos de pace ad Imperatorem destinant. Qui rejectis horum precibus, statim in eos exercitum movet. Barbari montis ejus, quo undique cincti sunt, angustias muniunt. Horum princeps fide accepta, cum Ducibus suis ad Imperatorem pervenit: qui his exceptis, assidente Sabino, turbulentos animos, & odium illud in Sabinum exprobravit, ac postremo pacem eis concessit.

Hæc Indictione prima sunt facta. Post quæ Imperatori filius nascitur, quem Nicetam nominavit. Sub idem tempus Saracenorum classis ex Africa solvens in Siciliam pervenit. Sed militaribus præfidiis, quæ illic erant strenue resistentibus, irrita conatu redierunt.

E ij

Edir. Paris.
pag. 45.

DCCCLXV.

Indictione deinde tertia Constantinus in Bulgariam exercitum ducit, quod Umaro, quem Sabinus ducem præfecerat Imperio exuto Bulgari Toctum genere Bulgarum Bajani fratrem ejus loco substituiscent. Qui sub adventum Imperatoris ad saltus Istro propinquos confugiunt. Nec pauci tamen interfecti sunt: inter quos & Toctus cum fratre Bajano atque aliis compluribus occiditur. Alius item ex eorum ducibus, quem Campaganum vocant, cum Barnam fugisset, ac jam evasisse videretur, a servis suis peremptus est. Quo tempore Bulgariæ magna pars a Romanis igne vastata, atque hostiliter populata est.

Edit. Paris.
pag. 46.

Inter hæc Imperatoris impietas multo insolentius efferri, ac religiosorum hominum, & consecratorum vita omnis irrideri ac ludibrio haberi. Sed in sancta monachorum collegia præcipue vis illa bacchata est. Qui enim ex illorum ordine in suscepta professione persisterent, ac vitæ suæ cultum & institutum constantius retinerent, atque illorum sacrilego dogmati repugnarent, variis pœnis & exquisitis tormentis subjecti sunt. Aliis barba flammis exusta, aut cum ea parte traherentur, violenter evulsa. Aliis sacrarum tabularum, quibus sanctorum effigies inscriptæ erant, illis capitula diffracta sunt: nonnullorum oculi suffossi, alii aliis corporis partibus crudelissime mutilati. Ita pietate omni ac religione pulsa, & gentili superstitione denuo velut introducta, scelerum machinæ omnes admotæ sunt, quibus sanctis hominibus insultare ac nocere studebant. Ex quo factum est, ut nonnullos in eandem secum perniciem atque exitium traherent: qui illorum impio dogmati cesserunt partim dolo circumventi, partim adulatione decepti, aut pecuniarum illecebra, capti, aut magistratum spe, ac præfecturarum militarium inducti, aut aliis denique nefarii hominis infidiis ac fraudibus irretiti, ejurata professione, ac religioso illo cultu deposito, ex attonsis in comatos mutati sunt, atque ad laicorum speciem traducti cum uxoribus etiam copulati sunt, & earum se contuberniis illigarunt. Quod ab illis eo animo procurabatur, ut ea re, quantum in ipsis erat, Deo ignominiam facerent, & Ecclesiæ dignitatem minuerent.

DCCCLXVI.

Post hæc Stephanum quemdam comprehendunt virum sanctum ac religiosum, habitu monachum, atque angusto tuguriolo inclusum ad radices montis maximi, quem vulgo Sancti Auxentii nominant. Hunc igitur sacrilegi homines impietatis accusant, quod multos deciperet, quos scilicet ad hujus vitæ gloriam contemnendam impelleret, eoque adduceret, ut domo sua, cognatis, ac Principum palatiis relictis sese ad monasticum vitæ genus transferrent. Ob id verberibus multis affectum, & carcere damnatum, postremo tandem recte pedibus alligata, a palatio ad Bovis usque forum attractum miserrime discerpserunt. Cujus corpus in eum locum, quem Pelagii sepulcra nominant, tamquam malefici cujusdam abjiciunt. Illuc enim & profanorum gentilium, & eorum qui capitali supplicio damnati essent, cadavera deportabantur. Hinc innumeros tam e magistratibus quam ex ordine militari, quod sacras ima-

A Κατὰ δὲ τὴν τρίτῃ Ἰνδικτιῶνα εἰσέρχεται Κωνσταντῖνος εἰς Βουλγαρίαν, πρὸς τὸν ἀρχηγὸν αὐτῶν κατασθέντα ὑπὸ Σαβίνου Οὐμαρον ὄνομα τῆς ἀρχῆς μεταστήσαι Βουλγάρων, ἀναιρεῖν δ' ἐν αὐτῇ Τόκτον ἄνδρα Βουλγαρὸν τῆ Βαϊανῆ ἀδελφόν. οἱ δὲ Βέλγαροι φυγάδες ἐν ταῖς ὕλαις τῆ ποταμῆς τῆς Ἰστροῦ ἀπώχοντο. καὶ οἱ λοιποὶ δὲ αὐτῶν κατακτείνονται. μετ' ὧν καὶ ὁ Τόκτος ἀμα τῶ ἀδελφῷ Βαϊανῷ ἀναιρεῖται, καὶ ἕτεροι. ἄλλος δὲ τις ἀρχὼν αὐτῶν, ὃν ὀνομάζουσι Καμπαγάνον ἐν Βάρῃ προσφυγεῖν ὡς ἐδόκει προσρῦεσθαι, ὑπὸ τῶ ἰδίων δέλων ἀνῆρέθη. τότε δὴ καὶ Βουλγαρίας ὑπὸ Ῥωμαίων πυρκαῖσα ὡς πλεῖστα χωρία γεγόνε καὶ διάλολεν.

B Ἡ δὲ ἡ ἀσέβεια τῶ κρατῆτος ἐπαρρησιάζετο, καὶ πᾶς ὁσεβουμένων καὶ θεῶν προσανακειμένων ὁ βίος ἐχλόδαζετο. Ἐδιδασκώπτετο. μάλιστα δὲ τῶ μοναζόντων τὸ ἱερὸν ἐκθέσμως ἐδιώκετο τῆ γὰρ. τῶν γὰρ τῶν αὐτῶν ὁμολογίαν φυλάξαντας, καὶ ἐπὶ τῶ οἰκίᾳ δεικνύοντες χήματος, καὶ τῶ ἀνοσίῳ αὐτῶν ἀνδραγαθίας δόγματι ποικίλαις βασάνοις καὶ διαφοροῖς αἰκίαις παρεδίδοσαν. Ἐν μὲν τῇ γενεᾷ αὐτῶν ἀφειδῶς ἀνεπίμπρων, ὧν δὲ τῇ ταύτης τειχῶν βία ἀποσπῶντες ἀφῆραν. κεφαλὰς δ' ἄλλων τοῖς ἱεροῖς πίναξιν, ἐν οἷς τῶ ἀγίων τὰ ἐκτυπώματα ἐκεχάρακτο, διέδραν παῖοντες. Ἐμὲν τοι καὶ ὀφθαλμοὺς τῶν διώρυκτον. καὶ τῶ μελῶν ἑτέρα τῶ σώματος ἐξέκοπτον ἀπαυθρῶπως οἱ δέλοι. καὶ ἅπαν ὡς εἰπεῖν τὸ ὁσεβὲς διώδετο καὶ ἀπηνεύετο, καὶ ὡς περὶ ἑλλήνισμῶς δούτε-
C ρα Χριστιανῶς ἐπιφύοντος, πᾶσα μηχανὴ κακουργίας ἐπεινοῦτο, δι' ἧς τῶ κατὰ Θεὸν ζῶν αἰρωμένους ἐπηρεάζειν καὶ πημῖναι ἐπατέδαζον. ἥδη δὲ τῶν ἐνίοις πρὸς τὸ τῆς οἰκίας ἀπωλείας κατέειλυσαν βάραθρον, καὶ τῶ δυσσεβεῖ αὐτῷ εἶσαν θεασίσματι, ἢ βία ἐλκόμενοι, ἢ ἀπάτη ἀποσυρόμενοι, ἢ θωπείαις ὑποκλεπτόμενοι, ἢ χρημασι δειλαζόμενοι, ἢ στρατείαις τῶ ἀξιωματῶν φιλοτιμύμενοι, ἢ ἐτέραις παλιντρόποις τῶ πονηροῦ μεθοδίας τῶ ἀπάτῃ εἰς δεχόμενοι τὸ ἐπάγγελμά τε ἡδέτου, καὶ τὸ σέμνον μεταμφιενόμενοι σόλισμα, κομῆται αὐτοὶ ἀντὶ κακρμένων διεδείκνυντο, Ἐἰς λαϊκῶν χῆμα δὲ τῶ μεθρημόζοντο, γυναιξὶ τε ὁμιλεῖν κατεδέχοντο καὶ τὸ πρὸς αὐτοῖς ἡπάζοντο στωικέσιον. ἐπράττετο γοῦν ταῦτα, ὡς
D ἀνὰ πάντων αὐτοῖς τε ὁ τῶ ὅλων Θεὸς, τὸ γὰρ ἐπ' αὐτοῖς ἀτιμάσσεται, καὶ τὰ τῆς ἐκκλησίας καθυβερίζεται τίμια.

E Ἐν τῷ θῶν συλλαμβάνονται Στέφανόν τινα, ἄνδρα ὅσιον καὶ Θεοφιλῆ τυγχάνοντα, μοναχὸν δὲ τῶ χῆματι, καὶ περιεργμένον ἐν οἰκίᾳ σενωπῶν πάντων ὑπάρχοντα ὑπὸ τῶ τῶ μεγίστῃ ὄρεϊ ἰδρυμένον ἀκρόρειαν, ὃ καλεῖται τῶ ὁσίου Αὐξεντίου λόφον. ἐγκλημά τε δὲ σεβείας ἐπάγουσιν αὐτῷ οἱ ἀνόσιοι, ὡς πολλοὺς φασιν ἐξαπατᾶ διδάσκων δόξης τῆς παρῆσης καταφρονεῖν, οἰκῶν τε καὶ συγγενείας ὑπερορᾶν, καὶ τὰς βασιλείους αὐλὰς ἀποσρέφειν, καὶ πρὸς τὸν μονήρη βίον μεταρρῦθμιζεσθαι. καὶ δὲ ταῦτα πληγαῖς πλείσταις αἰκισάμενοι, καὶ δεσμοπῆμον οἱ κῆν καταδικάσαντες, τέλος χοινίῳ αὐτὸν κατὰ τῶ πόδας ἐξάφαντες, Ἐτὶ βασιλικῶν ἀφορμήσαντες περιβόλων, μέχρι τῆς λεγομένης τῶ Βοῶς ἀγορᾶς ἐλκύσαντες διέσπασαν. καὶ αὐτῶ τὸ σῶμα ἐν τοῖς καλουμένοις τάφοις τῶ Πελαγίου ὡς κακῶρον οἱ δυσσεβεῖς ἀπέρριψαν. αὐτόν γὰρ τῶ τῶ ἐνικῶν ἀμυήτων σώματα, καὶ τῶ ἐπὶ θανάτῳ ἀπηνερόμενων τελευτώντων ἐξεπέμπετο. πλείστας γὰρ τε ἐν τέλει, καὶ τῶ στρατιωτικοῦ ὑπευθύνως καθιστῶντες, προσκυλεῖν

ἱεραῖς εἰκόσι καταιτιώμενοι, ὥσπερ ἐπὶ καθολικῶν A
αἰώνων διεφθέραν. ἔς μὲν διαφόροις θανάτοις παρα-
διδόντες, ἔς δὲ τιμωρίαις ξέναις καθυποβάλλον-
τες, πλήθιν τε ἄπειρα ὑπεροχείαις παραπέμπον-
τες.

Εφ' οἷς ὅροις βεβαιουῖν ἐβηλόσατο ἅπαν αὐτῷ τὸ
ὑπὸν, ὡς τὸ λοιπὸν εἰκόνι μὴ προσκυβεῖν ἀγίων τινά.
φασὶ δὲ ὅς ὡς τὸν τῶν καὶ τῆς πόλεως Ἀρχιερέα Θεα-
σάμβροι ὑφώσαντα τὰ ζωοποιὰ ξύλα ὁμωμοκέναι μὴδ'
αὐτὸν εἶναι τῷ προσκυνοῦντων τὰς ἱεράς εἰκόνας. τοι-
αῦτα τῷ ἀσεβοῦντων τὰ τολμήματα.

Τῷ δὲ αὐτῷ ἐτεῖ ἐπιστρατεύει Κωνσταντῖνος κατὰ Βελ-
γάρων, καὶ παραγίνεται σὺν τῷ παρόντι λαῷ ἐγγύ-
τητα τῆς Βελγάρων γῆς, καὶ σκηνᾶται παρὰ τῷ λε-
γομένῳ ἐμβολῷ Βεργάνων. πλοῖμον δὲ ἐξοπλίσας
συντελῶν περὶ τὰ διχίλια ἑξακόσια σκάφη. ναυτικὸν
δὲ πλῆθος καὶ στρατιωτικὸν ἔκ τε τῶν πλοίων στρατηγίδων,
καὶ ἑτέρων χώρων ἐμβολῶν ἐν αὐτοῖς ἀπέστειλεν. ὥς γε-
νέσθαι περὶ τὴν Μεσημβρίαν. καὶ Ἀγχιάλον τὰ πόλιν μα-
τα καὶ προσελάζειν Βελγάρους. ἐνταῦθα δὲ οὖν περιεν-
τηθέντες οἱ Βέλγαροι τότε τὸ ἱππικὸν καὶ πλοῖμον Θεα-
σάμβροι πλῆθος εἰς συμβάσεις τῷ βασιλεῖ ἐτράποντο.
ἐπεὶ δὲ τὸ πλοῖμον πρὸς ταῖς ἀκταῖς ἐκείνης τῆς θαλάσ-
σης καθωρμίζετο ἀλίμενος ὅς οὐ τόπος καὶ τοῖς πλέεσι δυσ-
φορώτατος. πρὸς μακρὰ καὶ σκληρὸν κατ' αὐτὸ πρὸς ἄν-
βορέας δ' ὡς ἄνεμος, τὰς τε ναῦς πρὸς τὴν ἀκτὴν περιτρέφας
συνέτριψε, καὶ πλήθιν τῶν εἰσπλέοντων ἐκ ὀλίγα τῶν ῥοθίων κα-
τεπόντισεν. ἐν ταῖς ἄλλαις θορυβηθέντες τὸν βασιλέα
κελεύσασαι τὰς ἀρχοντας δικτύοις περιβαλεῖν τῷ θαλάσ-
σαν, ὡς ἀνελέσθαι τὰ ἀποπνιγέντων τὰ σώματα, καὶ τῇ
γῇ παραδίδόναι. ἔτι τε πρὸς τὰ βασιλεία ἀποστέλλει.

Εἰ δὲ πνέων κατὰ τῆς ἀσεβείας, τὸ ἱερὸν τῆς Ναζιραί-
ων χῆμα καθύβρισε. ἐνταῦθα δὲ ἀγῶνα ἱππικὸν ἐπέτε-
λει, καὶ τινὰς τῶν ἐπιτρέπει ἐν μέσῳ τῷ θεάτρῳ διέλ-
κεσθαι. καὶ αὐτῶν ἕκαστον γυναικα μονάστιαν παρὰ χεῖρα
φέρειν, πολλῶν τε παρὰ πλῆθος τῶν θεωμένων ὕβρεων
αὐτοῖς, ἐμπυτμάτων, οἷα περὶ τὸ ὀχλῶδες ἑ ἀγε-
λαῖον συμβαίνειν εἶδε, καταχυθέντων, ἔτι τὸν ἄθεσ-
μον ἐκείνον καὶ αἰχίσσον διώκον δι' αὐλὸν.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἄνδρας τινὰς τῷ ἐν ὑπεροχῇ καὶ ἀξιώ-
μασιν ἐγκλήμασι βαρυτάτοις συκοφαντῶν ὑπάγει, ὡς
εἰς τῷ ἀρχλῷ αὐτῷ ἐπιβηλόσιν πειρωμένους. τὰ-
των δ' ὡς Ἀντίοχος μὲν ὁ τῷ δημοσίων πραγμά-
των τὰς ὑπομνήσεις αὐτῷ διακομίζων, Λογοθέτῳ δὲ
τῷ δρόμου τῷ ἀξίῳ οἱ περὶ τὰ βασιλεία καλοῦσι.
Θεοφύλακτος δὲ ἐν τοῖς Πατρικίοις καὶ στρατηγοῖς δια-
τελῶν. ἐτι μὲν καὶ ἄλλοι τῶν περὶ αὐτὸν ἀσπιδιφόρων
καὶ θορυβῶν τυγχάνοντες. πρὸς δὲ καὶ τῶν ἐκτὸς ἑτέροι.
μετ' ἑ πολὺ τῷ ὁμοίῳ ἐπιτελῶν ἀμιλλαν δεσμώτας
ἐνταῦθα περιελκύσας ἐθριάμβει. καὶ τῇ ἐξῆς Κων-
σταντῖνον μὲν καὶ Στρατηγὸν ἀδελφὸς ὑπάρχοντας θα-
νάτῳ κατεδίκασε. καὶ ἡδὴ τούτων τὰς κεφαλὰς ἐν τῷ
λεγομένῳ τῆς πόλεως κυνηγίῳ ἀπέτεμεν, ἄλλων δὲ
αὐτὰς ὀφθαλμοῖς ἐξέκοψε. καὶ τῇ ὑστέρᾳ παρασ-
κευάζει τῶν οἰκίων τινὰς Κωνσταντίνου τοῦ τῆς πόλε-
ως Ἀρχιερέως ὅσον κατ' αὐτὸν ἐξυφῆναι κατηγορίαν διελέγ-
χει ὅ φανερώς, ὡς παρ' αὐτῷ ἀκηκοέναι πάντα τὰ παρὰ τῷ
περὶ Ἀντίοχον καὶ Θεοφύλακτον μελετώμενα. καὶ οὐδὲν ἐκεί-
νον μὲν ἐξόρισον ἐν τῇ Ἱερῇ, ἔτι καλεμένη Βασιλικῇ Πα-
λατίῳ ἀντιπέρα πρὸς Εὐρεν ἄνεμον τῇ Βυζαντίῳ κειμένη,

gines adorassent, tamquam majestatis
convictos variis cruciatibus necant. Ita-
que alii diverso mortis genere consum-
pti, atque inauditis suppliciis affecti, Edit. Paris.
alii extra Imperii fines relegati. pag. 47.

Nec ea re contentus Imperator jureju-
rando insuper subiectos sibi omnes adstrin-
gere voluit, nullam se deinceps sancti
cujusquam imaginem adoraturos esse. Tum
urbis Patriarcham narrant qui viderunt sa-
lutaribus signis in altum sublatis jurasse,
se ex eorum numero non esse, qui sacro-
sanctas imagines adorarent, Eo usque sa-
cilegorum hominum impietas provecta
est.

Eodem anno Constantinus contra Bul-
garos expeditione facta, cum suis ad il-
lorum limites pervenit, & prope eum
locum qui Beriganorum Embole dicitur
confedit. Ad hæc instructa classe bis
mille ac sexcentorum navigiorum, &
classiaris supplementis ac militibus, quos
partim ex navalibus præfectis, par-
tim aliis ex locis contraxerat, imposi-
tis, Mesembriam & Anchialum ad Bul-
garorum fines navigare jussit. Quibus re-
bus consternati Barbari, atque equitum
& navium multitudine territi cum Impe-
ratore de conditionibus agunt. Sed cum
classis ad illius maris littus constitisset,
quod importuosus hic locus, & navi-
gantibus difficilis esset, subito coortus
a Septentrione vehemens ventus everfas
naves, atque ad littus afflictas confre-
git, nec exiguum vectorum multitudinem
fluctus oppressit. Inter hæc trepidantibus
omnibus jussi ab Imperatore duces præ-
focatorum corpora dispositis in mari reti-
bus excipere ac sepulturæ tradere. Qui-
bus perfectis Constantinopolim reverius
est.

Exinde fervente adhuc religionis odio,
sacrum Nazaræorum cultum contumeliose
habuit. Commodum equestre certamen
dederat, cum ex illo grege certos homi-
nes traduci per Hippodromum jubet, ad-
iuncta cuique muliere monacha, quam pre-
hensa manu circumduceret. Atque ii mul-
tis a spectante populo contumeliis, ac
sputis etiam dehoneftati, cujusmodi ab
incondita forensique plebe par est fieri,
infando illo ac turpi curriculo perfuncti
sunt.

Sub hæc primarios quosdam ac præ-
cipuarum dignitatum homines atrocif-
simis criminibus per calumniam aggre-
ditur, affectatum ab iis Imperium cau-
satus, seque illorum insidiis appeti-
tum. Ex iis Antiochus Magister me-
moræ (quem Magistratum Logothe-
tam cursus appellare solent) necnon
Theophylactus Dux & Patricius, cum
aliis plerisque e Scutorum, & Pro-
tectorum numero, atque ex aliis or-
dinibus. Quos omnes iisdem Circen-
sibus spectaculis victos circumduxit.
Postera luce Constantinum & Strate-
gium fratres morte damnavit: ac sub-
inde in Cynegio, loco urbis ita di-
cto, caput illis abscidi jussit: alio-
rum oculos eruit. Postridie Constan-
tino Patriarchæ accusatores subornat
quosdam ex ejus familiaribus, qui An-
tiochi ac Theophylacti consilia audisse
se de eo jurejurando firmarunt. Statim
igitur in Hieriam Pontifex relegatur.
(Est hoc Imperatoris Palatium e re-
gione Constantinopolis ad subolanum
positum) moxque Nicetas sanctorum
Apostolorum Ecclesiæ Presbyter eu-
E iij

nuchus in ejus locum substituitur. Atque hæc omnia Augusto mense Indictione quarta contigerunt.

Nec longo post tempore Constantinum arcessitum & in lecticam inpositum ad Ecclesiam mittit, unaque cum eo quemdam ex Domesticis Notariis cum accusationis libello. Quem is frequenti concione legens ad singula capita Patriarchæ genis infligit. Ita in ambonem productus in ordinem redigitur: novo interim Pontifice criminationes ejusmodi ad aram perlegeote. Sequenti die per equestres ludos, quos ex more frequentabat, Constantinum in asellum inpositum, sella in posteriorem jumentum partem obversa, traduci coram imperat, & ab universo populo maledictis ac sputis appeti, pauloque post in urbis Cynegio capite truncari. Hoc uti erat præcisum in Milio e sublimi suspensum est. Reliquum cadaver per urbis plateas funibus tractum in Pelagiorum, ut vocant, sepulturam abjectum.

IOCCCLXVII. Indictione postmodum quinta ex imbrum inopia squalore ac ficcitate laboratum est, adeo ut ne ros quidem ullus ex aere suppeteret, subsidentibus adhæc fontium aquis, qua ex re factum est, ut exhaustis receptaculis balneæ conticecerent. Constantinus ea re animadversa instaurare aquæductum illum instituit, quem Valentinianus Imperator olim extruxerat, sed Avarum postea Heraclii temporibus everterant. Ergo pluribus ad id ejus opificii gnaris ex toto Imperio contractis, multisque ex ærario publico impensis pecuniis, tanto operi finem imposuit. Sed cum auri mirum in modum in illo Christi hoste cupiditas flagraret, novum sese Midam exhibuit, & aurum omne in thesauros suos condidit. Unde coactis ad tributum pensitationem violenter populis, summa frugum ac pecorum vilitas fuit, usque eo ut tritici modii, sexaginta hordei, septuaginta nummis singulis addicti sint, ac pleraque exiguo admodum pretio constiterint. Quod ipsum ad agrorum fertilitatem, & rerum copiam trahentibus imperitis, prudentiores quique hominis tyrannidi, & avaritiæ, ac crudelitati tribuebant.

Edit. Paris.
pag. 49.

IOCCCLXIX. Indictione deinde septima Constantino filius nascitur, quem Anthimum nominat. Sub idem tempus Nicetas Patriarcha Catholicæ Ecclesiæ ædificia quædam, quæ vetustate collapsa fuerant, instaurat. Tum in attinentibus domiciliis, ubi stationes in processibus obiri solent, quæ Romani Secreta vocant, tam in majore quam minore, Christi Domini, ac Sanctorum imagines opere tessellato atque ex cera factas erudit. At Constantinus legatis ad Sclavinorum principes missis, Christianos, qui jamdudum apud eos captivi detinebantur, recipit, quos illi ex insulis Imbro, Tenedo, ac Samothracia duxerant. Hos omnes bis mille ac quingentos fere sericis vestibus permutatos, cum muneribus abire quoquo vellent permittit.

Indictione VII. mense Aprili, Sabato sancto Constantinus Eudociam conjugem Augustam coronat. Postera die duos e liberis suis Christophorum & Nicephorum Cæsares, Nicetam ve-

Α ρέπεμψε Νικήταν δὲ παρὲς βύτερον τῶν ἁγίων Αποστόλων ἐκκλησίας δυνέχον προχειρίζεται Ἀρχιερέα ταῦτα δὲ πάντα ἐπαράττειτο καὶ τὸ Ἀύγουστον μῆνα τῆς τετάρτης Ἰνδικτιώνος.

Μετ' ἐπὶ πολὺ δὲ μεταπέμπεται Κωνσταντῖνον, καὶ ἀποσέλλει πρὸς τὸ ἱερὸν φορέω ἐποχόμενον. συσκευάζει δὲ τινὰ αὐτῶν τῶν βασιλικῶν γραμματέων κομίζοντα ἐν γραμματίῳ ὅσα κατ' αὐτὴν ἄπερ εἰς ὑπήκουσιν τῷ Ἀθροισθέντος ἐκείσε λαὸν ἀνέγνω, παίων αὐτὰ κατὰ κόρρης ἐφ' ἐνὶ ἐκάστῳ τῶν κατηγορουμένων. Ἐταῦς ἐπὶ τῷ Ἀμβωνος ἀνενέγκαντες καθαιρῶσιν τῷ νέῳ πατριάρχῳ πρὸς τῇ δυσιασθείῳ τὰ τοιαῦτα αἰτιάματα ὑπαναγινώσκοντες· καὶ τῇ ἐξῆς τῷ συνηθῇ αὐτῷ ἱππικὴν ἀγωνίαν ἐπιτελῶν ἐπιτρέπει αὐτῷ ἐπ' ὄντα προσίζηκότα τῆς καθέδρας αὐτῷ πρὸς τοὺς ὀπίθι-
B οἰς τῷ ζῶν περιτραπίσης, καὶ ἐκείσε διέλκεσθαι, ἔτι ὑπὸ τοῦ λαοῦ παντὸς δυσφημεῖσθαι τε καὶ καταπτύεσθαι. εἴτα μετ' ἐπὶ πολὺ ἐν τῇ τῆς πόλεως κυνηγίῳ τῷ κεφαλῷ αὐτοῦ ἀποτμηθῆναι προσέταξε. καὶ τὸ μὲν ἐν τῇ καλεσμένῳ Μιλίῳ ἐξαρτηθεῖσαν μετέωρον φέρεσθαι, τὸ δ' αὐτὸ σῶμα χοινοῖς δασύρῃσιν ἀνὰ τὰς λεωφόρους τῆς πόλεως εἰς τῆς τῆς Πελαγίων καλαμένης ταφῆς ἐξέρριπτον.

Πέμπτη δὲ Ἰνδικτιώνι, ἀβροχίας ἐπικρατίσης αὐχμῶδες καὶ ξηρὸν γέγονε τὸ κατὰ σῆμα, ὡς καὶ αὐτὴν ἀπολελοιπέναι τῷ ἀέριον δρόσον· ἐτι καὶ τὰ πηγαῖα ὑποσέλλεσθαι νάματα, ἀργάτε μένειν ἐν τοῖς δένδρεσιν καὶ τὰ λατρά, τῷ ἐκδοχείων κενῶν ὑπαρξάντων. ἐκ τῆς βεβόησας Κωνσταντῖνος τὸ ὕδατος ὁλκὸν ἀνακαινίζει, ὃν Βαλεντινιανὸς ὁ βασιλεὺς κατεσκόλασεν, ὑπὸ δὲ Ἀβάρων ἐπὶ τῶν Ηρακλείου χρόνων τῷ βασιλείῳ κατασφαμέντα. καὶ πλείους ἀνδρας τεχνίτας εἰς οἰκοδομὴν ἐμπείρους ἐκ τῆς ὑπὸ Ῥωμαίων ἀρχῆς συναθροίσας, πολλὰ τε δαπανήματα αὐτοῖς ἐκ τῶν δημοσίων χρημάτων προσαναλώσας, ἔπειτα τὸ τοῖς τὸν ἔργον διέτελεσε. φιλόχρυσος δὲ ὢν ὁμισόχρυσος νέος Μίδας Κωνσταντῖνος ἀναδείκνυται. καὶ τὸ χρυσὸν ἅπαντα ἀποθησαυρίζει. ἐν οἷς σιωπῇ βαινεῖ ἐν ταῖς τῶν φόρων πράξεσι τῶν φορολογουμένων βιαζομένων δυνάμει τῆς γῆς καρπύματα καὶ γυνήματα διαπιπράσκεισθαι, ὡς τῷ νομίσματι ἐξήκοντα μοδίους σίτου διαγοράζεσθαι, κελθῆς δὲ ἐβδόμηκοντα. καὶ πλείους ἄλλαν βραχεῖα πάντῃ ἀπεμπολεῖσθαι ποσότητι. ὅπερ τοῖς μὲν ἀνοήτοις διφορεῖα τε τῆς γῆς ἔπραγματων διδωῖα ἐνομίζετο· τοῖς δὲ διφρονέουσι, τυραννίδος καὶ φιλο-
D χρηματίας ἔργον, καὶ ἀπαιθροπίας νόσος ἐκείνητο.

Κατὰ δὲ τὴν ἐβδόμην Ἰνδικτιώνι ἀτίκτεται υἱὸς Κωνσταντῖνος, ὃν ἐκάλεσεν Ἀνθίμον. ὑπὸ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν Νικήτας ὁ τῆς πόλεως πρύτανης τινὰ μὲν τῶν ἐκ χρόνου διαφθαρέντα τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἀνακαινίζει κτίσματα. τὰς τε ἐν τοῖς ἐκείσε ἱδρυμένοις τῷ ποσὸν οἰκοῖς, αἷς Ῥωμαῖοι Σέκρετα καλεῖσι, τὸ τε μικρὸν δόμημα, καὶ τὸ μέγα, τῷ Σωτήρι καὶ τῷ ἁγίῳ Ἰσίδωρ διὰ ψήφιδων χρυσῶν καὶ κηροχύτης ὕλης εἰκονογραφίας ἀπέξυσσε. Κωνσταντῖνος δὲ τὰς τῶν Σικλαβλῶν ἀποσέλλει ἄρχοντας, καὶ ἀνακαλεῖται τὸς ἐπὶ πλείονος χρόνου παρ' αὐτοῖς αἰχμαλωτίζοντας Χριστιανούς· ἀπὸ τε Ἰμβρου, καὶ Τενέδου, καὶ Σαμοθράκης τῶν νήσων, σειρικοῖς ἱματίοις τέττας ἀμειψάμενος τῷ ἀριθμῷ ὅντας ἅχρη διχίλιων καὶ πεντακοσίων, καὶ πρὸς ἑαυτὸν ἀγαγὼν, καὶ μικρὰ φιλοτιμησάμενος, ἀπέπεμψε πορεύεσθαι, ἔτι βέλοιο ἑκάστος.

Τῇ ἐβδόμῃ Ἰνδικτιώνι, κατὰ τὸν Ἀπρίλιον μῆνα, τῷ ἁγίῳ Σαββάτῳ σέφει Κωνσταντῖνος τῷ ἑαυτοῦ γυναικᾷ Εὐδοκίᾳ Ἀύγουστον. καὶ τῇ ἐπαύριον τῶν ἡγῶν αὐτῆς, τὰς μὲν δύο Χραιοφόρον καὶ Νικηφόρον

Καίσαρας, Νικήταν δὲ Νοβελίσσιμον. τῆς δὲ βασιλικῆς Α
παροῦσα κατὰ τὸ εἰωθὸς ἐπὶ τῷ καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ γε
γομένης, ὑπατείαν ἐποίησαν, ἃ τοῖς παρελθούσι χρήματα
δένειμαν, ἐκ τῆς παλατίης ἀρξάμενοι μέχρι τῆς Ἐκκλησίας
ἔπι ἐπιτελῶντες. ὁ γὰρ δὲ ἰνδικτιόني ἄγεται Κωνσταντῖνος
εἰς ὃν Λέοντα γαμετῶ ἐκ τῆς Εὐλάδος Εἰρήνην καὶ τῆς Δε
κεμβριῶ μηνὶ σέφει τε αὐτῷ Αὐγῶσιν, καὶ τῆς ὑφ' ἑξέως
τὸν γάλον ἐπιτελεῖ.

ro Nobilissimum creat . Cumque , ut
Imperatorum mos est , in Ecclesiam
procederent , ingenti in populum lar-
gitione facta , pecuniam a Palatio ad
Ecclesiam usque sparserunt . Indictione
demum octava Constantinus Leoni filio
conjugem e Græcia Irenem arcessit .
Qua Decembri mense Augusta consaluta-
ta , ejusdem mox & filii nuptias ce-
lebravit .

ΤΕΛΟΣ

F I N I S.

A D NICEPHORI BREVARIUM NOTÆ

AUCTORE DIONYSIO PETAVIO E SOCIETATE JESU.

ΠΡΟΘΕΩΡΙΑ.

Edit. Paris.
pag. 50.

EX omnium Imperatorum numero neminem reperiēs, qui aut difficiliora quam Heraclius tempora nactus sit, aut plura præstantioraque brevi adeo spatio perfecit. Eadem vero illa tempora non magis olim bellorum tumultibus erant, quam hodie narratione ipsa sunt, atque annorum serie perturbata. Hoc enim citra invidiam dici potest, nullum huc usque Chronicon, Annales nullos extitisse, in quibus non illa præposterè descripta sint, atque ex annorum vel anticipatione, vel trajectione vitii aliquid adhæserit. Equidem quantum in illis partim eruendis, partim emendis operæ posuerim, mihi ipse sum conscius, quantum porro consecutus fuerim, malo id aliorum iudicio relinquere, quam in oratione mea ponere.

Auctores vero ac duces adhibui cum alios plerisque, tum Cedrenum, ac Theophanem, (cujus Græca nondum in hanc diem vulgata penes nos habuimus) tum Alexandrinum Chronicon, sive Fastos Siculos, quos hoc anno P. Matthæus Raderus vir cum primis eruditus in lucem edidit. Horum auctoritate freti non modo quid unoquoque Imperatoris anno gestum sit, accurate distinximus, verum etiam, quod caput est, cuinam esset Juliano anno tribuendum, qua anni modulatione Annales nostri omnes ac chronologiæ nituntur. Quo quidem nos partim Indictionum, quas duo illi posteriores adscribunt, exacta ratio, partim annorum notæ velut manu deduxerunt. Sunt hi lunæ Solisque cycli, ac Paschatum, & feriarum characterismi. Quorum methodus ut facilis est, sic incredibilem ac prope necessarium habet usum, ut historiæ munimentum, ac temporum *ἐχρησται* dici merito possit. Ejusmodi enim sunt, ut sine iis in annorum designatione plurimum aberres, imo etiam pugnantia secum, minimeque cohærentia loquere; aut si tamen recte aliqua digesseris, in ea fortuito incurrisse, non certo animi iudicio delegisse videare. Ac cum diversis ex initiis Imperatorum in Fastis descripta sint tempora, nec ab eodem, quo anni Juliani, capite Græcorum Indictiones annique repetantur, necesse est eundem unum annum aliquid e duobus Julianis decerpere. Quod nisi annos illos, ad quos velut ad regulam quamdam historiam exigis, certis notis ac vestigiis distinxeris, nonne, ut paulo ante dixi, ariolari ac divinare sæpius oportebit? Dicit vix potest quoties hujus ex doctrinæ vel contemptu, vel dissimulatione peccatum sit ab hominibus eruditis, ut veleorum casus admonere nos debeat, ut in tractandis antiquorum temporibus ad eum omnia, veluti ad normam, exigantur. Quod ne quis gratis a nobis affirmari putet, uno id in exemplo alterove periclitandum est, ex iis præsertim, quæ cum instituto nostro necessario conjuncta sunt. Ac primum, quod ad Indictiones attinet, quibus hæc nostra, ut & recentiores omnes Græcorum historiæ notatæ sunt, videamus

quid de illarum epocha magnis illis, atque omni doctrinæ genere refertis in Annalibus disputetur. Sic igitur anno Christi 10LXII. Justiniani xxxvi. scribit Baronius, omissis deinceps Consulibus, qui nulli fere notantur, se Indictionibus usurum, ex methodo, exemploque Cassiodorii. In quo illud monendum, ait, quod etsi numeret Cassiodorius ab Incarnatione, nos vero a natali Domini, unus, idemque annus Domini est, cum novem tantum menses intercedant ab Incarnationis tempore, usque ad natalem ipsius diem, &c. Verum si a mense Septembri, more majorum, numerare cæperis Indictiones: tunc fiet ut non eadem sit Indictio anni ab Incarnatione numerati, & ejus qui exorditur a sequenti natali Domini. Sepe enim opus erit, ut unius numero crescat annus a natali Domini notatus. Sicque hic ipse annus Domini quingentesimus sexagesimus secundus, sub Consulatu Basilii vicies semel, Indictionis decimæ ab Incarnatione Domini, idem sit Indictionis undecimæ a natalis tempore. Quamobrem cum hoc anno (Christi 562.) Indictio decima a Cassiodorio ponatur, undecima ponenda a nobis esset, ipsa incipiente a mense Septembri ejusdem anni quingentesimi sexagesimi secundi Incarnationis Domini, qui deducitur usque ad vigesimam quintam mensis Martii anni hujus, a quo tempore postea sexagesimus tertius incipit numerari. Hæc ille perplexa sane, ac prorsus inextricabilia. Qui annos Christi ab Incarnatione putare instituunt, ii numerandi ab eo anno sumunt exordium, qui æræ Christianæ primus est, & cyclo notatur Solis 9. Lunæ 2. Indictione 4. Ita enim Cassiodorius ad annos ab Incarnatione jubet addere 3. ut Indictio cujusvis anni reperiatur. Igitur annus primus Incarnationis notandus est Indict. quarta, qua & æræ Christianæ primus signatur annus. Quod insuper ex decemnovennali cyclo, & Dominica Paschalis die illius anni probatur, quam in exemplum methodi suæ idem Cassiodorius affert: qui est annus Christi 10LXII. Hunc enim annum, duodecimum numerat. Cycli decemnovennalis, quo Pascha incidisse scribit in diem nonum Aprilis. Quæ omnes notæ confluent in annum Christi 10LXII. qui cyclum Solis habuit XI. Lunæ XII. Indictionem X. Littera Dominicalis A. Neomenia Paschalis, Martii XXII. quarta decima, Aprilis IV. feria tertia. Ergo Aprilis nono, Dominica Paschalis fuit.

Igitur si annus æræ Christianæ quingentesimus sexagesimus secundus, præditus fuit cyclo Solis XI. Lunæ XII. Indictionis X. Et primus annorum Christi, notatur cyclo Solis decimo, Lunæ secundo, Indictionis quarto, & qui hunc proxime præcessit, cyclos habuit; Solis nonum, Lunæ primum, Indictionis tertium.

Cum autem veteres Computistæ, annos Christi ab Incarnatione numerarent, eamque conferrent in primum annum æræ Christianæ: iidem Natalem Christi, post menses exactos novem, imputabant eidem

pag. 51.

pag. 52.

eidem anno desinenti, Decembris vicesimo quinto: ut Incarnatio in eundem cum natali Julianum A. caderet. At postea Natalis Christi translatus est in annum antecedentem, qui proxime Christianam præcessit æram: ita ut anni Christi ab Natali proficisci cœperint, quia primus octavo die post Natalem iniit.

Jam vero quod ad Indictionem spectat, ea ex Orientalium instituto, ab Septembri mense cœpit exordium: & qui hoc secuti sunt, quatuor ante mensibus Indictionem putare cœperunt, quam qui ab Kalendis Januariis eam auspicati sunt: numquam autem ab Septembri ineuntes, illum elegere Septembrem, qui nonus esset ab Kalendis Januariis, unde aliorum Indictio processit. De quo vide quæ in undecimo libro de Doctrina temporum, capite quadragesimo dixi.

Quamobrem omnes illi, qui a Septembri Indictiones numerant, Christum, ex vulgari computo, incarnatum esse censent Indictione tertia, natum vero, Indict. quarta. At veteres Computistæ, qui anno primo æræ hodiernæ Christi Incarnationem, ac Natalem pariter affigunt, Incarnationi quartam Indictionem assignant, Natali quintam. Quod si ab Januario, vel ab octavo Kal. Apriles, Indictionis initium repetant, Incarnatum, natumque dicunt vel Indictione tertia, anno illo, qui æræ Christianæ primum annum proxime præcessit: vel quarta, si in primum ipsum æræ Christianæ utrumque conjiciant.

Ex his evidens est, non recte illud usurpari: nos, qui ab Natali numeramus annos Christi, in eundem annum cum Cassiodorio qui ab Incarnatione putat, annum concurrere. Siquidem Cassiodorius Incarnationem Christi statuit in anno primo æræ Christianæ, Indictione quarta ineunte, si ab octavo Kal. Aprilis computare Indictiones instituit. Nos autem in anno antecedente Indictione labente tertia, si Indictionum epocham defigimus in Kalendis Januariis, aut in Martii die vicesima quinta.

Deinque annus ille, qui a Cassiodorio ponitur ab Incarnatione quingentesimus sexagesimus secundus, sub Consulatu Basilii vicies semel Indictione decima notatur tam ab his, qui Indictiones a Martio, quam ab alijs, qui ab Decembris die xxv. aut Kalendis Januarii sequentibus ordiuntur. Verum priores a Kalendis Januarii ad viii. Kalendas Apriles Indictionem adhuc tertiam putabant. Concurrerant autem ambo in eandem Indictionem quartam, ipso die Incarnationis, Martii xxv. a quo scilicet Cassiodorius annum Christi numerat quingentesimum sexagesimum secundum.

Non igitur eodem anno, iisdemque Consulibus ambo hæc initio conveniunt Incarnationis scilicet, & Natalis Domini. Qui enim a Natali incipiunt, hoc est xxv. Decembris, eorum epocham non sequuntur, qui ab Incarnatione, hoc est xxv. Martii numerant: sed tribus mensibus anteverunt: ut & Græci, anni plus semisse: qui, quod vel pueri norunt, Indictiones suas olim a xxv. Septembris, postea vero a Kalendis exoriri sunt. Quod posterius, ut alios omitam, Gregorius Κεραμειδης Taurominitanus Archiepiscopus indicat Homilia εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Ἰνδικτῆς ἢ τοῦ νέου ἔτους

Cæterum quod de Indictionum epocha dixi, meminisse cum primis oportet eos qui Græcorum historias attingunt, dum Imperatorum annos simul & cum Indictionibus, & cum annis Julianis comparant. Nam qui a Kalendis Januarii annum ineunt, id quod hodierni scriptores faciunt, annum quemlibet ea Indictione notare debent, quæ ex Constantinopolitana methodo a Kalendis Septembris anni anterioris initium habuit, in quam Juliani anni primordium incidit, non ab ea, quæ eodem anno nonnisi viii. vertentibus mensibus inchoatur. Tum vero si qui Imperatores exeunte aliquo anno Juliano Imperium auspicati sunt, non ab iis cognominari hunc annum, sed ab antecedentibus par est, qui majore anni parte adhuc Imperio præfuerunt.

Hæc levissima quidem sunt, sed a quibusdam minus animadversa: ex quo Heraclii, ut initio præfatus sum, annorum ordo labefactus est.

Niceph. hist.

Siquidem primus illius annus Indictione Constantinopolitana cœpit xiv. A. C. 1000. Octobri mense, ut ex Theophane, Cedreno, aliisque constare potuit. Quare anno sequente, eadem Indictione labente, aut ineunte Romana, numerari primus Heraclii debuit, cum antecedentem majori ex parte Phocæ viii. occupasset. At illi Heraclii secundum Christi 1001. signarunt. Ita primus ejusdem Imperatoris annus trimestri spatio circumscriptus est. Quam labem cum homines eruditi facile deprehendissent, ita emendare sunt aggressi, ut annis Phocæ nonnisi vii. attributis, pro octavo, qui in Christi 1001. incidit, Heraclii i. inscripserint. Sed illud erat errorem errore corrigere, vel veteri potius novum adstruere. Nam & Phocæ viii. adimere contra historiæ fidem est, quem constat viii. solidos annos, binis exceptis mensibus, impleffe, uti pluribus postea demonstrabimus. Sed & Constantini Manassis id versus indicat,

Εφ' ὅλοις ἐτεσιν ὀκτὼ βίαις, τυραννίαις.

Et ne sic quidem insequentium annorum vitia sublata sunt. Nam Heraclii primus, si Romanam Indictionem sequare, ad xiv. majori ex parte referendus est. Secundus item cum xiv. copulandus cum ex illa menses integros ix. ex hac tres sibi solummodo vendicet. Alioqui & Phocæ i. qui sesquimensis fere Heraclianam epocham sequitur, anno quo cœpit 1001. tribuendus fuit, quem iidem illi Mauricii xx. merito nuncuparunt.

Par huic & affinis error in Justiniani annos iisdem de causis irrepsit, quod annis Christi, sive Julianis tam Indictionum initia, quam Imperii annorum epochæ perperam illigantur. Creatus est Justinianus Imperator Kalendas Aprilis Indictione v. a quo die tempus Imperii numeratur, ut est in Alex. chronico: adstipulantur & Theophanes, ac Marcellinus in Chronico. Annus erat Christi 1001. quo Indictio v. Septembris antecedentis anni inchoata decurrit. Hujus Imperatoris A. v. ut est apud Theoph. Alexandr. Chron. & alios, Indictione x. ingens Constantinopoli tumultus ab Anastasii nepotibus excitatur, quem iidem illi fusissime describunt. Annus hic in annalibus est Christi 1001. Id quod etiam Calvisius secutus est. At enim cum Indictio x. non nisi A. 1001. Septembri mense inierit, eademque A. 1001. propagata sit, necesse est seditionem illam hoc posteriore anno, si quidem Julianos sequimur, contigisse. Quod & feriarum characteres confirmant in Alex. Chron. ubi 778. hoc anno Januarii xvi. Parasceve fuisse scribitur, & sequenti die sabbatum, inde xviii. die Dominicam. Hoc vero non alteri quadrat, quam 1001. anno, cyclo Solis ix. bissextili littera Dom. D.

Ab hoc fonte in alios ejusdem Imperatoris annos derivata sunt vitia. Sed insigne hoc est præ cæteris. Anno Justiniani xix. Indict. ix. adhuc labente accidit Paschatis ἡμεροῦ, ut scribit Cedrenus ac Theophanes. Hujus, qui jam editus est, verba subjiciam: Καὶ ἐγένετο σεισμὸς μέγας ἐν Βυζαντίῳ, καὶ ἡμεροῦ περὶ τῆς ἀγίας Πάσχα. καὶ ἐποίησαν οἱ δῆμοι τὴν ἀποκρεωσίμον μὴν Φεβρουαρίου Δ. ὁ δὲ βασιλεὺς προσέταξεν ἐτέρων ἐβδομάδων παραδύωαι κρέα, καὶ πάντες οἱ κραιπῶναι ἐσφαζαν καὶ προέδηναν, καὶ ἡ δὲ ὑπόραξεν ἡ τε ἡδὴν. τὸ δὲ Πάσχα γέγονεν ὡς ὁ βασιλεὺς ἐκέλευσε, καὶ ἀρέδην ὁ λαὸς νηστεύων ἐβδομάδων περὶ τῆς. Egregius sane locus, & quem ab omnibus intelligi etiam Græci sermonis ignaris interest. Quare ejus interpretationem ex Miscella subscribam. Et factus est terremotus magnus Constantinopoli, & everso die sancto Pascha, & cœpit vulgus abstinere a carnibus mense Februario die vi. Imperator autem præcepit alia hebdomada carnem apponi: & omnes carniū venditores occiderunt & apposuerunt, & nemo edebat, aut emebat. Porro Pascha factum est ut Imperator jussit, & inventus est populus jejunans hebdomada superflua. Ex quibus colligitur populum præfixum ab Imperatore terminum hebdomada solida prævenisse. In annalibus confertur hoc in A. C. 1001. Verum sequenti plane contigit 1002. Justiniani xix. nondum evoluto (quod ipsum Scriptoribus imposuit) inchoata jam Indict. ix. In quo vehe-

F

menter hallucinantur, qui aut errorem illum Justiniano tribuunt, aut ullam omnino Paschatem *ἡσυχαστικὴν* accidisse scribunt, uti Cedrenus, Theophanes, & alii, qui secum ipsi perspicue pugnant. Etenim si ex Imperatoris præscripto, (quod canonì consentaneum fuisse mox ostendemus) Pascha celebratum est, nulla ejus profecto *ἡσυχαστικὴ* fuit, sed *τῆς ἀποκριστικῆς ἐορτῆς* dumtaxat, quam vulgus imperitum cum Quartadecimanis contra canonem inerat Februarii xv.

Hoc enim anno cyclos Lunæ fuit xv. cyclos Solis Romanus **xxiiij.** Lit. Dom. G. Concurrentes, sive Epactæ Solis **vii.** Novilunium Paschale **xix.** Martii. Terminus vero Kal. Apr. quæ cum Concurrentibus dant Feriam **i.** Quare prorogandum tempus ex Canone, & Aprilis **viii.** Pascha celebrandum, ut scivit Justinianus. Rursus ex eodem Maximi Computo Terminus τῆς παρεσβάσεως τῆς ἀγίων νηστειῶν, sive τῆς ἀποκρεωσίμου ἑορτῆς. Februarii **iv.** quæ cum ἀποδείταις totidem, & Concurrentibus nullis dat Feriam **i.** proindeque diffundendus dies in **ix.** Februarii. Cum igitur populus ante legitimum tempus in ipso met Termino Jejuniū, sive Quadragesimam, sive potius Πεντήκοντα ἐκ τῶν inchoasset Febr. **iv.** celebraturus Pascha Kal. Aprilis, Justinianus edixit. ne ante **viii.** Aprilis ageretur. Itaque hebdomadem unam ad **viii.** solemnes addidit; qua religiosissima plebs interrompere jejuniū noluit, & oblatas carnes respuit. Cæterum in hujus explicatione loci mirifice aberrat Scaliger L. **iv.** de Emendat. Temp. cum apud Cedrenum pro Δ. hoc est **iv.** Februarii, ΙΔ, hoc est **xiv.** rescribit, & **Liii.** dies jejunasse populum, atque ab esu carnium abstinuisse scribit, cum ex consuetudine **xLvi.** tantum dies jejuniō sint attributi. Verum ex Maximi Computo, quem ipse in calcem libri sui conjecit, manifeste convincitur. Maximus enim ad eruendam τῆς ἀποκρεωσίμου ἑορτῆς indagari primo jubet cyclos Solis ac Lunæ ex Lunari periodo, tum Concurrentes. Hæ cum ἀποδείταις, si ullæ sunt, & τῇ ποσότητι dant Feriam. Quod si in sequentem Dominicam, ut in Paschate fieri solet. Addit usum Ἰηροσὺμ in A. Heraclii **xxxj.** qui est Christi **ιϞϞLj.**

Hoc ut planius intelligas, scito Græcos Quadragesimæ jejunium a Dominica, quam nos Sexagesimæ vulgo dicimus, inchoare solitos; quod quidem ex Maximi computo colligimus, ubi *ἡ ἀποκριάσιμος ὥρα*, LVII diebus ante Pascha celebratur. Atque idem apud Albinum Flaccum legitur Lib. de Divinis Off.

c. de Septuag. his verbis. *Græci proximam hebdomadam, i. Sexagesimam sanctificant suo jejunio Clerici nostri auctore Telesphoro Papa, sequentem id est, Quinquagesimam, qui constituit vii. hebdomadarum jejunium ante Pascha. Cujus instituti ea ratio est. Græci die Dominico, & Sabbato non jejunant, excepto Sabbato magno, ex præscripto veteris Canonis, qui est inter Apostolicos LXV; cui quidem usus Occidentalis Ecclesiæ derogavit. Igitur quemadmodum S. Romana Ecclesia, quæ τεσσαρακοστήν init a Dominica, quæ Quinquagesimam sequitur, quater nos dies adjecit, & retro Jejunium promovit ad feriam IV, quam caput jejunii Rituales libri veteres appellant, ut Christiani XL, dies solidos τῶν νομιμισμένων ἀποχλῶν non modo κρεῶν verum etiam cibi omnis observent, propterea quod a Dominica XL. ad Sabbatum sanctum dies sunt XLII, de quibus VI. Dominicis ἀντιστάτοις exemptis, xxxvi, dumtaxat residui sunt: ideo quaterni illi dies extra ordinem arrogandi. Ita Græci, qui Sabbatis peræque ac Dominicis non jejunant, proindeque de xxxvi diebus VI alios aut saltem V decerpunt, x dies ex antecedentibus repetunt, & anteriores hebdomades duas adjiciunt, ex quibus Dominicis duabus, totidemque Sabbatis expunctis, x. sunt ἀπόστοι dies, adeo ut universæ ἀποκριάσμοι dies sint LVI, ἀπόστοι vero XL vel XLI, ex his patet Constantinopolitanum populum non LIII dies pro XLVI, ut putat Scaliger, sed pro LVI, legitimis LXIII a carnibus abstinuisse. Idipsum & ex Græcorum Horologio didicimus: idque insuper, Dominicam Quinquagesimæ vocari ab iis τῇ Κυριακῇ τῇ τυροφάγῃ. Causam addunt hoc Scholio. Εἰδέναι γὰρ, ὅτι τῇ τετραδί καὶ παρασκευῇ τῇ τυροφάγῃ μὴ τῷ θ' ἀδόμεν τὸν κ' ὡς, ὅτι τῆς Ιακωβίτας, καὶ Τετραδίταις, καὶ τὸν κανόνα τῷ ἐν ἀγίοις πατρὶς ἡμῶν Νικηφόρου Κωνσταντινουπόλεως. Quamobrem ante magnam Quadragesimam mollius laxiusque jejunium est. Idcirco Dominicam Quadragesimæ vocant πρὸ τῶν ἡγῶν νηστειῶν, ἢ τοὺς ὁρδοδοξίας. Atque hoc unum exemplum festariis, ac τῇ τεσσαρακοστῇ osoribus, si os ullum haberent, cum silentio pudorem incutere potuit.*

Nunc antequam ad Nicephori Breviarium aggredi-
diar, libet hoc loco Chronologica Synopsis priores
Heraclii duntaxat annos comprehendere, in quibus
potissimum illustrandis operam posuimus, ut histo-
rica serie perspecta, facilius quæ a nobis disputanda
sunt Lector intelligat.

SYNOPSIS CHRONOLOGICA HERACLII

A N N O R U M XVIII.

ANNO DOMINI 15CX. INDICT. XIII.

Phocæ VIII. *Cyclo.* *Lunæ* III. *Solis* III.

Hoc Anno Sergius Patriarcha Constant. creatur. Aprilis xviii. Sabbato Magno.

Heraclius a Crispo Phocæ genero & Senatu Constantinopol. litteris evocatus ex Africa Phocam opprimit, & ex A. D. Non. Oct. Imperium auspicatus est, Indiæ. Constantinopoli xiv jam inchoata. Moxque Eudociam Augustam uxorem ducit.

Sanctus Joannes Eleemon Alexandriae Episcopus
saltem hoc anno creatus putatur.

Anno Christi 10CXI. Indict. XIV. Heraclii I. Cyclo
Lunæ VI. Solis IV.

Heraclius Januarii xiv. die Consulatū init.
 Persæ Majō mēse Syriam infestant. Apameam,
 & Edessam occupant.

Epiphania Heraclii F. nascitur Julii VII. Fer. IV.
quæ eadem Eudocia dicta.

Anno Christi 10CXII. Indict. xv. Heraclii II. Post Heraclii Consulatus. Cyclo utrobique v.

Heraclius Junior, qui & Constantinus, nascitur
in suburbano Sophianorum Maii III. Feria IV.

Eudocia Heraclii uxor moritur Aug. XIII. Do-
minica.

Epiphania Heraclii F. in Palatio coronatur a Sergio Octob. iv. Indiēt. i. Constantinopolitana.

Anno Domini 10CXIII. Indict. I. Heraclyi III. Post
ejus Cos. II Her. Jun. I. Cyclo Solis
& Lunæ VI.

Heraclius Junior Januarii **xxi** . Feria **ii** . coronatur .

Edi. Paris.
pag. 56.

Anno Domini 10CXIV. Indict. II. Heraclii Sen. VII.
Post Cos. III. Heraclii Jun. II. Cyclo Lunæ Solisque VII.

Heraclius Martinam sororis filiam ducit uxorem.
Persæ Damascum expugnant.

Anno Domini 10CXV. Indict. III. Heraclii Sen. V.
Post Cos. IV. Heracl. Jun. III. Cyclo utrobique IX.

Persæ Judæam in potestatem redigunt, Hierosolymam capiunt: Sanctam ac vivificam Crucem in Persidem transferunt Junio mense. Christianorum xc. M. perimunt. Zachariam Patriarcham abducunt.

Constantinus alter ex Martina nascitur, & in Blachernis a Sergio baptizatur.

Anno Domini 10CXI. Indict. IV. Heraclii VI.
Post Cos. V. Heracl. Jun. IV. Cyclo utrobique IX.

Saës a Chosroe missus Ægyptum, Alexandriam, & Africam occupat. Inde ad Chalcedonem usque cum copiis profectus cum Heraclio paciscitur, ejusque Legatos secum in Orientem ad Chosroem deducit. A quo miserrime necatur.

S. Joannes ἐλεήμων anni hujus initio moritur.

S. Anastasius Persa in Sais castris militans Christianam fidem amplectitur, indeque Hierosolymam pergens monachum proficetur.

Anno Domini 10CXVII. Indict. V. Heraclii VII.
Post Cos. VI. Heraclii Jun. V.

Heraclius Junior Kal. Jan. inito Consulatu Constantinum fratrem Martinæ F. Cæsarem creat.
Persæ Carthaginem expugnant.

Anno Domini 10CXVIII. Indict. VI. Heraclii VIII.
Post Cos. VII. Heraclii Jun. VI.

Legati ab Heraclio rursus ad Chosroem missi re infecta redeunt.
Augusto mense Constantinopoli sportularum largitiones sublatae.

Anno Domini 10CXIX. Indict. VII. Heraclii IX.
Post ejus Cos. VIII. Heraclii Jun. VII.

Avares in Thraciam irrumpunt, & illectum per spem impetrandæ pacis Heraclium circumveniunt. Chaganus cum ingenti præda revertitur.

Anno Domini 10CXX. Indict. VIII. Heraclii X.
Post ejus Cos. IX. Heracl. Jun. VIII.

Cum Avaribus pax composita. Persæ Ancyram capiunt.

Anno Domini 10CXXI. Indict. IX. Heraclii IX.
Post ejus Cos. IX. Heracl. Jun. IX.

Heraclius ex Europa copias in Asiam transportat.

Anno Domini 10CXXII. Indict. X. Heraclii XIII.
Post ejus Cos. IX. Heracl. Jun. X.

S. Anastasius Persa martyrium obit in Perside.

Heraclius celebrato Paschatæ Apr. IV. in Orientem proficiscitur, relicta Bono Patricio, & Sergio Constantinopolitanæ urbis custodia.

Inde cum Persarum Ducibus in Armenia & Perside pugnat.

Appetente hieme exercitu per hiberna dimisso Constantinopolim revertitur.

Anno Domini 10CXXIII. Indict. XI. Heraclii XIII. pag. 57.
Post Cos. XII. Heracl. Jun. XI.

Heraclius Martio mense celebrato ad Nicomediam Paschatæ contra Persas cum Martina conjuge perrexit, remissis Constantinopolim liberis.

Sarbarus a Chosroe in Bithyniam missus e vestigio revocatur.

Heraclius Persidem ferro flammisque populatur, fugientemque Chosroem persequitur. In Albania demum hiemat.

Anno Domini 10CXXIV. Indict. XII. Heraclii XIV.
Post Cos. XIII. Heracl. Jun. XII.

Heraclius Sarbazanem & Sarablanam Chosrois Duces, necnon & Sainum tribus præliis superat. Inde hiemem in Albania traducit.

Anno Domini 10CXXV. Indict. XIII. Heraclii XV.
Post Cos. XIV. Heracl. Jun. XIII.

Heraclius Martio mense per Syriam ad Tygrin pervenit. Inde datis ad Constantinopolitanos litteris cum Sarbaraza pugnat. Multa in eo prælio supra humanas vires strenue ac fortiter edidit. Superveniente nocte, ac prælio dirempto Barbari fugiunt.

Anno Domini 10CXXVI. Indict. XIV. Heracl. XVI.
Post Cos. XV. Heracl. Jun. XIV.

Chosroes tot cladibus exacerbatus conscriptis ex omni hominum conditione copiis earum partem cum Sarbaraza Duce Constantinopolim mittit, partem aliam Saino Duci tradit, & adversus Heraclium objicit.

Avares a Sarbaraza sollicitati Constantinopolim obsident. Sed B. Virginis ope liberata Urbe, Barbari pene omnes interempti.

Heraclius, qui trifariam exercitum diviserat, Turcorum auxilia contrahit. Qui eruptione in Persidem facta, reversi postea ab Heraclio perhumaniter excepti sunt.

Sais a Theodoro Heraclii fratre victus ex ægritudine animi moritur.

Interim Sarbarazas Chalcedonem obsidere pergit.

Anno Domini 10CXXVII. Indict. XV. Heraclii XVII.
Post Cos. XVI. Heracl. Jun. XV. Cyclo Lunæ I. Solis. XX.

Chosroes Razatem Ducem fortissimum adversus Heraclium mittit.

Qui cum Turcis in Persidem ingressus ab iisdem deseritur, Anno jam Imperii inchoato XVII. cum Indict. I.

Hinc regione omni longe lateque vastata, Decembris demum XII. die, Sabbato, Razatem cum exercitu suo funditus delet. Moxque fugientem Chosroem persequitur.

Anno Domini 10CXXVIII. Indict. I. Heraclii XVIII.
Post Cos. XVI. Heracl. Jun. XVI. Cyclo Solis XXI. Lunæ II.

Chosroes fugiens Merdasen filium spreto Siroe successorem designat.

Ob id Siroe majore natu filio, ac Persarum principibus conspirantibus captus ac miserabiliter occisus est Febr. XXVII. die.

Siros ab Heraclio pacem impetrat: Qui litteras de rebus a se gestis ad S. P. Q. C. mittit. Eæ XV. Maii ipsa die Pentecostes in Ecclesia perlectæ.

Eodem Anno Heraclius Constantinopolim revertitur, eoque sacrosanctam Domini Crucem transportat. Quam insequente vere profectus Hierosolymis restituit.

Edit. Paris.
pag. 58.

Postremo ne quid prætereamus quod ad illustrandam hanc historiam pertineat, Heraclii liberos, quorum quidem apud Scriptores mentio fit, hoc loco subijciemus.

Eudocia	Eudocia, <i>sive</i> Epiphania.	Niceph. pag. 9. & 12.
	Heraclius. <i>sive</i> Constantinus junior.	Niceph. pag. 4.
Heraclii. filii ex	Flavius.	} <i>de quibus</i> Niceph. pag. 8.
	Theodosius.	
	Constantinus.	Cedren. & Theophan. 4.
	Heraclius.	Niceph. pag. 9.
Martina	David.	} Niceph. pag. 15.
	Marinus.	
	Augustina.	
	Martina.	

Præter istos alios etiam suscepisse liberos videtur, ac filias saltem duas. Nicephorus enim pag. 10. Heraclium, dum adhuc in Perside moraretur, duos amisisse filios, totidemque filias narrat. Quare ut masculos ambos Flavium ac Theodosium esse suspicemur, filias saltem ab Augustina & Martina diversas oportet esse, cum has ipsas aliquanto postea tempore Augustas appellatas esse scripserit. p. 15.

Ad hos omnes adjiciendus est naturalis filius Joannes cognomento Atalaricus, de quo pag. 10. c.

Sed jam ab Heraclii Imperatoris historia operam nostram in Historicum ipsum transferamus.

Pag. 3. **Ω** Σ παρὰ πολλοῖς ἀδεῖται. Eadem fere verba sunt apud Theophanem. Καὶ οἱ μὲν Πέρσαι ἔξω τῆ πόλεως ἐτυράννουσι Ρωμαίους. Φωκᾶς δὲ ἐνδον τὰ χεῖρονα αὐτοῖς ἐποίησεν φρουρῶν καὶ ἀρχιμαλωτίζων. Hujus furiae mores præ cæteris elegantissimis versibus expressit Constantinus Manasses:

Διὸ οἱ περὶ τῷ Διβύλῳ.) Addunt Theophanes, Zonaras, Constantinus & alii, a Senatoribus, ipsoque adeo Prisco Phocæ genere sollicitatum ad defectionem Heraclium Heraclii Imperatoris patrem Africa Præfectum, cujus tum Legatus erat Gregoras Patricius. Sed quod noster amborum liberos pari jure ad spem Imperii missos Const. asserit, Heraclium maritimo, Nicetam terrestri itinere, cum pactione illa, ut qui prior pervenisset, Imperium obtineret, tamen ad stipulatorem habet cum Theoph. Zonaram, vix est ut credam. Quam enim ridicula Nicetæ conditio! cui per squalentes, arenososque tractus infinito propemodum circuitu petenda Constantinopolis fuit: nisi hunc fortassis non in Africa tum fuisse, sed Alexandria profectum dixeris. Verum ne sic quidem sine navibus urbem adire poterit. Theophanis, quia nondum hic Auctor editus est, verba subijciam. Ηρακλῆος δὲ στρατηγὸς Αφρικῆς ἐνταχλόμενος ὑπὸ τῷ Συγκλητῇ Ἰωάννῃ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ηρακλῆον, τὸ ἀπολύσαι καὶ τὴν Φωκᾶ τὴν τυράννην. ὁμοίως καὶ ὁ ὑποστράτηγος αὐτοῦ Γρηγορᾶς ἀπέλυσε ὅτι ξηρὰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Νικητῶν, σοιχίσαντες ἵνα ὅσις ἀροχάβη καὶ νικήσῃ τὸν τυράννον βασιλεύσῃ. Addit Octobri mense solvise Heraclium ex Africa, anno ut putat ab orbe condito 10010011. Christi vero 10011. Octob. 15. Feria 11. Indict. XIV. Verum non secunda feria, sed prima potius fuerit Octobris quarto, cyclo Solis 111. lit-

tera Dom. D. Emendandus igitur ex Alexandrino Chronico, quod nuper R. P. Raderus noster edidit: Cujus hæc verba sunt. Τὸ τῷ ἔτει (VIII. scilicet Phocæ) ὑπερβερταίω, καὶ Ρωμαίους Οκτωβρίω γ'. ἰνδικτιῶνος 10'. ἡμέρᾳ ζ'. ἀναφαίνονται πλοῖα ἱκανὰ καὶ τὸ Στρατογύλον κατέλλει, ἐν οἷς καὶ Ηρακλῆος ὁ υἱὸς Ηρακλῆα. Ergo Octobris 111, feria VII. Heraclii classis appulit ad castellum Rotundum. At Theophanes πλοῖα κατεπόμενα. vocat, hoc est, ut Paulus Diaconus LXVII. reddidit, castellatas, sive turritas naves. Proinde Octobris quarto fuit feria prima.

Ἀνδρῶν πληρώσαντες.) Forte πλοῖα pro πλοῖ. Nam πληρῶσαι aliquem, pro eo quod est instruere copiis, insolens est, nisi accusativus subaudiatur.

Φθάνει Νικήταν ἀπλοῖας.) For. ἀπλοῖσας. Quod ad Nicetam spectat, vide num de eo accipienda sint duo illa disticha quæ sunt Anthol. L. IV. c. 1.

Κείσως δὲ.) Huic Domentiam filiam Tyrannus uxorem dederat, quem Patricium & Comitem Excubitorum ait fuisse Theophanes. De appellatione ipsa cum mirifice Scriptores discrepent (Priscum enim Theoph. Zonaras, Nicephorus Callixti, alique nominant) ego Crispum cum Nostro, ac Cedreno, & Georgio Syncello rescribendum puto. In Anthol. L. 4. epigramma quoddam extat εἰς εἰκόνα Κείσως, quo ipsum a magnificentia prædicat, & amplissima quæque ab Imperatore vovet.

Οπηνικα δὲ.) De sententia propemodum constat: Verba ipsa depravata. Vide an verum sit, τὸ τῷ κα δὲ.

Ως δὲ παρυβελομένης.) Contigit hoc A. Phocæ v. Christi 10011. Vide Zonaram. Theophanes; Τῷ τῷ ἔτει Φωκᾶς ὁ τυράννος ἔξω τῷ αὐτοῦ θυγατέρα

Δομεντζιαν Πρίσκη τῷ πατρικίῳ ἐκόμητι ᾧ ἐξουβιτώ-
ρων. Καὶ γενομένη τῇ γάμῳ ἐν τῷ παλατίῳ ᾧ Μαρίνης
ἐκείλθεν ἰππικὸν ἀχιδύωσι· οἱ δὲ δῆμαρχοι ᾧ δὺς μερῶν
ἐν τοῖς τετρακίοσι σὺν ᾧ βασιλικῶν λαυράτων ἐστῆσαν
Πρίσκη καὶ Δομεντζίας λαυράται. ταῦτα ἰδὼν ὁ βασιλεὺς
ἠγανάκτησεν. Cætera vide apud Diaconum.

Οἱ ᾧ ἀντιθέτων χρωμάτων.) Prasinos intelligit,
qui Phocæ initio faverant, & ad obtinendum Impe-
rium adjuutores fuerant; sed postea contumeliose in
eum multa fecerunt, & dixerunt, in eosque vicissim
Tyrannus omni sævitia bacchatus est. Scribit Theo-
phanes A. Christi 1011. Circensibus ludis hæc in
eum iactasse Prasinos, πάλιν εἰς τὸν καὶ τὸν ἐπιστῶν, πάλιν
τὸν νοῦν ἀπώλεας. Hoc est, ut interpretatur Diaconus,
Iterum in gabatha bibisti. iterum sensum perdi-
disti. Quibus incensus ille multos ex eis interfecit,
ac postremo Prasinos omnes edixit μηκέτι πολιτεύεσθαι,
in Civium esse numero; quod Diaconus, militare,
reddidit. Vel potius idem est πολιτεύεσθαι, ac publi-
cum in Repub. munus gerere. Quo sensu forsitan
militare a Paulo usurpatum est: quomodo & recentior
ætas militare dixit: pro eo quod est functiones
aliquas gerere, ut Officiales, Scribæ, Apparito-
res, &c. qui togatam militiam obibant. Ex iis mu-
tata sententia, Venetis illum fuisse postea constat.
Ideo post ejus necem, Venetum bandum seu vexil-
lum in circo combustum est, ut in Alexandrino Chro-
nico legimus. Porro hoc loco αρχίς, ut erat in sche-
dis, reliquimus.

Τοῖς περὶ τῷ Καισαρίῳ.) Incenderant & antea Præ-
torium, quo suæ factionis homines a Phoca victos
ad necem eriperent. Zonaras, Theophanes, & alii.
Fuit Constantinopoli nobilis Basilica Cæsarii ti-
tulo, vel vicus fortassis hujus nominis, in quo ta-
bernæ, & ædificia quædam, quæ Justiniani tempo-
re conflagraverunt. Theop. A. Justiniani xxxv. Τὴν
τῷ ἐν τῇ μὲν δὲ ἀπὸ τῆς ἡμέρας δ' ἰνδίκτ. ἰ. ἐπὶ τῆς βασιλείας
γένονεν ἐμπροσθεν μέγας ἐν τοῖς Καισαρίῳ, ὥς τῆς λεγομένης
Οὐφρακῆς οὐλῆς τὰ ἐργατήρια, καὶ οἱ πυλῶνες ὥς τῷ
Βοός, Supplendum ex Cedreno. καὶ ἐκαὶ δὴ ὅλα τὰ ἐργ-
&c. Idem Cedrenus οἱ πυλῶνες τῷ Βοός scribit. Ap-
paret τὰ Καισαρίῳ, vel περὶ τῷ Καισαρίῳ vicina fuisse
amplæ cuidam Basilicæ ἐργατήρια, ædificiaque id
genus alia: quæ post incendium illud instaurata, de-
novo sub Heraclii adventum incensa sunt a Bonoso
quodam, qui, ut est in Alex. Chron. μετὰ τὸ βαλεῖν
αὐτὸν πῦρ πλησίον ᾧ Καισαρίῳ, in fuga interemptus
est.

Edit. Paris.
pag. 60.

Φώτιος δὲ τις.) Zonaras, Cedrenus, &c. Photium
hunc appellant. Chron. Alex. Photium, quem ait
Curatorem fuisse ᾧ Πλακιδίας, id est domus Placidia-
næ. Cujus muneris meminit Theoph. loco proxime
citato, nec non & Curatoris ᾧ Μαρίνης, quæ Arca-
dii filia Nobilissimæ titulo insignitur. Utriusque do-
mus in Regione 1. Constantinop. censetur. In eo-
dem illo Chronico legimus Photium cum Probo Pa-
tricio Phocam ex æde Michaelis Archangeli, quæ in
Palatio erat, abstraxisse, τῇ 5. τῷ αὐτῷ μὲν δὲ ὁφθαλ-
μοῖς ἡμέρας δ' ἀπὸ τῆς, hoc est vi. Oct. FERIA 11. Sed
pro Octobris 5. substituendum est 1. Nam si ejus men-
sis 11. FERIA 11. fuit, ut paulo ante dixerat, uti-
que FERIA 11. ejusdem v. die fuerit.

Page 40

Κατὰ τῷ τῷ Βοός.) Zonaras. Τὸ δὲ δὺς τὸν σῶμα
καυδύωσι καὶ τῷ Βοώ, ἐν δὲ τῷ καίμινος ὡς λέγεται ἐκ χαλκῶ
κατεσπῆκε σμένη χημὰ Βοός ἔχουσα, ἥπερ ἐκ Περγῶν κατό-
μισο. ἔξ ἧς καὶ ὁ τόπος ἀνέσχετο. Erat in Regione xi.
Constantinop.

Καὶ τὸν βασιλεῖον.) Una cum Fabia, quæ ut ait
Cedrenus, Eudocia postea dicta est, conjuge. Theo-
phanes, Εἰσελθὼν δὲ Ηράκλειος εἰς τὰ βασιλεῖα ἐσέφθη
ὑπὸ Σεργίου Πατριάρχου ἐν τῷ Παλατίῳ. Εσέφθη δὲ τῇ αὐ-
τῇ ἡμέρᾳ καὶ ἡ μεμνησμένη αὐτῷ Εὐδοκίᾳ Αὐγασα, καὶ
ἐλαβον ἀμφοτέρω παρὰ Σεργίου τὰ Πατριάρχα τὰς σεφάνους
τῇ γάμῳ.

Εν τῷ τοῖς τίνεταται παῖς.) Cedrenus tertio die Maii
A. Heraclii 2. natalem illius consignat. Addit Theo-
phanes Indiēt. xv. ut & Paulus Diaconus in Miscel-
la. In quo aberravit Sethus Calvisius, dum id in
annum conjicit Christi 1011. Si Indiētionis A. C.
cccxi. cœpere Sept. xxiv. Anno 1011. Heraclii pri-

mo inchoata est eodem Septembri xiv. Indiētio,
quæ usque ad Septembrem A. 1011. duravit, quo
xv. successit. Ideo Constantini hujus ortus incurrit
in A. Christi 1011. mense Majo, labente adhuc
Indiētion. xv. Accedit feriæ character ex Alexand.
Chron. ubi natus scribitur in suburbano Sophiano-
rum, Maii tertio, feria iv. Quippe cyclus erat So-
lis v. Littera Dom. A. Proinde Maii iii. feria iv. I-
deo corrigendus Theophanes, qui v. natum scri-
bit.

Τιοτεθεῖται δὲ αὐτόν.) Non est adoptare, sed e sa-
cro fonte suscipere. Ita postea Nicephorus noster de
Hunnis agens. Καὶ τὰς ἐκείνων γαμετάς αἱ τῶν αὐτῶν
τῷ δὲ τῷ λατρῶν ἐπεκινῶσαντο σύζυγοι.

Καὶ αἶμα καὶ βόνη τὸ μόνον.) Cedrenus: Καὶ τὰ ἀπὸ pag. 3-
Ηράκλειον γενομένα ἐγγράφα αὐτῷ κατέχων ὁ Βασιλεὺς, ἐν
τῇ χειρὶ κρέσας Κεῖσπον τῷ κεφαλῷ καὶ τῷ χάρτι ἐφῆ,
ταλαίπωρε γαμβρόν ἐκ ἐποίησας, οἶλον ἀληθῶς παῖς ποιήσας;
In eo itaque libro continebantur τὰ ἐγγράφα αὐτῷ, hoc
est, ut verba ipsa præ se ferunt, litteræ quas ad He-
raclium ipse cum aliis Senatoribus dederat, quibus-
que ad invadendum Imperium incitabat. Tametsi
de libello malim accipere, quo accusationis capita
criminaque comprehensa. Etenim solemne id fuit,
ut qui, ab Imperatore præsertim, reus arcessere-
tur, ejus genas accusationis libello scriba verbera-
ret. Nicephorus noster in fine hujus Historiæ, de
Constantino Patriarcha loquens, quem Copronynus
in ordinem redegit. Συμπεπνεῖ δὲ τινὰ αὐτῷ ᾧ βασι-
λικῶν γραμματέων κομίζοντα ἐν γραμματίῳ δόσα κατ' αὐτῷ.
ἀπερὲς ὑπῆκον τῷ ἀθροισθέντος ἐκείσε καὶ ἀνέγνω, παύων
αὐτῷ καὶ κόρης ἐφ' ἐντὶ ἐκείτῳ ᾧ κατηγόρουμένων. Idem
narrat in A. Copron. 27. Theoph. καὶ κατ' ἐνκαρτάλιον
ἐπαίειν αὐτῷ τὸ πρόσωπον ὁ ἀσκητής. Porro Heraclii
verba perperam hic concepta, ut & apud Cedrenum,
apud Zonaram ita leguntur. Οσα ὡς γαμβρόν ἐκ ἐποίη-
σας ἐδὲ οἶλον ἀν ποιήσας ποτὲ. sed emendandum εἰς γαμ-
βρόν ut & hoc loco. Qui socero Phocæ non præstiteris
fidem, qui tandem mihi præstabis? Socero enim le-
gendum, non genero, alioqui γαμβρόν ποιῶν nova lo-
quendi ratione erit idem ac generum se præbere. Po-
test & ex Nicephori, Cedreni, ac Georgii Syncelli
verbis alius effici sensus: nimirum Heraclium
Crispi filiam olim ambiisse, & ab eo repudiatum,
de quo minus constare video. In Alex. Chron. scri-
ptum est Indiēt. 1. Decembris v. FERIA 11. Crispum
in clericum detonsum. Τῷ αὐτῷ ἔτι, μὲν Απελ-
καίῳ καὶ Ρωμῶν Δευμβροῖς 5. ἡμέρᾳ γ' γέγονε Κληρικὸς
Πρίσκος ὁ Κόμης ᾧ Εξουβιτῶρων. καὶ ἀντ' αὐτῷ γέγονε pag. 61.
Κόμης Εξουβιτῶρων Νικήτας ὁ Πατριάρχης. Factum hoc
est eodem anno 1011. Indiēt. 1. jam inchoata.

Ο Πάπας Κεῖσπος.) Obser vanda hæc appellationis
formula. Papam vocat, ut opinor, quod in Cleri-
cum attonsus esset. Alioqui solis Pontificibus Παπᾶ
nomen attributum.

Τὸ λεγόμενον δὲ Χάρας.) Proprium nomen est Χάρας.
Cedrenus. Ποιῶν αὐτῷ Κληρικόν, καὶ ἐν τῇ μονῇ δὲ
Χάρας περιερίξαι, ut & apud Syncellum. Hoc est in
Choras monasterio claudit. Nec recte Xylander, so-
lum vertere jubet. Theophanes in A. 111. Coprony-
mi, monasterii hujus meminit. Μετὰ δὲ λ'. ἐτὶ ὁ μνη-
στικὸς καὶ ἀσπληγχνος βασιλεὺς προσέταξεν ἀπελθεῖν τῷ
αὐτῷ γυναικῇ ἐν τῇ μονῇ δὲ Χάρας. ἐκείσε γὰρ ὡς ταφῆς,
καὶ ἀνασκάψαι τὰ ὅσα αὐτῷ καὶ ἐν τῷ ἰδίῳ παλῖν βασι-
λεῖ, & εἰς τὰ λεγόμενα Πελαγίᾳ μνηματὰ τῷ βιοδανάτων ρί-
ψαι. Quæ ita Paulus Diaconus vertit: Post triginta
vero annos mali memor, & immisericus Imperator præ-
cepit hujus uxorem in monasterium Choras pergere, il-
lic enim sepultus erat, & hujus ossa effodere, atque in
sepulcra, quæ dicuntur Pelagii, in pallio suo portare,
& una cum Biotphanatis mortuis jacere.

Τῷ καὶ τὰ δὲ εἰς Κληρικόν.) Theoph. A. 4. Phocæ.
Τότε καὶ Φιλίππικος ᾧ κόμην ἐλόμενος ἱερωσύνης ἀξίαν ἀνέ-
λαβε, καὶ ἐν Χρυσοπόλει τῷ Μοναστηρίῳ ὃ ἐκτίσας διέτε-
λεν.

Ολίγα δὲ χρόνα.) Anno Heraclii 2. moritur Eudo-
cia, uti scribunt Cedrenus & Theophanes. Qui diem
atque Indiētionem adnotat, Augusti xiv. Indiēt. xv.
Proinde A. 1011. non antecedenti, ut perperam
Chronographi. Consentit Alexandrinum Chron.

quod ad Indictionem attinet, nec de die multum discrepat. Καὶ τῇ γ'. Ἡ Αὐγύστη μῶνός τ' αὐτῆς ἐστὶν. Ἰνδικτιῶνος, ἡμέρῃ πρῶτῃ ἐτελεύτησεν εἰς τὸ Πρόκεσον Βλαχερνῶν Εὐδοκία ἡ Αὐγύστη, καὶ ἡ Φαβία, καὶ ἐνεχθέντος τῆς λαϊκῆς αὐτῆς πλοῆς, ἐν τῇ Παλατίῳ τῆς πόλεως ἐπὶ τῆς ἐξῆς ἐκκεῖνη, καὶ ἐτάφη ἐν τῇς Αποστόλῃς. Si Augusti XIII. Dominico die obiit, plane hoc anno 1031. Cyclo Solis v. Littera Domin. A. Qui anno superiore mortuam illam scribunt, his eam peperisse non animadverterunt, neque ante Octobrem anni 1031. Heraclio nupsisse.

Καὶ τὸ περίπτωμα Perspicue leg. περίπτωμα. Τὸ ἀμφίον.) Schedarum puram putam lectionem expressimus, etsi non dubitamus quin ἀμφίον substituentum sit. Qua voce inter ceteros usus est Macarius Hom. 1. Καὶ ἀμφιῶν ἐν τῆς θεότητος ἀρρήτα ἀμφιῶν ἑρμηνεύει.

P. 6. Μὴ δίκης τυχόν.) Et hic & alibi passim defecta aliquot particulis, ac copulis oratio. Id quod semel admonere satis est.

Τὸν Βατηλῖον.) Variant schedæ in hujus nominis scriptione, ut nescias Vitulinusne, an Betulenus, aut Vetulenus latine quadret. Quippe B. litteram varie ætas illa pronuntiavit, de qua re alibi disputavimus.

Ηράκλειος δὲ τὸν υἱόν.) Theoph. Τὸ τῷ ἐστὶν μὴ Ὀκτωβρίῳ δ'. Ἰνδ. α'. ἐτέφθη Ἐπιφάνεια ἡ θυγάτηρ Ηρακλείου ὑπὸ Σεργίου Πατριάρχου Αὐγύστη ἐν τῷ δίκτηρίῳ τῆς αἰγῆς Στεφάνου ἐν τῇ Παλατίῳ. τῷ δὲ Δεκεμβρίῳ μὴ καὶ τῇ αὐτῇ πρῶτῃ Ἰνδ. ἐτέφθη Ηράκλειος ὁ υἱὸς Ηρακλείου ὁ νεός, ὁ καὶ Κωνσταντῖνος, ὑπὸ Σεργίου Πατριάρχου. At Chron. Alex. Epiphaniam coronatam asserit eadem Ἰνδ. 1. & Ὀκτ. 14. feria 14. sed Constantinum non nisi anno sequenti 1032. Januarii 22. feria 11. Necessario eo quod dixi anno, cyclo Solis vi. Litter. Dom. G. Ex quo die in Aetis adscribi cœpit annus primus Heraclii Junioris. Hic locus quia ad hujus Historiæ διαρρύθμισιν magnopere pertinet, hic subiiciendus. Καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς καὶ τῆς Ἰαννουαρίου μῶνός ἐπετραπὴ γράφειν μὴ τὸ (ἐν ὀνόματι) Βασιλείας τῆς Θεοτοκῆς ἡμῶν διαποτῆς, & μεγίστων διεργετῆς Φλαβίου Ηρακλείου τῆς Θεοτοκῆς εἰς τὴν γ'. καὶ μὴ τῷ ὑπατάειν αὐτῇ εἰς τὴν β'. καὶ Φλαβίου Ηρακλείου νεός, Κωνσταντῖνος τῆς Θεοτοκῆς αὐτῇ εἰς τὴν α'. τῆς αἰωνίων Αὐγύστη καὶ αὐτοκρατορῶν.

Τῷ θυγατέρῃ δὲ.) Quænam hæc Heraclii filia Edit. Paris. Gregoria? Eudocia quidem nonnisi duos Heraclio liberos peperit, Epiphaniam & Heraclium Juniores. Siquidem Ἰνδ. 14. A. C. 1031. cum Eudocia, quam antea desponderat, nuptias Heraclius iniit. Eadem Ἰνδ. sed A. 1031. Julii vii. nascitur Epiphania, ut etiam Alexand. Chron. habet. Ἰνδ. 15. A. 1032. natus est Heraclius Junior. Eudocia quarto postea mense moritur. Epiphania porro eadem & Eudocia vocata, Alex. Chron. teste, quam Heraclius Turcarum Principi desponderat. Emendandus igitur hic locus, & Νικήτα τῷ τῷ ἀξίαν Πατριάρχῃ leg. Gregoriam Nicetæ τῇ Γρηγορίᾳ filiam Constantino filio adhuc infanti despondit. Quod ex p. 7. hujus libri perspicuum est.

Κατὰ τῷ τῷ φόρῳ.) Insigne hoc forum præ cæteris fuit. In descriptione Constantinopolitanæ urbis 14. fora numerantur. Inter quæ Constantinianum nominatum censetur, Regione vi. & vii. Theodosianum item Regione v. in qua & Portus Prosfiorianns, quem ἀπὸ τῆς προσφορῆς deducunt nonnulli. Vide num ex eo nomen illud obtinuerit, quod forum respiceret. Theoph. in A. Copronymi XIII. Ἀνὴρ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ φόρῳ αὐτῷ τῷ Κωνσταντίνῳ τῷ ἀνιέρῳ προσέδωκε. Curo-palates lib. de Off. Κατὰ μὲν τὴν πρῶτῃ τῇ Σεπτεμβρίῳ, τῇ Πατριάρχῃ μὴ λιτανείας, καὶ τῇ ἀγίων εἰκόνων εἰς τὸ πορφυροῦ κίονιον παραγενομένη, ἐφ', ὃ ὁ σαυρὸς ἵσταται, ὃ πάλαι ΦΟΡΟΝ ἐκαλεῖτο, ἀπέρχεται ὁ βασιλεὺς. Cedrenus in Constantino: Καὶ τὸν ΦΟΡΟΝ ἐκτίσας, μετὰ γὰρ τῷ δύο μεγάλων ἐμβόλων, καὶ ἐν αὐτῷ τῷ φόρῳ κίονα μονόλιθον ὃ ὀλοπόρφυρον ἐστίν, &c. Forum hoc igitur Constantinianum fuit.

Χοσρόης δὲ.) Quæ de Saito narrantur hoc loco, vix est ut certam iis in annorum ordine sedem attribuas. Etenim Cedrenus anno Heraclii XII. Saitum hunc, quem Σάιν appellat, a Chosroe missum ad Chalcedo-

nem exercitum adduxisse, ac cum Imperatore collocutum esse scribit, cum eodem anno Pascha ab Heraclio celebratum esset. Quod quidem in magnis illis Annalibus confertur in annum Christi 1031. Erat Indictio x. non ix. ut illic scriptum est. Apud Theophanem de Sae, legatisque tribus in Orientem missis verbum nullum. Alexandrinum Chronicon colloquium hoc cum Sae, atque Heraclii legationem ad Chosroem notat Ἰνδ. 14. etsi Indictionis 11. lemma præfixum sit. Subiicit enim; Τὸ τῷ ἐστὶν ἐπὶ Σεργίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τῆς α'. ἐβδομίδος τῆς νηστειῶν Ἰνδ. 14. &c. Sed multa ordine suo luxata, & alienis titulis subscripta sunt in eo Chronico. Proinde totus hic locus τῷ τῷ ἐστὶν ἐπὶ Σεργίου Πατριάρχου. &c. p. 822. ad Ἰνδ. sequentem referendus est, quæ est 14. Heraclii vi. Christi 1031. Siquidem p. 888. Kal. Martii feriam 11. fuisse dicit; nempe cyclo ix. Littera Domin. C. Igitur Anno Christi 1031. Ἰνδ. 14. Heraclii vi. Saes castra ad Chalcedonem applicuit, & vi. annorum prochronismus a Chronographis, & Historicis commissus est. Nam quod illi A. Heraclii XII. Christi 1031. imo, ut postea demonstrabimus, 1032. ea contigisse volunt post Pascha, falsum inde convincitur, quod anno Heraclii xi. copiae Romanorum in Asiam ex Europa translatae sunt. At illud ante Sae colloquium, Legatosque missos fieri non potuit, ut ex Nicephoro nostro evidens est. Nondum enim Heraclius expeditionem adornarat. Sane quæ de Saito diximus, diu ante Heraclii profectioem ad Chalcedonem cum Imperatore transexisse, ad stipulatorem habent Georgium Syncellum, ex quo Cedrenus ista transtulit, sed nomen, de qua mox disputabimus, affinitate deceptus alieno tempore reddidit.

Ηγεμόνα τῶν Περσικῶν.) Σάιν hunc appellat Cedrenus, & Alexand. Chron. cave autem cum altero confundas, quem Σάιν postea vocat idem Cedrenus, ac Theophanes, Paulus Diaconus Sathin. Quæ nomen affinitas mirifice Chronographis, atque Annalium scriptoribus imposuit. Proinde sic habeto: Quinquæ omnino Duces a Chosroe contra Heraclium missos. Primus est Σάιν, quem Saitum appellat Noster, a quo Alexandria, Ægyptus, atque omnis Oriens vastatus est. Hic, quod Heraclium vivum ad Chosroem non adduxisset, detracta cute miserime periit, ante omnem Heraclii expeditionem, cujus ille Legatos tres e Bithynia in Persidem secum abduxit. Secundus est Sarbarus, de quo crebra deinceps mentio. Idem hic Sarbanazas a Cedreno & Theophane vocatur A. XIII. & Sarbarazas, qui ad oppugnandam Constantinopolim missus in itinere revocatur a Chosroe, jubeturque copiis cum Sarablanca conjunctis cum Heraclio pugnare. Tertius est Sarablanca, de quo meminit Cedrenus, ac Theophanes A. Heraclii XIV. Quartus est Sais, cujus meminerunt iidem A. XIV. XV. & XVI. Quo postremo anno victus ab Heraclio ex mœnore, atque ægritudine mortuus est. Ejus corpus inveteratum, & in Persidem allatum Chosroes plurimis contumeliis affecit. Quintus est Razates, qui A. XVII. ab Heraclio cæsus est. Fit & alterius Ducis mentio a Leontio, qui S. Joannis Ελεήμονος vitam edidit, quem is Rasmissum vocat, a quo vastata scribit loca sancta. Verum Sarbaro id attribuunt cæteri. Sub primo illo Sae militasse S. Anastasium, ac cum eo Chalcedonem venisse, ibidemque Christianam fidem amplectum castra reliquisse in Annalibus scriptum est A. C. 1031. Anno Heraclii XII. Sed cum A. 1031. Heraclii vi. comparandum istud esse paulo ante evidenter ostensum est. Qui Martyris vitam prodidit Simeon Metaphrastes, ita de ejus conversione scribit. Erat enim ei quidam frater genere, & commilito: ambo autem relati in numerum exercitus Sain, veneruntque usque ad inclutam Chalcedonem. Cum autem divinus Heraclius irruptione facta in Persidem contra Sain retraxisset, rursus Persa reditum aggressus est, & in suam regionem vehementi studio est reversus. Exercitum autem Persicum reliquit Anastasius, &c. Paulo vero postea, x. hunc Heraclii annum fuisse memo-

rat, quo ille Hierosolymam profectus in Monasterium receptus est. Ubi vii. annis transactis demum A. Heraclii xvi. passus est. Quæ quidem neque cum Annalibus, neque cum re. veritate consentiunt. Imprimis cum annus numeretur Heraclii x. quo is in monasterium admissus est, male cum A. C. 10cxi. componitur. Heraclii quippe x. cœpit A. 10cxix. Indiēt. vii. pervenitque ad Octobrem A. 10cxx. biennio antequam Heraclius in Orientem pergeret, aut cum ullo Chosrois Duce confingeret, adeoque iv. annis post Sæ digressum, imo post ejus obitum. Restat ut sub altero pene *ὁμωνύμῳ* Sai stipendia fecerit, cum præsertim Sais non Saes, aut Saitus a Metaphraste nominetur. Verum obstat, quod post Sæ necem non Sais, sed Sarbarus, vel Sarbarazas in Bithyniam exercitum egerit, unde a Chosroe revocatus cum Heraclio certavit. Siquidem, auctore Theophane, & Paulo Diacono, Chosroes A. xiii. Heraclii Sarbanazam cum copiis in Romaniam, ut ait Cedrenus, immisit. Sed e vestigio revocatus est, cum Heraclius in Perside irrupisset. Cui sese interim Sais objecit. Rursus A. xvi. Heraclii Chosroes bifariam partitis copiis Sarbarum cum L. M. Constantinopolim misit. Cæteros Duce Sai adversus Heraclium opposuit, a quo victus Sais ac profligatus est, cum interim Sarbaras Chalcedonem oppugnet: qua in obsidione perstitit, nec cum Heraclio deinceps congressus est. Theophanis ac Cedreni verba mirifice cum Metaphraste conveniunt. Τέτρω τῷ εἶναι (ait Theoph.) Χοσρόης ὁ τῷ Περσῶν βασιλεὺς πάλιν ἐπομίσσαςτο στρατεύσας ξένους τε, καὶ πολίτας, καὶ οἰκείους, ἐκ παντὸς γένους ἐκλογὴν ποιεῖμενοι. καὶ ταύτῃ τῇ ἐκλογῇ τῷ Σάιν παραδίδει στρατηγῷ. Metaphrastes vero. Cum adolescentiæ (inquit) ætatem jam attingeret, & Rex Chosroes novum exercitum in Perside colligeret, ipse quoque cum aliis refertur in numerum tyronum. Annus xvi. Heraclii cœpit Christi 10cxv. Quod si A. xvii. ejusdem Imperatoris passus est, A. Christi id accidit 10cxvi. aut 10cxvii. Ita non annos vii. sed unum, aut alterum exegit in Monasterio. Aut si omnino cum priore illo Sæ Chalcedonem perrexit, A. 10cxvi. Heraclii vi. Christo nomen dedit, ac 10cxxi. Heraclii xi. aut insequentia Chosroe interemptus est, id quod ego verisimilius arbitror. Postremo minime prætereundum Lutherani Chronologi Sethi Calvisii insigne delirium, qui ad A. Christi 10cxxi. notat, Chosroem Anastasium in Asiam misisse, qui Chalcedonem oppugnet: sed Anastasium magno Imperatoris bono, relicta superstitione gentili, sacris Christianis initiatum, & postea etiam martyrio coronatum. Cujus rei testem affert Cedrenus. Quo nihil fingi potest ineptius: cum Anastasium ex tiro-ne Ducem faciat. Sed neque de Anastasio apud Cedrenum verbum ullum: & Saes Persarum dux A. Heraclii vi. Chalcedonem pervenit, non utique absente, ut iste fingit, Heraclio. Sed sexcenta sunt ejus generis in ista Chronologia, quam qui scripsit neque Cedrenus, neque alium Græcum ullum scriptorem vidit, sed pleraque ex Illustrissimi Cardinalis Annalibus hausta nullo judicio decerpit.

Οὗτος ἐπὶ τῷ Ἀλεξάνδρῳ) Theophanes ac Cedrenus iidem uterque ver bis Anno id Heraclii vi. contigisse narrant. Proinde Christi 10cxv. vel 10cxvi. Quod imprimis observandum est. Nam & hic immane quantum Chronographos ratio fugit, cum Joannis Alexandrini Eleemonis annos, atque obitum describunt. Quem Nicephorus in Chronico sedisse annos x. asserit. Itaque A. Christi 10cxx. decessisse hunc in Annalibus legitur: & eodem Anno Nicetam Patricium ab Heraclio missum Alexandrinæ Ecclesiæ pecunias in fiscum redigere voluisse. Porro, Leontio teste, priusquam Alexandria in hostium potestatem veniret a Niceta Constantinopolim abductus, in itinere obiit. Verum qui potuit Nicetas in ea urbe, provinciaque pecunias colligere, quam v. jam annos Persæ in potestatem haberent? Quare metachronismus est Annorum v. Quod si Joannes ab Heraclio Alexandrinæ Ecclesiæ præfectus est, quod idem Leontius prodit, ut id anno ejus primo factum sit, non nisi vii. annos eam Ecclesiam administrare potuit.

Εξουσίας δὲ ταύτας. Mendosa hæc sunt, ut alia pleraque. Leg. δὲ & φαίνοι τ' ἀν πάποτε. Paulo antea προ εἰς τε τῆς ζωῆς For. εἶτι τε.

Οπερ ἀπηνέες. For. ἀπηνέες.

Ταῦτα ἐπὶ τέλει.) Neque hæc faniora: Ex quibus tamen germanum sensum odorari studuimus. Leg. hic vero ἐπιτελεῖ.

Ολύμπιος μὲν) Iidem plane recensentur in Alexand. Chron. in Epist. Heraclii ad Chosroem. At Cedrenus Lxx. ex magnatibus profectos asserit: sed perperam. Expungenda enim littera o, ut & apud Theophanem, quæ numerum illum apud Græcos indicat. Anastasius porro in eodem Chronico ἀρεσβύτερος καὶ Σύγκλητος nominatur.

Εξ ἧ καὶ τὰ πλείστα) Chronicon Alexand. Τέτρω τῷ εἶναι ἀπὸ τῆς θρησκείας οἱ κτήτορες τῶν πολιτικῶν ἀρτῶν ὅτι γραφῆς καὶ ἑκατὸν νομίσματα γ'. καὶ μετὰ τὸ παραχρῆν πάντας, ἀδελφούς τῷ Αὐγύστῳ μὴ τῆς εἰς ἰνδικτιῶνος ἀνιρηθῆναι τελεῖας ἢ χορηγία τῶν αὐτῶν πολιτικῶν ἀρτῶν. Itaque Indiēt. vi. A. Heraclii vii. Mense Augusto, hoc est Christi 10cxviii, annona suppressa est.

Καὶ οἱ χεῖρας δὲ ταύτας) Nihil apud alios scriptores de ejusmodi Heraclii consilio legere memini.

Ο γουὺ ἱεράρχης.) Caussam aperit hæc historia, quam cæteri dissimulant, cur jurejurando se populo Heraclius obstrinxerit. De quo Theoph. Anno Heracl. xii. Πιστὰ δὲς τῷ λαῷ ὡς αὐτοῖς μέλει θανάτου ἀγωνίστηται, καὶ ὡς τέκνοι οἰκέοις τέτοις συμπεριμύσσηται. Paulus Diac. Juramenta dans populo, quod cum ipsis usque ad mortem foret certaturus, & tamquam propriis filiis adhaerens.

Καὶ ὁ τῷ Οὐννων.) De Hunnorum adventu tacent pag. 8. Cedrenus, ac Theoph. Sigebertus A. 10cxxi. Heraclius Imperator Hunnis confæderatur.

Μετὰ δὲ ταῦτα καὶ ὁ τῷ Ἀβάρων.) Cedrenus, ac Theoph. A. Heraclii ix. Avars produnt in Thraciam irrupisse, totamque illam ab iis tragoediam excitatam. Erat A. C. 10cxix Indiēt. vii. Contra Chron. Alexandr. pag. 890. Indiēt. ix. A. Heraclii xi. & post ejus consulatum xii. Sed falsum Indictionis esse titulum nemo non videt. Neque enim cum Indiēt. ix, annoque Heraclii xi convenit annus post ejusdem Consulatum xii: multoque minus quadrat quod subjicit: a xxii Januarii ejusdem Indiēt. annum esse Heraclii junioris xi; ut anno solido Consul fuerit antequam nasceretur. Scriptum est in eodem Chron. p. 878. Ex A. D. Octobris vii. Indiēt. xiv, quo Heraclius Imperium auspicatus est, usque ad Januarii xii ejusdem Indiēt. publicis Actis subscriptum esse, A. i. Imperii dumtaxat, & a xiv. die Mensis ejusdem deinceps ad Decembrem exeuntem Indiēt. xv. ineuntis, additum. Et Consulatu ejusdem religiosissimi nostri Principis. Quare annis sequentibus, puta Heraclii xi, & Indiēt. xv. ab Januarii mense numeratus est A. i post Consulatum Heraclii. Anno vero Heraclii xii, Indiēt. i. Januario mense, cœpit A. i post Consulatum Heraclii. Quod quidem anno C. 10cxiii. respondet. Quo eodem anno, ut idem Chronicon refert, a xxii Januarii in Actis publicis, post solemne carmen, In nomine Domini, &c. jussit Heraclius adscribi, Heraclii Junioris A. i. Itaque A. xi. incurrit in A. C. 10cxxi. Ind. xi, Heraclii vero Senioris Imperii A. xiii, & post ejus Consulatum xii. Ex his ἀσύγκλητος constat esse, quæ in Chronico leguntur. In quo etiam character feriæ subditur, τέτρω τῷ ἐνιαυτῷ, μὴ Δασιφ, καὶ Ρωμαίους Ιουλίους εἰς ἡμέραν φερώτη, &c. Junii v. Feria i. Hic est annus Christi 10cxxi, Cyclo Solis xvi. Lit. Dom. B. Proinde Junii v. feria i. five Dominica.

Verum Cedreni ac Theophanis sententia longe verior est. Etenim A. Heraclii xiii. Ind. xi. five Christi 10cxxi Heraclius Constantinopolii xv Martii profectus in Orientem, xx Apr. in Persidem cum copiis suis ingressus est, ut scribit Theoph. totoque hoc anno Chosroem insecutus, demum in Albania hiemem traduxit. Quare Constantinopoli Junio mense non fuit. Sed & Avarum illa prior irruptio, ac perfidi a ante expeditionem Heraclii contigit, ut etiam Nicephorus noster asserit. Quod ad Alexand.

Chron. attinet, quod ex variis auctoribus centonis instar concinnatum est, vel ratio ipsa persuadet παρεκβολῶν hanc de Avarum grassatione, alieno loco positam ad Ind. vii. Heraclii vero ix. annum pertinere. Unde pro Δασις legendum omnino Δασις γ'. Nimirum A. C. 1029, cyclo Solis xii. Lit. Dom. G. ideoque Junii iii. FERIA I.

Ην δὲ Κυάτορα.) Quæstorem sacri Palatii. Vide Notitiam Imperii. Quod sequitur participium, ἀπαίροντας, vitium sonat. For. ἀποφέροντας.

Εἰς τὴν πόλιν Ηράκλειον) Ea est Perinthus, ut ait Procopius L. I. de bello Vandalico, in Propontide sita.

Ἀποδασμὸν δὲ τινὰ) Corr. ἀποδασμὸν.

Χωρήσεν τὰ λάσσια) Depravatus hic locus. Nec divinare necesse est.

Ὁ ἔβδονον καλεῖται.) Suburbanum est Constantinopolitanæ urbis, a milliario numero dictum, quod vii. lapide ab urbe distaret. Cæterum deesse quidpiam inter μόλις & πρὸς τὸ πεδίον suspicari possumus, ut primo Imperatoris fugam, ac receptum, inde Barbarorum adventum in Septimum describat.

Βαρνύουσι ποταμῷ) Barnysum perpetuo vocat fluvium, quem cæteri Barbyfen vel Barbyssum appellant.

Τὸ πρὸς τὴν ἀνεμίαν) Metachronismus est annorum ferme vii. Siquidem Martinam duxit A. Imperii iv. Christi 1029, pro quo perperam in margine pag. 32. ab operis 1029 notatum.

P. 9. Σωφρονισμὸν ἐπὶ ταύτῃ.) Divinandum nobis hic fuit, ut ex vitiosa lectione commodi aliquid sensus erueretur. Cum Prasina factio Heraclium exagitarat, haud dubium quin Veneta pro eo steterit. Igitur ἐπὶ ταύτῃ corr. fortassis οἱ Ένετοί.

Διεπιφράσκοντο τὰ ἑκκλησιῶν.) Ut Avaribus tributa penderentur. Nam missis ad Chag. Leg. eum sibi reconciliavit καὶ σοὶ χήσατες πάλαι ὑπέσρεσαν οἱ φρέσβεις ἐν εἰρήνῃ.

Ἀυδὶς δὲ ἐπιστρατεύει.) Metachronismus est annorum v. Cedrenus ac Theoph. A. v. Heraclii Hierosolimitanæ urbis ἀλωσιν referunt, Indict. 111. Est hic A. C. 1029. At Chron. Alex. Indict. 11. Heraclii iv. hoc est Christi 1029. Et characterem anni huius addit: nempe xxviii. die mensis Octobr. Sabbatum fuisse, quo sacra Lancea Hierosolymis allata est. Jam vero ut Octobris xxviii. Sabbatum sit, annus esse debuit Christi 1029 Indict. 1. Heraclii 111. cyclo Solis v. Lit. Dom. A. aut certe anno 1029 Indict. vii. Heraclii xi. cyclo Solis xi. neutrum Ind. 11. Quare mendum loco est illo. Monuimus antea perturbatos nonnumquam, ac sede sua dimotos esse annorum, & Indictionum titulos in illo Chronico. Idem & huic loco contigisse necesse est. Itaque sic rescribendum censeo. p. 880. Ind. β. δ'. μετὰ ὑπ'. Ηρακλῆς Αὐγύστη τὸ γ'. Καὶ ἀπὸ κβ', τῇ Ιανουαρίᾳ μὲν γράφεται βασιλείας Ηρακλῆος νβ' Κωνσταντίνου τ' β'.

Ind. γ'. ε'. μτ' ὑπ'. Ηρακλῆς Αὐγύστη τὸ δ'. &c. Moxque: Τῷ τῷ ἐστὶ περὶ μὲν Ιουίου, &c. usque ad hæc verba. καὶ παρασκευῇ γυναικῶν. p. 882. Rursus Ind. δ'. ε'. μτ' ὑπ'. Ηρακλῆς Αὐγύστη τὸ ε'. Τῷ τῷ ἐστὶ, ἐπὶ Σεργίῳ Πατριάρχῃ ἀπὸ δ' α'. ἐβδόμενος ὁ ἡγεμὼν Ινδικτιωνος δ'. Quæ postrema verba Ινδικτιωνος δ'. conjecturam nostram affirmant. Sed ille feriæ character p. 882. quo xxviii. Octobris feria vii. notatur, cum sit perspicue falsus, unius litteræ mutatione restituitur, si pro κβ', μβ', hoc est xvi. scribatur. Nam A. C. 1029. Ind. iv. jam inchoata una cum Heraclii vi. cyclo Solis vii. Lit. Dom. E. ideo Octobris xvi. FERIA vii. Chronic. autem cum reliquias Hierosolymitani excidii eodem orationis filo pertexeret, non necesse habuit novæ Ind. annique titulo eam abrumper. Sed cum idem Septembris xiv. Indictione adhuc 111. notat, plane Indictionis initium non a Kal. Sept. ut Scaliger Lib. de Emend. v. monet, sed a xxiv. ducit: alioqui τετάρτης dicendum fuit. Quicquid sit, certum est Hierosolyma capta A. C. 1029. Indict. 111. Anno Heraclii v. Sigebertus ad annum hoc refert 1029. Sed quod biennium interdum addere solet, annus ejus xvi. noster est xv.

Σάρβαρον ἡγούμενον.) A Sarbaro captam urbem illam esse consentit & Chron. Alexand. tamen si id Rasmiszo Leontius tribuit, ut antea notavimus.

Μοδὲς τε τιμικαῦτα.) Imo Zacharia, ut Cedrenus, Theoph. alique omnes asserunt. De qua re paulo post agemus.

Ὁ οὖν Ηράκλειος.) Prima hæc est Heraclii in Orientem expeditio: cuius certum annum definire operæpretium est ad Heraclii historiam. Cedrenus ac Theophanes A. Heraclii xi. transportatos ajunt ex Europa in Asiam exercitus. Anno deinde sequenti, hoc est Heraclii xii. celebrato Paschate, postridie sub vesperam contra Persas profectum, relicta Bono Patricio, & Sergio Patriarchæ Constantinopolitanæ urbis custodia. Et quidem annus ille duplici characterē notatus est. Primus est apud Cedrenum: qui A. Herac. xii. Septemb. 111. Feriam v. ait fuisse, quo die Stephanus quidam Alexandrinus de Saracenorum Imperio nonnulla prædixit. Alter apud Theophanem reperitur eodem anno Heraclii xii. cum ait, Τῷ τῷ ἐστὶ μὲν Απριλίῳ δ'. Ind. γ'. τελέσας ὁ βασιλεὺς Ηράκλειος τὴν εὐρωπὴν τῇ Πάσχᾳ ἀδελφῷ τῇ δ' αὐτῇ ἐπὶ πρῶτος ἐκίνησε καὶ Περσίδος. Aprili (inquit) mense, die iv. Pascha fuit. Sed quod in nostro Codice est Ind. γ'. melius in Miscella Ind. x. Hunc annum Christi 1029. Annalium auctor, alique vulgo Chronologi numerant, & quidem ille Indict. ix. A. Heraclii xii. Verum cum annus Heraclii xi. cum Indict. ix. cæperit A. D. 1029. Anno 1029. cum Indict. x. inchoatus est xii. Quare non xii. Heraclii, sed xi. convenit Pascha anni 1029. Jam anno Christi 1029. cyclo Solis xiv. Lit. Dom. D. Sept. 111. FERIA v. qui erat anno Heraclii non xii, sed xi. Eodem anno cycli Paschalis erat annus xiv. Novilunium Paschale 111. Kal. Apr. Terminus Paschalis Prid. Eid. Apr. Dominica. Ideo diffundendus dies in xii. Kal. Majas. Ergo xix. Apr. Pascha celebratum. At iv. die Sabb. fuit. Idem & ex Maximi Monachi Computo colliges, quem iis temporibus scripsit. Nam cyclo Lunæ xiv. Luna xiv. Apr. xii. cyclo Solis ix. Epactæ Solis 111. quas adde Regularibus ὁ ποταμός hoc est v. sunt viii. Proinde FERIA 1. April. xii. Et καὶ ὑπὲρ βασιν Pascha rejiciendum in xix. Non igitur eundem in annum Julianum aut Heracliani Imperii, (quod ab Octobri mense, ut ante monuimus, inchoatur) duo illi Theophanis ac Cedreni characteres incurrunt, sed Constantinopolitanum dumtaxat. Quorum primus Sept. 111. A. 1029. tribuendus est: alter, idemque Paschalis, A. 1029. Cyclo Paschali xv. Cyclo Solis ex methodo Constantinopolitana, & Maximi computo, x. Terminus Paschalis Aprilis I. Concurrentes iv. cum Regulari 1. dant Feriam v. Aprilis 1. Unde Aprilis iv. Dominica Paschatis. Apud Latinos vero Cyclo Solis xv. Lit. Dom. C. Eodem Lunæ Cyclo Terminus Paschalis & Pascha iisdem illis diebus.

In Alexandrino Chronico p. 892. scriptum est, Indict. xii. Heraclii xiv. & post ejus Consulatum xiii, Heraclii Junioris xii. Heraclium cum liberis, & conjuge profectum xxv. Martii, & ad Nicomediam Pascha celebrasse: secundum quod remissis liberis cum Martina conjuge perrexit. Debuerat Paschatis characterem, ut in levioribus solet, adscribere. Interim, si sana lectio est, hoc Pascha in A. D. 1029. incurrat, Cyclo Solis Rom. xvii. Bissextili, Lit. Dom. G. Term. Pasch. v. Eid. Apr. FERIA 1. Dom. Pasch. xvii. Kal. Majas, hoc est Apr. xv. Ex methodo vero Maximi Cyclo Solis xii. Concurrentes vii. cum Regulari ix. Apr. hoc est 11. dant feriam 11. in Termino. Ergo xv. Apr. Pascha. Verum falsum omnino Chronicon illud esse ex eo validissime probatur, quod Heraclius A. Imperii xiv. Constantinopoli esse non potuit. Hoc enim anno cum in Albania hiemem traduxisset, αἶμα ἔχει ἀπὸ πάρος δ' Ἀλβανίας, appetente vere, motis ex Albania castris ut ait Theophanes) in Persidem erupit, totoque deinceps anno cum Chosrois ducibus pugnavit.

Ne

Ne diutius differam, ita prorsus existimo: Pascha illud in Chronico commemoratum celebratum ab Heraclio esse A. Imperii xiiii. Ind. xi. Christi 1033. Quo anno Cyclo Solis Constantinopolitano xi. Lunæ xvi. Terminus Pasch. xxi. Martii. Concurrentes v. cum Προδευταῖς iv. dant Feriam ii. in Termino. Ideo Martii xxvii. Dominica Paschalis. Idem convenit apud Latinos Cyclo Solis xvi. Lit. Dom. B. Atque hoc quidem anno, auctore Theophane, Heraclius, qui anno superiore Constantinopolim hyemandi causa ex Armenia redierat, Martii xv. Ind. xi. contra Chosroem egressus est. Quod autem xxv. Martii profectus in Chronico legitur, facile cum Theophane conciliari potest. Quid si enim pro is. scripsit Theophanes xē; Quid si in itinere aliquantisper moratus est? aut Nicomedia ipso die Annunciationis profectus, tertio inde die Pascha celebravit.

Postremo ex his omnibus apparet primam Heraclii profectionem in Orientem accidisse A. C. 1033. Heraclii xiiii. Indi. x.

Καὶ ἀπὸ τῆς τῆς Εὐζένης.) Prochronismus est A. fere trium. Quæ enim sequuntur non anno illo, quo primum profectus est Heraclius, Imperii videlicet xiiii. sed xvi. contigerunt, ut est apud Cedrenum, ac Theoph. cum Chosroes sæpe ab Heraclio victus, ingentibus undique conflatis copiis, earum partem Saino Præfecto tradidit, & adversus Imperatorem opposuit: alteram cum Sarbaro Constantinopolim misit, ut cum Hunnis Occidentalibus, quos Avars vocant, ac Sclavinis & Gepidis urbem oppugnaret: Heraclius contra trifariam exercitu distributo, partem unam ad urbis præsidium submittit: secundam Theodoro fratre Duce Saini copiis objecit. Ipse cum tertia Lazorum regionem adiit, Turcorumque five Chazarum auxilia contraxit. Fieri quidem potest, ut antea a Turcis auxilium postularit, & ad eos ipse perrexerit. Anno siquidem expeditionis primo ἐστράτευσε μὲν πλοίων δὲ τῆς Εὐζένης Πόντου (ait Cedrenus) ac sibi Turcorum copias adjunxit. Sed congressus ille cum eorum Principe nonnisi eo quo dixi anno contigit.

Edit. Paris.
pag. 68.

Καθ' ὃν τίκεται.) Heraclii liberos habes in Προδευταῖς brevi tabula descriptos. Heraclius vero iste in Lazorum regione natus, plane a Constantino distinguendus est, qui diu ante Constantinopoli ex Martina susceptus est, ut suo loco demonstrabitur. De anno nihil exploratum habemus.

Καὶ κλέωνος τῆς βασιλείας.) Zebeel Chazarum Dux ab iisdem scriptoribus nuncupatur, qui per Caspias portas in Persidem irrupit. Unde redeunti ex Lazica Heraclius occurrit, tumque se mutuo perhumaniter acceperunt.

Καὶ ἀποβάς τῆς ἱππῆς.) Theophanes: Ο δὲ Ζιέβηλ τῶτον ἰδὼν ὃ προσδραμόν καταπαύεται αὐτὸν τῆς ἑλπίδος. ὃ προσεκύνησεν αὐτῷ, ὁρῶντων δὲ τῶν Περσῶν ἐκ τῆς πόλεως ταραχίλους. Πᾶς ὃς λαὸς τῆς Τυρκίης εἰς γλῶττι πεσόντες φωνῆς ἐκείνους ἐπὶ σόμα τὸν βασιλέα ἐτίμων τιμῶν τῶν παρ' ἐθνέσι ξένων. ὁμοίως δὲ οἱ ἀρχοῦντες αὐτῶν ἐπὶ περὶ ἀναβάντες τῶν αὐτῶν χήματι ἐπεσον. προσήνεγκε δὲ Ζιέβηλ τὸν εὐντὸν ὅν Ἀρχηγένηον τῶν βασιλέων. ἡδυνώμενος τοῖς τέττε λόχοις, ὃ ἐκπληττόμενος τῆς δέας ὃ φρόνησιν αὐτῆς.

Αμα δὲ σολῶν βασιλικήν.) For. σολῆ βασιλική.

P. 10. Εφ' ἐνός τῶν τῶν.) Gazacum urbem Cedrenus, ac Theoph. vocant. Ubi & Cræsi thesauros asservatos fuisse tradunt. Hujus historiam describit Joannes Tzetzes Chil. 111. Hist. Lxvi. qui & ex Pisdæ Heracliade hos Jambos producit

Καὶ τις πρὸς αὐτὸν ἕρηνος τῆς Χοσρόης
Μηχανοτευχῆς ἐξ ἐπομβρῶν τὰς δρόσους,
Γέρων Συρακόσιε νῦν γεομέτρα!

Ο γλῶττι ἀναστῶν μηχανῇ τῇ τελεσάτω
Βοῶν ὅππῃ ἀβῶ, ὃ σαλῶσθαι τῆς χόδονα.

Εἰ παρὰ τῶν τῶν ἀσπλῶτος ὅρος
Ἡ τῶν γυναικῶν μηχανῆς ἀμυχανοῖς.

In v. versu corr. ὅππῃ βῶ.

Ὡς κοινὸν τὸν.) Malim εἰς κοινὸν τὸν.

Χοσρόης τοῖνυν.) Bis a Chosroe Sarbarus, vel Sarbanazas in Bythiniam missus, ac revocatus (quod ante a nobis observatum necessario hoc loco repe Niceph. hist.

tendum est) Primum A. Heraclii xiiii. cum irrumpe in Persidem Heraclio, redire illico iussus est. Secundo A. xvi. ejusdem Heraclii, quando & Chalcedonem oppugnavit: nec inde digressus est, tametsi ex Avarum clade ingens damnum, ac mœrorem cepisset. Ο δὲ Σάρβαρος (ait Cedrenus) ἐπὶ τῶν τοῖς ἀχ-
δεῖς ὁμοῦς τῆς Χαλκηδὸνα παρακαθήμενος ὃ μετέστη. αὐτὸν ἐχίμασε, φραδδύοντά περὶ τὰ μέρη. Caussam tam pertinacis moræ nullus historicorum affert, præter hunc Nicephorum. Sane enim fido illo Chosrois mandato vel invitatus substitit. At enim turbant Cedrenus, ac Theophanes, dum A. Heraclii xvi. pug-
nasse id Imperatorem scribunt, ut Chosroi terrorem objeceret, quò is Sarbarum a Byzantii obsidione revocaret. Etenim si hoc tantopere studebat Heraclius, quod attinebat revocatum eundem commentitiis litteris retinere? Sed nimirum ante Avaricam cladem, ac solutam Byzantii obsidionem retrahere Sarbarum voluit, ne a duobus potentissimis exercitibus opprimeretur. Idem ubi feliciter ad Urbem gesta omnia cognovit, attritis magna ex parte Chosrois viribus, ne cum recentibus Sarbari copiis instaurandum certamen esset, nullo aut levi domestico periculo, ad Chalcedonem commorari passus est. Itaque quæ a Cedreno ac Theoph. narrantur, ea alieno tempore usurpata ad superiores annos referenda sunt. Longe gravior est Constantini Manassis in hac historia lapsus, qui Chosroem ait Byzantium usque exercitum duxisse, quem quidem per duces suos absentem omnia gessisse constat. Constantini versus hi sunt

Τότε Χοσρόης ὁ Περσῶν ὑπὲρ πύργου δωάσης,
Τὴν πᾶσαν ληίστα μὲν Ἀσίαν ὃ σκυλῶσας,
Εὐς αὐτὸν τῆς Ὀκλεῆς ἡλκασε Βυζαντίδος.

pag. 69.

Addit ad eum inde revocandum, Heraclium in Persidem erupisse.

Αὐτὸν σοφῶς τεχνώμενος μετέλκεν Βυζαντίδος.

Quod & factum est. Siquidem

Αὐτὸν ταῦτα βασιλεὺς Περσῶν ὁ φρουκτίας.

Προῆγε μὲν Ηρακλῆος εἰς μέσην τῆς Περσίδος,

Ὁ δὲ Περσάρχης πρὸς αὐτὸν ὑλαυνεν ὀπιόδοπος.

Quæ omnia elegantius quam verius dicta sunt. Porro litteras deinceps alias a Chosroe missas, & a Romanis interceptas, Sarbaroque traditas narrant Theoph. & Cedrenus. Verum eæ non ad Sarbarum scriptæ, sed de eo necando ad collegam Cardaricham datæ fuerant.

Αδροαδινῶν.) Androegam nominare videntur iidem illi Scriptores, cum tradunt Chazaros per Caspias portas in Androege regionem eruptionem fecisse

Οἱ δὲ Ἀβαροι.) Rursus Avars a Chosroe sollicitati ad Urbem adveniunt. Quod A. C. 1035. vulgo tribuunt. Verum sequenti potius anno quadrat: ut ex Alexandrino Chronico constat. In quo duplex ejus Character traditur. Etenim Indi. xiv. Heraclii xvi. post ejus Consulatum xv. Heraclii vero Junioris xiv. Mense Majo, die xiv. feria iv. αὐτῇ τῇ αἰγία μεσοπεντηκοστῇ, Scholæ contra Joannem Sismum seditiose convenisse dicuntur. Duo hæc, nimirum feria ii. Maii xiv. & xxv. dies a Paschate, quæ est μεσοπεντηκοστῇ nonnisi cum A. C. 1035. comparari possunt, Cyclo Lunæ xix. Solis apud Constantinopolitanos, & ex Maximi Methodo, xiv. Terminus Paschalis Aprilis xvii. Concurrentes, five Epactæ Solis ii. cum Regularibus 111. τῆς ποσιαίας dant feriam v. Quare xx. Aprilis Dominica Paschalis, Littera E apud Romanos, Cyclo Solis xix. Quinquagesima inde dies, hoc est Πεντηκοστῇ vii. Junii. At xxv. five μεσοπεντηκοστῇ Maii xiv. feria iv. ut est in Chronico. Sequuntur totidem alii Characteres. Prior p. 869. ubi xxix. Junii Dominica fuisse proditur. Alter p. 901. ubi Augusti ii. dies Feria vii. notatur. Igitur Littera Dom. E. Quod ad historiam Constantinopolitanæ obsidionis attinet, ac liberationis ejusdem B. Virginis ope ac patrocinio servatæ, pluribus ea narrantur in illo Chronico, itemque apud Theoph. & Cedrenum.

Αλλήλοις τελόχοις.) For. ἀλλήλων τε ἐγγύς. Alexand. Chron. Καὶ πάλιν τῇ ἐξῆς ἐσησε πλῆθος μαγγανικῶν εἰς τὸ μέρος ἐκινῶντὸ πολέμῳ παρ' αὐτῷ συνέργει ἀλλήλων. &c.

G

P. 11. Τὸ ἔτος αὐτὸς δαμνησάμενος. Ind. xv. Her. A. xvii. (ait Chron. Alex.) quo anno moritur egregius ille propugnator Urbis Bonus Patricius Maii xi.

Μαδων δὲ Χοσρόης.) Anno Heraclii xvii. ut ait Theoph. ac Cedrenus, Indi. xv. Razates, (alii Razastes) Dux a Chosroe mittitur, vir bellicosus ac strenuus, quocum secundo exitu pugnatum Decembris xii. Theophanes τῇ δὲ δωδεκάτῃ τῆς Δεκεμβρίου μηνὸς ἡμέρῃ Σαββάτῳ ἐκροτήθη ὁ πόλεμος. Ecce tibi character anni huius, quem frustra Christi ιοcxxvi. faciunt. Fuit enim haud dubie ιοcxxvii. Cyclo Solis Romano xx. Lit. Dom. D. ideoque xii. Decembris Sabbatum.

Καὶ τῆς οἰκίας ἀφορμῶν.) Cedrenus: Καὶ ἀποπληθύνοντες πάντων ὁ βασιλεὺς ἀρχόντι μεγάλῳ τῷ Περσῶν συναντᾷ, καὶ τῇ τῷ Θεῷ δυνάμει, καὶ τῆς Θεοτόκου καταβάλλει τὸν. Videtur innuere cum alio quam cum Duce Razate Imperatorem pugnassee. Nam Razatem proxime tamquam alterum ab ἀρχόντι illo nominat. At nobiscum facit Theophanes, Καὶ ἀποπληθύνοντες πάντων ὁ βασιλεὺς ἀρχόντι τῷ Περσῶν συναντήσας, καὶ τῇ τῷ Θεῷ δυνάμει, καὶ τῇ βοῦνδῃ τῆς Θεοτόκου τὸν κατέβαλε. Καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἀποπληθύνοντες ἐτραπίσαν. Καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἀπὸ συναντήσας καὶ τὸν κατέβαλε. προσέβαλε δὲ αὐτῷ καὶ τρεῖς, οἱ καὶ ἐδωκεν αὐτῷ μὴ δόρατος εἰς τὸ χεῖλος, καὶ τὸν ἐπληξεν. ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ τὸν ἀνέλε.

Ἦτις τὸν αὐτὸν δόρυφορον.) For. Καὶ τις,

Οἱ δὲ Περσῶν ἀρχόντες. De Principum conspiratione contra Chosroem ejusque nece Cedrenus & Theophanes accurate scripserunt. Extat in Alexandrino Chronico Heraclii ad Constantinopolitanos epistola de rebus a se gestis, deque Chosrois miserabili cæde: quam Annales, ac Chronologiæ omnes conjiciunt in A. C. ιοcxxvii. In quo cum Theophane ac Cedreno consentiunt, qui id anno subferunt Heraclii xvii. Verum & illi ipsi secum pugnant, & annos duos in unum temere confundunt. Id quod ego necessariis rationibus convincam. Quippe Heraclii xvii. iisdem auctoribus Imperator cum Turcis Persidem ingressus est: sed ab iis postmodum desertus, cum Razate Chosrois duce secundo Marte configit. Inde Chosroem fugientem persequens, omnia cæde atque incendio vastat. Qua in excursione Natalem Christi celebrat in ædibus Jesdim: Luminarium vero festum Juliani sequentis anni in Dastagerde. Paulo post Chosroes a filio necatur. Pugnatum est cum Razate, ut ante ex Theophane monuimus, Dec. xii. Sabbato, A. ιοcxxvii. Jam Heraclii A. xvii. cum Ind. xv. cœpit A. ιοcxxvi. Quare nonnisi A. sequenti, Heraclii xviii. Indi. i. cum Razate debellatum, Decemb. xii. Atque ut nullus tergiversandi sit locus, testem dabimus Heraclium ipsum in epistola, quam ad Constantinopolitanos scripsit, ubi primum Februarii xxiv. τῆς ἐπισταμένης αὐτῆς Ἰνδικτιῶνος, inchoatæ i. Ind. Dynastas omnes & Satrapas ad Siroem relicto Chosroe defecisse narrat. Postridie Siroem inauguratum; Chosroem vero xxv. mensis ejusdem a filio necatum. Addit insuper Characterem huius anni p. 917. cum ait Aprilis iiii. Dominicam fuisse. Accedit & Chronicon ipsum, in quo Heraclii hæc epistola legitur. Anno (inquit) xviii. Imperii Heraclii: post ejus Cos. xvii. & xvi. Imp. Heraclii Jun. Constantini filii ejus, xv. Maii, Ind. i. FERIA i. ipsa Pentecostes die, lectæ sunt litteræ ex suggestu in sanctissima Dei magna Ecclesia missæ ex Oriente ab Heraclio, &c. Hæc omnia nulli alteri quam ιοcxxviii. Christi A. accommodari possunt. Cyclo Solis ex methodo Maximi xvi. Epactæ Solis v. Cyclo Lunæ ii. Terminus Paschalis xxv. Martii Regularis huius diei i. cum Concurrentibus v. dat Feriam vi. Unde Martii xxvii. Pascha, Lit. Dom. B. Cyclo Solis Romano xxi. adeoque xv. Maii Pentecoste. Ideo, ut initio dixi, duo anni in unum perperam contracti. Apud Theophanem sub eodem A. xvii. ita scriptum est τῇ δὲ θ'. τῆς Οκτωβρίου μηνὸς ιε'. Ἰνδ. κατέλαβεν εἰς τὴν χώραν Χαμμηδά, καὶ ἐξενέπαινε τὸν λαὸν ἐβδόμη δα μίαν. Eadem habet & Cedrenus. Quibus verbis novus Heraclii annus, hoc est xvi. i. cum Indi. i. præfigi debuit. Quis enim

non videt ante Octobrem a xv. ad i. Indictionem transitum esse factum?

Γράφει τε αὐτὸν.) Extat in Alex. Chronico fragmentum Epistolæ Sirois ad Heraclium cum hac inscriptione, Acabata Sadaface Heraclio clementissimo, &c.

Ὡς πείσεται αὐτόν.) For. ὡς πείσεται αὐτὸν.

P. 12. Σαββαροὺς δὲ ἀνέσας.) Hic finis Persici belli fuit. in quo mysticum illud accidisse narrant Theophanes, Zonaras, & alii, quod uti vi. diebus mundus a Deo fabricatus est, ac vii. quievit, ita cum vi. totos annos Heraclius cum Chosroe pugnassee, vii. tandem optatum ei bello finem imposuit. Constantinus Manasses.

Εν ἐξαμέτρῳ τοιγαροῦ ἡλὶς περιδρόμῳ.

Τῷ Περσικῷ, καὶ Μηδικῷ Ηρακλίου ἐκτελείας.

Καλλίνικος ἀνέζωξεν ἐπὶ τῷ Βυζαντίδα.

Numerantur vero anni illi vi. ab A. xii. Heraclii, Christi ιοcxxii. post Pascha, usque ad A. xviii. Christi ιοcxxviii. ineuntem.

Κρατεῖ δὲ τῆς βασιλείας Περσῶν.) Caboes iste nusquam in Persarum Regum numero censetur. Suspicor errore Nicephori factum, ut ejusdem nomina duo pro diversis regibus haberentur. Siroes enim Acabada dictus, quod Caboi simile est. Nisi forte Adefer Sirois filius alio nomine Caboes sit nuncupatus. Ac Regum quidem istorum successio a Theophane ita describitur.

SIROES, ADESER, *Menses vii.*
SARBARAZAS, quem Barazam vocat Cedrenus inter- *pag. 71.*
fecto Adefer, *mensēs ii.*
BORANE, Cedreno Baram Chosrois filia, *mensē vii.*
ORMISDAS, *ἄνθος xi.*

Ab iis Nicephorus noster longe diversus abiit, qui post Siroem, Caboen recenset: Hinc Ormisdam: Postremo Sarbarum. Sane communis hæc opinio est, Ormisdam ultimum omnium in Perside regnasse. Cui Sigebertus annum unum dumtaxat attribuit.

Καὶ ἀλλήλων.) Cor. Μετ' ἀλλήλων.) P. 12. Ηρακλίου δὲ Νικήταν.) Depravata sunt omnino quæ sequuntur. Corr. Νικήτα ἰὸν Πατρικίῳ, &c. Nicetæ filius Patricius creatus est. Vox Σαββαροὺς prorsus expungenda. Ita paulo post Νικήτα in genit. casu. At ἐνέγκει verbum æque corruptum.

Τὸ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν.) Zonaras de Machometo: Τὸς ἐμφαντοῖς δὲ τῷ βασιλεὺς τῷ ἐν Περσίῳ τοῦ προσηγορούμενου Μωάμεθ ὁ Σαρακηνῶν φύλαρχος &c. Paulo post. Οὗτος δὴ ἐν τῇ Αἰθιοπίᾳ ἀφ' ἧς ἀποστῆναι τῷ βασιλεὺς, χάριαν αἱ τῆς εἰς κατοίκησιν, &c. λαβε. Ad annum pertinet Heraclii, xviii. Christi ιοcxxviii. quo e Perside victor Constantinopolim regressus est. Sed nondum tamen, ut opinor, Arabes Romanorum Imperio infesti fuerunt: sed anno postea tertio, ut paulo post dicitur.

Αὐτὸς δὲ λαβὼν.) Anno Imperii sui xix. (ait Cedrenus ac Theoph.) appetente vere Constantinopoli profectus Heraclius, Hierosolymam pretiosa ac vivifica Crucis ligna secum detulit, ἀπαγαγὼν τὰ τίμια, καὶ ζωοποιὰ ἔντα, ut loquitur Theophanes. Ita Græci scriptores omnes ex legitima formulâ sanctissimam Christi crucem appellare solent, atque inter alios Nicephorus in Chronico, Καὶ ὁ ζωοποιὸς σαυρὸς τοῖς ἰδίοις τόποις ἀποκατέστη. Quem ad locum Joachimus Camerarius ex Lutheri pistrino multa contra S. Crucis cultum non minus stolidè quam imperite disputat. Et τίμιον quidem vocari utcumque patitur, ζωοποιὸν vero nefas esse putat. Idque ineptissima ratiocinatione, sed impia atque sacrilega suadere contendit. Sexcenta sunt huius generis in istis Scholiis ab infano capite virulente scripta.

Καὶ Μοδῆς τῷ Ἀρχιερεῖ.) Modestum Hierosolymorum Episcopum fuisse excidii tempore, Nicephorus noster asserit. Cæteri propemodum omnes Zachariam nominant. Theophanes litem hanc aptissime componit his verbis: Εἰσελθὼν ὁ βασιλεὺς ἐν Ἱεροσολύμοις, & τῷ Πατριάρχῳ Ζαχαρίῳ τελευτήσαντος. μὴ τὸ εἰλθεῖν αὐτὸν ἐν Παλαιστίνῃ ἀπὸ αἰχμαλωσίας, ὅτι ἅγιος Μοδῆς & ἀρχιερεὺς τῆς μονῆς τῆς ἁγίας Θεοδοσίας τῆς κτισάντος τῆς ἁγίας Ἀναστασίας καὶ τῆς ἁγίας Βηθλεὲμ, ὡς ἐμνηστεύοντα

ἀπὸ τοῦ Περσῶν, τότε διὰ χειροτονίαν ὁ βασιλεὺς τὸ ἄγιον Μόδετον Πατριάρχην. Quæ omnia a Miscellæ auctore ac Cedreno prætermissa ad hanc historiam peropportuna sunt. Atque etsi nonnihil vitiata sint, hoc tamen significant, Zachariam paulo post reditum e Perfide, in Palæstina defunctum, eique subrogatum Modestum Archimandritam. Nicephor. in Chr. Zachariæ tribuit annos ante urbis ἀλώσιν xxii. Modesto vero ann. i. Theophanes, Zachariæ annos in totum xxii. Modesto ii. Idemque Modesti initium confert in annum Heraclii xxii. cum tamen de ejus creatione A. xix. mentionem fecerit. Alexandrinum Chronicon. A. Phocæ vii. Indict. xii. Isacio Hierosolymorum Episcopo mortuo suffectum esse Zachariam scribit Constantinopolitanæ Ecclesiæ Presbyterum, & vasorum custodem. Est hic A. C. v. iocix. a quo ad A. iocxxx. anni sunt xxii. quo annus Heraclii cœpit xxii. Quare Zacharias, postquam in sedem restitutus est, annos iv. vel v. superstes fuit; falsumque omnino est Nicephori Chronicon.

Καὶ ἀνοίγοντα.) For. ἀνοίγοντα. Τὴν δὲ ἀνοίγοντα.) Significat e vestigio Constantinopolim translata esse τὰ ζωοποιὰ ἔθνη, Indict. ii. Prochronismus est A. fere vi. Siquidem A. dumtaxat Heraclii xxi. ut auctor est Theoph. ac Cedrenus, transportata ab Imperatore sanctissima, ac vivifica Crux est, Syriacis rebus plane desperatis. Est hic A. Christi iocxxxi. Indict. vii. Bis igitur Constantinopolim advecta Crux est. Primum A. Heraclii xix. simul atque e Perfide recepta est. Unde ab Heraclio translata, ab eodem denuo post annos vi. ad urbem remissa. At Nicephorus utramque translationem promiscue habuit. Sigebertus A. iocxxv. Saracenis (ait) Syriam infestantibus, Heraclius Crucem sanctam Domini ab Hierusalem Constantinopolim transfudit. uno anno plus dicit. Sed revera annus fuit iocxxxi.

P. 13. Οὐ πολὺς δὲ χρόνος.) Heraclii xxii. Christi iocxxxi. Arabes a Romanis deficiunt, ob rogam, sive donativum ab Imperatoris Eunuchis cum contumelia denegatum. Theoph. Sigeb. A. iocxxxi. Eodem A. moritur execrandus ille Machometes die Junii 17. Successit Abubecher, qui A. Heracl. xxiii. Ind. v. Palæstinam vastavit. A. vero Heraclii xxiv. moritur, Ind. vii. cum regnasset, ait Theophanes A. ii. Cedrenus addit menses vi. Succedit Omarus, a quo Bosra, aliæque urbes expugnatae.

Εὐδὺς Ηρακλείου.) Eodem Heraclii A. xxxiv. Theodorus Heraclii frater ab Omaro vincitur. Inde Emesam ad Imperatorem fugit. Cui successor datus est Baanes, & Theodorus Sacellarius. A quo Arabes Edessa Damascum usque fugati. Theoph. & Cedren.

Εκ τῆς παρήγγελ.) Heraclii xxv. iisdem auctoribus, Baanes ac Theodorus Heraclii Duces a Saracenis vincuntur, xxiii. Julii, FERIA III. in Theophane nostro. Sed Augusti pro Julii ex Miscella rescribendum. Accidit hoc A. C. iocxxxi. cyclo Solis xxvii. Lit. Dom. B. Sed nondum Heraclii A. inierat xxv. cum adhuc xxiv. decurreret cum Indict. vii.

Οὗτος Οὐνόγουσος ἄρως.) Constantinus Porphyrog. Lib. ii. de Them. Οὐνόγουσος ἄρως ait vocatos fuisse Bulgaros.

Ἰωάννης τὸν Βαρμίνης.) Theoph. ac Cedrenus A. xxvii. missum narrant ab Imperatore Joannem Ducem cognomento Kartzam (Theoph. Κατζίος) Ofroenæ Præfectum, qui Chalcedonem (leg. Chalcedem ex Miscel.) ad Jadum Omari Ducem profectus c. m. nummorum pollicitus est, ne Euphratem transiret. Quod quia inscio Imperatore fecerat, relegatus est, eique successor datus est Ptolemæus. Sed alium ab hoc Joanne oportet illum esse de quo Nicephorus hoc loco.

P. 14. Τῆς ἱερῆς.) Vide num eo pertineat Distich. illud ex Anth. L. 4. c. 3. Εἰς ἐσθλὸν ἱερῆας.

Τὸν ἱερίαν δὲ ἀρχαίαν δέμας τοῦ χρόνου,

Τὸ αὐτὸ καὶ γὰρ καὶ πάλιν ἐπικρατέσας.

Neque enim ad ædem B. Virginis pertinere videtur, ut Interpres asserit: sed ad Palatium maritimum. E. Niceph. hist.

jusdem Palatii meminit & Theoph. in A. xii. Copr. ubi Conciliabulum adversus S. Images in Hieræ Palatio celebratum refert. Sed & Niceph. noster in fine Historiæ.

Τὴν λεγομένην Πρίγκυπον.) Principis Insula in Pro-pontide sita est.

Κόλπος Φαδάλιας.) Phidalia leg. Steph. de Urbib. voce Γωνιόπολις. Εἰς δὲ καὶ γωνιόπων λιμὴν περὶ τὴν λεγομένην Φιδάλειαν τὴν μετὰ τὴν Ἀντίπλη & τὴν Λεοδενείαν. Fuit hæc Byzantis uxor, ut ibidem Stephanus narrat. In Anthol. L. 4. c. 4.

Ἰμπερτὴ Φιδάλια δάμαρ Βυζαντος ἐτύχθην.

Εἰμὶ δὲ βυπαλαὶας δῶρον ἀεθλοσύνης.

Κατὰ δὲ τὴν δωδεκάτην Ἰνδικτιῶνα.) Indictio hæc A. iocxxxi. inchoata est, Heraclii xxix. Quare A. iocxxxi. ejus obitus notatur in magnis Annalibus, cum sedisset A. xxvii. dies xxi, ut est in Chronico Nicephori: sed falso. Nam ab eo constat Heraclium esse coronatum. Ergo ejus initium in Annalibus notatur A. C. iocviii. Indict. xi. Phocæ vi. adeo ut xxxii. annos ei Ecclesiæ præfuerit. Verum Theophanes xxix. sedisse tantum asserit. Qua ratione anno Christi iocx. Episcopatum iniit, Phocæ Imperatoris ultimo. Ultimus vero ejus annus incurrit in iocxxviii. Ind. xi. Heraclii xxviii. Alexan. Chronicon pag. 875. Annum illum, quo Sergius Patriarcha creatus est, multiplici charactere designat. Siquidem Martii xx. FERIA VI. mortuum esse refert Thomam illius antecessorem: qui xxii. mensis ejusdem sepultus est, Dominica die. Postea vero Aprilis viii. Indict. xiii. Sabbato magno, Sergium creatum Pontificem. Subjicit & alium feriæ characterem, Octobris iii. Indict. xiv. Sabbatum fuisse, de quo supra disputatum est. Annus ille proculdubio Christi est iocx. Cyclo Solis iii. Lit. Dom. D. Ideo Martii xx. FERIA VI. & xxii. Dominica. Cyclo Lunæ iii. Terminus Paschalis xiii. Aprilis. Cyclo Solis ex Maximi methodo xxvi. Concurrentes, sive epactæ Solis iii. quæ cum Regularibus diei dant Feriam ii. Quare Pascha Aprilis xix. & Sabbatum magnum xviii. ejusdem. Unde in Chronico pro viii. rescribendum xviii. Ex hac observatione superiorum Patriarcharum seriem iisdem in Annalibus corrigas. Veluti cum Thomæ primus annus comparatur cum A. iocvi. Phocæ iv. In quo suffragatores quidem quod ad Phocæ annum attinet, habent Theophanem ac Cedrenum, sed utrumque errore lapsus, & A. iv. Phocæ primum illius numeret, Sergii primum duobus annis accomodat, vii. & viii. Longe melius in Alexand. Chronico Cyriacus e vivis excessisse dicitur Octobris xxix. die Sabbati, curatumque funus illius postridie, Dom. Fuit hic annus iocvii. Cyc. Solis xxvii. Lit. Dom. B. Indict. x. Phocæ iv. pene absoluto. Sequenti A. iocviii. Phocæ v. Indict. x. post Cos. Phocæ A. iv. Januarii xxiii. creatus est Thomas. Sedit itaque A. iii. Niceph. in Chron. tribuit A. iii. m. v. Sed interregni spatium complexus est. At vero corrigendum rursus Chron. dum Phocæ v. quo creatus est Thomas, Ind. x. notat post Consulatum Phocæ iii. Siquidem Phocæ primus inchoatur, ex eodem Chronico, Indict. vi. Novemb. xxv. Dominica, cum die xxiii. FERIA VI. inauguratus esset a Cyriaco. Annus est Christi iocii. Cyclo Solis xxiii. Lit. Dom. G. Anno iociii. Ind. vi. Phocas Consulatum iniit. Ergo Anno iociv. Phocæ ii. Ind. viii. numerari cœpit post ejus Consulatum i. Anno deinde iocv. Phocæ iii. Ind. viii. annus fuit post Consulatum ii. Itaque A. iocvi. Phocæ iv. Ind. ix. est ab ejus Consulatu iii. Annus vero iocvii. Phocæ v. Ind. x. post ejus Consulatum ordine iv. est. Male igitur in Græco Ind. ix. & x. bis iteratur τὸ γ'. Hæc paulo accuratius a nobis excussa sunt, ut & illorum temporum historiæ, & luculentissimo Chronico aliqua ex parte consuleretur.

Καὶ ἐπεὶ διήπερ προσέκειτο.) Non dubitavimus pro Σερ-γίῳ, Πύρρῳ restituere in latina nostra interpretatio-ne. Certum est enim Pyrrhum Sergio successisse.

A. Heraclii xxix. Christi 1033. Cui Theophanes A. 111. assignat. Nicephorus in Chron. A. 11. menses ix. dies ix.

Ἡδὴ δὲ χρόνους τισίν.) Theoph. A. xxv. Heracl. κατηγορεῖται δὲ ὁ Θύρος ἐπὶ τῷ βασιλείῳ, αἰς τὸ χρυσίου τῆς Αἰγύπτου τοῖς Σαρακηνοῖς δῶς, καὶ ἀποστείλας μετ' ὅρων τῶν μετεπέμψατο.

Pag. 15. Δαβὶδ δὲ Μαρίνον.) Anno Heraclii xxix. Christi 1033. Ind. iv. Novemb. vii. (corrigendus Theoph. dum Heraclii xxix. numerat) natus est Heraclio in Oriente, quem Cedr. Davidem vocat. Eademque die Const. Heracl. filio nascitur Heraclius, qui A. sequenti Ind. v. Nov. 111. a Sergio baptizatus est in Blachernis.

Ἐκ τέτταλιον.) Obiit Heraclius, inquit Theophan. Indict. xiv. Martio mense, die xi. cum imperasset annos xxx. menses x. At noster A. xxx. menses iv. dies vi. Sed si A. ejus primus ab Octob. vii. numeratus est Ind. xiv. A. C. 1033. ut antea probatum est, mortuusque est A. 1034. Martii xi. imperavit A. xxx. menses v. dies v. Ac si annos Lxvi. vixit, imperare coepit ætatis xxxv.

Καὶ τὴν ἡλικίαν.) For. κατὰ.

Καὶ μὴ συγχωρεῖν ἀδικεῖν.) Deest, ut opinor, τὸν ὄν, aut simile quidpiam. Monebat Philagrius uti filio suo prospiceret.

Pag. 16. Συμβασιλεύσας δὲ τῷ πατρί.) Natus est, ut antea notavimus, Ind. xv. Maii v. A. 1031. Coronatus vero eodem A. Ind. i. Dec. xxv. Imp. cum patre A. xxviii. Post parentis obitum, menses iv. At Niceph. noster supervixisse ait dies dumtaxat ciii. Quare mortuus est Jun. xxii. A. C. 1034. Ind. xiv. Consentiunt Scriptores ad unum omnes, clam illum veneno a Martina & Pyrrho Patriarcha sublatum.

Εὐδὺς δὴ τὸν τε Πατρός.) Adi Cedrenum.

Οὐαλεντίνος δέ.) Tota hæc Valentini historia singularem hunc auctorem habet. Apud Theoph. & Cedrenum nominatus reperitur Valentinus, cum ita narrat: Indict. i. Senatum Heraclium, ac Martinam cum Valentino repudiasse.

Ο δὲ συλλαβόμενος.) Discedit hic a cæteris Noster, qui ab Heracleona & Martina Heraclium, qui Constans dictus est, asserit Imperatorem esse factum. Constat enim a Senatu abrogatum Heracleonæ Imperium, eundemque amputatis naribus cum matre, cui lingua præcisa erat, relegatum. Imperavit Heracleonas menses vi. Qui in Decembrem hujus A. 1034. Ind. xv. desinere videntur. Magnopere vero in hac historia Theoph. hallucinatur, in Cod. Jojeus. Qui Constant. eundem cum Heracleona facit. Μετὰ δὲ Ἡράκλειον (ait) ἐβασίλευσε Κωνσταντίνος ὁ ὅς ἐστιν ὁ λεγόμενος Ἡρακλεωνᾶς, Μονοδελιτῆς καὶ αὐτός, ἔτος ἑν. καὶ φαρμάκῳ ὑπὸ τῶν οἰκείων ἀνῆρέθη.

Pag. 17. Προχρηρίζεται Παῦλος.) Theophanes, & Cedrenus anno ab Heraclii morte altero, Pyrrhum e sede dejectum, ac Paulum ejus loco suffectum adstruunt, Octobri mense, Indict. xv. quibus & differte noster assentitur. Quare A. C. 1034. eodem quo Heracl. obiit, ejectus est Pyrrhus, non 1035. ut est in Annal. Neme Ind. xv. inii. A. 1034. Septembri. Porro cum non ante abrogatum Heracleonæ Imperium hoc acciderit, qui quidem mensibus senis imperavit, facile mihi persuadeo, vi. illos menses non esse a Constantini Heraclii F. sed ab Heraclii ipsius obitu numerandos: ita ut cum Constantino tribus mensibus, & diebus xlii. imperarit, ex Heraclii testamento. Itaque hoc ipso A. circa Julium mensem, Heracleona pulso, Constans Imperium auspicatus est. Expendendum vero illud attentius, quod scribit Zonaras, Heracleonam hoc anno decennem fuisse. Hoc si verum est, natus est circa A. C. 1024. Heraclii xxix. At nulla hujus rei apud Historicos mentio. Anno quidem 1033. Indict. iv. Nov. vii. natus in Oriente ex Martina conjuge David, eademque die Heraclius Heraclii Junioris, sive Constantini F. qui postea Constans est dictus. Potuit igitur hac nominum similitudine deceptus Zonaras Heraclium istum Heraclii senioris & Martinæ F. putare. Mihi vero dubium non est,

quin Heracleonas Heraclius ille sit, quem noster pag. 6. in Lazica natum refert, A. scilicet Heraclii xxi. vel xvi. qui tum, cum in ordinem redactus est, annos habuit ferme xvi. vel xx. Aut certe Constantinus alter Heraclii filius ex Martina, quem A. Heracl. v. natum esse Cedr. ac Theoph. scribunt. Neque enim is cum Heraclio confundi potest, qui in ipsa expeditione natus est in Lazica, aliquot annis post Constantinum Martinæ F. quod fortasse verius est: ita enim imperare coepit A. ætatis xxvi. Atqui plurima hic ab Heracleona dicta factave narrantur, quæ ægre alteri, quam ei qui virilem ætatem attigerit, accommodari possint.

Κωνσταντίνος δὴ ἐν Σικελίᾳ.) Ingens hic annorum hiatus est. Quare asterisco notandum hunc locum existimo. Neque adeo supinum fuisse Nicephorum arbitror, ut annorum xxvii. res gestas ne littera quidem attigerit.

Καὶ τότε ἀρχαμέν.) Constantinus Pogonatus Constantem excipit. Cujus temporibus Saraceni Africam & Orientem vastant. Neque tamen ante annum hujus Imperii v. in Thraciam navigarunt. Quo anno ab Aprili mense ad Septemb. usque continuo pugnatum est, & capta Cyzico ibidem hiemarunt.

Ἐπτά δὴ ἔτεσι.) Scribit Theophanes & Cedrenus A. Const. ix. Mardaitas Libanum montem occupasse, tantumque Barbaris iniecisse terrorem, ut pacem illico a Romanis petierint. Jam quod vii. totos annos hic noster innuit obsessam esse Constantinopolim, idem Cedrenus ac Theophanes his verbis affirmare videntur. Ἐν τῷ τοῦ αὐτοῦ διατέλειαν ἀπὸ Απριλίου μηνὸς μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου. καὶ ὑποστρέψαντες ἀπὸ Κιζίκου. καὶ ταύτῃ παραλαβόντες ἐκίτε παρεχόμενον. καὶ κατὰ τὸ ἐπὶ ἀνέβαλλον πόλεμον ομοίως δὲ δαλάρων σιωπῇ τε καὶ τῶν Χρυσιανῶν. ἐπὶ ἑπτὰ δὲ ἔτη ταῦτα τελέσαντες, καὶ αἰχμαδέντες, τῇ τῷ Θεῷ βοηθείᾳ τῆς Θεομήτορος, πληθὺς τε ἀποβαλόντες ἀνδρῶν μαχίμων, καὶ τραυματίας μερίσιν αὐτὸς γενομένης ἀνδραγαθίας καὶ μεγάλης λύπης. Hæc Theophanes, quæ mendosa sunt. Verum sub ejus Imperio Constantini nonnisi anno v. in Thraciam delati sunt, eodemque anno confectum est ope divina bellum. Quare cum ambigue loquantur illi, de toto belli tempore, quod etiam sub Constante gestum est, par est ann. numerum accipi. Etenim A. ejus xxvi. Chalcedonem appulsi maxima inde præda potiti sunt, a quo tempore ad A. Pogonati v. anni septeni. Atqui etiam A. Constantis xxi. & deinceps sæpius in Thraciam navigarunt. Ergo ita forsitan componenda res est, ut quamquam plures annos bellum tenuerit, tamen nonnisi septies Constantinopolim usque populabundi pervenerint. Insignis hic annus Const. v. fuit Græculi, ut vocant, ignis artificio tum reposito, cujus auctorem perhibent Callinicum quemdam architectum Heliopolitanum e Syria: quo potissimum Barbari profligati sunt.

Πρὸς δὲ τοῖς πελάγεσι.) Syleum inter Lyciæ urbes & Pamphylia numerat Const. Porphyrog. Lib. i. de Them. a Vulcanio edito. Steph. Σύλειον, πόλις Φρυγίας καὶ τῆς ἐκείνου διφθογγῆς. τινὲς δὲ Πامφυλίας. Adverte per ei non per ai scribendum.

Ο δὲ τῶν Σαρακηνῶν.) Accidit hoc A. Constant. ix, cum Saraceni a Mardaitis Libani montis infessoribus premerentur. Sed, quod ad tributi summam pertinet, longe a Niceph. discedit Theoph. dum ait, ἐγγράφον γένεσθαι εἰρήνης μετ' ὅρκου λόγον ἐπὶ συμφωνίᾳ ἐπὶ πάσῃ παρέχεσθαι τῇ Ρωμαϊκῇ πολιτείᾳ παρὰ τῶν Αγαθῶν χρυσῶ χιλιάδας τρεῖς, καὶ ἀνδρας αἰχμαλώτους ἢ χιλιάδας, καὶ ἵππους ὀγδοεὺς ν'. Immanis pensitatio. At Cedrenus χρυσίᾳ χιλιάδας i.

Περὶ τῶν Μαιωτῶν.) His affinia de Bulgaris narrat Theoph. cujus fragmentum hic reddam.

DE BULGARORUM ORIGINIBUS, ex Theophanis Manuscriptis.

Καὶ τότε τῷ χρόνῳ τὸ τῶν Βουλγάρων ἔθνος ἐπῆλθε τῇ Θράκῃ. Αναγκαῖον δὲ εἶπέν η̃ περὶ τῆς ἀρχαιότητος τῶν Ογογωιδῶν Βουλγάρων, & Κοπράγων. Ἐν τοῖς ἀρκτέροις περατικαῖς μέρεσι τῶν Εὐξείνου Πόντου, ἐν τῇ

λεγομένη Μαυώτιδι λίμνη, εἰς ἣν εἰσάγεται ποταμὸς μέγιστος ἀπὸ τῆς Οὐκεανῆς καταφερόμενος ὅστις τῆς Ἰβηρίας γῆς λεγόμενος Αἰέλ, εἰς ὃν ἀγεται ὁ λεγόμενος Τάναις ποταμὸς, καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῆς Ἰβηρίας πυλῶν ἔξερχόμενος ὅστις ἐν τοῖς Καυκάσιος ὄρεσιν. ἀπὸ δὲ τῆς μεξέως τῆς Τάταϊ καὶ τῆς Αἰέλ ἀνωθεν τῆς πολεμείας Μαυώτιδος λίμνης χιζόμενος τῆς Αἰέλ ἐρχεται ὁ λεγόμενος Κέφισ ποταμὸς, καὶ ἀποδίδει εἰς τὸ τέλος τῆς Ποντικῆς θαλάσσης, πλησίον ὅστις νεκρῶν πυλῶν εἰς τὸ ἀκρωμα, τὸ λεγόμενον Κεῖς πόρσων. ἀπὸ δὲ τῆς πορσημανθείσης λίμνης ἴσα ποταμῷ θαλάσσεια καὶ εἰσάγεται εἰς τὴν Εὐξείνην Πόντον θαλάσσεια ὅστις τῆς γῆς Βοσφόρος καὶ Κιμμερία, ἧς ὁ ποταμὸς ἀγρῶνται τὸ λεγόμενον Μαρζάιν, καὶ τὰ τέτα ὁμοία. καὶ εἰς μὲν τὰ πρὸς ἀνατολὴν μέρη τῆς πορσημένης λίμνης ἐπὶ Φαναγρείαν, καὶ τὰς ἐκείσε οἰκουμένης Εὐβραίους παράκεινται ἐδὴν πλεῖστα. ἀπὸ δὲ τῆς αὐτῆς λίμνης ἐπὶ τὸν λεγόμενον Κέφιν ποταμὸν ἐνθα τὸ ζυγὸν ἀγρῶνται Βουλγαρείαν ὁφείλει, ἡ παλαιὰ Βουλγαρία ἐστὶν ἡ μεγάλη, καὶ οἱ λεγόμενοι Κότταροι ὁμόφυλοι αὐτῶν καὶ ἐτοὶ τυγχάνοντες. Ἐπὶ δὲ τῆς χερσὶν Κωνσταντίνου τῆς εἰς τὴν δύσιν, Κροβαίαν τῆς κυρῆς τῆς λεχθείσης Βουλγαρίας καὶ τῆς Κοτράγων τὸν βίον μεταλλάξαντος, καὶ πέντε καταλιπόντος ἡδὲ, καὶ ὁμαρτυρῶντες μηδαμῶς τῆς ἀποχωρηθῆναι ἐκ τῆς πρὸς ἀλλήλους διαίτης ὅστις τὸ πάντῃ κυριεύει αὐτῶν, καὶ ἐτέρῳ μὴ δελεῖσθαι ἐδὴν. μετ' ἐλπίον δὲ χερσὶν τῆς ἐκείνης τελευτῆς εἰς διαίτην ἐληλυθότες οἱ αὐτῶν ἐπὶ διέστησαν ἀπ' ἀλλήλων, καὶ τῆς ἐν ὑπερσυστότητι ἐκείνῃ αὐτῶν ὑποκειμένη λαῶ. καὶ ὁ μὲν πρῶτος ὅστις ὁ λεγόμενος Βατβαϊάν τὴν ἐντολὴν τῆς οἰκίας φυλάξας παρὸς διέμενεν ἐν τῇ πορσημένη αὐτῇ γῇ μέχρι τῆς δευρο. ὁ δὲ δεύτερος τῆτος ἀδελφὸς ὁ λεγόμενος Κότταρος τὸν Τάναιν ὅστις ποταμὸν ἀπέναντι τῆς πρῶτης ὤκησεν ἀδελφῷ. ὁ δὲ τέταρτος καὶ ὁ μέγιστος τὸν Ἰβρον ἡτοὶ Δανέβιν λεγόμενον περαιομένους ποταμὸν, ὁ μὲν εἰς Παννονίαν τῆς Αἰβερίας ὑποταγῆς τῷ Χαγάνῳ ὅστις Αἰβερῶν ἐμμενεν ἐκείνῃ τῆς διωμέως αὐτῆς. ὁ δὲ πρὸς τὴν πρὸς τῇ Ραβέννῃ Πεντάπολιν καταλαβὼν ὑπὸ τῆς βασιλείας ὅστις Χερσίωνων γέγονεν. ἐπειτα τῶν οὗ τρίτος Αἰσάρης λεγόμενος ὁ Δάναριν καὶ Δάναριν περαιοῦν, καὶ τὸν Οὐκλον καταλαβὼν βορροτέρους τῆς Δανουβίου ποταμῷ, μετὰ τὸν τῆτος καὶ κενῶν ὤκησεν, ἀσφαλῆ καὶ δυσμάχῃτον εἶναι τὸν τόπον σοχασάμενος ἧς ἐκείνου μέρους. τελευτῶντος γὰρ ἐμφορῶν, καὶ ἀλλοθεν τοῖς ποταμοῖς σφραγισμένους πολλῶν τῶν ἐδὴν τεταπεινωμένων ὅστις τὸν μερισμὸν τῶν ἐκ τῆς πολεμείας παρῆχεν ἀνέσιν. τούτων δὲ ἕως εἰς πέντε μέρη διαμερῆνται, καὶ ἐν Βραχυτήτι καταντισάντων, ἔζηλθε τὸ μέγα ἐδὴν ὅστις Χαζάρων ἀπὸ τῶν ἐνδοτέρων βάρους Βερζελίας τῆς πρῶτης Σαρματίας, καὶ ἐδέσποσαν πάσης τῆς περαιομένης γῆς, μέχρι τῆς Ποντικῆς θαλάσσης, καὶ τὸν πρῶτον ἀδελφὸν Βατβαϊάν τῆς πρῶτης Βουλγαρίας ἀρχόντα ὑποτελῆ καταστήσας φόρους παρ' αὐτῶν κομίζεται μέχρι τῆς νῦν. Subjicit Constantini adversus eos expeditionem. Hujus παρεκβολῆς Latinam interpretationem ex Miscella Pauli Diaconi petere quisvis potest, qui plerisque in libris Theophanem ad verbum reddit, præsertim posterioribus, ut ex iis quæ sparsim exscriptimus constare potest. Nam prioribus in libris longe diversus a Theophane Diaconus est: id quod alio loco demonstrabitur.

Περὶ τῆς Μαυώτιδος λίμνης.) Multa sunt hac in Topographia perperam a Theophane descripta. Primum Atel ingentem fluvium asserit cum Tanai misceri, atque in Mæotidem decurrere: sed antea rursus a Tanai diductum Cophinem vel facere vel excipere (nam ambigue loquitur) atque in Ponticum exonerare sese, ad Necropyla, & Κεῖς πόρσων. Sunt hæc ægroti veteris somnia. Atel idem est cum Rha Sarmatiæ Asiaticæ ingenti sane fluvio, quem Edel ab accolis Tartaris hodieque nominari referunt: ab aliis Volga. At is neque cum Tanai miscet undas, neque in Mæotidem, sed in Hyrcanum pelagus evolvitur. Sed & falsum, Tanai ab Ibericis Pylis aut Caucaſo fluere. Quod vero monstrum hic procreat, cum ab Atelis; & Tanais divortio exinde Cophinem in Κεῖς πόρσων derivat? Quasi, Rha trans Tanai elapsus, innumeris penetratis amnibus, ac Tauricam Cherronesum, quam lata est, emensus in Ponticum decurrat. Inaudita plane sunt ista. Atenim Theoph. condonanda eo

magis hæc oscitantia, quod & in historiarum scriptoribus aliis plerumque vel fides hac in parte vel diligentia desiderari soleat. Sed nemo in hoc tractu delineando luculentius errat, quam qui accuratissimus & habetur a nonnullis, & haberi voluit Ammianus. Hic Lib. xxii. sic Ponticam illam regionem narratione sua deformat, ut aliam ex alia repente fecerit. Imprimis Euxinum ait Scythici arcus in speciem geminis cornibus inflecti, quod verum est. Quod autem extrema hujus arcus duos esse Bosporos asserit, Cimmerium, & Thracium, hoc vero perabsurdum est. Addit eundem Euxinum Mæotidis paludibus ad Orientem claudi, quod æque ἀνιστορησίαν hominis prodit. Quis adeo Geographiæ rudis, qui in Scythico illo arcu nesciat nervi instar Asiaticum esse littus a Bosphoro ad Colchos, Phasinque fluvium? ac cum, ut idem loquitur, Scythicus arcus circumductis utrinque introrsus pandis & patulis cornibus effigiem Lunæ decrefcentis ostendat, medietatem recta & rotunda regula dividente, primum cornu ab ora Thraciæ in Κεῖς πόρσων desinere, inde regulæ instar extento Cherronesi littore alterum cornu aliquantum supra Cimmerium Bosporum inchoari? indidemque procul ad Colchos & Phasin usque porrigi, Mæotidem porro Euxino Ponto prorsus ad Septentrionem incumbere? Quæ omnia Poetarum elegantissimus Dionysius ὁ περιηγητὴς aureis istis versibus cecinit:

Εκ τῆς δ' αὖ καὶ Πόντων ἰδοὺς διθάλασσαν εὐντα
Τόρῳ εἰδόμενον περιηγέος ἀμμάτι τόξῳ.
Ἀλλ' εἴη νύκτῃς σημεῖα δέξια Πόντου
Ἰδὺ ὁμαρτυρῶντα, μέση δὲ τοῖς ἐστὶ Κάρραμβις
Γραμμῆς ἐκτὸς εἶσα, καὶ εἰς βορέλῳ ὁρώσα.
Σήμα δ' εἴη κεράων σκαλὸς πόρος, ὅς τ' ἐπὶ δισην
Εἰλεῖται σφοδρὰ ἰγγα βιά κεράεσσιν εὐκλῶς.
Τῆ καὶ πρὸς βορέλῳ Μαυώτιδος ὕδατα λίμνης
Εὐκλῶνται.

pap. 77.

Reliqua apud eundem Ammianum non minus ridicula, velut cum a Carambi Promontorio maritimam oram, cujus Halys initium est, nervi speciem exhibere dicit, duabus arcus summitatibus implicati. Atqui longe ante Carambin ille nervus incipit, neque Halys fluvius eidem Promont. adeo vicinus est. Mitto alia peræque absconsa, quæ & in hac Ponti, & in Ægypti Chorographia, & in aliis ferme omnibus committere solet. Atque ut ex Theophanis tam turbida descriptione liquidi utcumque aliquid exprimat, Magnam ille Bulgariam ad Mæotidis paludes cis Tanain constituit, ubi Jazyges, & Roxolani, alique Scythæ quondam, vel Sarmatæ, nunc Moschovitæ, vel minores Tartari nuncupati.

Βασίανος ὅστις.) Varie hujus nomen concipitur, ut & Patris, qui Crobatus a Theophane dicitur, Filius vero Batgaigan, vel Batgajan.

Τὸν Δάναριν, καὶ Δάναριν.) Cedrenus in A. Copronymi xxii, fluvios illos conjunctim nominat, Danubium, Κέφλῳ, Danastrin & Danaprin. Κέφλῳ verisimile est Cophinem esse, de quo paulo antea. Jornandes de rebus Geticis: Scythia, inquit, Germanæ terræ confinis eo tenus ubi Ister oritur amnis, vel stagnum dilatatur, Mysianum, tendens usque ad flumina Tyram, Danastrum, & Vagosolam, magnumque illum Danastrum, &c. Paulo post: Antes vero qui sunt eorum fortissimi, qui ad Ponticum mare curvantur, a Danastro extenduntur usque ad Danaprum: quæ flumina multis mansionibus ab invicem absunt. Jam Danastrus ab incolis Borysthenes dicitur ut idem testatur, & hodie Dnieper appellatur, quo cum falso a quibusdam Danaprus confunditur, inter quem & Istrum Danastrus est, ut Ammianus prodit L. 31. id quod ante nos Orelus observavit. Sed quisnam Danastrus ille sit nondum liquet. Forsitan idem est cum Tyra fluvio, Cuphis vero cum Axiace, vel contra.

Τῆς Βερζελίας.) Hanc Berzeliam vocat Theophanes. Alii Berzitim. Sed corrupta sunt quæ sequuntur.

Ἐπὶ Μεσημβρίαν.) P. Diac. in Miscella perperam Meridiem vertit, cum sit proprium urbis nomen.

Pag. 19. Βαρναῦ πλησίον.) Barna & Odysseus Mæ-
fiæ inferioris urbes.

Ταῦτα ὁ γράφων Κωνσταντίνος.) Sexta Synodus coacta
sub Agathone habita est A. xi i. Imperii Constanti-
ni Pogonati, ut auctor est Cedren. Niceph. in Chro-
nico, & alii. Theophanes ad ann. xi i. refert. Qui
insuper ultimo A. Pogonati prolixè de Synodi hujus
tempore disputat. Quem locum hic tibi reddemus,
ἵνα ὅτι μάλιστα πληρωθῶς πληροφορήσιν, λέγοντες μὴ δ'
ἔτι γεγονέναι τὰς παρ' αὐτοῖς φημιζόμενας τῆς σ'. συνόδου
κεφαλαιώδεις τύπας. ὡς γὰρ ἐν πασὶν ἑυδηγορήντες ἐλέγ-
χονται, ἀποδείκνυνται καὶ ἐν τέτοις μηδὲν ἀληθὲς λέ-
γοντες. Ἡ γὰρ ἀκριβὴς χρονικὴ ἀποσημείωσις τῶν μὴ ὁ
Μονοθελητῶν ἀγίαν Οἰκουμένην σ' συνόδον ἐν τῷ ιβ' ἔτει
τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου ἐκόντος Ἡρακλίου γενέσθαι λέ-
γεται, ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου, 5703. καὶ ὅτι μὴ τῷ
τοῦ βασιλέως ὁ αὐτὸς Κωνσταντίνος ἔτι εἶ. καὶ τελευτή-
σαντος αὐτοῦ ἐμονάρχησαν Ἰουστινιανὸς ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτι ι'.
ἐκβληθέντος δὲ Ἰουστινιανοῦ ἐκράτησε Λεόντιος ἔτι γ'. καὶ
μὴ Δεόντιον καὶ ὁ Α. Ἰμάρος ἔτι ζ'. καὶ πάλιν Ἰουστινι-
ανὸς ὁ ἐκβληθεὶς ἔτι σ'. ὡς ἀκριβεστάτα ἐκείνου τ' ἐκδε-
δομένων τύπων, τῷ β' ἔτει τῆς ἐσχάτης βασιλείας τοῦ
αὐτοῦ Πιννοκρημένου Ἰουστινιανὸς ἐκτεθείσθαι αὐτὸς περιέχον-
τας ἐν τῷ τρίτῳ τύπῳ αὐτοῦ τ' λέξεσιν ἔτα. σωζόμεναι ὡς
τὰς μὲν δυσὶ γάμοις περιπαρέντας, καὶ μετὰ τῆς ιε' τοῦ
παρελθόντος Ἰανναρίου μύθου τῆς παρελθούσης δ' Ἰνδικ.
ἔτης, 5713. δαλοθέντας τῇ ἀμαρτίᾳ, ἥ μὴ ἐκνή. καὶ αὐ-
τὸς πορευόμενος, καθαιρέσει κανονικὴν ὑποβάλα. καὶ μετ'
ἑτέρα. τὴν δὲ μὴ τῶν χειροτονίαν γάμῳ ἐνὶ παρανόμῳ
προσημειώσαντας, τοτέσι Πρεσβυτέροις, καὶ Διακόνους,
καὶ Τροφίλους, ὅδ' ἐπὶ βραχύν τινα χρόνον ἀρδέντας
τῆς ἱερᾶς λειτουργίας καὶ ἐπιτιμηθέντας αὐτοῖς ἐν τοῖς
οἰκίοις ἀποκαταστῆναι βαθμοῖς, μηδαμῶς μίζονι πορκό-
πτοντας βαθμῶν ποροδήλους δαλοθέντος αὐτοῖς τῷ ἀδέσμῳ
σωματικῇ. Ὡς ἐκ αὐτῆς τῆς χρονικῆς ἀποσημείωσης
ἀκριβῶς φαίνεται συναγόμενα ἀπὸ τῆς ἀγίας οἰκουμένης
σ' συνόδου ὡς ὅτι ἐκτεθειμένων τύπων ἔτι κζ'. Πατριαρ-
χωῦτων ἐν τῇ ἀλίᾳ Οἰκουμένῃ συνόδῳ Κωνσταντινουπό-
λεως Γεωργίου, ἔτος ἀγόντος τῆς πατριαρχίας. γ'. καὶ με-
τὰ τῶν συνόδων πατριαρχήσαντος ἄλλα ἔτι γ'. μετὰ δὲ
τῶν Θεοδώρου ἔτι γ'. καὶ Κύρου ἔτι β'. ὡς συναγόμενα
καὶ ἐκ αὐτῶν ὅτι πατριαρχῶν ἔτι κζ'. ἀπὸ δὲ ὅτι ἐκ-
τεθειμένων τύπων ὡς τὸ τετάρτον ἔτος Φιλιππικῆς ἔτι
εἶ. καὶ ἐν τῷ αὐτῷ α' ἔτει τῆς βασιλείας Φιλιππικῆς γε-
νέσθαι ἐμμανὴ συνόδον καὶ τῆς ἀγίας Οἰκουμένης σ' συνό-
δου, καὶ ἐκτεθέντος Κύρου τῷ σ' ἔτει τῆς πατριαρχίας
αὐτοῦ γενέσθαι Ἰωάννου πατριαρχῆν Κωνσταντινουπόλεως,
Ἀνδρέαν δὲ Μητροπολίτην τῆς Κρήτης, καὶ Γερμανὸν
Μητροπολίτην Κυζίκου, ὑπογρά. λαντος ποροδήλους, ἥ ἀνα-
διματίσαντος μετὰ πάντων ὅτι καὶ τὰς αὐτὰς χρόνους τῶν
πορορήθισαν καὶ ὅτι Μονοθελητῶν ἀγίαν Οἰκουμένην σ'
συνόδον. μετὰ δὲ ἔτι γ' τελευτήσαντος Ἰωάννου μετα-
στάντος Γερμανὸν ἀπὸ Κυζίκου, καὶ πατριαρχήσαν Κων-
σταντινουπόλεως, καὶ πῶ ἰγ' ἔτει τῆς βασιλείας Λεόντος
ἐκτεθείσθαι, καὶ γενέσθαι Ἀναστάσιον, καὶ πατριαρχήσαν
ἔτι κδ'. καὶ μετ' αὐτὸν Κωνσταντίνον ἔτι ιβ'. ἥ Νικηταῦν
ιδ'. καὶ Παύλον ε'. καὶ Ταρασίον κα'. καὶ Νικηφόρον η'. ἥ
Θεοδότου σ'. καὶ Ἀντώνιον ις'. καὶ Ἰωάννου τὸν Λεγανό-
μαρτιν ἔτι σ'. ἥ μύθας. Hæc ille. Quæ hoc loco di-
scutere minime necesse est. Ut ad vi. Synodum rede-
am, haud dubium est, quin A. C. 1068. in-
choata sit, Indiæ. ix. Novemb. vi i. die, finitaque
sit anno sequenti. Quo (ut refert Anastasius) xvii.
Februarii Dominica fuit, Cyclo Solis xvi i. Lit.
Dom. F. In Actis vi. Synodi notatur hic annus Con-
stantini xxvi i. quod reliquos cum patre adhuc super-
stite imperarit. Quotus vero hic post Constantis obi-
tum fuerit certo definiri posset, si de mense ac die
constaret, quo Constans vivere desit.

Eis τῶν τῶ Ο. φικίων.) De Opsiciano Themate abun-
de disputat Constantinus Porphyrogeneta a Vulca-
nio editus: sub quo comprehensi Bithyni, Mysi,
Phryges, Dardani, Troes. Ο. φικίων Latina vox est.
Quare Opsicianis nonnumquam redimus. Significat
enim τὰς πορορδομένους ἐμφορὸν τῶ βασιλείας ἐπὶ ὅτα-
ζία ἥ τιμῇ. Ideo Comes iis præerat, non στρατηγός.
Inde verbum ο. φικίων. Joannes Climacus Græce
nondum editus, qui est penes R. P. Frontonem Du-
cæum, in Κλίμ. α'. Ἰδον γὰρ τινὰς φάγοντας καὶ ἀκυσίως
τῶ βασιλεῖ προσερχομένους, καὶ ἀπαντήσας προσερχομέ-

νῳ, ἥ τῶ τῶ λοιπὸν ἐκονσίως ο. φικίωντας, καὶ ἐν τῷ Πα-
λατίῳ αὐτῶ σωμσελδόντας.

Pag. 20. Ταμίης τῶ βασιλικῶν.) Sacellarium vocat
Theophanes. Ἰουστινιανὸς δὲ (inquit) εἰς τὰ τῶ Παλα-
τίου κτίσματα ἐπεμελείτο. καὶ ἐκτίσε τὸν Ἰουστινιανὸν. Τερί-
κλιον λεγόμενον, ἥ τὰ τῶ Παλατίου περιτεχίσματα, καὶ
ἐπέστησεν ἐπὶ κτίσιν Ζεφάγον τὸν Πέρσην Σακελλαρίον αὐ-
τοῦ, καὶ πορορδοῦν καὶ κύριον, καὶ ἐξουσιάζειν, λίαν ὄντα
αἰμοβόρον, καὶ ἀπηνή, &c. Egregium fuit Justiniani
opus illud, quod a Constantino Manassis celebratur
his versibus.

Ὁς ἀπὸ βάρων ἡγεῖται ἀπὸ ρίζων ἐσχάτων
Σὸν μέγαν οἶκον τὸν λαμπρὸν τὸν ἐν τοῖς ἀνακτόροις
Χρυσέων πυραυγίσματι ψιφίδων καταυγίσας.
Τὰς τοίχους, καὶ τὸ δάπεδον μαρμαρίοις καλλιχρῶσις.
Ὁς ἔτι τῶ δομήτορος τῶ κλήσιν διασώζει.

Quod in A. ejus ix. confert Theophanes, qui fuit
Christi 1068. Quo anno eclipsis Solis contigit
m. i. ὑπερβερταίῳ ε'. ἡμέρᾳ α'. ὥρᾳ γ'. hoc est Octo-
bris v. Feria i. hora 3. Cyclo Lunæ x. Solis 2. Sige-
bertus A. 695. frustra eam accidisse refert, biennio
post.

Μαίσιγας αὐτῇ ἐν χήματι.) Intentasse solum scu-
ticam, non etiam verberasse ex hoc loco videtur.
At Theoph. & Cedren. δι' ἀβλῶν μασιγῶσαι tradunt,
hoc est habenis, seu loris cæcidisse.

Τῶν δημοσίων λογιστῶν.) Theophanes γενικὸν λογοδέ. pag. 79.
σιον vocat.

Ἀνατολικῇ καλεμένη.) De hoc Themate consule quæ
habet Porphyrog.

Σὺ γλωτταν, ἥ τῶ ρίνα.) De lingua consentit &
Theophan. Ἡμέρας δὲ γενομένης ἐξάγει τὸν Ἰουστινιανὸν
εἰς τὸ ἱπποδρομεῖον ὅτι τῆς σφενδόνης, καὶ ῥινοκοπήσαντες
αἶμα, ἥ γλωσσοκοπήσαντες, ἐξώρσαν ἐν Χερσῶνι. Sed
Constantinus, Zonaras, Cedrenus & alii nasum
dumtaxat amputatum asserunt, quod verius puto.
Nam & postea locutus traditur, & inter cæteras ne-
faria vox ejus audita est, cum in tempestate moni-
tus, ut injuriarum omnium obliturum se Deo vove-
ret, respondit: Εἰ φέσομαι τέτων τινὰς, αὐτίκα κα-
ταποντιθεῖσθαι ὡδί. Atque hoc ab Illust. Baronio ante
nos animadvertum.

Pag. 21. Τῶν Κυρμιωτῶν.) De Themate Cibir-
rhæotarum adi Constant. Porphyrog.

Τὸ λεγόμενον Δάρας.) Daras, Theoph. Cedrenus &
Paulus Diac. legunt, itaque restituendum videtur.

P. 22. Εἰς Τόμιν παρακαλεόμενον.) Quæ sit hæc Tomis
nondum comperi. Neque enim oppidum illud est infe-
rioris Mysiæ Ovidii exilio celebre, quod a Phanago-
ria longo maris tractu fecernitur. Nam hoc nostrum a
Cimmerio Bosphoro, & ab illa urbe non longe abesse
necesse est, quo se clanculum Justinianus subduxit, an-
tequam horiam, sive piscatoriam scapham conscende-
ret. Theophanes. Αὐτὸς δὲ ἀπὸ Φαναγορίας λάδρα-
δραπέδσας εἰς Τόμιν κατήλθε, καὶ ἀκριβῶς ἀλιόδα
ἐξηρτισμένῳ ἐπέβη ἐν αὐτῇ, ἥ παραπλάσας τῶν αἰσά-
δα ἡλθε μέγας Συμβόλη πλησίον τῆς Χερσῶνος, ἥ ἀπο-
στάλας κρυπτῶς ἐν Χερσῶνι ἐπῆρε Βασιλικὸν ἥ τὸν α-
δελφὸν αὐτοῦ, τὸν τε Σάλβανον, σὺν Θεοφίλῳ, καὶ σὺν
αὐτοῖς ἀποπλάσας διέβη τὸν φάρον τῶ Χερσῶνος. ἥ δ'
ἔτω παραπλάσας τὰ Νεκρόπυλα, τὸ σῶμα τε τῶ Δανά-
φρι, καὶ τῶ Δανάφρι, κλύδωνος γενομένου ἀπέχρησαν πάν-
τες τῶ αὐτῷ σωτηρίαν.

Ταύτῳ παραπλάσας.) For. τῶ αἰσάτῳ.

Εν τῷ καλεμένῳ κυνηγίῳ.) Miscellæ auctor lib. xx.
Vivarium animalium interpretatus est. Locus ubi ca-
tabulum erat, & ferarum clausura. Vide Codinum
in Constantinopoli.

Κατὰ τὸν Δαματρί.) Constant. Manas.

Ἀντιστρατοὺς δέσεται πρὸς ὁρεσι γιγλόφους

Ἀπὲρ καὶ σωμθεῖαν φαιμέν τῶ Δαματρίους.

Pag. 25. Καὶ τῶν εἰς τῶν καλεμένων.) Theoph. Καὶ
λαβόντες τὸν παῖδα ἐπὶ τὸ ἀνω ὅτι καλινίκης παραπορτίῳ,
καὶ τῶν ἐκδύσαντες, ἥ ἐπὶ τῆς φιλίας ἀπλώσαντες, δι-
κλῶν ποροβάτῃ αὐτὸν ἐλαρυγγοτόμησαν, ἥ τῶν ἐν τῷ ναῷ
ὅτι ἀγίων Ἀναργύρων τῶ λεγομένῳ Παυλίνῳ ταφῆναι πο-
σέταζεν. Ubi for. leg. Καλινίκων. Callinici videntur
esse xL. Martyres, quorum in honorem Tiberius
Mauricii fover Templum condidit. Constantinus
Manasses.

Edit. Paris.
pag. 78.

Καὶ πρῶτος κατεβάλλετο τὰς ρίζας τῶ τεμένους.

Τὸν τεσσαράκοντα Χρυσὸν μαρτύρων Καλλιπικῶν.

Sed & sancti Callinici Templum Constantinopoli fuit, quod A. Justiniani xxxi. terræmotu corruit, auctore Theophane. Quod ad xl. Martyres attinet emendandus obiter insignis locus L. i. Geoponicon, ubi horum Martyrum mentio fit, qui in vulgatis codicibus mendosus est: Κακῆνο δέ (inquit c. de Prognosticis p. 9.) ἐκ παρατηρήσεώς τινες φασιν, ὅτι ἀπὸ τῆς ἐβδόμης τῆς Μαρτίου μηνός, ἕως τῆς ιδ' αὐτῆς μηνός ἐώρην ἐπὶ τὸ συγχρότερον τρέπεσθαι ὁ αἶψ. κατ' ἐκείνας γὰρ τὰς ἡμέρας καὶ οἱ μύριοι μάρτυρες τῆς παρανοίας παραδοθέντες ἠδύνησαν. Corrigendum vero, ut in duobus M. S. Bibliothecæ Illustris. Card. Jojeusæ reperi, οἱ τεσσαράκοντα μάρτυρες τοῖς πάσι παραδοθέντες ἐμαρτύρησαν. Nam cum μ, hoc est xl. scriptum esset, librarius μυρίους esse credidit.

Τὰς δὲ ἐν τῇ ἑκτῇ &c.) Anno primo Philippici Bardanis pseudosynodum hanc coactam scribit Theophanes, non anno secundo ut vulgo Chronographi.

Edit. Paris.
pag. 80.

Καὶ Γερμανὸν τὸν Κυζίκου.) Falsum omnino sanctissimum virum Germanum Cyzici Episcopum huic synodo subscripsisse: etsi idem apud Theophanem legitur. Εὐρεῖν (inquit) ἐμόφρονας αὐτῷ Ἰωάννῳ, ὃν Ἐπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως πεποιήκε. καὶ δὲ τὸν ταύτης ἀφορρὸν, ὃν καὶ περιέειπεν ἐν τῇ τῆς Λώρας μοναστηρίῳ, Γερμανὸν τε τὸν μὲν ταῦτα τὸν Κωνσταντινουπόλεως καταχρόντα, Κυζίκου, καὶ Ἀνδρέαν δὲ αὐτὸν Ἐπίσκοπον Κρήτης ὄντα, Νικόλαόν τε τὸν ἀπακαυχοφρόνων σοφιστὴν γεγονότα τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης, Κυρίωρά τε τότε ὑπάρχοντα. Verius existimo Germanum ipsum sede sua pulsus, ut cum Cyro a Theophane conjunctus sit, sed ἀνακόλουθον in oratione tunc erit. Cæterum quod Λώρας apud Theoph. scriptum est mutandum in Χώρας.

Φιλιππικός δὲ γενέθλιον.) Difficilis admodum, & inextricabilis hæc temporis nota, quam ad unum Historici omnes referunt. Theophanes in anno i. Philippici, Διετὲς χρόνος τῆς βασιλείας Φιλιππικοῦ ἐν τέτοις παραδραμόντος, καὶ τῶ γενεθλίου ἐπιτελεσμένου ἱππικῆς, Πρασίνων νικησάντων, ἐδόξε τῷ Βασιλεῖ τῷ Σαββάτῳ δ' ν'. Καβαθαίων μεταδοχῆς καὶ ὀργάνων ἐσελθεῖν, & λίσσασθαι ἐς τὸ δημόσιον λουεῖν τὰ Ζεφύριον, &c. Sequitur. Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἡγουσὶ τῇ ν', σωρῶδέντος τῶ καὶ εἰς τὴν μεγάλην Ἐκκλησίαν, ἐτέφθη Ἀρτέμιος. Ergo Sabbato Pentecostes γενέθλιον τῆς πόλεως, quod perspicue Nicephorus tradit. In Menologio Græcorum ad xi. Maii notatur τὸ γενέθλιον τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Oportet igitur hoc anno Pentecosten in Maii xii. incidisse. Annus a Fastorum conditoribus Christi 1000xiii. statuitur, Ind. xi. Cyclo Lunæ xi. Cyclo Solis Const. xvii. Epactæ Solis vi. Luna xiv. Aprilis xv. quæ cum Concurrentibus dat Feriam vii. Ideo postridie xvi. ejusdem Mensis Pascha, Cyclo Solis Romano xxii. Lit. A. Pentecoste vero Junii iv. longe post xii. Maii. Sed neque ante hunc annum, præterquam A. 1000xlii. Pentecoste in Maii xii. incurrit, neque post, nisi tantum A. 1000xxvi. ut ex Bedæ, ac Dionysii cyclis intelliges. Proinde falsum τὰ γενέθλια Constant. in Sabbatum ante Pentecosten incidere, ut asserit falso Sethus Calvisius, alioqui Pascha xxiv. Martii esse debuit, quod est absurdissimum. Quod vero Theophanem testem nominat, satis quod initio dictum est ostendit, se oscitanter admodum in Illustris Baronii Annalibus, quæ Chronologiæ illius unica seges est, Scriptorem loca percurrere. Illic enim Sabbatum fuisse dicitur, cujus postridie Pentecoste fuerit, quod etiam Zonaras ac Cedrenus docent. Cæterum Theophanis iste locus iisdem in Annal. ex Miscella perobscure redditus est: *Circoque natalitio* (inquit) *cum Prasini vicissent*. Nec minus Græca ipsa perplexa. Quorum tamen sensus est is quem ex Nicephoro nostro colligimus, Natali urbis equestre certamen esse commissum. Sed quoto demum anno data illa natalitia sunt? Si urbis revera fuerunt, de Pentecoste falsum. Vide igitur an Philippici ipsius natalis dies fuerit, qui cum aliquot diebus post natalem urbis incidisset, Junii videlicet xii. ambo illi dies in unum ab Historicis temere conflati sunt.

Δι' ἄτερον ἔτος.) Paulus Diaconus annum unum, & vi. menses Philippico tribuit. Reliqui duos annos Constant. Manass.

Δυσὶ γὰρ μόνους ἔτεσιν ἐγύσατο τὴν γέφυρα. Zonaras præter annos duos aliquot menses addit. Theophanes A. 2. menses. Chronicon Cleric. A. totidem. M. viii.

Ἀρτέμιον Φιλιππικῆ.) Constantinus.

Ἦν δὲ βελδύς καὶ δρακόν, καὶ βίβλοις τε θραυμένους.

Ἀνάκτων ὑπογραμμάτους, ὃν φασιν Ἀσκητήων.

Pag. 26. Ἐκείτῳ ἔτῳ ἐν τῇ πόλει.) Deest verbum aliud: puta διέταττε.

Ἐπὶ τὸν Φοινίκαν ναυπηγησίου.) Depravatus hic locus, quod interpretatione ipsa exprimere studuimus. Vera enim lectio genitivum postulabat ναυπηγησίου. Barbari, inquit, ad cædendam materiam profecti. Quam lectionem indicat Zonaras in Anastasio. Μαδῶν δὲ ὅτι ἔξ Ἀλεξανδρείας ἐπὶ Φοινίκην πλοῖα προσωρμισθῶν, ἵνα ξύλα ἐκεῖθεν κομίσωνται ναυπηγήσιμα. Ubi Phœniciam esse vult regionem illam, ad quam Saraceni navigarunt. At cum Niceph. τὸ Φοινίκα scribat, putavimus ad ejus nominis oppidum, fluviumque pertinere, qui Rhodo insulæ vicinus est: de quo Stephanus. Tu vide an ita restituenda sit interpretatio nostra. Cum jam rumor percubisset, Saracenorum classem cædendarum ad navium fabricam cupressuum caussa in Phœniciam trajecisse. Theophanes etiam τὸν Φοινίκα scripsit. Μαδῶν δὲ Ἀρτέμιος ὅτι σόλος ὁ Σαρακηνῶν ἀπὸ Ἀλεξανδρείας ἐπὶ τὸν Φοινίκα ἀνέδραμε πρὸς τὸ κόψαι ξύλῳ κυπριασίνῳ, &c.

Τὰς δὲ ἐν αὐτῇ ἀρχοντας.) Neque hic locus vitio caret. Leg. forte δὲ αὐτῶν πισωσόμενος. Magistratus omnes, una cum Germano Patriarcha Nicæam deduci jubet, ut iis conspectis Anastasius captam esse Constantinopolim sciret. Theophanes, Τὰς δὲ ἐν αὐτῇ ὑπάρχοντας τῶ Ἀρτεμίου ἀρχοντας, ἅμα Γερμανῷ τῷ Πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως συλλαβόμενοι ἐν Νικαίᾳ ἀπήγαγον, πρὸς πίσωσιν Ἀρτεμίου, & τῷ σω αὐτῶν ὄντων. Porro eodem hoc anno, Augusti xi. Germanus e Cyzico translatus fuerat. Hic fuit Anastasii finis, qui imperavit ann. i. menses iii.

Pag. 27. Ἐνιαυτὸν ἕνα.) Ita Niceph. in Chronico in Ομάδι χρόνων, Maximi chronico subjecta, cum Theophane. At Zonaras & Cedr. annos duos. Sed & Constant. Manass.

Ἐτεσι μόνους ἐν δυσὶ γένεσιν τῶ κράτους.

Λέων ὁ Πατριάρχης.) De hujus initio, sicut & de annorum, quibus imperavit, numero, non eadem scriptores sentiunt. Theoph. anno ejus Imperii ultimo, Ἐβασίλευσεν (ait) ὅσην Λέων ἀπὸ καὶ τῶ Μαρτίου μηνός τῆς ιε' Ἰνδ. ἕως μηνός Ἰαννῆς ιη' δ' Ἰνδ. βασιλεύσας ἐτη καδ', μηνῶς β'. ἡμέρας κα'. Si Indiæ. xv. Martii xxv. Imperium cœpit, annus erat Christi 1000xvi. desinitque A. 1000xli. Jun. xviii. Ind. ix. Itaque imperavit A. xxiv. M. ii. D. xxv. Cedrenus, Zonaras, Chronicon Cleric. alique annos totidem assignant. At Nicephor. in Chron. A. xxv. M. iii. D. xiv. Sed & Theoph. ex Card. Jojeusæ Bibliot. præcise A. xxv. Accedit & Constantinus his versibus.

Ὡς δ' ἐπὶ χρόνος εἴκοσι τῶ κράτους ἀπολαύσας.

Σὺν ἄλλοις πέντε δυσσεβῶς, ἢ μᾶλλον τυραννίτας.

Nos cum Illustrissimo Annalium scriptore Leonis exordium A. 1000xvi. constituimus, cum ex Gregorii P. Epistola jam tum ab Indiæ. xiv. eundem imperasse constet, unaque Nicephori Chronico, quod ad Imperii tempus attinet, libentius assentimur.

Ἐκ τινος δαμονιακῆς αἰτίας.) Ejusmodi portentia Gnosticonum, & Euchitarum, ac Manichæorum consuetudo peperit. De quibus Epiphanius. sed & Psellus L. περὶ ἐνεργ. δαμ. pag. 22. edit. novæ, ab erudito viro Gilberto Gaulmino amico nostro doctissimis Notis nuperrime locupletatæ.

Pag. 28. Πεντεκαδεκάτῃ δὲ τῶ εἰσιόντος.) Theophanes: Τῇ δὲ ιε'. τῶ Ἀύγουστου μηνός ἐκ τῆς πόλεως ἀπαράντες, καὶ ἀνέμου σφοδρῶτα πνέσαντος, οἱ μὲν ἐν Προκοννήσῳ, καὶ τὰς ἄλλας ἀκτὰς ἀπώλοντο, &c.

Pag. 29. Καὶ Θεοδόσιον.) Theophanes Θεοδίστην hunc appellare videtur, anno Leonis iii. πρωτοσηνήτῳ, hoc est primum a Secretis. Imo etiam paulo post Nicephorus Θεοδίστην eundem appel-

pag. 81.

lat. Fuerunt Constantinopoli Notariorum ordines
iii. Alii Notarii Tribuni, Tribunis Prætorianis
æquati: alii Domestici, qui Imperatori a Secretis
erant. Tertii inferiores Tribuni Notarii, Vide Not.
Imp. Cassi. L. i. Var. iv. *Pater enim Candidatus sub
Valentiniano Principe gessit Tribuni & Notarii lauda-
biliter dignitatem. Honor qui tunc dabatur egregiis,
dum ad Imperiale secretum tales constet eligi, in qui-
bus reprehensionis vitium nequeat inveniri.* Itaque o

πρωτοσημρήτης ἐστὶν ὁ πρῶτος τῶν βασιλικῶν γραμματέων.
Πέμπτη καὶ εἰκάδι.) Theophanes: Τὸ τῷ τῷ ἔτει,
(Leonis iv.) Ind. γ' τῇ ἡμέρᾳ τῆς Πάχας ἐσέφθη Κωνσταν-
τίνος ὑπὸ Λέοντος τῆς πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ Τριβαναλίῳ τῷ ἰδ'
ἀκκυβίτων, &c. Factum id A. 1000. Cyclo Lunæ
xviii. Cyclo Solis Constantin. xxi. Terminus Pa-
schalis xxi. Martii, cum qua ἀρᾶται iv. & Con-
currentes i. (male enim apud Scal. in Maximi Rota
est Δ pro Α. in utraque Editione) dant Fer. vi. Ideo
Pascha Martii xxxi. Cyclo Solis Romano i. Lit.
Dom. F. Errat igitur Nicephorus, vel legendum

Edit. Paris.
pag. 82.

ἀρῶτη, καὶ τεμαχάδι.
Δεκαεννέα Ἀκκυβίτων.) Theophan. in A. xxx, Ju-
stiniani. Ὡς τὰ ἐξέτης γενόμενα ἀρᾶσα ἰδ' ἀκκυβίτων
ἔπαυσε, καὶ τῷ τέτῳ ἐξοδὸν τοῖς πτωχοῖς δέδωκεν. Quæ
ita reddidit Paulus Diacon. L. xvi. *Sed & sancta Chri-
sti Nativitate absque illa (corona) processit in Eccle-
siam, ita ut etiam prandia, quæ ex more fiunt in xix.
accubitibus cessare faceret, & eorum expensas egenis
tribueret.*

Οἷον δὲ καὶ τὸς χρόνος.) A Leonis x. De quo vide
Theoph. hoc est Miscellam, & Cedrenum.

Τῇ ἱερᾷ καλυμένη νύκτι.) Strabo Lib. i. De Thera,
& Therasia Plinius Lib. 2. & Sen. vi. Nat. Quæst.

Κοσμάς δὲ καὶ ἄλλοι τινες.) Indi. x. Aprilis xviii. vi-
ctus est Cosmas, ait Theoph. A. Leonis x.

Pag. 30. Καὶ συγγράφειν.) For. ὑπαγράφειν. Hoc con-
tiguit Theophani A. Leonis xxi. nobis xiv. Depos-
itus est vero S. Germanus Januarii die vii. (ait
Theoph.) Indi. xxi. FERIA III. Sed perperam pro
feria vii. aut certe Januar. i. leg. Brat Cycl. Solis xi.
Littera A. Quod die indictum sacris Imaginibus silen-
tium, ut loquitur Theophanes, ab hæreticorum hujus
temporis signifero & execrando Leone. Sedit
Germanus A. xiv. Menses v. d. vii. Ac Januarii
xxii. suffectus ei est Anastasius.

Χρόνος δὲ μεταξὺ.) Anno Leonis xxiv. Octobris
xxvi. Ind. ix. feria iv. hora viii. vehemens ille
terræ motus accidit, ut scribit Theophanes. Indi-
ctio ix. cæpit A. C. 1000. Cyclo Solis xxi. Lit.
Dom. B. Ita Oct. xxvi. FERIA iv.

Τέσσαρες ἔκοσι.) Leg. μετὰ τέσσαρα ἔκοσι. Vide
quæ supra disputavimus. Addit Theoph. Ἔτος ὡς ἀπὸ
μὲν κτίσεως κόσμου καὶ Ρωμαίων, σμῆνός ἀπὸ Ἀδάμ. καὶ δὲ
Αἰγυπτίους ἡγούμενους Ἀλεξανδρείας, σολβ'. ἀπὸ δὲ Φιλίππου καὶ
Μακεδόνας, αἰγ'.

Διάδοχον δὲ τῆς ἀρχῆς.) Eodem A. 1000. Indi-
ct. ix. Junii xvi. Constantinus imperium capes-
sit.

Αρτάβαζος δὲ.) Artabazdum hunc Theophanes
appellat, de quo fusius agit.

Τὸ πένδιον δὲ Κρασός.) A. Copronymi ii. ineunte Ju-
xxvi. Ind. x. Proinde anno 1001. non superiore,
contigit quod hoc loco narratur.

Καὶ Βίσιραν.) Corrupta hæc sunt, & ex Theoph.
castiganda. Καὶ τὸν μὲν Πατριάρχον Βισήρ τὸν Σαρακηνό-
φρονά φρούπαντῶσαντα ῥομφαίᾳ ἀνείλον. Ο δὲ Κωνσταντίνος
πατριππον δῶρον ἐστρωμένον, καὶ ἐπιβάς εἰς αὐτὸν ἐφυγεν εἰς
τὸ Ἀμύριον, &c.

Pag. 31. Οπηνίκα εἰς.) Vitiosa sunt quæ deinceps
sequuntur. Nos ita vertimus, quasi scriptum esset,
ὅτι ἡ μαρ' ἐκείνοις περὶ τῆς ἀρ. α' μιλια τὸν ἐμφ. &c. Quid
sibi deinceps velit, Theoph. verba declarant. A.
Constant. ii. Ο δὲ ἀρχέκακος ἡβόλος τοιαύτως καὶ τῷ
Χριστιανῶν ἐν τοῖς χρόνοις τέτοις ἡ γαίρῃ μανίαν, καὶ ἀπὸ ἡλο-
σφαγίαν, ὥς τε τέκνα καὶ γονέων, καὶ ἀδελφὸς κατ' ἀδελφῶν
συγκυβεῖν ἀφιδῶς εἰς σφαγὴν, καὶ ἀνελθεῖν ἐμπυρρίζαν τὰς
ἀπὸ ἡλίου ὑπαρχούσας σάσεις τε, καὶ οἰκείας.

Εν τέτοις καὶ ὑπερτέρῳ.) Anno Constantini iii. Ind.
xii. ineunte. Theoph.

Καὶ κατ' ἑς τὸ πῦρ.) Manca & depravata sunt quæ

sequuntur. Pestis hæc A. 1000. & sequenti, hoc
est tota Indi. xiv. tenuit, Constantini iv.

Τύποι σαυροειδῆς.) Theophanes. Αὐτίκα γαυρὸν ἤρξαν-
το ἀδρόως τε, καὶ ἀοράτως γίνεσθαι σημεῖα ἐν τε τοῖς ὄρεσιν
ἀνδρῶπων ἱματίοις, καὶ εἰς τὰ τῶν Εκκλησιῶν ἱερὰ ἐνδύμα-
τα, σαυροὶ τινες ἐλαυδῆς πλείστοι. Sigebertus A. 748.
*In vestibus hominum, & in velis Ecclesiarum apparent
cruciculae, quasi oleo designatae.*

Ὡς περ δὲ ἐξερηκότες.) Idem Theophanes: Γενόμενοι
δὲ ἐν ἐκτάσει ἐνόμιζον ξένοις τισὶ καὶ βελαιοῖς προσώποις
σωοδᾶν. οἱ καὶ ἀπὸ τῶν τῶν εἰς φίλους δῆθεν προσπαροῦν-
τες διελέγοντο. Addit: Σημειόμενοι δὲ τὰ παρ' αὐτῶν λε-
γομένων ἔχρατον ἐξηγουῦτο (For. τῷ παρ' αὐτῶν λεγ. ἔχρατον)
ἐώρων δὲ τὰς αὐτὰς εἰς οἴκους εἰσερχομένους, καὶ τὰς μὲν
τῶν οἴκων αἰωρουῦσας, τὰς δὲ ἐξίει τιτρώσκοντας, σωεῖβαι-
νε δὲ τὰ πλείστα τῶν παρ' αὐτοῖς λεγομένων γίνεσθαι ἔτω κα-
δῶς εἶδον.

Pag. 32. Μετὰ ταῦτα τίκτεται.) Januarii xxv. In-
dict. iii. nascitur Leo, A. D. 1000. A. Copronymi
ix. pag. 83.

Pag. 33. Τῷ τῷ Ἀράβων κατὰ λυσιν.) Theophanes
hoc horribile prodigium eodem modo describit, eo-
dem anno Copronymi. Sigebertus A. Christi
1000. LIII.

Μετὰ δὲ ταῦτα.) Indi. iv. Anno Copronymi x.
ipso die Pentecostes Leo ab Anastasio coronatur,
Christi 1000. LI.

Χρόνος δέ τινος διωχῆς.) A. Copronymi xiii.
moritur Anastasius, οἰκτίστη παθεῖν τῷ λεγομένῳ χορδᾷ-
λῳ, κόπον δὲ σώματος ἐμέσας. Theoph. Errat igitur
Theophanis codex alter, qui Anastasium obiisse re-
fert tempore pestilentiae, sive Indi. iii. qui fuit
Copronymi ix.

Συνόδον ἀθροίζει.) Iniiit hæc Pseudosynodus ex A.
D. iv. Eid. Febr. & usque ad vi. Eid. Aug. celebra-
ta est, Indi. vii. A. D. 1000. Lii. De qua Theo-
phanes. Επανελθὼν ἐν τῇ πόλει συνόδον συνάθροισεν καὶ τῶν
ἀγίων εἰκότων ἐν Βλαχέρναις, ἐν ἣ πολλῶν πολλὰ καὶ τῶν Κυρίως
κενολογησάντων, οἱ ἱερεῖς τῆς αἰχμῆς καὶ τὰς μισαράς αὐτῶν
χέρας εἰς ὕψος ἀραντες, καὶ ἀλαλάζαντες ἐρρήξαν τὴν ἐκεί-
νῳ φωνῇ, λέγοντες, σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ γέγονεν.
ὅτι σὺ βασιλεῦ ἐλυτρώσης ἡμᾶς ἐκ τῶν εἰδῶλων.

Καὶ ὥς περ νηπιῶδες.) Theoph. Καὶ τῇ καὶ τῶν αὐτῶν
μυῶν, Augusti, ἀνῆλθεν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ φόρῳ σὺν τῷ
Κωνσταντίνῳ τῷ ἀνιέρῳ ἀρσένῳ, καὶ τοῖς λοιποῖς Ἐπισκό-
ποις, καὶ ἐξεφώνησαν τῷ αὐτῷ κακὸν ὅσον ἀρεσιν ἐνώπιον
παντὸς τοῦ λαοῦ.

Pag. 34. Ὡς ἐνέστηκε.) Theophan. Τῷ δὲ αὐτῷ ἔτει
ἀπ' ἀρχῆς τῆς Οκτωβρίου μὴν ὡς γέγονε κρύος μέγα καὶ πικρό-
τατον &c. Indi. iv. A. Copron. xxi. notat Theo-
pha. Verum cum primus Copronymi cæperit Indi.
ix. Christi 1000. Lii. constat xxi. tertium ejusdem
in A. quadrare 1000. Lii. Indi. i. adeo ut horribi-
lis hæc hyems Indi. ii. Octobri mense inchoata sit.
Videndum itaque num hæc tempestas in A. 1000. Lii.
rejicienda sit.

Pag. 35. Δι' αὐτῶν τε τινές.) Theoph. Δι' οὗτος ὁ βου-
λόμενος ἀπὸ Σοφιστῶν εἰς τὸν ἅγιον Μάμαντα, καὶ εἰς τὴν
πόλιν, καὶ εἰς Χρυσόπολιν, ὡς ὅτι ξηρὰς ἐβάδιζεν, &c.

Χρόνος δὲ ἕκ ὀλίγων.) Atqui vehementem illam
hyemem motus hic Bulgaricus præcessit. Quem
Theophanes A. tribuit Copron. xxi. Indi. i. Ubi
& caracterismus feriæ. Nam Junii xxx. fuisse re-
fert v. feriam. Convenit hoc A. C. 1000. Lii. Cy-
clo Solis xvi. Lit. Dom. B. Anno Copron. xxi. i.
jam ineunte, ex A. D. xix. Kal. Jul. verum ad xxii.
bona pars ejus belli pertinet.

Τὸς μὲν ἐν ξηρᾷ.) Theoph. Οἱ δὲ Βούλγαροι ἐπανα-
στάντες ἐφόνευσαν τὰς κυρίας αὐτῶν τὰς ἀπὸ σείρας καταγο-
μένας &c. Apud Stephanum Σίρες ἐστὶν ὁ ὄρος Ὁρφέης ὑπὲρ τῶν
Βυζαντίως. At Siræ Macedonia locus est, ut ex Li-
vio notavit Ortelius. Et quidem A. xvi. Imperii
sui, Copron. in Macedoniam cum armis profectus
est adversus Selavinos. Quare cum Selavini Mac-
edoniam tenerent, fieri potuit ut & eorum gentiles e
Siris profecti Bulgariae dominati sint.

Pag. 36. Καμπάγανον.) Theoph. Paganum nomi-
nat.

Μάλιστα δὲ τῷ μοναζόντων.) Anno Copronymi
xxvi. Christi præcipue 1000. Lii. Indictione iv.
Quo

Quo in sanctissimos monachos nefandus ille sævit, & per Hippodromum ignominiose traduxit. Ab hoc consceleratissimo Tyranno, ejusque profligatissimo parente Isaurico Leone nuperi isti sacrarum Imaginum effractores cum amentia perfidiam hauserunt, iisque Magistris atque auctoribus gloriantur. Ex horum factione vanissimus ille Nicephori Scholiastes Camerarius multa in sanctissimas illas religiones, earumque defensorem acerrimum Joannem Damascenum furiosis illis in Commentariis evomit. In quibus quot syllabæ, totidem vel nugæ, vel blasphemix sunt.

Εν τοῖς καλυμένοις τάφοις.) Pelagii sepulcra quæ fuerint declarat Theoph. in historia Constantini Patriarchæ: Τὸ δὲ σῶμα ἔρριψαν εἰς τὰ Πελαγίᾳ σύροντες αὐτό. ἔνθα πρῶτον μὲν ὑπῆρχεν ὁ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πελαγίας ναὸς ὃν ὁ θεομισὴς καταλύσας, καὶ τὰ φῶν καταδίκων ποιήσας τὰ Πελαγίᾳ ἐκάλεσεν.

Edit. Paris.
pag. 84.

P. 37. Τῷ δὲ αὐτῷ ἔτη.) A. Copron. xxiv. Indiſt. iv. Januarii xxi. contra Bulgaros movit, ait Theophanes. Revera annus ejus Imperii fuit xxv. Christi 1000LXVI. Ab ea expeditione turpiter rediit Julii xvii. Inde Augusti xxi. totam hanc Tragædiam contra Orthodoxos, æ præcipue monachos excitavit.

Τῶν δὲ ἡλ. Αντίοχος.) Eisdem recenset Theophanes, & Paulus Diaconus. Λογοθέτης τὸ δρόμους δι-
citur hic a Nicephoro ὁ τῷ δημοσίῳ προσημασίων τὰς ὑπομνήσεις ἡχομιζών, quod Magistri Memorix proprium erat. Qui, ut est in notitia Imperii Orient-
annotationes dicat, hoc est scripturas breves, quibus ea continentur, quæ Principis nomine statuuntur, aut confirmantur. Sed & precibus respondet, hoc est responsa dicat, quæ Princeps libellis supplicibus dederit. Ad hæc Diplomata ad currendum nomine Principis, vel Magistri Officiorum dare muneris ejusdem fuit, a quo Λογοθέτης τὸ δρόμους dictus est. Cæterum apud Theophanem, Constantinus, non Antiochus, Patricius dicitur, & Λογοθέτης τὸ δρόμους. Cujus frater Strategius Spatharius, & Domesticus Excubitorum.

P. 38. Ορκον κατ' αὐτῷ) For. ἔνορκον. Augusti xxx. Indiſt. iv. Constantino Patriarchatum abrogat ὁ ὁμῶνυμος Constantinus, eumque primum in Hieriam, inde in Principum insulam deportat. Theophanes

Νικήταν δὲ.) Novembris xvi die Ind. v. Nicetas ab Imperatore ad Patriarchalem sedem evectus est. Id. Φοβίῳ ἐποχόμενον.) Tam enim crudeliter Imperatoris jussu vapularat, ut incedere non posset. De ejus καδαιρέσει & accusatione Theophanes.

Εν τῷ καλυμένῳ Μιλίῳ.) Adi Svidam, & Curopalaten, sive Codinum. Ædificium quoddam Constantinopoli fuit signis variis ornatum. Quod & Miliarium aureum in notitia dicitur, Regione iv. Constantinop.

Εἰς τὴν τῷ Πελαγίῳ.) Theoph. Τῷ δὲ σῶμα αὐτῷ δῆσαντες καλωδίῳ τὸν πόδα μὲν τῷ βιοδανάτων ἔρριψαν. At paulo post, Αποδείλας γὰρ κατήνεγκε Πέτρον τὸν αἰοδῖμον συλίτῳ ἀπὸ Πέτρας, καὶ μὴ ὑπάρξαντα τοῖς δόγμασιν αὐτῷ ζῶντα δῆσας τῷ ποδῶν ἐν τοῖς πελαγίοις, &c.

Εκ τῆς βολῆς τῆς.) Factum hoc A. Constantini xxvii.

Τὸ δὲ αὐτὸν καρὸν.) Theoph. Τῷ δὲ αὐτῷ ἔτη Νικήτας ὁ Λευδώνυμος Πατριάρχης τὰς ἐν τῷ Πατριαρχίῳ εἰκόνας τὰ μικρὰ Σικραῖτα τῆς ἑσπικῆς ἑξυλογραφίας ὅσας κατήνεγκε. καὶ τῷ λοιπῶν εἰκόνων τὰ πρόσωπα ἔχεισεν. Hic Secreta προδῶν οἱ καὶ vocantur a Nicephoro, hoc est Processuum, quos προκένους ætas illa nominavit, aut Προκένους. Quæ vox tam Processionem ipsam, quam stationem significat. Itaque Πρόκεστος τῷ Βλαχερνῶν, in Alexand. Chron. pro suburbano, & προκασσον ποιήσασθαι, hoc est procedere apud Theoph. & alios. Curopalates certos dies quotannis recenset, quibus Imperatores extra Palatium procedebant, & in Patriarchio pernoctabant in Κελίοις, hoc est cellulis quibusdam. Hæ sunt fortasse, quas προδῶν οἶκος appellarunt.

Καὶ κηροχύτη ὕλης.) Quam Græci κηρογραφίαν vocant hic opinor expressit. Hinc vasa κηρογραφημένα χρώμασι παντοίοις, apud Athenæum, ut observavit Interpres ad Theocr. Eidyl. i.

Τῇ ἐβδόμῃ Ινδικτιόνι. Theophanes A. xxviii. Copronymi ista scribit: Τὴν τῷ ἔτει ἔγενετο ὁ βασιλεὺς τῷ αὐτῷ γυναικᾷ Εὐδοκίᾳ ὁ τεύχεος τεύχῳ ἄσαν Αὐγῶσαν ἐν τῷ τεύχεῳ τῷ Ἰθ' Ἀκκινίτων, τῇ α' τῷ Ἀπριλίου μῶδος, Ἰνδ. ζ' ἡμέρᾳ Σαββάτῳ, καὶ τὸς ζ' αὐτῆς δύο ἡμέρας Χειροτόρον καὶ Νικηφόρον. τῇ ἐπαύριον, ἡ τις, ἐστὶ δ' αὐτῆς τῷ Ἀπριλίου μῶδος ἡμέρᾳ Κυριακῇ τῷ ἁγίῳ Πάχᾳ. πρὸς βάλτο Καίσαρος ἐν τῷ αὐτῷ Τεβουαλίῳ, τῷ Πατριάρχῳ ποιήσαντος τῷ ὀκτώ, καὶ τῷ βασιλεὺς ἐπιτιθέμενος αὐτοῖς τὰς τε Χλαίνας, καὶ τὰ Καυσαρίνια περικεφάλαια, ὡσαύτως & Νικήταν τὸν ἑκατον ἀδελφὸν αὐτῷ ποιησάμενος Νεβερίσιμον, ἐπέθηκεν αὐτῷ Χλαῖναν χρυσήν, & τὸν σέφαρον, & ἔτα προήλδον ῥίπτοντες οἱ βασιλεὺς ὑπατίαν Τεμίσια, & ἡμίση κινέρινα ὡς τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας. Annus erat Christi 1000LXIX. Cyclo Solis xxii, Lit. Dom. A. Cyclo Lunæ x. Pascha April. ii.

pag. 35.

P. 39. Οὐδὲν δὲ Ινδικτιόνι.) Theophanes, Τῇ δὲ α' τῷ Νομβερίου μῶδος τῆς η' Ἰνδ. ἡσπῆλθεν Εἰρήνῃ ἡ Ἀθηνῶν ἐλθῶσα ἀπὸ τῆς Ἱερίας ἐν τῇ βασιλεύσει πόλει, δρομόνων & χελαυδῶν πλείων ἐσολισμένων σεισμῶν. παλαιοῖς, & τῷ τῆς πόλεως πρὸ χρόνων συνῶ γυναιξὶ προαγόντων αὐτῇ, & τῇ γ' τῷ αὐτῷ Νομβερίου μῶδος, τῷ Πατριάρχῳ ἀνελθόντος ἐν τῷ Παλατίῳ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῷ φέρῳ, ἐγένετο τὰ πρὸς τῷ Εἰρήνῃ τῷ βασιλεὺς Λέοντος πρὸς τῷ καὶ τῇ ιζ'. τῷ Δεκεμβρίου μῶδος ἐσέφθη ἐν τῷ Τεκλίῳ τῷ Αὐγῶς ὡς ἡ Βασιλεύσα Εἰρήνῃ, καὶ ἀπελθῶσα ἐν τῷ Εὐκτερίῳ τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἐν τῇ Δάφνῃ ἔλαβεν τὰ τοῦ γάμου σέφανα συνῶ τῷ τῷ Κωνσταντίνῳ ὡς Λέοντι.

His finis Historiæ Nicephori, quam, ut scribit Photius, ad Leonis, & Irenes nuptias perduxit, hoc est Constant. A. xxix. Christi 1000LXIX. Nos tamen ejusdem Nicephori fragmentum invenimus apud Theophanem, in Codice Illustr. Card. Jojeusæ. Quod quidem non alterius esse quam hujus Nicephori manifestum ex eo redditur, quod & Patriarcha a Theophane Constantinopolitanus appellatur, & de Copronymi temporibus, quasi vicinis ætati suæ, loquitur: cum ait, nonnullos adhuc superstites esse, qui a dyfonymo illo tyranno aliqua corporis parte mutilati fuerant. At nullus, ut initio statuimus, ejus nominis Patriarcha, præter hunc nostrum, temporibus illis extitit.

ΤΟΤ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΠΑΡΕΚΒΟΛΗ ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΤ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ ΧΡΟΝΙΚΩΝ.

Περὶ ἧς καὶ ὁ Θεὸς Νικηφόρος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως τοιαύτῃ φησίν.

S. NICEPHORI PATRIARCHÆ
CONSTANTINOPOLITANI
FRAGMENTUM EX THEOPHANIS CHRONICO.

De quo & divinus Nicephorus Patriarcha Constantinopolit. ita loquitur.

Edit. Paris.
pag. 86.

QUONIAM vero ab inimicis Christi nonnulla jactantur, ex mendacii parentis afflatu, age vero cujusmodi sint ea consideremus. Nam ad Christi Domini, Ecclesiæque contumeliam mentiri ista solent: Diuturnæ vitæ spatia cum maximis voluptatibus pessimo huic Mammone esse concessa, eundemque felicitatis summa contigisse. Sed & insignes de Barbaris victorias, & egregia multa facinora tribuunt, quæ ne auditu quidem par est admittere. Sed ne imperitioribus, minimeque malis hominibus ea mendacia fraudi sint, redarguendi illi nobis erunt, ut quantopere seipsum inanibus his sermonibus ludificentur intelligant. Igitur omnia illius quam turpissima fuisse, eumque Deo Angelis, ac religiosis hominibus execrabilem extitisse, nequaquam est obscurum. Nam cum omni se in libidinum genere volutaret, iisque corpus suum & animum conspurcasset, quæ tam Barbaris, quam Gentilibus sunt verita, longe pecudes ipsas fœditate superavit. Atque hæc non pauci qui cum eo vixerunt, & hodieque supersunt, testificari poterunt: nec non & varia corporis incommoda quibus idem fuit obnoxius. Doloribus enim ac cruciatibus, qui explicari dicendo nequeunt, excarnificatus, cujusmodi ulcerosa corpora perpeti consentaneum est, pessime ac sine ullo remedio erat affectus. Quare nonnulla membra ulceribus adesa, ac consumpta cum intolerabili dolore disfluebant. Sed & perpetuo intemperii agitatus plerumque noctes infomnes ac molestissimas ducebat. Omitto victus acerbiter ac turpitudinem. Quicquid enim in prandio cibi per fauces trajecerat, id subinde vomitibus excernebat. Nam illam in famulos arrogantiam ac feritatem, atque in exigendis obsequiis morositatem quis assequi dicendo possit? Cædebantur quotidie virgis pluribus plurimorum corpora. In quos ille pugnibus & calcibus insiliens nihilo se carnivoris bestiis mitiorem præstabat. Jam membrorum, oculorumque mutilationes, ac reliqua id genus acerba supplicia, tum innocentes homines ferro ac flammis interemptos, præsertim Orthodoxos, quid attinet dicere? Etenim furoris illius satellites ac ministri natos quamplurimos sanctis viris abscissos in disco, ut olim Herodi

pag. 87.

ΑΕΠΕΙΔΗ δὲ τινὰ παρὰ τοῖς Χειρομάχοις περιδρυλλεῖται, ἅπερ αὐτοῖς ὁ τῆς ψεύδους πατὴρ ἐμπνέσει, φέρε καὶ ταῦτα διασκεψάμεθα. καταβύδονται ὅδ' ἄρα τὴν εἰς Χεῖρον καὶ τὴν Ἐκκλησίαν αὐτῆς ὕβριν, χρόνος μνηστῆρας, καὶ παρατεταμένῳ ζωῷ, καὶ βίον διπαθῆ μεμετῆσθαι τῆς Μαμωνᾶ, καὶ δήμειον εἰς ἄκρον ἐλάσαι. νίκας τε κατὰ βαρβάρων αὐτῆς καὶ ἀνδραγαθήματα ὡς πλείστα ἐπιγράφονται αὐτοῖς σάφροσιν, ἃ ἐδὲ εἰς ἀκρόασιν ἔρχονται δίκαιον. ὡς δ' ἂν τῇ ἀπλυστέρων ἢ ἀμαθετέρων τινὰς τοῖς ἐκ τῆς ἀπάτης ἀναπλασμοῖς μὴ βλάπτειν· τέττις ἀπυθύνοντες, ἕκαστον δεινοῖς λόγοις ἑαυτὸς φανακίζοντας ἀποφαίνωμεν τοῖς ματαιόφροσιν. ὅτι μὲν ὅδ' οὖν ἐκείνῃ πᾶν αἰχρὸν γέγονε, βδελυκτὸς τε Θεῷ, καὶ ἀγγέλοις, καὶ ἀνθρώποις τοῖς δυνεβέσι. ὑπῆρχεν, ἐκ ἀσυμφανέος. καὶ ὅδ' εἰς τὰ τῆς σαρκὸς πάθῃ κατασυρόμενος, καὶ τοῖς ἀπηγορευμένοις βαρβάροις καὶ Ἑλλήσι σῶμα, & ψυχὴν ὁ δαίλαιος ἐμμολυρόμενος, τὴν τῆς ἀλόγων ζώων παρήλασε κτηνωδίαν. & ταῦτα ἐκ ὀλίγοις τῆς παραιτησαμένην αὐτῆς μέλει δεῦρο περιόντες ἐπαγγελλέτωσαν. μεθ' ὧν & τὰλλα δὲ ἃ περὶ τὸ σῶμα αὐτῆς κατῴκησαν. πόνοις ὅδ' καὶ ἀλγυδύσιν ἀρρήτοις, οἷα εἰκὸς τῆς ἐλκωμένου πάχην, βαλλόμενος, πονήρας ἄγαν καὶ ἀνηκέστως δέκετο. καὶ τινὰ τῶν μελῶν ὑπὸ τῆς ἐλκώσεως καὶ διαβρώσεως ἀπερρύνηκτον αὐτῆς, ἐλεεινῶς κατετρύχετο. συνεχέσασα δὲ ὑπὸ τῆς ἐρυννύων ἐνδειματέμενος πικρῶς τε καὶ αὐπνῶς πολλάκις τὸν νυκτερινὸν καιρὸν διώλυσε. παρείδω τὰ νυκτὶ λέγειν τὸ τῆς διαίτης ἀνδρὸς τε καὶ αἰχρὸν. ἅπερ ὅδ' ἂν πρὸς ἄριστον βρώσεως & τελέως καταποδὲν παρὰ τῆς ἐμετῆς ἔφθανε κρινόμενον. τὸ δὲ περὶ τῆς ὑπηρετεμένης ἱταμόν καὶ θηριώδες τῆς τροφῆς, καὶ τῆς ὑπηρεσίας τὸ δυσαχθέστατον, πῶς ἂν τις εἴποι τὰ φέροντα σώματα; μάστιγι ὅδ' ἐκάσῃς ἡμέρας πολλαῖς πολλῶν κατεξάινοντο σώματα. καὶ τὰς ὀφείας παίων πυγμαῖς, & λαβὴν ἐναλλόμενος ἐδὲν τῇ σαρκοβόρῳ θηρίῳ φιλανθρωπότερον ἔφαττεν. ἐκ σώματος δὲ μελῶν καὶ ὀφθαλμῶν πηρώσεις, καὶ τὰ ἄλλα ὅσα δεινὰ κολασήρια, καὶ σφαγὰς ἀδίκους ἀνδρῶν ἀδῶων, & τῆς διαπυρὸς πικροτάτης θανάτου, μάστιγα δὲ κατὰ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἐπιδεικνυμένους τί καὶ λέγειν; οἱ ὅδ' τῆς μαρίας αὐτῆς δυσμενεῖς ὑπάσπασαι & δορυφόροι ρίνας μὲν ὡς πλείστας ἀνθρώπων ὁσίων ἀποτεμόντες, ὥσπερ τὴν τῆς Προδρόμου πάλαι κεφαλὴν Ἡρώδῃ, ἔτω καὶ τῆς

ἐφ' ἡμῶν Ἡρώδῃ οἷον δῶρον ἰδὺ καὶ ἐπέρασον ἐκ-
μίζον ἐπὶ πίνακος. ὀφθαλμῶν ἐξορύξεις, ἔ γενειά-
δος ἐμπυρισμὸς, καὶ αἱμάτων ἐκχύσεις καὶ μαρτυρε-
σιν οἱ μέχει καὶ νῦν τὰ σύμβολα περιφέροντες.
Θανάτης δὲ βιαίως τῶν τοιούτων καὶ ἐξουσίας ὁ τῆς
θαλάσσης βυθὸς ἐπίσταται, οἱ λίθοι κρᾶζουσιν. ἃς
δὲ περιπλάττεισιν αὐτῷ νίκας οἱ ἐμβρόντιοι καὶ
λυσιπώδεις ὁμόφρονες αὐτῷ, ἵνα μίᾳ τῆς κρατίστῃ
αὐτῶν ἐπιμνησθῶμεν, τοιαῦτα εἰσὶν. ἐπειδὴ παρε-
σκεύαστο πρὸς τὸ ἐν δυσμαῖς εἰσχωρισμένον Σκυθι-
κὸν ἔθνος ἀμυνάσθαι, ὑπαδρούζει πᾶν τὸ ὑπ' αὐτῷ
ἐράτευμα, εἰς χεῖρας τε τοῖς πολέμοις ἰὼν, ὁ-
ποῖον αὐτῷ τῷ πολέμῳ κράτος κατάρθεται μαρ-
τυρεῖ τὰ φαινόμενα. μέχει γὰρ καὶ τήμερον τὰ καὶ
τὴν Ἀχελών καλουμένην πόλιν κοῖλα καὶ πεδιάσι-
μα χωρία, ἃ τῷ εἰρημένων ἐδέξατο τὰ κῶλα, σα-
φῶς ὑποδεικνύουσιν. ἔργον γὰρ τῆς Σκυθικῆς μα-
χαίρας ἅπαν σχεδὸν τὸ ἐράτευμα τῷ Ῥωμαίων γέ-
γονεν. εἰ δὲ τι μικρὸν καὶ ἐπ' αὐτῷ ἀξιόλογον ἔδρα-
σαν, τὸ ἐστὶ. τὸς γὰρ πρὸς ἀνατολὰς οἰκουῦντας
βαρβάρους ἀκηκοὺς περὶ τὸς οἰκίας ἡγεμόνας δια-
σπιάζοντας, καὶ πρὸς τὸν ἐμφύλιον πόλεμον ἀχο-
λουμένους, ληστεικώτερον πῶς μᾶλλον, ἢ στρατηγικώ-
τερον ὡς λυσίων ἐπιὼν τοῖς Ἀρμενίας καὶ Συρίας
χωρίοις, τῷ ἐκείνοις φρουρίων αἰρεῖ ὁμολογίᾳ τῷ
προσοικουμένων, καὶ ἐπὶ τὴν Θράκην αὐτὸς μετῆγα-
γε. τοιαῦτα μὲν οὖν τὰ ἐκείνου ἀνδραγαθήματα,
καὶ τὰ κατ' ἐχθρῶν σχεδιαζόμενα ἔσονται. τοιαῦτα
καὶ τὰ κατὰ τῆς ἀληθείας καὶ δυνάμεως νεανιδέματα.
ἀπηναιχύνθησε δὲ κατὰ τε τὸ Θεῶν μανείας, καὶ κα-
τὰ τῷ ἱερῶν ἀνδρῶν, τῷ ὡς αὐτῷ ἀναθημάτων
προσηκόντων. Ἐπὶ τὸ Ἀγγελικὸν δὲ τὸ καὶ Ἀποστολι-
κὸν τῷ Μοναχικῷ βίῳ καὶ Ῥωμαίων δυνάμει ὁ Θεο-
μιστὴς τε καὶ βέβηλος, ἐπ' αὐτῶν τῆς Θεοσεβείας τὸ
ἀμνημονεύον αὐτοῖς ἐπέγραψεν ὄνομα. βδέλυγμα
δὲ ἀμαρτωλῶν Θεοσεβεία. καὶ ὁ ὁσῖος ἀκάθαρτος
παρὰ κακέρργοις. οἷα δὲ πρὸς αὐτὸς, τυραννίδα ἐ-
πιὼν ὁ τύραννος ἔδρασε, τίς ἂν ὡς ἐφ' αὐτῷ ἀξίως
διηγήσεται; τὰς τε γὰρ παρὰ Θεῷ ἐπηγγελμένας
αὐτοῖς ὁμολογίας, καὶ σωθῆναι ἀδεύειν ἐκβιαζό-
μενος, καὶ τὸ ἱερὸν χῆμα ἀπορρίψαντας, τὸ τ' λαϊ-
κῶν ὁ παράνομος ἐνομοθέτησε μεταμφιέννυσθαι. τὰ
δὲ εἰς δόξαν τῷ Θεῷ ἰδρυμένα Μοναστήρια, στρατιω-
τῶν οἰκηθῆναι, καὶ ἱπποσύσια, καὶ κοσμήνας, ὁ κο-
σμήνους καὶ κοσμήνους πεποίηκεν. εἴτα πρὸς τῷ τέ-
λει τῷ κακῶν καὶ τῷ Θεοσυγῆς αὐτῷ βίου γενόμενος,
καὶ πυρετῶν ὀξύτητι, καὶ φλογώσεσι καταπιμωράμηνος
τῆς ἐκδεχομένης αὐτὸν Γέννης προδήλως τὴν φλόγα
προδεδωμένος καταπτέλλετο, καὶ τῷ ἀκοιμήτῃ σκάλη-
κος τὰ δῆγματα, σμύτονόν τε καὶ γεγωνότερον ἐκ-
βοῶν ἐνδελεχέστατα. τῆς Γέννης ταῦτα τὰ προαύλια
καὶ προοίμια. ταῦταις οὖν καὶ τοσαύταις δ' ἀπαθείαις
ἐπαναπαυσάμενος, ὑφ' ὧν δὴ καὶ Διοκλητιανὸν τε καὶ
Μαξιμιανὸν συνετελέσαντας ἀκόμην. ἔτι κακῶς καὶ
ἀθλίως ἀπολλύμενος κατασφύρει τὸν αἰχισμὸν τε καὶ
κάκιστον βίον ὁ ἀσπονδὸς τῷ Χριστῷ καὶ τὸν ἁγίων αὐτῷ

A Præcursoris caput, sic novo Herodi
suavissimi loco muneris offerebant. Ad
hæc effossa plerisque lumina, ambustasque
genas, & exhaustum sanguinem testan-
tur ii, qui in hodiernum diem earum
cladium vestigia circumferunt. Inusitata
porro & horrenda mortis genera ab eo-
dem excogitata non modo profunda no-
runt maria, sed & ipsa propemodum saxa
personare videntur. Quod vero ad eas vi-
ctorias spectat, quas illius fautores rabidi
ac furiosi homines falso huic affingunt,
ut de ea loquar, quæ inter omnes præci-
pua censetur, ejusmodi sunt. Cum ad pro-
pulsandos Occidentales Scythiæ populos
expeditionem parasset, collectis omnibus
copiis, commissoque cum hoste prælio,
B qualem inde victoriâ retulerit, quæ
ad hoc tempus supersunt vestigia decla-
rant. Idque etiam hodie cava illa ad
Acheloum urbem, ac depressa plani-
ties indicat, cæsurum membris eodem
tempore constrata. Nam universus pene
Romanorum exercitus Scytharum gladiis
confossus est. Quod si forte exiguum
quiddam, & contemnendum ab eo gestum
est, ejusmodi istud fuit. Posteaquam
Orientales Barbaros a Ducibus suis dissi-
dere comperit & civili bello distineri, la-
tronis more potius quam Imperatoris in
Armeniam, & Syriam furibundus irrum-
pit: ibique incolarum deditione occupatis
aliquot castellis, eosdem illos in Thra-
ciam transportat. Hæc sunt istius hominis
C egregia facta, hæc commenticia de hosti-
bus trophæa: ejusmodi inquam sunt quæ
insolenter ille contra veritatem & piete-
tem molitus est. Etenim citra ullam vere-
cundiam contra Deum bacchatus est, sa-
crasque res ei tamquam donaria consecra-
tas. Quinetiam Angelicum illud & Apo-
stolicum Monasticæ vitæ genus homo a
Deo execratus, ac profanus, & a Chri-
stiana religione falso cognominatus, τῷ
ἀμνημονεύειν, hoc est illaudati, appellatione
notavit. ἀνομιμία enim peccatori est pie-
tas: & sanctus impurus est apud scelera-
tos. Jam vero qualem in eos tyrannidem
exercuerit, quis pro merito, ut ante di-
xi, commemorare possit? Quippe conven-
tiones illas pactaque, quibus divino se
D Numini obstrinxerant, rescindere coactos,
ac sacris vestibus exutos Laicorum ad cul-
tum lata lege nefarius ille transtulit. Quæ
vero ad honorem Dei constituta erant
Monasteria, ea in militum diversoria, &
equorum stabula, & latrinas stercoreus,
& a stercore cognominatus convertit. Tan-
dem cum scelerum suorum, & execrabi-
lis vitæ terminum attigisset, acutarum fe-
brium ardoribus exæstuans, Geennæ flam-
mas, quæ se post vitam excepturæ erant,
oculis usurpabat, ac pervigiliis illius ver-
mis morsus quodammodo sentiebat, in hor-
rendos assidue clamores, ac vehementes
erumpens, quæ erant Geennæ quædam ini-
tia. Tot igitur tantisque delitiis acquief-
cens, quibus Diocletianum, & Maximia-
num olim immortuos accepimus, atque
hoc modo male periens malus ille, turpis-
simæ sceleratissimæque vitæ finem conse-
cutus est, homo Christi sanctorumque ejus
omnium inimicus, atque hostis infensissimus.
E πάντων ἐχθρὸς καὶ πολέμιος δυσμενέστατος.

Edit. Paris.
pag. 88.

F I N I S.

A Dramyttium.	26. c	Berylia Sarmatis vicina.	18. d
Aeris siccitas immodica.	38. b	Bithynia.	28. a
Æquo jure hæredes.	15. b	Blachernis templum Dei matris.	12. c
Ærarii privati Comes.	13. b	Blachernarum porta.	26. c
Æthribus regio felicitis Arabia.	12. c	Bonus patricius rerum administrationi præficitur.	9. b.
Agallianus armatus se in profundum maris immittit.	30. a.	Bovis forum.	20. c
Ambonem conscendere, pro loco editiore.	16. c	Bulgari ad Imperatorem Sisinnii patricii caput mit-	29. b
Amera & Mavia Saracenorum equitum duces.	30. a	tunt.	26. d
Amoria urbs.	31. b	Byzantium munitionibus firmatum.	30. c
Anastasius Patriarcha Constantinopolitanus mori-		Byzantii terræmotus.	
tur.			

B	
B Ajanus in potestatem Chazarorum venit ,	18. d
Baptisterium .	20. d
B ardanes Imperator proclamatur, & mutato nomine	
Philippicus appellatur .	24. c
B ardanes exul , 23. d. 24. b. ad Chazarorum Prin-	
cipem aufugit .	ibid. c
B arnysus fluvius .	10. e
B arasbacurius unus e Justiniani Ducibus cum Tibe-	
rio cæditur .	25. a
B arasbacurium .	22. a
B arna prope Odyssum .	19. a
B ellum populos detrimentis afficit .	7. a
B ellum civile facit, ut natura suimet oblita videat-	
tur , ac sibi ipsi bellum inferat .	31. d
B ellorum incommoda .	7. a

Caboës Persarum regnum obtinet . 11. e
 Callinicus urbis Antistes . 10. d
 Callinicus Patriarcha, in Justinianum injurius, oculis orbatur . 22. d
 Campanus Dux . 36. a
 Canon de Imaginibus sacris evertendis . 33. d
 Captivorum hominum capita quinquaginta, pro, captivi quinquaginta . 18. a
 Carthago a Saracenis expugnata . 21. a
 Chaleu Dux, belli haud expertus . 17. c
 Chazarus de Bardanis salute jusjurandum dedit centum aureis a Romanis acceptis viritim . 24. c
 Chazarus Princeps . 21. d
 Chazarorum natio ex Berylia profecta . 18. d
 Cherſonæ urbs . 22. a
 Cherſonæ viri Principes septem a Stephano patricio Afmicto verubus ligneis alligati, ad ignem affati, 23. d
 Cherſonitæ in ministros crudelitatis Imperatoriæ mirum in modum sæviunt . 24. a. b
 Chosroes per Orientem vastat . 9. e. 10. a
 Chosroes Romanorum legatos miserandum in modum afflixit . 7. d
 Chosroes Imperium suum contemnit, & ideo principibus regni exosus . 11. c
 Chosroes legatio fustuario necat . *ibid.* e
 Chosrois litteræ ad Sarbarum interceptæ, & ad Heraclium delatæ . 10. b
 Chosrois simulachrum in delubro repertum ab Heraclio & Turcis illum comitantibus . 10. a. id in pulverem comminuitur . *ibid.*
 Chosroi subtrahitur cibus, aurique, argenti, & lapillorum vis ingens ipsi apponitur . 11. c. fame enecatur . *ibid.*
 Christi duæ voluntates, & actiones . 17. b
 Christiani a Persis male, a Phoca pejus habiti . 3. a
 Chrysopolitana urbs per sex menses obsidetur . 26. d
 Comes excubitorum, dignitatis nomen apud Romanos . 17. b
 Concordiæ præceptum . 18. b
 Consilium, ut Imperator filios exercitibus commendat . 15. e. 16. a. pecuniæ militi erogantur . *ibid.*
 Constantinus generale Concilium indicit, quod duas in Christo voluntates, & duas actiones asserit, adversus Monothelitas . 19. b
 Constantinus Leonem Imperatorem coronat . 33. b
 Melitenem cepit . *ibid.* ejus conjux Maria Augusta obit . *ibid.* sub Augustæ obitum portentum ingens . 33. c
 Constantinus cum patre Heraclio octo & viginti annos imperavit . 16. a

RERUM ET VERBORUM.

Constantinus Leonis filius successor Imperii. 30. d
 Constantinus nascitur Heraclio Imperatori. 4. c. d
 Constantinus ad Ecclesiæ contumeliam, ac pietatis
 oppugnationem dicitur hic accinctus. 33. d
 Constantinus & Strategius fratres mortē damni,
 37. d.
 Constantini filius Leo Irenem ducit in uxorem, nu-
 ptia celebrantur. 39. a
 Constantinus filium Nicetam nobilissimum creat.
 39. a. nobilissimatus dignitatem Augustum quid
 habuisse ex hoc manifestum fit.
 Constantinus Imperator coronatur. 29. c
 Constantinus Artabazum sororis maritum fugat.
 31. c.
 Constantinus vita functus est. 19. c
 Constantinus Artabazum victum & vinctum ludis
 Circensibus solemnī pompa traducit. 32. a. excæ-
 cat omnes. *ibid.*
 Constantini cadaver per urbis plateas funibus tra-
 ctum, & in Pelagiorum sepulturam abjectum.
 38. b.
 Constantino Justinianus filius succedit. 19. c
 Constantino Imperatori filius nascitur quem Leonem
 appellavit. 33. a
 Constantino nascitur Anthimus. 38. d
 Constantinopoli Crispus præfectus urbi. 3. b
 Cophin fluvius juxta quem magna Bulgaria. 18. b
 Corona cum Imperatore sepulta. 16. b
 Corona e templo detracta. 16. e
 Cosmas quæstor. 8. b
 Cotragorum gens. 18. c
 Crassus, nomen campi. 30. e
 Crispus a scepro atque corona recedit. 4. b
 Crispus Dux eligitur ab Heraclio. 4. b
 Crispus male exceptus ab Imperatore Heraclio, &
 libro percussus. 5. a
 Crispus Imperatoris gener in clerici formam tonsus.
 5. a.
 Crispus Dux Heraclium Imperatorem subsannat,
 qui relicta aula convolaverat ad exercitum. 4. c
 Crispus Mauricii Imperatoris gener, Phocæ infen-
 sus. 3. b
 Crudeles principes dum populos terrent, & suos
 officiales sævitiei ministros timore percellunt,
 mirum quantum sibi nocent, Mauri patricii ex-
 emplo. 24. c
 Crudelitatis varii, iique subtiles modi. 22. d
 Crudelitatis & indignationis mira species: Justinia-
 nus Helix uxorem coquo suo, Indo, & maxime
 deformi, per vim nuptui tradit. 24. b
 Cubarus Hunnogundorum dominus. 21. c
 Cupressinæ materiæ ad navium fabricam cædendæ.
 26. b.
 Curatus Cotragorum Princeps. 18. b. quinque fi-
 lios reliquit. *ibid.*
 Curiciotarum copix. 28. b
 Curopalates, qui secundum post Imperatorem locum
 dignitatis obtinet. 5. b
 Cybirrhæotarum regio. 21. b
 Cybirrhæotici. 32. e
 Cyrus Alexandrinus antistes. 11. d
 Cyrus Alexandriæ Patriarcha in sedem restituitur.
 16. b.
 Cyrus qui in urbe Amastride inclusam & solitariam
 vitam coluerat; & a Justiniano in locum Callinici
 suffectus, quique de Imperio recuperando prædi-
 xerat. 22. d
 Cyzicum. 17. d

D

Damasceus cognomento Mansur. 33. e
 Damatrys. 24. d
 Damnum hominibus ac pecoribus illatum. 25. c
 Daphnusia castellum in ora Ponticæ munitissimum.
 34. d.
 Defectio ab Imperatore ob imagines everfas. 29. e
 Delmati monasterium. 21. c
 Deus pacis violatores punit. 19. e
 Deus rerum publicarum eversores castigat. 11. d

Divinum lavacrum, idem quod baptismus, & *ἱερο-
 τισμός* alias. 14. a
 Divini verbi templum. 26. c
 Domentiolus Phocæ frater. 4. a
 Doros castellum in Gothiæ limitibus. 21. d
 Dorylei campus. 30. d
 Drungarius. 21. b
 Ducenta & octo millia Sclavinorum ad fluvium Ar-
 tanam confederunt. 35. a
 Dunus ac Zoilus. 24. b

E

Ecclesiæ Thesauri. 9. b
 Ecclesia sanctæ Irenes nomine dedicata terræ-
 motu concidit. 30. c
 quatuor Elephanti Imperatorem vehunt. 12. e
 Elias ex prætorianis. 23. b
 Eudocia Imperatoris conjux comitali morbo inte-
 rit. 5. c
 Evocare novos cives ex provinciis in urbem. 32. e
 Exercitus civium bona diripit. 21. c
 Exercitus collectus ex ordinibus militaribus, ex
 rustica plebe, ex opificum turba, ex Senatorio
 ordine, ex reliquis civibus. 23. c

F

Factio invereconda ignem admovet sacris, 3. b. c
 pro veteri Familiaritate. 29. a
 Famis acerbitas imperium Rom. invasit. 7. d
 Fauces Abydi. 27. d
 Constantini filii Cæsares appellantur, filix Augu-
 stæ. 38. e. 39. a
 Fæderis tabulæ e sublimi vexillo suspensæ Sarace-
 nis præferuntur, ut palam fieret ipsum Justinia-
 num esse scædifragum. 19. e
 Fortuna ut homines ludit patet Isaurici exemplo.
 20. b.
 Furoris apex, Maurus patricius Chersonem fundi-
 tus delere iussus. 24. c

G

Gaudomeletes insula. 11. b
 Gebulus Sclavino militi præficitur. 19. d
 Gentilis, ac Dei hostis. 14. e
 Georgius Buraphus patricius, Obsequianis copiis
 præfectus. 25. c
 Germanus Patriarcha Byzantinus. 26. e
 Germanicia Euphratesiæ provinciæ urbs. 32. a
 Gingleffus maritimus vicus. 24. d
 Glaciei frustum arcem Constantinopolitanam quas-
 savit. 34. d
 Gregorius Onomaguli filius Imperator constituitur,
 & Tiberius appellatur. 28. b
 Gregoria Heraclii Imperatoris filia Nicetæ patricio
 desponsata. 6. b. hoc est neptis cum *supra*.
 4. d.
 Gregoria altera Nicetæ filia Constantino Imp. Rom.
 nuptum datur ab Heraclio. 12. c

H

Hælias Justiniano caput præcidit anno sexto
 quam imperare secundo cœperat. 24. e
 Heraclius Crispum Imperatoris generum hortatur
 ad capeſcendum Imperium. 4. b
 Heraclius a patriarcha & populo Constantinop. ex-
 ceptus. *ibid.*
 Heraclius, Nicetas, & Crispus Constantinopoli
 conveniunt. *ibid.* b.
 Heraclius Nicetam cum honore ac magnificentia
 excipit. *ibid.*
 Heraclii Imperatoris filius duplici nomine insigni-
 tus, Heraclius, aut Constantinus. 6. b.
 Heraclius Imperator territus. 7. d.
 Heraclius Imperator Byzantio in Africam migrare
 cogitabat. *ibid.* e.
 Heraclius Imp. & Avarum princeps Heracleæ con-
 veniunt. 8. b.

Heraclius Mariæ sororis filiam Martinam, seu ex
sorore neptem, sibi matrimonio conjunxit. *ibid.* e
Heraclius Turcarum Principem quantis potest ho-
noribus sibi devincit. 9. c. d. & filia imaginem
demonstrat. *ibid.*
Heraclius supposititias litteras mittit ad Sarbarum.
10. b.
Heraclius filiam Turcorum principi pactus erat.
12. c.
Heraclius Nicetæ filium ad patriciatum promovet.
ibid.
Heraclius Nicetæ filiam Nicen Theodosio matri-
monio conjungit. *ibid.*
Heraclius Imp. Constantinum filium Consulem fa-
cit. 13. a
Heraclius Cæsar Imperatorio diademate coronatur.
14. c.
Heraclii Imperatoris filii filiaque. 15. a
Heraclius aquæ intercutis morbo correptus. *ibid.*
Heraclius cum mejere velle urinam in faciem e-
mittebat. *ibid.* d
Heraclii ultima voluntas. *ibid.* c
Heraclii Imperatoris sepulchrum triduo apertum
mansit. *ibid.* b
Heraclius pecunias deposuerat ne Martina inopia
laboraret. *ibid.* c
Heraclius Heraclium Constantini filium de salutari
fonte suscipit. 16. c
Heraclius coronatur & mutato nomine Constantinus
appellatur. *ibid.* e
Hiatus terræ ad duo milliaria. 33. b
ex isto Hiato multa egressa fertur, quæ humano ser-
mone Arabici Imperii cladem prædiceret. *ibid.*
Hieria, Imperatoris palatium e regione Constanti-
nopolis. 37. e
immanis Hiems. 34. b
Hormisdas Caboi succedit. 12. a
Hormisdas epistolam scribit, quæ prophana licen-
tia Simeonis Christum gerentis historiam ad res
mundanas applicat. *ibid.*
Hormisdæ filius ad Imperium Persicum evehitur.
ibid.
Hormisdæ filius suorum insidiis opprimetur. *ibid.* b
Hunni a Romanis in baptismo suscepti. 8. a
Hunorum Rex Constantinopoli Christianis sacris
initiari petit. *ibid.*

I

Iezidus Saracenus. 28. a
Imagines opere Tessellato factæ eradantur. 36. d
Impetus hostiles redundere fas est. 18. d
Imperator mortis poenam in Vitulinum decernit. 6. b
Imperator Heraclius in Persidem irrumpere cona-
tur. 9. c
Imperatori in Perside filius nascitur, quem Hera-
clium appellat. *ibid.*
pius Imperator nulli principi Imperium eripit. 11. d
Imperator a civibus cum ignominia turpiter remitti-
tur. 22. b
Imperatori filius nascitur, cui Constantini nomen
imponitur. 28. b
Imperator viso portento de imaginibus evertendis
consilium cepit. 29. e
Imperator Germanum Patriarcham rogat, ut scri-
ptum aliquod de sacris imaginibus evertendis ede-
ret. 30. a
Imperatori filius nascitur qui Nicetas nominatur.
35. e
Imperatori non usquequaque placebat vita monasti-
ca. 36.
Imperator iusjurandum exigit de non adorandis ima-
ginibus. 37. a
Imperatrix suum in Palatium se contulit. 15. d
qui prior pervenerit, Imperium arripit. 3. b
Imperio sese abdicare, & in ordinem cogi. 27. b
Incestarum nuptiarum poena in liberos ipsos. 9. a
Incendiariæ naves. 28. d
Inhumanum est conjugem probra conjicere in virum.
13. a.

Joannes Barcenæ Dux. *ibid.* d
Joannes e schola Palatina. 25. a
Joannes patricius, a Leontio missus Saracenos fu-
gat, & Carthaginem recuperat. 21. a
Divinæ Iræ judicia sunt portenta. 29. d
Isoes patricius Imperatorii obsequii præfectus. 28. e
Jurare tangendo vivifica ligna. 16. c
Item ad confessum admittit, & adorari secum a po-
pulo voluit. *ibid.* d
Justinianus sibi selegit peculiarem militem e Sclavi-
norum gentibus. 19. d. dicitur & peculiaris popu-
lus. *ibid.* e
Justinianus, politica peculiari usus, Theodorum
monachum, qui solitariam vitam duxerat publici
ærarîi præfectum constituit. 20. a
Justinianus civilibus magistratibus efferos homines
ac crudelissimos præficit. *ibid.*
Justinianus lingua & naso mutilatus. *ibid.* d
Justinianus Chersonæ degens de recuperando Impe-
rio crebro sermocinatur. 21. c
Justinianus auxilium per Stephanum petit a Terbeli
ut in Imperium ejus opera restitueretur. 22. b
Justinianus noctu, paucis stipatus in urbem per aquæ
ductum irrepit. *ibid.*
Justinianus Terbelin auxiliatorem Imperatoria ve-
ste circumdat, & Cæsarem appellat. *ibid.* c
ex Justiniani indignatione nullus cædium in cives ac
sævitiæ modus. *ibid.* d
Justinianus Anchiali conclusus per triduum. 23. a
Justinianus ingrati animi labe sese inficit, & belli
molem in Bulgaros auxiliares struit. *ibid.*
Justinianus sævit in Helia filios qui adhuc ulnis ge-
stabantur. 24. b
Justinianus in Stephanum iratus, quasi sat crudelita-
tis non exercuisset in Chersonitas. 23. e
Justinianus se proditum suspicatur. 24. d

L

L Apides e nubibus in mare delabentes adeo cale-
fecerunt ut manus aqua ureret. 29. d
Largitio in populum facta sparsa pecunia a palatio
ad ecclesiam usque. 39. a
Legatos destinare. 8. b
Legatus sese excusat mittentis voluntate. 12. a. b
sæpe Legatus est explorator. 26. a
Lembi, monoxyla. 29. b
Leo aqua intercute moritur anno Imperii 24. 30. d
Leontius præfectus urbi. 7. c
Leontius Isauricus amicorum hortatu obfirmatus a-
nimo, Imperatorem solio deturbat. 20.
Leontius Isauricus Imperator salutatur a populo.
ibid.
Libanus mons. 19. d
Litteræ principum sæpe non contrectantur impune.
29. b.
Locus importuosus. 37. b
Logotheta, præfectus ærarîi. 20. a
Logotheta, hic redditur, curator publicorum ve-
ctigalium. 26. b
Longi muri. 34. a

M

M Achinæ antiquæ ad expugnandas urbes. 10. c.
istæ machinæ virtute divina dissolutæ. *ibid.*
Magisterii dignitas. 30. e
civiles Magistratus, & militiæ præfecti. 27. b
Marcellæ castellum prope Bulgarorum fines. 34. a
Marcellino Gangrenorum Archiepiscopo caput ab-
scinditur. 31. e
Marinus cubicularius. *ibid.*
Marinus Thraciæ exercitibus præfectus. 13. d
Martina ut Imperatorum matri habendus honor est,
Liberii vero Imperatoris tamquam Imperatoribus
ac Dominis. 15. e
Martina cum Heraclio Imperium administrabat
communiter. 16. a
Matrimonium cum consobrina infelix. 14. e

RERUM ET VERBORUM.

Matrona se subduxit furori populi, nec eam postea
quisquam vidit. 5. d
Medea. 25. c
Mesebria & Medea urbes. 34. c
Milites rebus partis animosiores fiunt. 25. b
Modestus Hierosolymorum ecclesiam gubernat. 9. b
Modestus Patriarcha Hierosolymis. 12. d
Monothelitarum hæresis. 19. b
Mors vertit ædes cum ita fatum fert. 12. d
tanta Mortalitas ut sepulcra deficerent. 32. d
Mulier viciniam candidati ægre ferens, paratrage-
diatur. 5. e
Musalmans. 27. b

N

NAvale, portus est nomen. 26. d
Naufragium in quo tria fere & septuaginta
millia submersa. 23. e
Nazaræorum cultus. 37. e
Nebula exarsit, & lapideæ moles in aere concretæ.
29. c.
Necropyla. 22. a
S. Nicephori laudes. 2. a b
Nicetæ patricii filia Nice Theodosio jungitur. 12. c
Nicetas Artabazi filius vincitur a Constantino. 31.
c. e.
Nicetas cognomento Antrax murorum præfectus.
29. a.
Nicetas magister Xilinites. 28. e
Nicetæ magistro, & Theoctisto capita præciduntur.
29. a.
Notarius libellum accusationis Patriarchæ genis in-
fligit. 38. a

O

Obssequiani. 24. d
Obsessor obsessos humaniter atque honorifice
habere debet. 31. e
dum Obsidio ingruit iis in urbe potestas sit remanen-
di qui necessarios sumptus ad triennium haberent.
26. a.
cum Obsidetur urbs diligentissime omnes aditus sunt
præcludendi. 31. d
Oglus, nomen loci ad Danubium. 18. c
Olympius præfectus prætorio. 7. c
Opsiana regio. 19. d

P

PAcis commoda. 6. e
Pacem facere sæpe politici coguntur. 17. b
Palatium Hieræ. 14. a
Patriarcha in consilium advocatur super bello de-
cernendo. 13. e
Patriarcha non potest sine generalis Concilii aucto-
ritate ulla religionis dogmata scripto committere.
30. b.
Patriarcha se in paternam domum recipit. *ibid.*
Patriarcha (nomine Sergius. 4. e.) Imperatorem ad
templum vocat. 7. e
Patriciatus honor ducatus honore amplior. 8. a
Patriciatum deferre. 13. d
Patri tantum centum & triginta diebus supervixit.
16. a.
Paulus monachus Astrologiæ deditus. 20. b
Paulus patricius Siciliæ præficitur. 28. c
Pergamum a Saracenis occupatum. 27. c
Pestilens morbus tota in urbe grassatus. 7. d
Pestis quadrimestris. 21. b
a Peste solo Dei beneficio servantur nonnulli. 32. b
Pestis atrox per annum integrum durat. 32. d
Phaganora. 21. d
Philagrius rerum privatarum Comes. 15. d
Philippicus Mauricii Imperatoris affinis. 5. b
Philippicus ab Heraclio in locum Crispi suffectus.
ibid.
Philippicus Christi templum condiderat. *ibid.*
Philippicus Heliam contra Justinianum mittit. 24. c

Philippicus improbat ea quæ in sexta Synodo œcu-
menica decreta fuerant, & patres istius Synodi
anathemate condemnant, super quæstione de dua-
bus in Christo voluntatibus & actionibus. 25. b
Philippicus Imperium turpiter ac negligenter admi-
nistrat. *ibid.*
Philippico consentiunt Joannes Patriarcha Constan-
tinopolitanus, & Germanus Cyzici metropolita-
nus, alii Sacerdotes & Senatores. *ibid.*
Philippicus insidiis oppressus. 25. d
Philippicus oculis orbatus. *ibid.*
Phocas Crispi imaginem dejecerat. 3. b
Phocas parricidio cruentatus Imperium invadit. 3. a
Phocas Heraclii jussione cæsus, mutilatus. 4. a. Vi-
rilitate orbatus, suspensus, per urbem tractus.
ibid.
Phocas comprehenditur a Photio. 4. a. Imperatorio
cultu exuitur. *ibid.*
ne quid Phocæ calamitati deesset tandem concrema-
tur. 4. a
Photius ab historia notatus ob conjugis probrum.
3. c. 4. a.
Pontifex. 37. e. capite truncatur. 38. b.
Populo commoto atque furenti cedendum, saltem
usque dum deferbuerit æstus. 17. a.
Portentorum diversæ formæ. 32. b.
Portus pulcri agri satyri. 28. a.
Prasina factio. 3. c. 9. a.
Præcautio sæpe prudentissimis, Deo ita dispensante,
inutilis, imo damnosa naufragio ipso. 7. e.
in Prælio foemina occisæ. 11. a.
Principum, est nomen insulæ. 14. b.
Promotio dolosa, nam plerisque ad magistratus
evehens, subinde aliis submissis interficiebat.
22. d.
Prudens peregrinator præmittit ea quæ necessaria
sunt ad victum & ad cultum. 7. e.
Puella uterum gerens secta, foedus in aquæ caldario
percoquitur. 27. c.
Pyrrhus Sergio sufficitur. 14. d.

R

Rebelles Græci, & Cycladum incolæ Cosmam
sibi Imperatorem præficiunt. 29. e.
Retibus excepta cadavera ut sepulturæ traderentur.
37. c.
Reverentia debetur locis sacris. 17. a.
Romanorum ac Persarum principes amicitia jungi-
6. d.
Rufates a Chosroe missus Heraclium Imperatorem
ad singulare certamen provocat. 11. a.
Rufates succubuit. *ibid.* b.

S

Saitus præficitur exercitui Persico. 6. c. Alexan-
driam occupat. *ibid.* Kalchedonem diuturna obse-
dione cingit. *ibid.*
Saitus in Persidem proficiscitur. 7. c.
Saitus detracta pelle, & utre ex illa facto, acerba ac
violenta morte tollitur. *ibid.* d.
Saraceni camelum pelle denudantes, in hanc Ser-
gium includunt atque consuunt. 12.
Saracenorum classis ex Africa in Siciliam pervenit.
35. e.
e vestigio Saraceni Carthaginem suæ potestati sub-
jiciunt. 21. a.
Sebastopolis. 19. e.
Seditio insolens diætria in Imperatorem evibrat.
26. c. & supra. 24. b.
Seditionis Idea tristis. 17. a.
inter Seditiosos disciplinarum studia neglecta. 27. a.
Septæ castellum in Lybia. 16. b.
Sergius urbis patriarcha. 4. a. id est Constantinop.
Sergius patriarcha Constantinopolitanus moritur.
14. d.
Siroes Persarum rex creatur. 10.
Sisinnius patricius excæcatur. 32. a.
Solyman nomen Arabicum. 27. d.

I N D E X

Sophianus Dux .	28. a
Sosthenius portus .	27. e
Spectris exagitati sibi mortem adsciscabant .	32. c
Spolia solemnī pompa circensibus ludis traducta .	35. c
Stephanus fisci præfectus Justiniani matrem verberibus intentavit .	20. a
Stephanus patricius Asmiæ .	23. c
Stephanus Eunuchus , & Theodosius monachus igne combusti .	20. e
Successus audaciores reddit . 23. b. seu animos erigit .	ibid.
Supplementum classiarium .	3. b
Suspectus advena Imper. ex faciei inspectione .	6. a
Sycas .	20. c
Syllæum mare .	17. d
Symbolum civitas .	22. a
Synodum convocat trecentorum triginta octo Episcoporum .	ibid.

T

Terbellis Bulgarorum princeps .	22. b
Terræmotu Syria concussa , multæque urbes absorptæ terra dehiscente .	33. a
Theodosius Trithurius .	13. b
Theodosius notariorum primicerius .	29. a
Theodosius vestigalium exactor quietus homo , ac privatus . 26. c. hunc ad capeſcendum Imperium militares copiæ hortantur , at ipse fuga elapsus est , atque in monte delituit .	ibid.
& Imperatorem salutant , vim inferentes , ac secum perducunt .	ibid.
Theodosiana classis .	ibid.
Theodorus patricius Myacius .	25. d
Theodoro & patricio oculi eruti , quod frequentissimum in hisce posteriorum sæculorum historiis .	ibid.
Theodotus monachus tam crudelis , ut sublati funibus extentos pælearum fumo cruciaret , pecunias exacturus .	20. a

Theophanes Monotius .	31. a
Theophylactus Dux & patricius .	37. d
Thera & Therasia Cretici maris insulæ .	29. c
Thracia & Asia glacierum cumulis conjunctæ , ut iter per glacies pateret .	34. d
Tiberius Justiniani filius in templo Dei matris repertus Blachernis pecudis more jugulatus in templo sanctorum Anargyrorum .	25. a
Toctus Bajani frater .	36. a
Tomin , locus ad mare .	22. a
Trajiciendi desperatio .	28. a
Triginta hominum globus .	23. b
Tribunal novemdecim accubitorum .	29. c
Turbulentos animos exprobrare .	36. a
Turcarum princeps coram Imp. Heraclio se prosternit .	9. c
Turcarum princeps imaginis pulcritudine in archetypi amorem impulsus .	ibid. e
Tyana obsidetur a Saracenis .	23. a
Tyanæi ad Saracenorum instituta transeunt .	ibid.

V

Valentinus insimulatur affectati Imperii .	16. c
Valentinus Philagrii armiger .	16. b
Viginti naves succensæ .	27. e
Vindictæ exempla , Justinianus Apſimari fratrem & præfectum Orientalium copiarum e patibulo suspendit . 22. c. Idem Apſimarum , & Leontium compedibus victum in carcerem conjicit .	ibid.
in Cynegio caput amputari jubet .	ibid.
Viferus patricius a factione Artabazi interemptus .	30. e
Vitulinus ex genere candidatorum .	5. d
Umarus .	36.
Urbani magistratus .	26. e

X

Xerenſes .	35. b
Xerolophus nomen loci .	30. c

AD NICEPHORI FRAGMENTUM NOTÆ.

Pag. 58. Μεμετρίδαι τῷ Μάμμωνᾳ .) Mammonam , ut videtur , Copronymum appellat : nisi τὸ Μάμμωνᾳ , hoc est opes legendum putemus , quas uberrime a Deo concessas afferat .
 Αὐτοῖς σώφροσιν .) For. αὐτοῖς σώφροσιν ἢ δὲ εἰς αἰκρὰ &c.
 Παρατησαμένων αὐτῷ .) For. παρατησαμένων .

Τὰ φέροντα σώματα .) Corruptus locus .
 Εκ σοματος δὲ μελῶν .) Neque hic divinare attinet .
 Pag. 59. Ταύταις καὶ τοσούτοις .) Εὐπαθείαις hic εἰρωνικῶς dictum , nisi mendosus sit locus , quod fortasse verum est .

Bayerische
Staatsbibliothek
München

F I N I S .

Nikephoros / Petau, Denis, / Georgius

Tu en hagiois patros hēmōn Nikephoru patriarchu Konstantinupole ōs
Historia syntomos apo tēs Maurikiu basileias ad Constantinum usque
Copronymum = Sancti Nicephori patriarchae Constantinopolitani breviarium
historicum de rebus gestis ab obitu Mauricii ad Constantinum usque

Venetiis 1729

2 H.int. 76,7

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10328794-4